

ÖVERSÄTTNING

BILAGA I

**FÖRENTA NATIONERNAS HAVSRÄTTSKONVENTION OCH
AVTALET OM GENOMFÖRANDE AV DEL XI I DENNA
KONVENTION (*)**

(*) Texterna till konventionen och avtalet finns i dok. 9056/97 MARE 9.

FÖRENTA NATIONERNAS HAVSRÄTTSKONVENTION

KONVENTIONSSTATERNA

SOM DRIVS av sin önskan att i en anda av ömsesidigt samförstånd och samarbete lösa alla frågor rörande havsrätten och som är medvetna om denna konventions historiska betydelse såsom ett värdefullt bidrag till bevarandet av fred, rättvisa och framåtskridande för världens alla folk,

SOM BEAKTAR att utvecklingen efter Förenta nationernas konferenser om havsrätten, vilka hölls i Genève 1958 och 1960, har understrukt behovet av en ny och allmänt godtagbar konvention om havsrätten,

SOM ÄR MEDVETNA OM att problemen rörande havsområdena är nära besläktade med varandra och måste behandlas som en helhet,

SOM ERKÄNNER att det är önskvärt att genom denna konvention och med vederbörlig hänsyn till alla staters suveränitet upprätta en rättsordning för haven och oceanerna, som underlättar internationell kommunikation och främjar den fredliga användningen av haven och oceanerna, ett rättvist och effektivt utnyttjande av deras tillgångar, bevarandet av deras levande tillgångar samt studiet, skyddet och bibehållandet av den marina miljön,

SOM ÄR MEDVETNA om att uppnåendet av dessa mål kommer att bidra till förverkligandet av en rimlig och rättvis ekonomisk världsordning med beaktande av hela mänsklighetens intressen och behov, och i synnerhet särskilda intressen och behov för utvecklingsländerna, vare sig dessa är kuststater eller kustlösa stater,

SOM GENOM DENNA KONVENTION ÖNSKAR utveckla de principer som uttryckts i resolution 2749 (XXV) den 17 december 1970, i vilken Förenta nationernas generalförsamling högtidligt förklarar bland annat att det område som omfattar havsbotten och dess underlag utanför gränserna för nationell jurisdiktion såväl som dess tillgångar utgör människosläktets gemensamma arvedel, vars utforskning och exploatering skall genomföras till hela mänsklighetens bästa, utan hänsyn till staternas geografiska läge,

SOM ANSER att kodifieringen och den gradvisa utvecklingen av havsrätten, som uppnås genom denna konvention, kommer att medverka till befästande av fred, säkerhet, samarbete och vänskapliga förbindelser mellan alla nationer i överensstämmelse med principerna om rättvisa och om lika rättigheter samt främja världens alla folks ekonomiska och sociala framåtskridande i enlighet med Förenta nationernas ändamål och principer, så som dessa kommer till uttryck i stadgan,

SOM BEKRÄFTAR att frågor som inte regleras genom denna konvention även i fortsättningen skall styras av regler och principer nedlagda i den allmänna folkrätten,

HAR KOMMIT ÖVERENS OM följande:

DEL I

INLEDNING

Artikel 1

Terminologi och tillämpningsområde

1. I denna konvention avses med

1) *området*: havsbotten och dennas underlag utanför gränserna för nationell jurisdiktion,

2) *myndigheten*: internationella havsbottenmyndigheten,

3) *verksamhet*: inom området all verksamhet för att utforska och utvinna områdets tillgångar,

4) *förorening av den marina miljön*: människans direkta eller indirekta tillförsel av ämnen eller energi i den

marina miljö, inbegripet flodmynningar, som får eller kan tänkas få sådana fördärliga följder som skador på levande tillgångar och på det marina livet, risker för människans hälsa, hinder för marin verksamhet, inbegripet fiske och annan tillåten användning av havet, försämring av havsattnets användningsmöjligheter samt begränsning av skönhets- och rekreationsvärden,

5) a) *dumpning*:

- i) varje uppsåtligt utsläpp från avfall eller andra ämnen från fartyg, luftfartyg, plattformar eller andra konstruktioner till sjöss,
- ii) varje uppsåtligt utsläpp från fartyg, luftfartyg, plattformar eller andra anordningar till sjöss,

b) men *dumpning* innefattar inte:

- i) utsläpp av avfall eller andra ämnen som direkt eller indirekt härrör från normal drift av far-

tyg, luftfartyg, plattformar eller andra anordningar till sjöss och tillhörande utrustning, med undantag av avfall eller andra ämnen som transporteras av eller till fartyg, luftfartyg, plattformar eller andra konstruktioner till sjöss, vilka används för utsläpp av sådana ämnen eller härrör från hantering av sådant avfall eller andra ämnen ombord på sådana fartyg, luftfartyg, plattformar eller konstruktioner,

- ii) utläggning av ämnen i annat syfte än enbart utsläpp, under förutsättning att sådan utläggning inte strider mot denna konventions ändamål.

2. 1) *konventionsstaterna*: stater som har samtyckt till att vara bundna av denna konvention och för vilka denna konvention har trätt i kraft.

2) Denna konvention äger motsvarande tillämpning på de rättssubjekt som anges i artikel 305.1 b–f, vilka blir parter i denna konvention i enlighet med de villkor som är tillämpliga i varje särskilt fall, och i detta hänseende avses med *konventionsstater* sådana rättssubjekt.

DEL II

TERRITORIALHAV OCH ANGRÄNSANDE ZON

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 2

Rättsordning för territorialhavet, för luftrummet över territorialhavet samt för dess botten och dess underlag

1. En kuststats suveränitet omfattar, utöver dess landterritorium och inre vatten och, då det är fråga om en arkipelagstat, dess arkipelagvatten, även ett angränsande havsområde, som benämns territorialhavet.
2. Denna suveränitet omfattar även luftrummet över territorialhavet samt dess botten och dess underlag.
3. Suveräniteten över territorialhavet utövas i enlighet med denna konvention och andra folkrättsliga regler.

KAPITEL 2

TERRITORIALHAVETS GRÄNSER

Artikel 3

Territorialhavets bredd

Varje stat har rätt att fastställa bredden av sitt territorialhav ut till en gräns av högst tolv nautiska mil från baslinjer som fastställts i enlighet med denna konvention.

Artikel 4

Territorialhavets yttre gräns

Territorialhavets yttre gräns är den linje på vilken varje punkt ligger på ett avstånd lika med territorialhavsbredden från närmaste punkt på baslinjen.

*Artikel 5***Normal baslinje**

Om inte annat föreskrivs i denna konvention, utgörs den normala baslinjen för beräkning av territorialhavets bredd av lågvattenlinjen utmed kusten sådan den angivits i av kuststaten officiellt erkända storskaliga sjökort.

*Artikel 6***Rev**

Då det är fråga om atollöar eller öar kantade av rev, utgör baslinjen för beräkning av territorialhavets bredd av revets lågvattenlinje mot havet, så som denna anges genom lämplig symbol på av kuststaten officiellt erkända sjökort.

*Artikel 7***Räta baslinjer**

1. I områden där kustlinjen är mycket oregelbunden och djupt inskuren eller där en rad öar ligger utmed kusten i dess omedelbara närhet, kan metoden med räta baslinjer, som förbinder lämpliga punkter, tillämpas för att ange den baslinje från vilken territorialhavets bredd beräknas.

2. Där kustlinjen till följd av deltabildningar och andra naturförhållanden är mycket instabil, kan de lämpliga punkterna väljas utmed lågvattenlinjens yttersta sträckning mot havet och, utan hinder av senare indragning av lågvattenlinjen, skall de räta baslinjerna förbli gällande till dess att de ändras av kuststaten i enlighet med denna konvention.

3. Räta baslinjers sträckning får inte avsevärt avvika från kustens huvudriktning, och de vattenområden som ligger innanför linjerna måste ligga tillräckligt nära land för att reglerna för inre vatten skall tillämpas på dem.

4. Räta baslinjer får inte dras till och från lågvattenupphöjning, om inte fyror eller liknande anläggningar, som ständigt ligger ovanför vattenytan, har uppförts på dessa eller baslinje till eller från sådana skär har vunnit allmänt internationellt erkännande.

5. I de fall då metoden med räta baslinjer är tillämplig enligt punkt 1 kan, när särskilda baslinjer bestäms, hänsyn tas till ekonomiska intressen, som är karakteris-

tiska för ifrågavarande område och vilkas förekomst och betydelse klart kan visas genom långvarig hävd.

6. Systemet med räta baslinjer får inte tillämpas av en stat på sådant sätt att en annan stats territorialhav avstångs från det fria havet eller från en ekonomisk zon.

*Artikel 8***Inre vatten**

1. Med undantag för vad som stadgas i del IV skall vatten innanför baslinjen för territorialhavet utgöra del av statens inre vatten.

2. I de fall då fastställelse av en rät baslinje i enlighet med den metod som anges i artikel 7 medför att området, som inte tidigare betraktats såsom inre vatten, innesluts och betraktas såsom sådana, skall rätt till oskadlig genomfart enligt bestämmelserna i denna konvention föreligga av dessa vattenområden.

*Artikel 9***Flodmynningar**

Om en flod rinner direkt ut i havet, skall baslinjen utgöras av en rät linje tvärs över mynningen mellan punkter belägna på strändernas lågvattenlinje.

*Artikel 10***Bukter**

1. Denna artikel avser endast bukter vilkas kuster tillhör en och samma stat.

2. I denna konvention avses med en bukt en väl markerad inbuktning, som tränger in i landet till ett djup som står i sådant förhållande till mynningens bredd att den innefattar ett vattenområde omslutet av land och utgör mera än en obetydlig inkrökning av kusten. En inbuktning skall emellertid inte anses som en bukt, om dess yta inte är minst lika stor som ytan av en halvcirkel, vars diameter är en linje dragen tvärs över inbuktningens mynning.

3. Vid uppmätning skall ytan av en inbuktning anses utgöra området mellan lågvattenlinjen utefter stranden i inbuktningen och den linje som förbinder lågvattenpunkterna vid dess naturliga mynning. Om en inbuktning till följd av förekomsten av öar har mer än en mynning, skall halvcirkeln dras med en diameter motsvarande summan

av längderna av linjerna tvärs över de olika mynningarna. Öar inom en inbuktning skall räknas med, som om de utgjorde en del av vattenområdet i inbuktningen.

4. Om avståndet mellan lågvattenpunkterna vid en bukts naturliga mynning ej överstiger 24 nautiska mil, får en linje dras mellan dessa båda lågvattenpunkter, och de vatten som däringemom innesluts skall anses som inre vatten.

5. När avståndet mellan lågvattenpunkterna vid en bukts naturliga mynning överstiger 24 nautiska mil, skall en rät baslinje på 24 nautiska mil dras inne i bukten på så sätt att den innesluter största möjliga vattenområde.

6. Föregående bestämmelser skall inte vara tillämpliga på så kallade "historiska" bukter eller i de fall då systemet med räta baslinjer enligt artikel 7 tillämpas.

Artikel 11

Hamnar

Vid avgränsning av territorialhavet skall de ytterst belägna, permanenta hamnanläggningar som utgör en integrerande del av hamnsystemet anses utgöra en del av kusten. Anläggningar belägna utanför kusten och konstgjorda öar skall inte anses såsom permanenta hamnanläggningar.

Artikel 12

Redder

Redder som normalt används för lastning, lossning och ankring av fartyg och som annars skulle bli belägna helt eller delvis utanför territorialhavets yttre gräns skall innefattas i territorialhavet.

Artikel 13

Lågvattenupphöjningar

1. En lågvattenupphöjning är ett naturligt bildat landområde, som är omgivet av vatten och beläget över vattenytan vid lågt tidvatten men under denna vid högt tidvatten. Om en lågvattenupphöjning är helt eller delvis belägen på ett avstånd som ej överstiger territorialhavs-

bredden från fastlandet eller en ö, kan lågvattenlinjen på upphöjningen användas som baslinje för beräkning av territorialhavsbredden.

2. Om en lågvattenupphöjning i sin helhet är belägen på ett avstånd som överstiger territorialhavsbredden från fastlandet eller en ö, har den inte något eget territorialhav.

Artikel 14

Olika metoder för fastställande av baslinjer

Kuststaten får med hänsyn till olika omständigheter fastställa baslinjer enligt en eller flera av de metoder som redovisas i ovanstående artiklar.

Artikel 15

Avgränsning av territorialhavet mellan stater med motstående eller intilliggande kuster

Där kuster tillhörande två stater ligger mitt emot eller intill varandra, är ingendera av de båda staterna, om annat inte avtalats mellan dem, berättigad att utsträcka sitt territorialhav utöver en mittlinje, på vilken varje punkt ligger på lika stort avstånd från närmaste punkter på de baslinjer från vilka bredden av vardera statens territorialhav beräknas. Ovanstående bestämmelse är dock ej tillämplig, om det till följd av historisk hävd eller andra särskilda omständigheter är nödvändigt att avgränsa de båda staternas territorialhav på annat sätt än som föreskrivs ovan.

Artikel 16

Sjökort och förteckningar över koordinater för geografiska punkter

1. Baslinjerna för beräkning av territorialhavets bredd enligt artiklarna 7, 9 och 10 eller de därav följande gränserna samt de gränslinjer som dragits i enlighet med artiklarna 12 och 15 skall anges i sjökort i en skala eller skalor som är tillräckliga för att linjernas läge skall kunna fastställas. Alternativt kan dessa ersättas av en förteckning över koordinater för geografiska punkter med angivande av geodetiskt datum.

2. Kuststaten skall vederbörligen offentliggöra sådana sjökort och förteckningar över koordinater för geografiska punkter och skall deponera ett exemplar av varje sådant sjökort och varje sådan förteckning hos Förenta nationernas generalsekreterare.

KAPITEL 3

OSKADLIG GENOMFART AV TERRITORIALHAVET

Avsnitt A

*Regler tillämpliga på alla fartyg**Artikel 17***Rätt till oskadlig genomfart**

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna konvention, skall alla staters fartyg, vare sig staterna är kuststater eller ej, åtnjuta rätt till oskadlig genomfart av territorialhavet.

*Artikel 18***Innebörden av genomfart**

1. Med genomfart avses färd genom territorialhavet i syfte att

- a) passera detta hav utan att inlöpa till inre vatten eller anlöpa en redd eller hamnanläggning utanför inre vatten, eller
- b) inlöpa till eller gå till havs från inre vatten eller anlöpa eller lämna sådan redd eller hamnanläggning.

2. Genomfart skall vara oavbruten och skyndsam. Genomfart innefattar emellertid rätt att stoppa och ankra, dock endast i den mån som detta sammanhänger med fartygets normala framförande eller nödvändiggörs av force majeure eller nöd eller i syfte att bistå personer, fartyg eller luftfartyg som är i fara eller nöd.

*Artikel 19***Innebörden av oskadlig genomfart**

1. Genomfart är oskadlig om den inte stör kuststatens lugn, ordning eller säkerhet. Genomfarten skall ske i enlighet med denna konvention och andra folkrättsliga regler.

2. Genomfart av ett utländskt fartyg skall anses störa kuststatens lugn, ordning eller säkerhet, om det utländska fartyget deltar i någon av följande verksamheter i territorialhavet:

- a) hot om eller användning av våld mot kuststatens suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller annan verksamhet i strid med de folkrättsliga principer som kommer till uttryck i Förenta nationernas stadga,

- b) varje övning eller bruk av vapen av alla slag,
- c) åtgärder som syftar till att insamla information till skada för kuststatens försvar eller säkerhet,
- d) propagandaverksamhet som syftar till att påverka kuststatens försvar eller säkerhet,
- e) start, landning eller ombordtagning av luftfartyg,
- f) start, landning eller ombordtagning av militär anordning,
- g) ombordtagning eller avlämning av handelsvaror, kontanta penningmedel eller personer i strid med kuststatens lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, invandring eller hälsovård,
- h) åtgärder som medför avsiktlig och allvarlig förorening i strid med denna konvention,
- i) fiske,
- j) utövande av forsknings- eller kartläggningsverksamhet,
- k) åtgärder som syftar till att störa kuststatens kommunikationssystem eller andra anordningar eller installationer,
- l) varje annan verksamhet som inte har direkt samband med genomfarten.

*Artikel 20***Undervattenbåtar och andra undervattensfarkoster**

I territorialhavet skall undervattensbåtar och andra undervattensfarkoster framföras i övervattensläge och föra flagg.

*Artikel 21***Kuststatens lagar och andra författningar om oskadlig genomfart**

1. Kuststaten får anta lagar och andra författningar, i enlighet med bestämmelserna i denna konvention och andra folkrättsliga regler, rörande oskadlig genomfart av territorialhavet med avseende på alla eller någon av följande frågor:

- a) sjösäkerhet och reglering av trafiken till sjöss,
- b) skydd för hjälpmedel och anordningar för navigering samt andra anordningar och installationer,
- c) skydd för kablar och rörledningar,
- d) bevarande av havets levande tillgångar,

- e) förhindrande av överträdelser av kuststatens lagar och andra författningar på fiskets område,
- f) bevarande av kuststatens miljö samt förhindrande, begränsning och kontroll av förorening därvar,
- g) marinvetenskaplig forskning och hydrografisk kartläggning,
- h) förhindrande av överträdelser av kuststatens lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, invandring eller hälsovård.

2. Sådana lagar och andra författningar skall inte tillämpas på utformning, konstruktion, bemanning eller utrustning av utländska fartyg, om de inte ger uttryck åt allmänt accepterade internationella regler eller standarder.

3. Kuststaten skall vederbörligen offentliggöra alla sådana lagar och andra författningar.

4. Utländska fartyg som utövar rätten till oskadlig genomfart av territorialhavet skall iakttä alla sådana lagar och andra författningar samt alla allmänt accepterade internationella regler om att förhindra kollisioner till sjöss.

Artikel 22

Farleder och trafiksepareringssystem i territorialhav

1. Kuststaten får, då så är nödvändigt med hänsyn till sjösäkerheten, kräva att utländska fartyg som utövar rätten till oskadlig genomfart av dess territorialhav använder de farleder och tillämpar de trafiksepareringssystem som den anvisar eller föreskriver för reglering av fartygs genomfart.

2. Särskilt tankfartyg, atomdrivna fartyg och fartyg lastade med nukleära eller andra farliga eller skadliga ämnen eller material kan åläggas att begränsa sin genomfart till sådana farleder.

3. Vid anvisande av farleder och föreskrivande av trafiksepareringssystem enligt denna artikel skall kuststaten ta hänsyn till

- a) behörig internationell organisations rekommendationer,
- b) farleder som enligt hävd används för internationell sjöfart,
- c) särskilda fartygs och farleders speciella särdrag, samt
- d) trafiktätheten.

4. Kuststaten skall klart ange sådana farleder och trafiksepareringsregler på sjökort som vederbörligen skall publiceras.

Artikel 23

Utländska atomdrivna fartyg samt fartyg lastade med nukleära eller andra farliga eller skadliga ämnen

Utländska atomdrivna fartyg och fartyg lastade med nukleära eller andra farliga eller skadliga ämnen skall, då de utövar rätten till oskadlig genomfart av territorialhavet, medföra de dokument och iakttä de särskilda försiktighetsmått som i internationella avtal fastställts för sådana fartyg.

Artikel 24

Kuststatens skyldigheter

1. Kuststaten får ej, utom med stöd av denna konvention, hindra utländska fartygs oskadliga genomfart av territorialhavet. Kuststaten får framför allt inte, vid tillämpning av denna konvention eller av lagar och andra författningar som antagits i enlighet med denna konvention,

- a) ställa sådana krav på utländska fartyg som faktiskt medför att rätten till oskadlig genomfart förvägras eller inskränks, eller
- b) formellt eller faktiskt diskriminera någon stats fartyg eller fartyg som fraktar last till eller från någon stat eller för dess räkning.

2. Kuststaten skall på lämpligt sätt offentliggöra upplysningar om de faror för sjöfarten i dess territorialhav som den känner till.

Artikel 25

Kuststatens rätt till skydd

1. Kuststaten får inom sitt territorialhav vidta nödvändiga åtgärder för att hindra sådan genomfart som ej är oskadlig.

2. Beträffande fartyg som är på väg till inre vatten eller skall anlöpa en hamnanläggning utanför de inre vattnen skall kuststaten även ha rätt att vidta nödvändiga åtgärder för att hindra varje överträdelse av de villkor som gäller för dessa fartygs tillträde till inre vatten eller sådan hamnanläggning.

3. Kuststaten får, såvitt den ej formellt eller faktiskt diskriminerar mellan utländska fartyg, tillfälligt häva rätten till oskadlig genomfart för utländska fartyg i särskilt

angivna områden av dess territorialhav, om en sådan åtgärd är av väsentlig betydelse för skyddet av dess säkerhet, varmed även förstås vapenövningar. Åtgärden träder i kraft först sedan den blivit vederbörligen offentliggjord.

Artikel 26

Avgifter som kan tas ut av utländska fartyg

1. Avgifter får inte tas ut av utländska fartyg enbart med anledning av deras genomfart av territorialhavet.
2. Avgifter får tas ut av ett utländskt fartyg, som passerar genom territorialhavet, endast som ersättning för särskilda tjänster som fartyget åtnjuter. Dessa avgifter skall tas ut utan diskriminering.

Avsnitt B

Regler för handelsfartyg och statsfartyg som nyttjas i kommersiellt syfte

Artikel 27

Straffrättslig jurisdiktion ombord på utländskt fartyg

1. Kuststatens straffrättsliga jurisdiktion bör ej utövas ombord på ett utländskt fartyg under genomfart av territorialhavet i syfte att gripa en person eller genomföra en undersökning i anledning av brott som begåtts ombord på fartyget under dess genomfart, utom i följande fall:
 - a) om brottets följder sträcker sig till kuststaten,
 - b) om brottet är av sådant slag att det stör lugnet i landet eller ordningen på territorialhavet,
 - c) om de lokala myndigheternas bistånd begärts av fartygets befälhavare eller av en av flaggstatens diplomatiska eller konsulära tjänstemän, eller
 - d) om sådana åtgärder är nödvändiga för att undertrycka olaga handel med narkotika eller psykotropa ämnen.
2. Ovannämnda bestämmelser inverkar inte på kuststatens rätt att i enlighet med sina lagar vidta åtgärder i syfte att företa ett gripande eller en undersökning ombord på ett utländskt fartyg, som passerar genom territorialhavet efter att ha lämnat inre vatten.

3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 skall kuststaten, om befälhavaren begär det, underrätta en av flaggstatens diplomatiska eller konsulära tjänstemän innan den vidtar några åtgärder samt underlätta kontakten mellan sådana tjänstemän och fartygets besättning. I nödsituation kan en sådan underrättelse överlämnas medan åtgärderna vidtas.

4. Vid övervägande huruvida eller hur ett anhållande bör företas, skall de lokala myndigheterna ta vederbörlig hänsyn till sjöfartens intressen.

5. Med undantag av vad som stadgas i del XII eller med hänsyn till överträdelse av lagar och andra författningar antagna enligt del V, får kuststaten inte vidta några åtgärder ombord på ett utländskt fartyg under genomfart av territorialhavet för att gripa en person eller genomföra undersökning i anledning av brott som har begåtts innan fartyget inlöpte på territorialhavet, om fartyget under gång från utländsk hamn endast passerar genom territorialhavet utan att anlöpa inre vatten.

Artikel 28

Civilrättslig jurisdiktion beträffande utländska fartyg

1. Kuststaten bör ej hejda eller omdirigera ett utländskt fartyg under genomfart av territorialhavet i syfte att utöva civilrättslig jurisdiktion beträffande en person ombord på fartyget.
2. Kuststaten får ej med avseende på fartyget, på civilrättslig grund vidta exekutiva åtgärder eller förordna om kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd utom såvitt avser förpliktelser eller ansvar som fartyget har ådragit sig under eller i avseende på dess genomfart av kuststatens sjöterritorium.
3. Punkt 2 inskränker ej kuststatens rätt att i enlighet med sin lagstiftning vidta exekutiva åtgärder eller förordna om kvarstad eller annan liknande säkerhetsåtgärd, när fartyget ligger stilla i territorialhavet eller passerar genom detta efter att ha lämnat inre vatten.

Avsnitt C

Regler för örlogsfartyg och andra statsfartyg som nyttjas i icke-kommersiellt syfte

Artikel 29

Definition av örlogsfartyg

I denna konvention avses med "örlogsfartyg" ett fartyg som tillhör en stats väpnade styrkor och är försett med

de yttre tecken som utmärker sådana fartyg av dess nationalitet, som är under befäl av en av statens regering vederbörligen utsedd officer, vars namn är upptaget i vederbörlig rulla eller dess motsvarighet, och som är bemannat med en besättning underställd militärt disciplinärt system.

Artikel 30

Örlogsfartygs underlåtenhet att iaktta kuststatens lagar och andra författningar

Om ett örlogsfartyg inte iakttar kuststatens lagar och andra författningar rörande genomfart av territorialhavet och inte beaktar en framförd anmodan att rätta sig efter dessa, får kuststaten kräva att fartyget omedelbart skall lämna territorialhavet.

Artikel 31

Flaggstatens ansvar för skada förorsakad av örlogsfartyg eller annat statsfartyg som nyttjas i icke-kommersiellt syfte

Flaggstaten skall vara internationellt ansvarig för förlust eller skada som tillfogas kuststaten till följd av att ett örlogsfartyg eller ett annat statsfartyg, som nyttjas i icke-kommersiellt syfte, underlåter att iaktta kuststatens lagar och andra författningar rörande genomfart av territorialhavet, bestämmelserna i denna konvention eller andra folkrättsliga regler.

Artikel 32

Immunitet för örlogsfartyg och andra statsfartyg som nyttjas i icke-kommersiellt syfte

Med de undantag som anges i avsnitt A samt i artiklarna 30 och 31 skall ingenting i denna konvention inverka på immuniteten för örlogsfartyg och andra statsfartyg, som nyttjas i icke-kommersiellt syfte.

KAPITEL 4

ANGRÄNSANDE ZON

Artikel 33

Angränsande zon

1. Inom ett område som gränsar till dess territorialhav, benämnd angränsande zonen, får kuststaten utöva nödvändig kontroll för att

- a) hindra överträdelser av dess lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, invandring eller hälsovård inom dess territorium eller territorialhav,
 - b) bestraffa de överträdelser av ovan nämnda lagar och andra författningar som begåtts inom dess territorium eller territorialhav.
2. Den angränsande zonen får inte sträcka sig utöver 24 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas.

DEL III

SUND NYTTJADE VID INTERNATIONELL SJÖFART

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 34

Rättsordning för vatten som bildar sund nyttjade vid internationell sjöfart

1. Den i denna del upprättade regleringen av genomfarten i sund nyttjade vid internationell sjöfart får inte i andra hänseenden inverka på rättsordningen för de vatten som bildar sådana sund eller på rätten för de stater som är belägna vid sådana sund att utöva sin suveränitet

eller jurisdiktion över dessa vatten, botten och dess underlag samt deras luftrum.

2. De vid sunden belägna staternas suveränitet och jurisdiktion skall utövas i enlighet med bestämmelserna i denna del och andra folkrättsliga regler.

Artikel 35

Denna dels tillämpningsområde

Igening i denna del inverkar på

- a) inre vatten i ett sund, utom i de fall då dragningen av en rät baslinje i enlighet med den metod som anges i

artikel 7 medför att områden, som inte tidigare betraktats såsom inre vatten, avgränsas som sådana,

- b) rättsordningen för vatten utanför de vid sund belägna staternas territorialhav, såsom ekonomiska zoner eller fritt hav, eller
- c) rättsreglerna i sund där genomfarten helt eller delvis är reglerad genom sedan gammalt gällande internationella konventioner som särskilt rör sådana sund.

Artikel 36

Rutter i det fria havet eller i ekonomiska zoner genom sund använda för internationell sjöfart

Denna del är inte tillämplig på sund som används för internationell sjöfart, om det i sundet finns en led genom fritt hav eller genom en ekonomisk zon som är lika lämplig ur navigeringssynpunkt och i hydrografiskt hänseende; på dessa leder är övriga relevanta delar i denna konvention tillämpliga, inbegripet bestämmelserna rörande rätten till fri sjöfart och överflygning.

KAPITEL 2

TRANSITPASSAGE

Artikel 37

Detta kapitel tillämpningsområde

Detta kapitel avser sund som används för internationell sjöfart mellan en del av det fria havet eller en ekonomisk zon och en annan del av det fria havet eller en ekonomisk zon.

Artikel 38

Rätt till transitpassage

1. I sund som avses i artikel 37 har alla fartyg och luftfartyg rätt till transitpassage, som inte får hindras; då sundet bildas av en ö tillhörig en stat som gränsar till sundet och statens fastland, får transitpassage dock inte äga rum, om det på öns havssida, genom det fria havet eller genom en ekonomisk zon, finns en led som är lika lämplig i navigerings- och i hydrografiskt hänseende.

2. Transitpassage innebär utövande, i enlighet med denna del, av fri navigering och överflygning, som uteslutande syftar till oavbruten och skyndsam genomfart av sundet mellan en del av det fria havet eller en ekonomisk

zon och en annan del av det fria havet eller en ekonomisk zon. Kravet på oavbruten och skyndsam genomfart utesluter dock inte genomfart av sundet i syfte att inlöpa till, utlöpa från eller återvända från en stat som gränsar till sundet enligt ifrågavarande stats tillträdesregler.

3. All verksamhet som inte innebär utövande av rätten till transitpassage genom ett sund förblir underkastad övriga tillämpliga bestämmelser i denna konvention.

Artikel 39

Fartygs och luftfartygs skyldigheter vid transitpassage

1. Fartyg och luftfartyg skall vid utövande av rätten till transitpassage

- a) utan dröjsmål passera genom eller över sundet,
- b) avstå från varje hot om eller användning av våld mot de till sundet gränsande staternas suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller annat som strider mot de folkrättsliga principerna i Förenta nationernas stadga,
- c) avstå från annan verksamhet än den som är förbunden med normal, oavbruten och skyndsam transit, om verksamheten inte är nödvändig till följd av force majeure eller nöd,
- d) iaktta andra relevanta bestämmelser i denna del.

2. Fartyg i transitpassage skall

- a) iaktta allmänt accepterade internationella regler, förfaranden och sedvänjor för säkerhet till sjöss, inbegripet de internationella reglerna till förhindrande av kollisioner till sjöss,
- b) iaktta allmänt accepterade internationella regler, förfaranden och sedvänjor för förhindrande, begränsning och kontroll av föroreningar från fartyg.

3. Luftfartyg i transitpassage skall

- a) iaktta de av internationella civila luftfartsorganisationen upprättade trafikregler för luftfarten som gäller för civila luftfartyg; statsluftfartyg skall i normala fall iaktta dessa säkerhetsåtgärder och alltid framföras med vederbörlig hänsyn till sjöfartens säkerhet,
- b) ständigt avlyssna den radiofrekvens som anvisats av behörig internationellt utsedd myndighet för lufttra-

fikkontroll eller den internationella nödradiofrekvensen.

Artikel 40

Forsknings- och mättningsverksamhet

Under transitpassage får utländska fartyg, inbegripet fartyg för marinvetenskaplig forskning och sjömätning, inte genomföra forsknings- och mättningsverksamhet utan förhandstillstånd av de stater som gränsar till sunden.

Artikel 41

Farleder och trafiksepareringsregler i sund som används för internationell sjöfart

1. I enlighet med denna del kan stater som gränsar till sund anvisa farleder och föreskriva trafiksepareringsregler för sjöfart i sund, om så är nödvändigt för att främja en säker genomfart för fartyg.

2. Dessa stater får, när omständigheterna så kräver, efter att ha gett vederbörlig publicitet härom, ersätta sådana farleder eller trafiksepareringsregler som de tidigare anvisat eller föreskrivit med andra farleder eller trafiksepareringsregler.

3. Dessa farleder och trafiksepareringsregler skall överensstämma med allmänt erkända internationella regler.

4. Stater som gränsar till sund skall, innan de anvisar eller ersätter farleder eller föreskriver eller ersätter trafiksepareringsregler, hänskjuta förslagen till behörig internationell organisation i syfte att få dem godkända. Organisationen får endast godkänna farleder och trafiksepareringsregler om vilka överenskommit med de stater som gränsar till sunden, varefter staterna kan anvisa, föreskriva eller ersätta dem.

5. I fråga om sund där farleder eller trafiksepareringsregler föreslås genom vatten tillhörande två eller flera stater som gränsar till sundet, skall berörda stater samarbeta i syfte att utarbeta förslag i samråd med behörig internationell organisation.

6. Stater som gränsar till sund skall klart ange alla de farleder och trafiksepareringsregler som anvisats eller föreskrivits av dem på sjökort, som skall vederbörligen publiceras.

7. Fartyg i transitpassage skall respektera farleder och trafiksepareringsregler som tillkommit i enlighet med denna artikel.

Artikel 42

Lagar och andra författningar rörande transitpassage i stater som gränsar till sund

1. Med förbehåll för bestämmelserna i detta kapitel kan de stater som gränsar till sund anta lagar och andra författningar rörande transitpassage genom sund med avseende på alla eller någon av följande frågor:

- säkerhet för sjöfarten och reglering av trafiken till sjöss, i enlighet med artikel 41,
- förhindrande, begränsning och kontroll av förorening genom iakttagande av tillämpliga internationella regler om utsläpp av olja, oljeavfall och andra skadliga ämnen i sundet,
- i fråga om fiskefartyg, förhindrande av fiske, inbegripet stuvning av fiskedon,
- ombordtagning eller avlämning av handelsvaror, kontanta penningmedel eller personer i strid med lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, indvandring eller hälsovård i de stater som gränsar till sunden.

2. Dessa lagar och andra författningar skall varken formellt eller i praktiken diskriminera utländska fartyg eller vid tillämpning resultera i att rätten till transitpassage enligt detta kapitel vägras, hindras eller begränsas.

3. Stater som gränsar till sunden skall vederbörligen publicera alla sådana lagar och andra författningar.

4. Utländska fartyg som utövar rätten till transitpassage skall följa dessa lagar och andra författningar.

5. Till statsimmunitet berättigat fartygs flaggstat eller till statsimmunitet berättigat luftfartygs registreringsstat, som handlar på ett sätt som strider mot dessa lagar och andra författningar eller andra bestämmelser i denna del, skall vara internationellt ansvarig för varje förlust eller skada som till följd härav åsamkas stater som gränsar till sund.

Artikel 43

Navigerings- och säkerhetshjälpmedel och andra förbättringar samt förhindrande, begränsning och kontroll av föroreningar

Användarstater och stater som gränsar till ett sund skall genom överenskommelse samarbeta

- a) vid uppsättning och underhåll i ett sund av nödvändiga navigerings- och säkerhets hjälpmedel eller andra förbättringar till hjälp för den internationella sjöfarten, och
- b) för förhindrande, begränsning och kontroll av föroreningar från fartyg.

Artikel 44

Skyldigheter för stater som gränsar till sund

Stater som gränsar till sund skall inte hindra transitpassage och skall ge lämplig publicitet åt varje för dem bekant fara vid navigering eller överflygning i eller över sundet. Rätten till transitpassage får inte upphävas.

KAPITEL 3

OSKADLIG GENOMFART

Artikel 45

Oskadlig genomfart

1. Reglerna för oskadlig genomfart, i enlighet med del II, kapitel 3, skall vara tillämpliga på sund som används för internationell sjöfart och som

- a) är undantagna från tillämpningen av reglerna för transitpassage enligt artikel 38.1; eller
- b) är belägna mellan en del av det fria havet eller en ekonomisk zon och en främmande stats territorialhav.
2. Rätten till oskadlig genomfart genom sådana sund får inte upphävas.

DEL IV

ARKIPELAGSTATER

Artikel 46

Terminologi

I denna konvention avses med

- a) *arkipelagstat*: en stat som helt utgörs av en eller flera arkipelager och kan omfatta andra öar;
- b) *arkipelag*: en grupp öar, inbegripet delar av öar, mellanliggande vatten och andra naturföreteelser som är så nära sammanlänkande med varandra att de bildar en egen geografisk, ekonomisk och politisk enhet eller historiskt har ansetts som en sådan.

Artikel 47

Arkipelagiska baslinjer

1. En arkipelagstat kan dra räta arkipelagiska baslinjer, som förbinder de yttersta punkterna på de yttersta öarna och torrlagda reven i arkipelagen med varandra, förutsatt att man inom dessa baslinjer inbegriper huvudöarna och ett område där förhållandet mellan vattenområdet och landområdet, inbegripet atoller, är mellan 1 till 1 och 9 till 1.

2. Dessa baslinjers längd skall inte överstiga 100 nautiska mil, dock får upp till 3 procent av det totala antalet

baslinjer, som avgränsar en arkipelag, överstiga denna längd upp till en maximilängd av 125 nautiska mil.

3. Baslinjernas sträckning får inte avsevärt avvika från arkipelagens allmänna konfiguration.

4. Baslinjerna skall inte dras till och från lågvattenupphöjningar, om inte fyrar eller liknande anläggningar, som ständigt ligger ovanför vattenytan, har uppförts på dessa eller om en lågvattenupphöjning är beläget helt eller delvis på ett avstånd som inte överstiger territorialhavets bredd från närmaste ö.

5. Systemet med sådana baslinjer får inte tillämpas av en arkipelagstat på sådant sätt att en annan stats territorialhav avstångs från det fria havet eller från en ekonomisk zon.

6. Om en del av en arkipelagstats arkipelagvatten ligger mellan två delar av en omedelbart angränsande grannstat, skall existerande rättigheter och alla andra legitima intressen, som den sistnämnda staten traditionellt har gjort gällande i dessa vatten, samt alla rättigheter om vilka har överenskommit mellan dessa stater, fortsättningsvis bestå och respekteras.

7. Vid beräkning av förhållandet mellan vatten och land enligt punkt 1 kan landområden omfatta vatten som ligger innanför de rev som kantar öar och atoller, inbegri-

pet den del av en på alla sidor brant sluttande havsplata som är omgiven eller nästan omgiven av en rad kalkstensöar och torrlagda rev belägna på platåns yttersta kanter.

8. De baslinjer som dragits enligt denna artikel skall redovisas på sjökort i en skala eller skalor som lämpar sig för fastställande av deras läge. Alterantivt kan de bytas ut mot listor över koordinater för geografiska punkter med angivande av geodetiska data.

9. Arkipelagstaten skall ge vederbörlig publicitet åt dessa sjökort eller listor över koordinater för geografiska punkter och skall deponera en kopia av varje sjökort eller lista hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 48

Mätning av bredden av territorialhavet, den angränsande zonen, den ekonomiska zonen och kontinentalsockeln

Bredden av territorialhavet, den angränsande zonen, den ekonomiska zonen och kontinentalsockeln skall mätas från de arkipelagiska baslinjer som dragits i enlighet med artikel 47.

Artikel 49

Rättsordning för arkipelagvattnen, luftrummet ovanför arkipelagvattnen samt botten och dess underlag

1. En arkipelagstats suveränitet sträcker sig till de vatten som omgivs av arkipelagiska baslinjer som dragits i enlighet med artikel 47, betecknade som arkipelagvatten oberoende av deras djup eller avstånd från kusten.

2. Suveräniteten sträcker sig till luftrummet ovanför arkipelagvattnen samt till botten och dess underlag och de tillgångar som där finns.

3. Suveräniteten utövas med förbehåll för bestämmelserna i denna del.

4. De regler för farledspassage i arkipelager som uppställts i denna del skall inte i andra hänseenden påverka den ställning som innehas av arkipelagvattnen, inklusive farlederna, eller arkipelagstatens utövande av sin suveränitet över dessa vatten och deras luftrum, botten och dess underlag samt de tillgångar som finns där.

Artikel 50

Avgränsning av inre vatten

Inom arkipelagvattnen kan arkipelagstaten dra spärrlinjer för avgränsning av inre vatten i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11.

Artikel 51

Existerande avtal, traditionella fiskerättigheter och existerande undervattenskablar

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 49 skall en arkipelagstat iaktkta existerande avtal med andra stater och erkänna omedelbart angränsande grannstaters traditionella fiskerättigheter och andra legitima verksamheter i vissa områden inom arkipelagvattnen. Bestämmelser och villkor för utövande av dessa rättigheter och verksamheter, inbegripet deras art, deras omfattning och de områden som de avser, skall på begäran av någon av de berörda staterna regleras genom bilaterala avtal mellan dem. Rättigheterna skall inte överföras eller delas med tredje stater eller deras medborgare.

2. En arkipelagstat skall respektera existerande undervattenskablar utlagda av andra stater i arkipelagstatens vatten utan landkänning. En arkipelagstat skall ge tillstånd till underhåll och utbyte av sådana kablar, sedan den blivit vederbörligen underrättad om deras läge samt om avsikten att reparera eller byta ut dem.

Artikel 52

Rätt till oskadlig genomfart

1. Med förbehåll för artikel 53 och utan hinder av bestämmelserna i artikel 50 äger fartyg från alla stater rätt till oskadlig genomfart genom arkipelagvattnen i enlighet med del II kapitel 3.

2. Arkipelagstaten kan utan att formellt eller i praktiken diskriminera bland utländska fartyg tillfälligt upphäva utländska fartygs rätt till oskadlig genomfart av närmare angivna områden i dess arkipelagvatten, om ett sådant upphävande är väsentligt för dess säkerhet. Upphävandet skall gälla först efter det att det vederbörligen offentliggjorts.

Artikel 53

Rätt till genomfart av farleder i arkipelager

1. En arkipelagstat kan anvisa farleder och, ovanför dessa, luftleder som lämpar sig för oavbruten och skyndsamt genomfart av utländska fartyg och luftfartyg genom och över dess arkipelagvatten och i angränsande territoriell hav.

2. Alla fartyg och luftfartyg skall ha rätt till genomfart av arkipelager i sådana farleder och längs sådana luftleder.

3. Genomfart av arkipelager innebär utövande i enlighet med denna konvention av rätten till normal sjöfart och överflygning som syftar uteslutande till oavbruten, skyndsamt och fri passage mellan en del av det fria havet eller

en ekonomisk zon och en annan del av det fria havet eller en ekonomisk zon.

4. Farlederna och luftlederna skall genomkorsa arkipelagvattnen och angränsande territorialhav och skall innefatta alla normala genomfartsvägar som används som leder för internationell sjöfart eller överflygning genom eller över arkipelagvattnen samt, inom dessa vägar, vad fartyg beträffar, alla normala segelleder, förutsatt att det inte är nödvändigt att inrätta två lika lämpliga leder mellan samma infarts- och utfartspunkter.

5. Dessa farleder och luftleder skall fastställas genom en rad obrutna axellinjer från infartspunkterna för genomfartsleder till utfartspunkterna. Fartyg och luftfartyg som passerar genom farleder och luftleder i arkipelager får inte avvika mer än 25 nautiska mil på varje sida från dessa axellinjer vid genomfart, förutsatt att fartygen och luftfartygen inte framförs närmare kusterna än 10 procent av avståndet mellan de närmaste punkterna på öar som kantar farleden.

6. En arkipelagstat, som anvisar farleder enligt denna artikel, får även utfärda trafiksepareringsregler som syftar till säker genomfart för fartyg genom trånga passager i dessa farleder.

7. En arkipelagstat kan, när omständigheterna så kräver, efter att ha vederbörligen offentliggjort detta, ersätta farleder eller trafiksepareringsregler som den tidigare anvisat eller föreskrivit med andra farleder och trafiksepareringsregler.

8. Farlederna och trafiksepareringsledningerna skall vara utformade i överensstämmelse med allmänt erkända internationella regler.

9. En arkipelagstat skall, då den anvisar eller ersätter farleder eller utfärda eller ersätter trafiksepareringsregler, hänskjuta förslagen till behörig internationell organisation i syfte att få dem godkända. Organisationen kan endast godkänna sådana farleder och trafiksepareringsregler om vilka kan överenskommas med arkipelagstaten, varefter arkipelagstaten kan anvisa, utfärda eller byta ut dem.

10. Arkipelagstaten skall tydligt ange axellinjen för de farleder och de trafiksepareringsregler som den anvisat eller föreskrivit på sjökort, som skall vederbörligen publiceras.

11. Fartyg under genomfart av farleder i arkipelager skall respektera tillämpliga farleder och trafiksepareringsregler som tillkommit i enlighet med denna artikel.

12. Om en arkipelagstat inte anvisar farleder eller luftleder, kan rätten till genomfart av farleder i arkipelager utövas på de vägar som normalt används för internationell sjöfart.

Artikel 54

Fartygs och luftfartygs skyldigheter vid genomfart, forsknings- och kartläggningsverksamheter, arkipelagstatens skyldigheter samt arkipelagstatens lagar och andra författningar rörande genomfart av farleder i arkipelager

Artiklarna 39, 40, 42 och 44 äger motsvarande tillämpning på genomfart av farleder i arkipelager.

DEL V

EKONOMISK ZON

Artikel 55

Särskilt rättsordning för den ekonomiska zonen

Den ekonomiska zonen är ett utanför territorialhavet beläget och till detta angränsande område, som är underkastat den i denna del fastställda särskilda rättsordning enligt vilken kuststatens rättigheter och jurisdiktion och andra staters rättigheter och friheter regleras genom tillämpliga bestämmelser i denna konvention.

Artikel 56

Kuststatens rättigheter, jurisdiktion och skyldigheter i den ekonomiska zonen

1. I den ekonomiska zonen har kuststaten
 - a) suveräna rättigheter i syfte att utforska och utnyttja, bevara och förvalta naturtillgångarna, vare sig dessa är levande eller icke levande, på havsbotten och i

dess underlag samt i överliggande vattenområden och vad avser andra verksamheter för ekonomisk exploatering och utforskning av zonen, såsom framställning av energi från vatten, strömmar och vindar;

- b) jurisdiktion enligt tillämpliga bestämmelser i denna konvention med avseende på
- i) uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner,
 - ii) marinvetenskaplig forskning,
 - iii) skydd och bevarande av den marina miljön,
- c) andra rättigheter och skyldigheter enligt denna konvention.

2. Kuststaten skall vid utövande av sina rättigheter och vid fullgörande av sina skyldigheter enligt denna konvention i den ekonomiska zonen ta vederbörlig hänsyn till andra staters rättigheter och skyldigheter och uppträda på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i denna konvention.

3. De i denna artikel angivna rättigheterna i fråga om havsbotten och dess underlag skall utövas i enlighet med del VI.

Artikel 57

Den ekonomiska zonen bredd

Den ekonomiska zonen får inte sträcka sig utöver 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas.

Artikel 58

Andra staters rättigheter och skyldigheter i den ekonomiska zonen

1. I den ekonomiska zonen åtnjuter alla stater, vare sig de är kuststater eller kustlösa stater, med förbehåll för tillämpliga bestämmelser i denna konvention, de i artikel 87 avsedda friheterna till sjöfart och överflygning, utläggande av undervattenskablar och rörledningar samt annan enligt folkrätten legitim användning av havet i samband med dessa friheter, såsom de som har samband med fartygs och luftfartygs framförande samt skötsel av undervattenskablar och rörledningar och är förenliga med övriga bestämmelser i denna konvention.

2. Artiklarna 88–115 och andra relevanta folkrättsliga regler äger tillämpning på den ekonomiska zonen, i den mån de inte är oförenliga med denna del.

3. Stater skall vid utövande av sina rättigheter och vid fullgörande av sina skyldigheter enligt denna konvention i den ekonomiska zonen ta vederbörlig hänsyn till kuststatens rättigheter och skyldigheter och iaktta de lagar och

andra författningar som antagits av kuststaten i enlighet med bestämmelserna i denna konvention samt andra folkrättsliga regler, i den mån dessa inte är oförenliga med denna del.

Artikel 59

Grundval för lösande av tvister beträffande tilldelning av rättigheter och jurisdiktion i den ekonomiska zonen

I de fall då kuststaten eller andra stater inte genom denna konvention tilldelas rättigheter eller jurisdiktion i den ekonomiska zonen och tvist uppstår mellan kuststatens och en annan stats eller andra staters intressen, skall tvisten lösas på grundval av skälighet och i ljuset av alla relevanta omständigheter med hänsyn tagen till den betydelse som berörda intressen har såväl för respektive parter som för hela det internationella samfundet.

Artikel 60

Konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner i den ekonomiska zonen

1. I den ekonomiska zonen skall kuststaten ha exklusiv rätt att uppföra samt att bemyndiga och reglera uppförandet, driften och användningen av

- a) konstgjorda öar,
- b) anläggningar och konstruktioner för de ändamål som avses i artikel 56 och andra ekonomiska ändamål,
- c) anläggningar och konstruktioner som kan hindra kuststatens utövande av rättigheter i zonen.

2. Kuststaten skall ha exklusiv jurisdiktion över dessa konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, inbegripet jurisdiktion i fråga om lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, hälsovård, säkerhet och invandring.

3. Vederbörlig kungörelse skall ges om uppförande av sådana konstgjorda öar, anläggningar eller konstruktioner, och permanenta anordningar som varnar för deras förekomst skall underhållas. Alla anläggningar och konstruktioner som är övergivna eller inte längre används skall avlägsnas för att trygga sjöfartens säkerhet med hänsyn till allmänt accepterade internationella normer, som i detta hänseende fastställts av behörig internationell organisation. Sådant avlägsnande skall också ta vederbörlig hänsyn till fisket, skyddet av den marina miljön samt andra staters rättigheter och skyldigheter. På lämpligt sätt skall upplysas om djup, läge och dimensioner av alla anläggningar eller konstruktioner, som inte avlägsnats i sin helhet.

4. Kuststaten får, då så är nödvändigt, upprätta rimliga säkerhetszoner omkring dessa konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, inom vilka den kan vidta lämpliga åtgärder för att trygga säkerheten såväl för sjöfarten som för de konstgjorda öarna, anläggningarna och konstruktionerna.

5. Säkerhetszonernas bredd skall fastställas av kuststaten med hänsyn till tillämpliga internationella normer. Dessa zoner skall utformas på ett sådant sätt att de har ett rimligt samband med de konstgjorda öarnas, anläggningarnas och konstruktionernas beskaffenhet och funktion, och de får inte överstiga ett avstånd av 500 meter från dessa, mått från varje punkt på deras ytterkant, såvida inte något annat är tillåtet enligt allmänt godtagna internationella normer eller rekommenderat av behörig internationell organisation. Vederbörlig underrättelse skall ges om säkerhetszonernas utsträckning.

6. Alla fartyg måste respektera dessa säkerhetszoner och skall följa allmänt godtagna internationella normer i fråga om sjöfart i närheten av konstgjorda öar, anläggningar, konstruktioner och säkerhetszoner.

7. Konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner samt säkerhetszoner omkring dessa får inte upprättas där de kan hindra användningen av erkända farleder av väsentlig betydelse för den internationella sjöfarten.

8. Konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner äger inte öars status. De har inget eget territorialhav, och deras förekomst påverkar inte avgränsningen av territorialhavet, den ekonomiska zonen eller kontinentalsockeln.

Artikel 61

Bevarande av de levande tillgångarna

1. Kuststaten skall fastställa den tillåtna fångstmängden av de levande tillgångarna i sin ekonomiska zon.

2. Kuststaten skall, med beaktande av bästa tillgängliga vetenskapliga fakta, genom lämpliga åtgärder för bevarande och förvaltning säkerställa att de levande tillgångarnas fortbestånd i den ekonomiska zonen inte äventyras genom överexploatering. Kuststaten och behöriga internationella organisationer, vare sig de är subregionala, regionala eller globala, skall på lämpligt sätt samarbeta för detta ändamål.

3. Sådana åtgärder skall även syfta till att bibehålla bestånd av fångade arter på, eller återställa dem till, nivåer som kan ge största konstanta avkastning med avseende på miljöfaktorer och ekonomiska faktorer av

betydelse, vilka innefattar de kustfiskande samhällenas ekonomiska behov och utvecklingsländernas särskilda krav, och med hänsyn till fiskemönster, beståndens inbördes beroende samt allmänt rekommenderade internationella miniminormer, vare sig dessa är subregionala, regionala eller globala.

4. Kuststaten skall vid vidtagande av sådana åtgärder beakta verkningarna på arter som är närbesläktade med eller beroende av fångade arter i syfte att bibehålla bestånd av sådana närbesläktade eller beroende arter på, eller återställa dem till, nivåer som ligger över de nivåer där deras reproduktion allvarligt kan hotas.

5. Tillgänglig vetenskaplig information, statistiska uppgifter över fångst och fiskeinsatser samt andra uppgifter av betydelse för bevarande av fiskbestånd skall regelbundet lämnas och utbytas genom behöriga internationella organisationer, vare sig dessa är subregionala, regionala eller globala, och, då så är lämpligt, med deltagande av alla berörda stater, inbegripet stater vars medborgare har tillstånd att fiska i den ekonomiska zonen.

Artikel 62

Nyttjande av de levande tillgångarna

1. Med beaktande av artikel 61 skall kuststaten främja målet om ett optimalt nyttjande av de levande tillgångarna i den ekonomiska zonen.

2. Kuststaten skall fastställa sin kapacitet att nyttja de levande tillgångarna i den ekonomiska zonen. Då kuststaten inte har kapacitet att fånga hela den tillåtna fångstmängden, skall den genom överenskommelser eller andra arrangemang och i enlighet med de villkor, lagar och andra författningar som avses i punkt 4 ge andra stater tillgång till återstoden av den tillåtna fångstmängden varvid särskild hänsyn skall tas till bestämmelserna i artiklarna 69 och 70, i synnerhet i fråga om de där nämnda utvecklingsländerna.

3. Då kuststaten ger andra stater tillgång till sin ekonomiska zon enligt denna artikel, skall den ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, bland annat den betydelse som områdets levande tillgångar har för kuststatens ekonomi och dess andra nationella intressen, bestämmelserna i artiklarna 69 och 70, krav från utvecklingsländerna i subregionen eller regionen på att få fånga en del av återstoden samt behovet att till ett minimum begränsa störningar i ekonomin i stater vars medborgare traditionellt har fiskat i zonen eller som gjort avsevärda ansträngningar i fråga om forskning och identifiering av bestånd.

4. Andra staters medborgare, som fiskar i den ekonomiska zonen, skall rätta sig efter beståndsbevarande åtgärder samt övriga villkor och bestämmelser i kuststatens lagar och andra författningar. Dessa lagar och andra författningar skall vara förenliga med denna konvention och kan bland annat avse följande:

- a) Licensiering av fiskare, fiskefartyg och utrustning, däribland erläggande av avgifter och andra former av ersättning som, när det gäller kuststater som är utvecklingsländer, kan utgöras av lämplig kompensation i form av finansiering, utrustning och teknologi för fiskerinäringen.
- b) Fastställande av vilka arter som får fångas samt av fångstkvoter, antingen för särskilda bestånd eller grupper av bestånd eller fångstmängd per fartyg under en viss tidsperiod eller för medborgare i en viss stat under en viss tidsperiod.
- c) Fastställande av fångstperioder och fiskeområden, vilka slag av fiskeredskap och fiskefartyg som får användas samt deras storlek och antal.
- d) Fastställande av ålder och storlek på fisk och andra arter som får fångas.
- e) Fastställande av vilka uppgifter som krävs från fiskefartygen, innefattande statistiska uppgifter om fångstmängd och fiskeinsatser samt rapporter om fartygsposition.
- f) Krav på bedrivande av särskilt angivna fiskeriforskningsprogram med kuststatens bemyndigande och under dess kontroll samt reglering av sådan forskning, innefattande provtagning på fångster, förfoganderätt över proven samt rapportering av därmed sammanhängande vetenskapliga data.
- g) Placering av observatörer eller praktikanter ombord på sådana fartyg genom kuststatens försorg.
- h) Landning av hela eller en del av fångsten från dessa fartyg i kuststatens hamnar.
- i) Villkor och bestämmelser för samriskföretag eller andra samarbetsarrangemang.
- j) Krav på utbildning av personal och på överföring av fiskeriteknologi, innefattande förbättrad förmåga för kuststaten att bedriva fiskeriforskning.
- k) Förfaranden för kontroll av efterlevnad av bestämmelserna.

5. Kuststater skall ge vederbörlig underrättelse om lagar och andra författningar rörande bevarande och förvaltning av bestånden.

Artikel 63

Bestånd som förekommer inom två eller flera kuststaters ekonomiska zoner eller både inom den ekonomiska zonen och i ett utanför zonen beläget och till denna angränsande område

1. I de fall då ett och samma bestånd eller flera bestånd av närbesläktade arter förekommer inom två eller fler kuststaters ekonomiska zoner, skall dessa stater, med beaktande av övriga bestämmelser i denna del, antingen direkt eller genom lämpliga subregionala eller regionala organisationer, försöka komma överens om nödvändiga åtgärder för att samordna och säkerställa att dessa bestånd bevaras och utvecklas.

2. Då ett och samma bestånd eller flera bestånd av närbesläktade arter förekommer både inom den ekonomiska zonen och i ett utanför zonen beläget och till denna angränsande område, skall kuststaten och stater som fiskar dessa bestånd i det angränsande området, antingen direkt eller genom lämpliga subregionala eller regionala organisationer, försöka komma överens om nödvändiga åtgärder för att bevara dessa bestånd i det angränsande området.

Artikel 64

Långvandrande arter

1. Kuststaten och andra stater, vars medborgare bedriver fiske i regionen av de i bilaga I upptagna långvandrande arterna, skall samarbeta direkt eller genom behöriga internationella organisationer i syfte att säkerställa bevarandet och främja målet om ett optimalt nyttjande av dessa arter i hela regionen, såväl inom som utanför den ekonomiska zonen. I regioner där det inte finns någon behörig internationell organisation skall kuststaten och andra stater, vars medborgare fångar dessa arter i regionen, samarbeta för att upprätta en sådan organisation och delta i dess arbete.

2. Bestämmelserna i punkt 1 gäller vid sidan av övriga bestämmelser i denna del.

Artikel 65

Havsdäggdjur

Ingenting i denna del inskränker en kuststats rätt eller en internationell organisations behörighet att i förekommande fall utfärda längre gående förbud, begränsningar eller regleringar av nyttjandet av havsdäggdjur än vad som föreskrivs i denna del. Stater skall samarbeta i syfte att bevara havsdäggdjuren, och i fråga om valar skall de särskilt inom ramen för behöriga internationella organisationer arbeta för deras bevarande, förvaltning och utforskning.

*Artikel 66***Anadroma bestånd**

1. Stater från vars floder anadroma bestånd härrör skall ha det främsta intresset av och huvudansvaret för sådana bestånd.

2. De anadroma beståndens ursprungsstat skall säkerställa deras bevarande genom att införa lämpliga åtgärder för reglering av fisket i alla vattenområden innanför dess ekonomiska zon samt av fisket enligt punkt 3 b. Ursprungsstaten kan, efter samråd med övriga i punkterna 3 och 4 avsedda stater som fiskar dessa bestånd, fastställa den totala tillåtna fångstmängden för bestånd som härrör från dess floder.

3. a) Fiske av anadroma bestånd får endast bedrivas i vattenområden innanför de ekonomiska zonernas yttre gränser, utom i de fall då sådant fiske skulle leda till störningar i ekonomin i någon annan stat än ursprungsstaten. Vad beträffar sådant fiske utanför den ekonomiska zonen yttre gränser, skall berörda stater upprätthålla samråd i syfte att komma överens om villkor och bestämmelser för sådant fiske med vederbörlig hänsyn till kraven på bevarande och ursprungsstatens behov vad avser dessa bestånd.

b) Ursprungsstaten skall samarbeta för att till ett minimum begränsa störningar i ekonomin i övriga stater som fiskar dessa bestånd, varvid hänsyn skall tas till dessa staters normala fångstmängd och fångstmetoder samt till alla områden där sådant fiske har förekommit.

c) De i b avsedda staterna, som genom överenskommelse med ursprungsstaten deltar i åtgärder för att förnya de anadroma bestånden, i synnerhet i kostnaderna härför, skall särskilt beaktas av ursprungsstaten vid fångst av bestånd som härrör från dess floder.

d) Kontroll av efterlevnad av bestämmelserna om anadroma bestånd utanför den ekonomiska zonen skall ske genom överenskommelse mellan ursprungsstaten och övriga berörda stater.

4. I de fall då anadroma bestånd vandrar in i eller genom vattenområden innanför de yttre gränserna för den ekonomiska zon som tillhör någon annan stat än ursprungsstaten, skall denna stat samarbeta med ursprungsstaten vad avser bevarande och förvaltning av bestånden.

5. De anadroma beståndens ursprungsstat och andra stater som fiskar dessa bestånd skall vidta åtgärder för genomförande av bestämmelserna i denna artikel, där så är lämpligt inom ramen för regionala organisationer.

*Artikel 67***Katadroma arter**

1. En kuststat i vars vatten katadroma arter tillbringar större delen av sin livscykel skall ha ansvar för förvaltningen av dessa arter och säkerställa in- och utvandring för fisken, när den vandrar.

2. Fiske av katadroma arter får endast bedrivas i vattenområden innanför de ekonomiska zonernas yttre gränser. Då fångst bedrivs i ekonomiska zoner, skall den ske i enlighet med denna artikel och övriga bestämmelser i denna konvention rörande fisket i dessa zoner.

3. I de fall då katadroma fiskarter vandrar genom en annan stats ekonomiska zon, antingen som ung eller växande fisk, skall förvaltningen, som innefattar fångst av sådan fisk, regleras genom överenskommelse mellan den i punkt 1 nämnda staten och den andra berörda staten. Överenskommelsen skall säkerställa en rationell förvaltning av arterna och ta hänsyn till den i punkt 1 nämnda statens ansvar för dessa arters fortbestånd.

*Artikel 68***Sedentära arter**

Denna del äger ej tillämpning på sedentära arter, såsom dessa definieras i artikel 77.4.

*Artikel 69***Kustlösa staters rätt**

1. Kustlösa stater skall ha rätt att i skäligen utsträckning delta i nyttjandet av en lämplig del av överskottet av de levande tillgångarna i ekonomiska zoner tillhörande kuststater i samma subregion eller region, varvid hänsyn skall tas till alla berörda staters relevanta ekonomiska och geografiska förhållanden, i enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i artiklarna 61 och 62.

2. Villkor och bestämmelser för sådant deltagande skall fastställas av berörda stater genom bilaterala, subregionala eller regionala överenskommelser, varvid bland annat följande skall beaktas:

a) Behovet att undvika skadliga verkningar på kuststaternas fiskesamhällen eller fiskerinäring.

b) Den omfattning i vilken den kustlösa staten enligt bestämmelserna i denna artikel deltar i, eller enligt

existerande bilaterala, subregionala eller regionala överenskommelser har rätt att delta i, nyttjandet av de levande tillgångarna i andra kuststaters ekonomiska zoner.

- c) Den omfattning i vilken andra kustlösa stater och geografiskt missgynnade stater deltar i nyttjandet av de levande tillgångarna i kuststatens ekonomiska zon samt det därav följande behovet att undvika en särskild belastning på en enskild kuststat eller del av denna.
- d) Befolkningens näringsbehov i respektive stater.

3. Då en kuststats fångstkapacitet närmar sig en nivå som skulle göra det möjligt för den att fånga hela den tillåtna mängden av de levande tillgångarna i sin ekonomiska zon, skall kuststaten och andra berörda stater samarbeta i syfte att upprätta skäliga arrangemang på bilateral, subregional eller regional grund för att tillåta kustlösa utvecklingsländer i samma subregion eller region att på lämpligt sätt och på för alla parter tillfredsställande villkor delta i nyttjandet av de levande tillgångarna i ekonomiska zoner som tillhör kuststater i subregion eller regionen. Vid tillämpning av denna bestämmelse skall även de i punkt 2 nämnda omständigheterna beaktas.

4. Utvecklade kustlösa stater skall enligt bestämmelserna i denna artikel ha rätt att delta i nyttjandet av de levande tillgångarna endast i utvecklade kuststaters ekonomiska zoner i samma subregion eller region, varvid hänsyn skall tas till den omfattning i vilken kuststaten, då den ger andra stater tillstånd att fånga de levande tillgångarna i dess ekonomiska zon, har beaktat behovet att till ett minimum begränsa skadliga verkningar på fiskesamhällen och störningar i ekonomin i stater vars medborgare traditionellt har fiskat i zonen.

5. Ovanstående bestämmelser inverkar inte på arrangemang som upprättas i subregioner eller regioner och i vilka kuststaterna kan ge kustlösa stater i samma subregion eller region lika rätt eller företrädesrätt till nyttjande av de levande tillgångarna i de ekonomiska zonerna.

Artikel 70

Geografiskt missgynnade staters rätt

1. Geografiskt missgynnade stater skall, i enlighet med denna artikel och artiklarna 61 och 62, ha rätt att på skälig grund delta i nyttjandet av en lämplig del av överskottet av de levande tillgångarna i ekonomiska zoner som tillhör kuststater i samma subregion eller

region, varvid hänsyn skall tas till samtliga berörda staters ekonomiska och geografiska förhållanden.

2. I denna konvention avses med "geografiskt missgynnade stater" kuststater, inräknat stater belägna vid slutna eller halvslutna hav, vars geografiska läge gör dem beroende av nyttjandet av de levande tillgångarna i andra staters ekonomiska zoner i subregionen eller regionen för att få rimlig tillgång till fisk som föda åt sin befolkning eller delar av befolkningen, samt i kuststater som inte kan göra anspråk på någon egen ekonomisk zon.

3. Villkor och bestämmelser för sådant deltagande skall fastställas av berörda stater genom bilaterala, subregionala eller regionala överenskommelser, med hänsyn tagen till bland annat följande:

- a) Behovet att undvika skadliga verkningar på kuststatens fiskesamhällen eller fiskerinäring.
- b) Den omfattning i vilken den geografiskt missgynnade staten enligt bestämmelserna i denna artikel deltar i, eller enligt befintliga bilaterala, subregionala eller regionala överenskommelser har rätt att delta i, nyttjandet av de levande tillgångarna i andra kuststaters ekonomiska zoner.
- c) Den omfattning i vilken andra geografiskt missgynnade stater och kustlösa stater deltar i nyttjandet av de levande tillgångarna i kuststatens ekonomiska zon och det därav följande behovet att undvika en särskild belastning för en enskild kuststat eller del av denna.
- d) Befolkningens näringsbehov i respektive stater.

4. Då en kuststats fångstkapacitet närmar sig en nivå som skulle göra det möjligt för den att fånga hela den tillåtna mängden av de levande tillgångarna i sin ekonomiska zon, skall kuststaten och andra berörda stater samarbeta i syfte att upprätta skäliga arrangemang på bilateral, subregional eller regional grund för att tillåta geografiskt missgynnade utvecklingsländer i samma subregion eller region att på lämpligt sätt och på för alla parter tillfredsställande villkor delta i nyttjandet av de levande tillgångarna i ekonomiska zoner som tillhör kuststater i subregionen eller regionen. Vid tillämpning av denna bestämmelse skall även de i punkt 3 nämnda omständigheterna beaktas.

5. Geografiskt missgynnade utvecklade stater skall enligt bestämmelserna i denna artikel ha rätt att delta i nyttjandet av de levande tillgångarna endast i utvecklade kuststaters ekonomiska zoner i samma subregion eller region, varvid hänsyn skall tas till den omfattning i vilken

kuststaten, då den ger andra stater tillstånd att fånga de levande tillgångarna i dess ekonomiska zon, har beaktat behovet att till ett minimum begränsa skadliga verkningar på fiskesamhällen och störningar i ekonomin i stater vars medborgare traditionellt har fiskat i zonen.

6. Ovanstående bestämmelser inverkar inte på arrangemang som upprättas i subregioner eller regioner och i vilka kuststaterna kan ge geografiskt missgynnade stater i samma subregion eller region lika rätt eller företrädesrätt till utvinning av de levande tillgångarna i de ekonomiska zonerna.

Artikel 71

Undantag från tillämpningen av artiklarna 69 och 70

Bestämmelserna i artiklarna 69 och 70 äger ej tillämpning på en kuststat vars ekonomi till övervägande del är beroende av utvinningen av de levande tillgångarna i dess ekonomiska zon.

Artikel 72

Inskränkningar beträffande överföring av rättigheter

1. Rättigheter enligt artiklarna 69 och 70 att nyttja de levande tillgångarna får varken direkt eller indirekt överföras till tredje stater eller deras medborgare genom upplåtelse eller licens, genom upprättande av samriskföretag eller på något annat sätt som medför sådan överföring, såvida inte berörda stater kommer överens om annat.

2. Föregående bestämmelse hindrar inte berörda stater från att erhålla tekniskt eller finansiellt bistånd från tredje stater eller internationella organisationer för att underlätta utövandet av rättigheter enligt artiklarna 69 och 70, under förutsättning att detta inte får det i punkt 1 angivna resultatet.

Artikel 73

Kontroll av efterlevnaden av kuststatens lagar och andra författningar

1. Kuststaten kan vid utövande av sina suveräna rättigheter att utforska, nyttja, bevara och förvalta de levande tillgångarna i den ekonomiska zonen vidta sådana åtgärder, inbegripet bordning, inspektion, kvarhållande och rättsligt förfarande, som kan bli nödvändiga för att säkerställa att de lagar och andra författningar som den antagit i enlighet med denna konvention iakttas.

2. Kvarhållna fartyg och deras besättning skall omedelbart frisläppas, så snart skälig borgen eller annan säkerhet ställts.

3. Kuststatens straffpåföljder för överträdelse av lagar och andra författningar rörande fisket i den ekonomiska zonen får inte, i avsaknad av överenskommelser mellan berörda stater om motsatsen, omfatta fängelsestraff eller annan form av kroppsstraff.

4. I händelse av beslag eller kvarhållande av utländska fartyg skall kuststaten på lämpligt sätt omedelbart underätta flaggstaten om de åtgärder som vidtagits och de påföljder som senare ådömts.

Artikel 74

Avgränsning av ekonomiska zoner mellan stater med motstående eller intilliggande kuster

1. Avgränsning av ekonomiska zoner mellan stater med motstående eller intilliggande kuster skall ske genom överenskommelse, på grundval av internationell rätt i enlighet med artikel 38 i internationella domstolens stadga, i syfte att uppnå en rättvis lösning.

2. Om inte överenskommelse kan uppnås inom rimlig tid, skall berörda stater anlita de förfaranden som föreskrivs i del XV.

3. I avvaktan på överenskommelse enligt punkt 1 skall berörda stater i en anda av samförstånd och samarbete göra sitt bästa för att upprätta provisoriska arrangemang av praktisk natur och får under denna övergångsperiod inte äventyra eller hindra att den slutliga överenskommelsen uppnås. Sådana arrangemang skall inte inverka på den slutliga avgränsningen.

4. Då det föreligger en gällande överenskommelse mellan berörda stater, skall frågor rörande avgränsning av den ekonomiska zonen avgöras i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse.

Artikel 75

Sjökort och förteckningar över koordinater för geografiska punkter

1. I enlighet med denna del skall den ekonomiska zonens yttre gränslinjer och de avgränsningslinjer som dras upp i enlighet med artikel 74 anges i sjökort i en skala eller skalor som lämpar sig för att fastställa linjernas läge. Där så är lämpligt, kan förteckningar över koordinater för geografiska punkter med angivande av geodetiskt datum ersätta sådana yttre gränslinjer eller avgränsningslinjer.

2. Kuststaten skall vederbörligen publicera sådana sjökort eller förteckningar över koordinater för geografiska punkter och deponera ett exemplar av varje sjökort eller förteckning hos Förenta nationernas generalsekreterare.

DEL VI

KONTINENTALSOCKELN

*Artikel 76***Definition av kontinentalsockeln**

1. En kuststats kontinentalsockel omfattar havsbotten och dess underlag i områden under vatten som sträcker sig utanför dess territorialhav i hela den naturliga förlängningen av dess landterritorium till kontinentalrandens ytterkant eller till ett avstånd om 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas, då kontinentalrandens ytterkant inte sträcker sig ut till detta avstånd.
2. En kuststats kontinentalsockel får inte sträcka sig utöver de gränser om vilka stadgas i punkterna 4–6.
3. Kontinentalranden omfattar förlängningen under vatten av kuststatens landmassa och består av havsbotten och sockelns underlag, kontinentalbranten och kontinentalsslutningen. Den omfattar inte djuphavsbotten med dess oceanryggar eller dess underlag.
4. a) I enlighet med denna konvention skall kuststaten fastställa kontinentalrandens yttre kant, där randen går mer än 200 nautiska mil utanför de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas, antingen genom
 - i) en linje som dras upp i enlighet med punkt 7 genom hänvisning till de yttersta fixpunkterna, vid vilka tjockleken av de sedimentära bergarterna är minst en procent av det kortaste avståndet från en sådan punkt till foten av kontinentalbranten, eller genom
 - ii) en linje som dras upp i enlighet med punkt 7 genom hänvisning till fixpunkter högst 60 nautiska mil från foten av kontinentalbranten.
- b) I avsaknad av bevis på motsatsen skall kontinentalbrantens fot fastställas som den punkt vid dess bas där förändringen av lutningen är maximal.
5. Fixpunkterna på den enligt punkt 4 a i och ii dragna linjen för kontinentalsockelns yttre gränser på havsbotten får inte överskrida 350 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas eller 100 nautiska mil från 2 500-metersisobaten, som är en linje som förbinder djup på 2 500 meter.
6. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 5 skall på undervattensryggar kontinentalsockelns yttre gränser inte gå utöver 350 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas. Bestämmelserna i denna punkt äger ej tillämpning på upphöjningar på havsbotten som utgör en naturlig del av kontinentalranden, såsom dess plataer, sluttningar, krön, bankar och utlöpare.
7. Kuststaten skall fastställa de yttre gränserna för sin kontinentalsockel, där denna går utanför 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas, genom räta linjer på ej mer än 60 nautiska mils längd, vilka förbinder fixpunkter som fastställs genom koordinatpunkter i latitud och longitud.
8. Information om kontinentalsockelns gränser skall, då de går utanför 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas, av kuststaten underställas den enligt bilaga II på grundval av rättvis geografisk representation tillsatta kommissionen för avgränsning av kontinentalsockeln. Kommissionen skall avge rekommendationer till kuststater i frågor som rör fastställandet av de yttre gränserna för deras kontinentalsockel. De gränser för kontinentalsockeln som fastställts av en kuststat på grundval av dessa rekommendationer skall vara slutgiltiga och bindande.
9. Kuststaten skall hos Förenta nationernas generalsekreterare deponera sjökort och uppgifter av betydelse, däribland geodetiskt datum, vilka varaktigt beskriver de yttre gränserna för dess kontinentalsockel. Generalsekreteraren skall ge vederbörlig publicitet åt dessa.
10. Bestämmelserna i denna artikel inverkar ej på frågan om avgränsning av kontinentalsockeln mellan stater med motstående eller intilliggande kuster.

*Artikel 77***Kuststatens rättigheter över kontinentalsockeln**

1. Kuststaten utövar suveräna rättigheter över kontinentalsockeln i syfte att utforska den och utvinna dess naturtillgångar.
2. De i punkt 1 avsedda rättigheterna är exklusiva i den mening att, om inte kuststaten själv utforskar kontinentalsockeln eller utvinna dess naturtillgångar, ingen annan får bedriva sådan verksamhet utan kuststatens uttryckliga medgivande.

3. Kuststatens rättigheter över kontinentalsockeln är oberoende av faktiskt eller symboliskt besittningstagande eller varje uttrycklig förklaring.

4. De naturtillgångar som avses i denna del omfattar mineraliska och andra icke levande tillgångar på havsbotten och i dess underlag samt de levande organismer som tillhör sedentära arter, dvs. organismer som på det stadium där de kan bli föremål för fångst antingen är orörliga på havsbotten eller därunder eller är oförmögna till rörelse annat än i ständig fysisk beröring med havsbotten eller dess underlag.

Artikel 78

Rättsordning för överliggande vatten och luftrum samt andra staters rättigheter och friheter

1. Kuststatens rättigheter över kontinentalsockeln inverkar ej på de rättsregler som gäller för det överliggande vattnet eller för luftrummet däröver.

2. Kuststatens utövande av rättigheter över kontinentalsockeln får ej hindra eller på ett oberättigat sätt inkräkta på sjöfarten eller andra staters rättigheter och friheter, varom stadgas i denna konvention.

Artikel 79

Undervattenskablar och rörledningar på kontinentalsockeln

1. Alla stater äger rätt att lägga undervattenskablar och rörledningar på kontinentalsockeln i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

2. Med förbehåll för rätten att vidta skäligen åtgärder för undersökning av kontinentalsockeln, för bearbetning av dennas naturtillgångar och för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening från rörledningar får kuststaten inte hindra utläggande eller bibehållande av sådana kablar eller rörledningar.

3. Utstakning av rörledningarnas sträckning på kontinentalsockeln måste godkännas av kuststaten.

4. Inget i denna del påverkar kuststatens rätt att fastställa villkor för kablar eller rörledningar som fortsätter in på dess territorium eller i dess territorialhav, eller dess jurisdiktion över kablar och rörledningar som byggs eller används i samband med undersökningen av dess kontinentalsockel eller vid bearbetningen av dennas tillgångar eller i samband med verksamheten på konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner under dess jurisdiktion.

5. När undervattenskablar eller rörledningar läggs ut, skall stater ta vederbörlig hänsyn till befintliga kablar eller rörledningar. I synnerhet får inte möjligheterna att reparera befintliga kablar eller rörledningar försämrast.

Artikel 80

Konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner på kontinentalsockeln

Artikel 60 skall på motsvarande sätt tillämpas på konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner på kontinentalsockeln.

Artikel 81

Borringar på kontinentalsockeln

Kuststaten skall ha exklusiv rätt att bemyndiga och reglera borringar för alla ändamål på kontinentalsockeln.

Artikel 82

Avgifter och bidrag med avseende på bearbetningen från kontinentalsockeln utanför 200 nautiska mil

1. Kuststaten skall erlägga avgifter eller bidrag in natura vad avser bearbetningen av de icke levande tillgångarna från kontinentalsockeln utanför 200 nautiska mil från de baslinjer från vilka territorialhavets bredd beräknas.

2. Avgifter och bidrag skall erläggas årligen efter de första fem produktionsåren på en viss plats och skall avse den totala produktionen på den platsen. För det sjätte året skall avgiften eller bidraget utgöra en procent av produktionsvärdet eller produktionsvolymen på platsen. Procentsatsen skall öka med en procent för varje följande år fram till det tolfte året och skall därefter vara sju procent. Till produktionen räknas ej tillgångar som används i samband med bearbetningen.

3. Ett utvecklingsland, som är nettoimportör av en mineraltillgång som utvunnits från dess kontinentalsockel, är befriat från de avgifter eller bidrag som avser denna mineraltillgång.

4. Avgifter eller bidrag skall erläggas genom myndigheten, som skall fördela dessa medel bland stater som är parter i denna konvention på grundval av rättvisa fördelningsnormer med hänsyn till utvecklingsländernas, i synnerhet de minst utvecklades och de kustlösa utvecklingsländernas, intressen och behov.

*Artikel 83***Avgränsning av kontinentalsockeln mellan stater med motstående eller intilliggande kuster**

1. Avgränsning av kontinentalsockeln mellan stater med motstående eller intilliggande kuster skall ske genom överenskommelse, på grundval av internationell rätt i enlighet med artikel 38 i internationella domstolens stadga, i syfte att uppnå en rättvis lösning.

2. Om överenskommelse inte kan uppnås inom rimlig tid, skall berörda stater anlita de förfaranden som föreskrivs i del XV.

3. I avvaktan på överenskommelse enligt punkt 1 skall berörda stater i en anda av samförstånd och samarbete göra sitt bästa för att upprätta provisoriska arrangemang av praktisk natur och under denna övergångsperiod inte äventyra eller försvåra uppnåendet av en slutlig överenskommelse. Dessa arrangemang skall inte inverka på den slutliga avgränsningen.

4. Då det föreligger en gällande överenskommelse mellan berörda stater, skall frågor rörande avgränsning av kontinentalsockeln avgöras i enlighet med bestämmelserna i den överenskommelsen.

*Artikel 84***Sjökort och förteckningar över koordinater för geografiska punkter**

1. I enlighet med denna del skall de yttre begränsningslinjerna för kontinentalsockeln och de avgränsningslinjer som dras upp i enlighet med artikel 83 anges i sjökort i en skala eller skalor som är tillräckliga för att deras läge skall kunna fastställas. Där så är lämpligt, kan förteckningar över koordinater för geografiska punkter med angivande av geodetiskt datum ersätta dessa yttre begränsningslinjer eller avgränsningslinjer.

2. Kuststaten skall ge vederbörlig publicitet åt sådana sjökort eller förteckningar över koordinater för geografiska punkter och skall deponera ett exemplar av varje sådant sjökort eller sådan förteckning hos Förenta nationernas generalsekreterare och, i den händelse dessa anger de yttre begränsningslinjerna för kontinentalsockeln, hos myndighetens generalsekreterare.

*Artikel 85***Anläggande av tunnlar**

Denna del inverkar ej på kuststatens rätt att utnyttja havsbottens underlag genom att anlägga tunnlar, oavsett vattendjupet ovanför detta.

DEL VII

DET FRIA HAVET

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 86***Tillämpning av bestämmelserna i denna del**

Bestämmelserna i denna del äger tillämpning på alla delar av havet vilka inte hör till en stats ekonomiska zon, territorialhav eller inre vatten eller till en arkipelagstats arkipelagvatten. Denna artikel inskränker ej de friheter som alla stater åtnjuter i enlighet med artikel 58 i den ekonomiska zonen.

*Artikel 87***Det fria havets frihet**

1. Det fria havet är öppet för alla stater, vare sig de är kuststater eller kustlösa stater. Det fria havets frihet

utövas i enlighet med de villkor som fastställts i denna konvention och övriga folkrättsliga regler. Den omfattar för såväl kuststater som kustlösa stater bland annat

- a) frihet till sjöfart,
- b) frihet till överflygning,
- c) frihet att lägga ut undervattenskablar och rörledningar enligt del VI,
- d) frihet att uppföra konstgjorda öar och andra enligt förkrätten tillåtna anläggningar enligt del VI,
- e) frihet till fiske enligt villkoren i kapitel 2,
- f) frihet till vetenskaplig forskning enligt del VI och XIII.

2. Dessa friheter skall utövas av alla stater med vederbörlig hänsyn till andra staters intressen vid deras utövande av det fria havets frihet samt med vederbörlig hänsyn till rättigheter enligt denna konvention med avseende på verksamheter inom området.

Artikel 88

Det fria havets användning för fredliga ändamål

Det fria havet skall vara förbehållet för fredliga ändamål.

Artikel 89

Ogiltiga anspråk på suveränitet över det fria havet

Ingen stat kan göra giltiga anspråk på suveränitet över någon del av det fria havet.

Artikel 90

Rätt till sjöfart

Varje stat, vare sig den har kust eller ej, har rätt att låta fartyg, som för dess flagg, segla på det fria havet.

Artikel 91

Fartygs nationalitet

1. Varje stat skall fastställa villkoren för att dess nationalitet skall tillerkännas fartyg, villkoren för fartygs registrering inom dess territorium samt villkoren för rätten att föra dess flagg. Fartyg har den stats nationalitet vars flagg de äger rätt att föra. Det måste föreligga ett verkligt samband mellan staten och fartyget.

2. Varje stat skall för fartyg, som den har tillerkänt rätt att föra dess flagg, utfärda dokument som utvisar detta.

Artikel 92

Fartygs status

1. Fartyg skall segla under endast en stats flagg och vara underkastade denna stats exklusiva jurisdiktion på det fria havet utom i undantagsfall, varom uttryckligen stadgas i internationella fördrag eller i denna konvention. Fartyg får inte byta flagg under resa eller medan det befinner sig i anlöpningshamn, utom då det är fråga om verklig överföring av äganderätten eller ändrad registrering.

2. Fartyg, som seglar under två eller flera staters flagg och nyttjar dem efter godtycke, får inte åberopa någon av

de ifrågavarande nationaliteterna gentemot annan stat och får anses likställt med fartyg som saknar nationalitet.

Artikel 93

Fartyg som för Förenta nationernas, dess fackorgans eller Internationella atomenergiorganets flagg

Föregående artiklar inverkar ej på fartyg som är anlitade i officiell tjänst av Förenta nationerna, dess fackorgan eller Internationella atomenergiorganet och som för något av dessa organs flagg.

Artikel 94

Flaggstatens skyldigheter

1. Varje stat skall med avseende på administrativa, tekniska och sociala frågor utöva faktisk jurisdiktion och kontroll över fartyg som för dess flagg.

2. Varje stat skall särskilt

a) föra fartygsregister, som innehåller namn och kännetecknande uppgifter vad avser fartyg som för dess flagg, med undantag av de fartyg som ej omfattas av allmänt godtagna internationella regler på grund av sin ringa storlek, och

b) åta sig jurisdiktion enligt nationell rätt över varje fartyg som för dess flagg samt över dess befälhavare, övrigt befäl och manskap med avseende på administrativa, tekniska och sociala frågor rörande fartyget.

3. Varje stat skall vidta sådana åtgärder i fråga om fartyg under dess flagg som är nödvändiga för att trygga säkerheten till sjöss med hänsyn till bland annat

a) fartygets konstruktion, utrustning och sjövärdighet,

b) fartygets bemanning samt besättningens arbetsförhållanden och utbildning, med beaktande av tillämpliga internationella överenskommelser och rekommendationer,

c) användning av signaler, upprätthållande av kommunikationer samt förhindrande av kollisioner.

4. Dessa åtgärder skall omfatta sådana som är nödvändiga för att säkerställa att

a) varje fartyg, före registrering och därefter med lämpliga mellanrum, besiktigas av sakkunnig skeppsbesiktningssman och har de sjökort och nautiska publikationer samt den navigationsutrustning och de navigationsinstrument ombord som är lämpliga för fartygets säkra framförande;

- b) befälhavaren och övrigt befäl på varje fartyg har erforderlig kompetens, särskilt vad beträffar sjömanskap, navigering, kommunikationer och skeppsmaskinteknik samt att besättningen, vad avser kompetens och storlek, är lämplig för fartygets typ, storlek, maskineri och utrustning;
- c) befälhavaren, övrigt befäl och, i lämplig utsträckning, manskapet är fullt förtrogna med och skyldiga att följa tillämpliga internationella regler rörande säkerheten för människoliv till sjöss, förhindrande av kollisioner, förhindrande, begränsning och kontroll av förorening av havet samt upprätthållande av radioförbindelser.

5. Vid vidtagande av de i punkterna 3 och 4 angivna åtgärderna skall varje stat följa allmänt godtagna internationella regler, förfaranden och praxis samt vidta de mått och steg som kan bli nödvändiga för att säkerställa att dessa följs.

6. En stat, som har uppenbara skäl att tro att vederbörlig jurisdiktion och kontroll över ett fartyg inte har utövats, kan rapportera detta till flaggstaten. Vid mottagandet av en sådan rapport skall flaggstaten undersöka saken och, om så är lämpligt, vidta erforderliga åtgärder för att avhjälpa situationen.

7. Varje stat skall låta en eller flera sakkunniga personer utreda varje sjöolycka eller navigeringsincident på det fria havet som ett fartyg som för dess flagg är inblandat i och som förorsakar förlust av människoliv eller allvarlig skada på medborgare i annan stat eller allvarlig skada på fartyg eller anläggningar tillhörande annan stat eller på den marina miljön. Flaggstaten och den andra staten skall samarbeta vid alla utredningar som görs av denna andra stat om varje sådan sjöolycka eller sådan navigeringsincident.

Artikel 95

Immunitet för örlogsfartyg på det fria havet

Örlogsfartyg är på det fria havet endast underkastade den stats jurisdiktion vars flagg de för.

Artikel 96

Immunitet för fartyg som endast nyttjas i icke-kommersiell statlig tjänst

Fartyg, som ägs eller drivs av en stat och endast nyttjas i icke-kommersiell statlig tjänst, skall på det fria havet vara underkastade endast den stats jurisdiktion vars flagg de för.

Artikel 97

Straffrättslig jurisdiktion avseende kollision eller annan navigeringsincident

1. I händelse av kollision eller annan navigeringsincident, som berör fartyg på det fria havet och som medför straffrättsligt eller disciplinärt ansvar för befälhavare eller annan person i tjänst på fartyget, får straffrättsligt eller disciplinärt förfarande ej inledas mot sådan person inför andra judiciella eller administrativa myndigheter än myndigheterna i flaggstaten eller i den stat där personen är medborgare.

2. I disciplinära frågor skall endast den stat som har utfärdat sjökaptensbrev, behörighetsbevis eller tillståndsbevis ha rätt att efter vederbörligt rättsligt förfarande återkalla sådana bevis och tillstånd, även om innehavaren inte är medborgare i den stat som utfärdat dessa.

3. Inga andra än flaggstatens myndigheter äger ens för undersökning rätt att förordna om beslag, kvarstad eller liknande åtgärder beträffande fartyg.

Artikel 98

Skyldighet att lämna bistånd

1. Varje stat skall kräva att befälhavare på fartyg som för dess flagg, i den mån så är möjligt utan allvarlig fara för fartyget, dess besättning eller passagerare

- bistår varje person som anträffas på havet och befinner sig i sjönöd,
- så snabbt som möjligt vidtar åtgärder för att rädda personer som råkat i sjönöd, om han underrättats om deras behov av bistånd, i den mån sådana åtgärder skäligen kan förväntas av honom,
- efter kollision bistår det andra fartyget, dess besättning och passagerare och, där så är möjligt, meddelar det andra fartyget namnet på sitt eget fartyg, dess hemort samt närmaste hamn, som fartyget avser anlöpa.

2. Varje kuststat skall främja inrättandet, driften och upprätthållandet av en ändamålsenlig och effektiv sjöräddningstjänst för tryggheten av säkerheten på och över havet samt, när omständigheterna så kräver, för detta ändamål samarbeta med grannstaterna genom ömsesidiga regionala arrangemang.

Artikel 99

Förbud mot transport av slavar

Varje stat skall vidta effektiva åtgärder för att förhindra och bestraffa transport av slavar på fartyg som äger rätt att föra dess flagg samt för att förhindra olagligt nytt-

jande av dess flagg för sådant ändamål. En slav som tar sin tillflykt till något fartyg skall därigenom vara fri, oberoende av fartygets flagg.

Artikel 100

Skyldighet att samarbeta vid bekämpning av sjöröveri

Alla stater skall i största möjliga utsträckning samarbeta för att bekämpa sjöröveri på det fria havet eller på annan plats utanför någon stats jurisdiktion.

Artikel 101

Definition av sjöröveri

Som sjöröveri betraktas följande handlingar:

- a) varje olaglig våldshandling, kvarhållande eller plundring som besättning eller passagerare på privat fartyg eller luftfartyg begår för privata ändamål och som är riktat mot
 - i) annat fartyg eller luftfartyg eller mot personer eller egendom ombord på sådant fartyg eller luftfartyg på det fria havet;
 - ii) fartyg, luftfartyg, personer eller egendom på en plats utanför någon stats jurisdiktion;
- b) frivilligt deltagande i ett fartygs eller luftfartygs verksamhet med kännedom om de fakta av vilka följer att det är ett piratfartyg eller piratluftfartyg;
- c) anstiftan till eller uppsåtlig medhjälp till handling som anges i a eller b.

Artikel 102

Sjöröveri som begås av örlogsfartyg, statsfartyg eller statsluftfartyg vars besättning har gjort myteri

Sjöröveri enligt artikel 101, som begås av örlogsfartyg, statsfartyg eller statsluftfartyg vars besättning har gjort myteri och övertagit kontrollen över fartyget eller luftfartyget, är likställt med handlingar som begås av privat fartyg eller luftfartyg.

Artikel 103

Definition av piratfartyg och piratluftfartyg

Fartyg eller luftfartyg anses vara piratfartyg eller piratluftfartyg, om de personer som har den huvudsakliga kontrollen har för avsikt att nyttja det för någon i artikel 101 angiven handling. Detsamma gäller om fartyget eller

luftfartyget har nyttjats för sådan handling, så länge det kontrolleras av personer som har gjort sig skyldiga till handlingen.

Artikel 104

Bibehållande eller förlust av ett piratfartygs eller piratluftfartygs nationalitet

Fartyg eller luftfartyg får bibehålla sin nationalitet, även om det har blivit ett piratfartyg eller piratluftfartyg. Bibehållandet eller förlusten av nationalitet regleras av lagarna i den stat från vilken nationaliteten härleder sig.

Artikel 105

Uppbringning av piratfartyg eller piratluftfartyg

Varje stat får på det fria havet eller på annan plats utanför någon stats jurisdiktion uppbbringa piratfartyg eller piratluftfartyg eller fartyg eller luftfartyg som tagits genom sjöröveri och befinner sig under kontroll av pirater samt gripa de personer och ta i beslag den egendom som finns ombord på fartyget eller luftfartyget. Domstol i den stat som förordnat om åtgärden får bestämma de straff som skall utdömas och även vilka åtgärder som skall vidtas i fråga om fartyg, luftfartyg eller egendom, dock med beaktande av de rättigheter som tillkommer tredje man som handlat i god tro.

Artikel 106

Ersättningskyldighet för uppbbringning utan tillräckliga skäl

Då fartyg eller luftfartyg som misstänks för sjöröveri har uppbbringats utan tillräckliga skäl, skall den stat som verkställt åtgärden vara ansvarig för varje på grund därav uppkommen förlust eller skada gentemot den stat vars nationalitet fartyget eller luftfartyget har.

Artikel 107

Fartyg och luftfartyg som äger rätt att verkställa uppbbringning på grund av sjöröveri

Uppbringning på grund av sjöröveri får endast verkställas av örlogsfartyg eller militärt luftfartyg eller av andra fartyg eller luftfartyg som är försedda med tydliga kännetecken och identifierbara såsom varande i statlig tjänst och bemyndigade därtill.

Artikel 108

Olaga handel med narkotika och psykotropa ämnen

1. Alla stater skall samarbeta för att stoppa olaga handel med narkotika och psykotropa ämnen, vilken bedrivs av fartyg på det fria havet i strid med internationella konventioner.

2. Varje stat, som har skäligen anledning att tro att ett fartyg som för dess flagg ägnar sig åt olaga handel med narkotika eller psykotropa ämnen, kan begära andra staters medverkan för att stoppa sådan handel.

Artikel 109

Otillåten utsändning från det fria havet

1. Alla stater skall samarbeta för att stoppa otillåten utsändning från det fria havet.

2. I denna konvention avses med otillåten utsändning utsändning från ett fartyg eller en anläggning på det fria havet av ljudradio- eller televisionssändningar, som i strid med internationella bestämmelser är avsedda att mottas av allmänheten, dock med undantag av utsändning av nödsignaler.

3. En person som ägnar sig åt otillåten utsändning får lagföras vid domstol i

- a) fartygets flaggstat,
- b) anläggningens registreringsstat,
- c) stat där personen är medborgare,
- d) stat där sändningarna kan mottas, eller
- e) stat där tillåtna radioförbindelser störs.

4. En stat som har jurisdiktion enligt punkt 3 får på det fria havet, i enlighet med artikel 110, gripa varje person eller förordna om kvarstad beträffande varje fartyg som ägnar sig åt otillåten radiosändning samt ta sändarutrustningen i beslag.

Artikel 110

Rätt till visitering

1. Utom i de fall då ingripandet grundar sig på avtalsenliga befogenheter, äger ett örlogsfartyg som på det fria havet möter ett utländskt fartyg, vilket inte har rätt till full immunitet i enlighet med artiklarna 95 och 96, inte rätt att borda detta, såvida det inte finns skäligen anledning att misstänka att

- a) fartyget används för sjöröveri,
- b) fartyget används för slavhandel,
- c) fartyget används för otillåten utsändning, och örlogsfartygets flaggstat har jurisdiktion enligt artikel 109,

d) fartyget saknar nationalitet, eller

e) fartyget, även om det för främmande flagg eller vägrar att visa flagg, i själva verket har samma nationalitet som örlogsfartyget.

2. I de fall som avses i punkt 1 får örlogsfartyget undersöka om fartyget har rätt till den flagg som det för. För detta ändamål får det sända en båt, under befäl av en officer, till det misstänkta fartyget. Om misstanke kvarstår efter det att dokumenten granskats, får örlogsfartyget företa en ytterligare undersökning ombord på fartyget, vilken måste utföras med största möjliga hänsyn.

3. Om misstankarna visar sig vara ogrundade, och om det bordade fartyget inte har begått någon handling som ger fog för misstankarna, skall det få ersättning för varje uppkommen förlust eller skada.

4. Dessa bestämmelser gäller i tillämpliga delar för militära luftfartyg.

5. Dessa bestämmelser gäller även för andra vederbörligen bemyndigade fartyg eller luftfartyg som är försedda med tydliga kännetecken och identifierbara såsom varanda i statlig tjänst.

Artikel 111

Rätt till omedelbart förföljande

1. Omedelbart förföljande av utländskt fartyg kan tillgripas, då kuststatens behöriga myndigheter har goda skäl att tro att fartyget har brutit mot denna stats lagar och andra författningar. Sådant förföljande måste påbörjas då det utländska fartyget eller någon av dess båtar befinner sig i den förföljande statens inre vatten, arkipelagvatten, territorialhav eller angränsande zon och får endast fortsätta utanför territorialhavet eller den angränsande zonen om förföljandet inte har avbrutits. Det är inte nödvändigt att även det fartyg som ger order att stanna befinner sig i territorialhavet eller den angränsande zonen, när det utländska fartyget i territorialhavet eller den angränsande zonen erhåller denna order. Om det utländska fartyget befinner sig i sådan angränsande zon som avses i artikel 33, får förföljande endast ske om de rättigheter kränkts för vilkas skydd zonen upprättats.

2. Rätten till omedelbart förföljande gäller i tillämpliga delar vid överträdelser i den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln, innefattande säkerhetszoner runt anläggningar på kontinentalsockeln, av kuststatens lagar och andra författningar som i enlighet med denna konvention är tillämpliga på den ekonomiska zonen eller kontinentalsockeln, innefattande sådana säkerhetszoner.

3. Rätten till omedelbart förföljande upphör så snart det förföljda fartyget kommer in på sitt eget lands eller tredje lands territorialhav.

4. Omedelbart förföljande anses inte ha påbörjats, såvida inte det förföljande fartyget, med lämpliga tillgängliga medel, konstaterat att det förföljda fartyget, eller någon av dess båtar eller andra farkoster som arbetar i lag och använder sig av det förföljda fartyget som moderfartyg, befinner sig innanför territorialhavets gränser, eller, i förekommande fall, i den angränsande zonen eller den ekonomiska zonen eller över kontinentalsockeln. Förföljandet får inte påbörjas förrän synlig eller hörbar stoppsignal har utsänts från ett avstånd varifrån den kan ses eller höras av det utländska fartyget.

5. Rätten till omedelbart förföljande kan endast utövas av örlogsfartyg eller militär luftfartyg eller av andra fartyg eller luftfartyg som är försedda med tydliga kännetecken och identifierbara såsom varande i statens tjänst och bemyndigade därtill.

6. Då omedelbart förföljande utförs av luftfartyg

- a) gäller bestämmelserna i punkterna 1 till 4 i tillämpliga delar,
- b) måste luftfartyg som beordrar fartyget att stanna självt aktivt förfölja detta till dess att kuststaten tillhörigt fartyg eller annat luftfartyg som tillkallats av luftfartyget anländer för att överta förföljandet, såvida inte luftfartyget självt förmår uppbringa fartyget. För att motivera att fartyget hejdats utanför territorialhavet är det inte tillräckligt att luftfartyget observerat att fartyget gjort eller kan misstänkas ha gjort sig skyldigt till överträdelser, om fartyget inte har såväl beordrats att stanna som förföljts av luftfartyget självt eller av andra luftfartyg eller fartyg som utan avbrott fortsätter förföljandet.

7. Frisläppande av fartyg, som uppbringats inom en stats jurisdiktionsområde och eskorterats till hamn i denna stat för utredning av behöriga myndigheter, kan inte krävas enbart på grund av att fartyget under sin färd eskorterades genom en del av den ekonomiska zonen eller det fria havet, om förhållandena nödvändiggjorde detta.

8. Om fartyg har stoppats eller uppbringats utanför territorialhavet under omständigheter som inte berättigar till utövande av rätten till omedelbart förföljande, skall det få ersättning för därigenom uppkommen förlust eller skada.

Artikel 112

Rätten att lägga ut undervattenskablar och rörledningar

1. Alla stater äger rätt att lägga ut undervattenskablar och rörledningar på det fria havets botten utanför kontinentalsockeln.
2. Artikel 79.5 gäller för sådana kablar och rörledningar.

Artikel 113

Brott eller skada på undervattenskabel eller rörledning

Varje stat skall anta de lagar och andra författningar som behövs för att straffbelägga handling som uppsåtligen eller genom vårdslöshet vållas ombord på ett fartyg som för dess flagg eller av person underkastad dess jurisdiktion, om handlingen medför brott eller skada på undervattenskabel i det fria havet, varigenom telegraf- eller telefonförbindelse kan avbrytas eller hindras, eller på undervattensrörledning eller högspänningskabel. Denna föreskrift omfattar även handling som är avsedd att leda till eller som kan framkalla fara för sådant brott eller sådan skada. Den gäller dock inte om brottet eller skadan vållats av personer som, efter att ha vidtagit alla nödvändiga försiktighetsåtgärder för att undvika sådant brott eller sådan skada, handlade endast i den vällovliga avsikten att rädda sina liv eller fartyg.

Artikel 114

Brott eller skada på annan undervattenskabel eller rörledning som förorsakats av ägare till undervattenskabel eller rörledning

Varje stat skall anta de lagar och andra författningar som behövs för att personer under dess jurisdiktion vilka är ägare till undervattenskabel eller rörledning i det fria havet skall stå för reparationskostnaderna, om de vid utläggning eller reparation av denna kabel eller rörledning förorsakar brott eller skada på annan kabel eller rörledning.

Artikel 115

Ersättning för förlust som lidits vid undvikande av skada på undervattenskabel eller rörledning

Varje stat skall anta de lagar och andra författningar som behövs för att säkerställa att fartygsägare som kan bevisa att de har offrat ankare, nät eller annat fiskeredskap för att undvika skada på undervattenskabel eller rörledning erhåller ersättning av ägaren till kabeln eller rörledningen,

förutsatt att fartygsägaren på förhand har vidtagit alla rimliga försiktighetsåtgärder.

då så är lämpligt, samarbeta för att upprätta subregionala eller regionala fiskerierorganisationer för detta ändamål.

KAPITEL 2

BEVARANDE OCH FÖRVALTNING AV DE LEVANDE TILLGÅNGARNA I DET FRIA HAVET

Artikel 116

Rätt till fiske på det fria havet

Alla stater har rätt att låta sina medborgare bedriva fiske på det fria havet med förbehåll för

- a) deras fördragsenliga förpliktelser,
- b) kuststaternas rättigheter och skyldigheter samt deras intressen varom stadgas bl.a. i artikel 63.2 och i artiklarna 64 till 67, och
- c) bestämmelserna i detta kapitel.

Artikel 117

Staternas skyldighet att med avseende på sina medborgare vidta åtgärder för bevarande av de levande tillgångarna i det fria havet

Alla stater är skyldiga att själva eller i samarbete med andra stater vidta de åtgärder, med avseende på sina medborgare, som behövs för att bevara de levande tillgångarna i det fria havet.

Artikel 118

Samarbete mellan stater för bevarande och förvaltning av de levande tillgångarna

Staterna skall samarbeta med varandra för att bevara och förvalta de levande tillgångarna i det fria havet. Stater vars medborgare nyttjar samma levande tillgångar eller olika levande tillgångar inom samma område skall inleda förhandlingar i syfte att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara dessa levande tillgångar. De skall,

Artikel 119

Bevarande av de levande tillgångarna i det fria havet

1. Vid fastställande av den tillåtna fångsten och andra åtgärder för att bevara de levande tillgångarna i det fria havet skall staterna
 - a) vidta sådana åtgärder som, utformade på grundval av de bästa vetenskapliga fakta som staterna har tillgång till, syftar till att bibehålla bestånd av nyttjade arter på, eller återställa dessa bestånd till, nivåer som ger största hållbara avkastning med hänsyn till relevanta miljöfaktorer och ekonomiska faktorer, inbegripet utvecklingsländernas särskilda behov, varvid hänsyn skall tas till fiskerimönstret, beståndens ömsesidiga beroende samt allmänt rekommenderade internationella miniminormer, vare sig dessa är subregionala, regionala eller globala,
 - b) beakta verkningarna på de arter som är förbundna med, eller beroende av, nyttjade arter i syfte att bibehålla bestånd av sådana förbundna eller beroende arter på, eller återställa dessa bestånd till, nivåer som ligger över de nivåer på vilka deras förnyelse allvarligt hotas.
2. Tillgänglig vetenskaplig information, statistiska uppgifter över fångst och fiskeansträngningar samt andra uppgifter av betydelse för att bevara fiskebestånd skall regelbundet lämnas och utbytas genom de härför mest lämpade behöriga internationella organisationerna, vare sig dessa är subregionala, regionala eller globala, och med deltagande av alla berörda stater.
3. Berörda stater skall säkerställa att åtgärder för bevarande och deras genomförande varken formellt eller faktiskt diskriminerar fiskare i någon stat.

Artikel 120

Havs däggdjur

Artikel 65 äger också tillämpning på bevarande och förvaltning av havsdäggdjur i det fria havet.

DEL VIII

RÄTTSDNING FÖR ÖAR

Artikel 121

Rättsordning för öar

1. En ö är ett av naturen bildat landområde, som är omgivet av vatten och som förblir ovan vatten vid flod.

2. Med undantag av vad som stadgas i punkt 3 fastställs en ös territorialhav, angränsande zon, ekonomiska zon och kontinentalsockel i enlighet med de bestämmelser i denna konvention som gäller för annat landterritorium.

3. Klippor, på vilka människor inte kan vara bosatta eller som inte kan ha eget näringsliv, skall inte ha någon ekonomisk zon eller kontinentalsockel.

DEL IX

SLUTNA ELLER HALVSLUTNA HAV

Artikel 122

Definition

I denna konvention avses med slutet eller halvslutet hav en bukt, en vik eller ett hav som omges av två eller flera stater och förbinds med ett annat hav genom ett trångt utlopp eller som helt eller huvudsakligen utgörs av två eller flera kuststaters territorialhav och ekonomiska zoner.

Artikel 123

Samarbete mellan stater som gränsar till slutna eller halvslutna hav

Stater som gränsar till ett slutet eller halvslutet hav skall samarbeta med varandra när de utövar sina rättigheter och fullgör sina skyldigheter enligt denna konvention. För detta ändamål skall de direkt eller genom en lämplig regional organisation sträva efter att

- a) samordna förvaltning, bevarande, undersökning och nyttjande av de levande tillgångarna i havet,
- b) samordna genomförandet av sina rättigheter och skyldigheter med hänsyn till skydd och bevarande av den marina miljön,
- c) samordna sin vetenskapliga forskningspolitik och, där så är lämpligt, bedriva gemensamma vetenskapliga forskningsprogram i området, samt
- d) i förekommande fall anmoda andra intresserade stater eller internationella organisationer att samarbeta med dem vid genomförandet av bestämmelserna i denna artikel.

DEL X

KUSTLÖSA STATERS RÄTT TILL TILLTRÄDE TILL OCH FRÅN HAVET SAMT TRANSITFRIHET

Artikel 124

Terminologi

b) *transitstat*: en stat med eller utan havskust, belägen mellan en kustlös stat och havet, genom vars territorium transitotrafik äger rum,

1. I denna konvention avses med

a) *kustlös stat*: en stat som ej har någon havskust,

c) *transitotrafik*: transitering av passagerare, bagage, varor och transportmedel över en eller flera transitsta-

ters territorium, då transporten över sådant territorium, med eller utan omlastning, uppläggning eller lossning av varorna eller ändring i transportsättet, endast utgör en del av en hel resa, som börjar eller slutar inom den kustlösa statens territorium,

d) *transportmedel*

- i) rullande järnvägsmateriel, havs-, sjö- och flodgående farkost samt vägfordon,
- ii) när de lokala förhållandena så kräver, bärare och lastdjur.

2. Kustlösa stater och transitstater kan, genom överenskommelse dem emellan, i transportmedel även inbegripa rörledningar och gasledningar samt andra transportmedel än de som nämns i punkt 1.

Artikel 125

Rätt till tillträde till och från havet samt transitfrihet

1. Kustlösa stater skall ha rätt till tillträde till och från havet för utövande av de rättigheter varom stadgas i denna konvention, innefattande de rättigheter som rör det fria havets frihet och mänsklighetens gemensamma arvedel. För detta ändamål skall kustlösa stater åtnjuta transitfrihet genom transitstaternas territorium med alla slag av transportmedel.

2. Villkor och bestämmelser för utövande av transitfrihet skall regleras mellan berörda kustlösa stater och transitstater genom bilaterala, subregionala eller regionala överenskommelser.

3. Transitstater skall vid utövande av sin fulla suveränitet över sitt territorium ha rätt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de i denna del angivna rättigheterna och anordningarna för kustlösa stater på intet sätt gör intrång i deras legitima intressen.

Artikel 126

Undantag från tillämpningen av mest gynnad nationsklausulen

Såväl bestämmelserna i denna konvention som särskilda överenskommelser om utövande av rätten till tillträde till och från havet, vilka fastställer de kustlösa staternas rättigheter och lättnader på grund av deras speciella geografiska läge, är undantagna från tillämpningen av mest gynnad nationsklausulen.

Artikel 127

Tullar, skatter och andra avgifter

1. Transittrafik skall inte belastas med tullar, skatter eller andra avgifter med undantag av avgifter som uttas för särskilda tjänster i samband med sådan trafik.

2. Transportmedel och andra anordningar som tillhandahålls och används av kustlösa stater vid transitering skall inte belastas med högre skatter eller avgifter än de som uttas för transitstaternas användning av transportmedel.

Artikel 128

Frizoner och andra tullanordningar

För att underlätta transittrafiken kan frizoner eller andra tullanordningar i införsel- och utförselhamnar tillhandahållas i transitstaterna genom överenskommelse mellan dessa stater och de kustlösa staterna.

Artikel 129

Samarbete vid anläggning och förbättring av transportmedel

När transitstater saknar transportmedel för att tillgodose transitfriheten, eller när befintliga transportmedel, inklusive hamnanläggningar och utrustning, i något avseende är otillfredsställande, får transitstaterna och berörda kustlösa stater samarbeta vid anläggning eller förbättring av dessa.

Artikel 130

Åtgärder för att undvika eller avhjälpa förseningar eller andra svårigheter av teknisk natur i transittrafik

1. Transitstater skall vidta alla lämpliga åtgärder för att undvika förseningar eller andra svårigheter av teknisk natur i transittrafik.

2. Skulle sådana förseningar eller svårigheter uppstå, skall transitstaternas och de berörda kustlösa staternas behöriga myndigheter samarbeta för att skyndsamt avhjälpa dem.

Artikel 131

Lika behandling i hamnar

Fartyg som för kustlösa staters flagg skall i hamnar åtnjuta samma behandling som andra utländska fartyg.

*Artikel 132***Beviljande av mer vittgående lättnader**

Denna konvention upphäver inte på något sätt de transiteringslättnader som är mer vittgående än de som före-

skrivs i denna konvention och som överenskommits mellan konventionsstater eller beviljats av en konventionsstat. Denna konvention utgör ej heller något hinder för konventionsstaterna att i framtiden bevilja sådana lättnader.

DEL XI

OMRÅDET

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 133***Terminologi**

I denna del avses med

- a) *tillgångar*: alla fasta, flytande eller gasformiga mineraltillgångar belägna inom området, på eller under havsbotten, inbegripet flermetalliska noder,
- b) *mineral*: sådana tillgångar som utvinns inom området.

*Artikel 134***Denna dels tillämpningsområde**

1. Denna del är tillämplig på området.
2. Verksamheter inom området regleras enligt bestämmelserna i denna del.
3. Kraven rörande deponering och offentliggörande av sjökort eller förteckningar över koordinater för geografiska punkter, vilka visar de gränser som anges i artikel 1.1(1) återfinns i del VI.
4. Ingenting i denna artikel skall påverka fastställandet av kontinentalsockelns yttre gränser i enlighet med del VI eller giltigheten av avtal rörande avgränsning mellan stater med motstående eller intilliggande kuster.

*Artikel 135***Rättsordning för överliggande vatten och luftrum**

Varken denna del eller de rättigheter som beviljas eller utövas i enlighet härmed skall påverka rättsordningen för områdets överliggande vatten eller för luftrummet ovanför dessa vatten.

KAPITEL 2

PRINCIPER GÄLLANDE FÖR OMRÅDET

*Artikel 136***Mänsklighetens gemensamma arvedel**

Området och dess tillgångar utgör mänsklighetens gemensamma arvedel.

*Artikel 137***Rättsordning för området och dess tillgångar**

1. Ingen stat får göra anspråk på eller utöva suveränitet eller suveräna rättigheter över någon del av området eller dess tillgångar, och inte heller får en stat eller en fysisk eller juridisk person ta någon del därav i besittning. Ett sådant anspråk eller utövande av suveränitet eller suveräna rättigheter eller ett sådant besittningstagande skall inte erkännas.
2. Alla rättigheter till områdets tillgångar tillkommer mänskligheten i dess helhet, på vars vägnar myndigheten skall handla. Dessa tillgångar kan inte överlätas. Mineral som utvunnits från området får överlätas, dock endast i enlighet med denna del och myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
3. En stat eller en fysisk eller juridisk person får göra anspråk på, förvärva eller utöva rättigheter avseende de mineral som utvinns från området endast i enlighet med denna del. I annat fall får ett sådant anspråk, förvärv eller utövande av dessa rättigheter inte erkännas.

*Artikel 138***Staters allmänna uppträdande i förhållande till området**

Staters allmänna uppträdande i förhållande till området skall överensstämma med bestämmelserna i denna del, de

i Förenta nationernas stadga fastställda principerna och andra folkrättsliga regler i syfte att bevara fred och säkerhet samt främja internationellt samarbete och ömsidig förståelse.

Artikel 139

Ansvaret för efterlevnad av bestämmelserna samt skadeståndsskyldighet

1. Konventionsstaterna skall vara ansvariga för att säkerställa att verksamheter inom området, vare sig de bedrivs av konventionsstater eller av statliga företag eller av fysiska eller juridiska personer, som är medborgare eller är registrerade i konventionsstater eller faktiskt kontrolleras av dessa eller av deras medborgare, bedrivs i enlighet med denna del. Samma ansvarighet åvilar internationella organisationer beträffande den verksamhet inom området som de bedriver.

2. Med förbehåll för folkrättens regler och bilaga III artikel 22 skall en skada som förorsakats genom att en konventionsstat eller en internationell organisation underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt denna del, medföra skadeståndsskyldighet; konventionsstater och internationella organisationer som bedriver gemensam verksamhet skall ha solidarisk skadeståndsskyldighet. En konventionsstat skall dock inte vara skadeståndsskyldig beträffande en skada som uppkommit till följd av att en person, som staten enligt artikel 153.2 b garanterar, har underlåtit att iakttä bestämmelserna i denna del, om ifrågavarande stat har vidtagit alla nödvändiga och lämpliga åtgärder för att säkerställa ett faktiskt iakttagande i enlighet med artikel 153.4 och bilaga III artikel 4.4.

3. Konventionsstater som är medlemmar i internationella organisationer skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa tillämpningen av denna artikel vad avser organisationerna.

Artikel 140

Mänsklighetens bästa

1. Verksamheter i området skall enligt de särskilda föreskrifterna i denna del utövas till hela mänskighetens bästa, utan hänsyn till staternas geografiska läge, vare sig det rör sig om kuststater eller kustlösa stater, och med särskilt beaktande av utvecklingsländernas intressen och behov samt av de folk som inte uppnått full självständighet eller någon annan form av självstyre erkänt av Förenta nationerna i enlighet med generalförsamlingens resolution 1514 (XV) och andra tillämpliga, av generalförsamlingen antagna, resolutioner.

2. Myndigheten skall tillse att finansiella och andra ekonomiska vinster, som uppkommit till följd av verksamheter i området, fördelas rättvist genom någon lämp-

lig metod på icke-diskriminerande grundval i enlighet med artikel 160.2 f i.

Artikel 141

Användning av området för uteslutande fredliga ändamål

Området skall vara öppet för användning för uteslutande fredliga ändamål av alla stater, vare sig de är kuststater eller kustlösa stater, utan diskriminering och med förbehåll för övriga bestämmelser i denna del.

Artikel 142

Kuststaters rättigheter och legitima intressen

1. Vad avser fyndigheter i området vilka är belägna över gränserna för nationell jurisdiktion, skall verksamheter i området utövas med vederbörlig hänsyn till rättigheter och legitima intressen hos varje kuststat, inom vars jurisdiktion fyndigheten finns.

2. Samråd, vari inbegrips ett system med föregående notifikation, skall fortlöpande hållas med den berörda staten i syfte att undvika kränkningar av sådana rättigheter och intressen. I de fall då verksamheter i området kan leda till utnyttjande av tillgångar belägna inom nationell jurisdiktion, krävs ett förhandsmedgivande från den berörda kuststaten.

3. Varken denna del eller de rättigheter som beviljas eller utövas i enlighet härmed skall påverka kuststaternas rätt att i enlighet med tillämpliga bestämmelser i del XII vidta sådana åtgärder som kan vara nödvändiga för att förhindra, mildra eller avvärja allvarlig och överhängande fara riktad mot deras kustlinje eller likartade intressen, vilken härrör från förorening eller hot om förorening eller från annan fara som kan härledas från eller är förorsakad av något slag av verksamhet i området.

Artikel 143

Marinvetenskaplig forskning

1. Marinvetenskaplig forskning i området skall bedrivas uteslutande för fredliga ändamål och till hela mänskighetens bästa i enlighet med del XIII.

2. Myndigheten får bedriva marinvetenskaplig forskning rörande området och dess tillgångar och får ingå kontrakt för detta ändamål. Myndigheten skall främja och underlätta bedrivandet av marinvetenskaplig forskning i

området samt samordna och sprida information om tillgängliga resultat av sådan forskning och analys.

3. Konventionsstaterna får bedriva marinvetenskaplig forskning i området. Dessa stater skall främja internationellt samarbete i fråga om marinvetenskaplig forskning i området genom att

- a) delta i internationella program och främja samarbete om marinvetenskaplig forskning som utövas av personal från olika länder och från myndigheten,
- b) säkerställa att program utvecklas genom myndigheten eller, i förekommande fall, genom andra internationella organisationer till gagn för utvecklingsländerna och teknologiskt mindre utvecklade länder i syfte att
 - i) förbättra deras färdighet att bedriva forskning,
 - ii) utbilda deras personal och myndighetens personal i forskningens metoder och tillämpning,
 - iii) främja anställning av kvalificerad personal från dessa länder för forskning i området,
- c) på ett effektivt sätt sprida tillgängliga resultat av forskning och analys genom myndigheten eller, när så är lämpligt, genom andra internationella kanaler.

Artikel 144

Överföring av teknologi

1. Myndigheten skall vidta åtgärder i enlighet med denna konvention

- a) för att förvärva teknologi och vetenskapligt kunnande om verksamheter i området, och
- b) för att stödja och främja överföring till utvecklingsländerna av sådan teknologi och sådant vetenskapligt kunnande, så att alla konventionsstater kan dra nytta härav.

2. I detta syfte skall myndigheten och konventionsstaterna samarbeta för att främja överföring av teknologi och vetenskapligt kunnande om verksamheter i området, så att företaget och alla konventionsstater kan dra nytta härav. Särskilt skall de initiera och främja

- a) program för överföring av teknologi till företaget och till utvecklingsländerna vad avser verksamheter i området, vari bl.a. inbegrips åtgärder som underlättar för företaget och för utvecklingsländerna att få tillgång till relevant teknologi på rättvisa och rimliga villkor och betingelser,
- b) åtgärder för att förbättra företagets teknologi och utvecklingsländernas inhemska teknologi, särskilt

genom att bereda personal från företaget och från utvecklingsländerna tillfälle att utbilda sig i marin vetenskap och teknologi och att till fullo delta i verksamheter i området.

Artikel 145

Skydd av den marina miljön

Nödvändiga åtgärder skall vidtas i enlighet med denna konvention vad avser verksamheter i området för att säkerställa att den marina miljön effektivt skyddas mot skadliga verkningar, som sådana verksamheter kan ge upphov till. Myndigheten skall därför anta lämpliga regler, föreskrifter och förfaranden rörande bl.a.

- a) förhindrande, minskning och kontroll av föroreningar och andra risker för den marina miljön, kustlinjen inbegripen, samt ingrepp i den marina miljös ekologiska jämvikt, varvid särskilt skall uppmärksammas behovet av skydd mot skadliga följder av sådan verksamhet som borrhning, muddring, grävning, bortskaffande av avfall, uppförande och drift eller underhåll av installationer, rörledning och andra anordningar i samband med sådana verksamheter;
- b) skydd och bevarande av områdets naturliga tillgångar samt förhindrande av skador på den marina miljöns flora och fauna.

Artikel 146

Skydd av människoliv

Med hänsyn till verksamheter i området skall nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa ett effektivt skydd av människoliv. I detta syfte skall myndigheten anta lämpliga regler, föreskrifter och förfaranden för att komplettera den existerande folkkräften, så som denna kommer till uttryck i tillämpliga fördrag.

Artikel 147

Anpassning av verksamheter i området och i den marina miljön

1. Verksamheterna i området skall bedrivas med vederbörlig hänsyn till andra verksamheter i den marina miljön.
2. För anläggningar som används för utövande av verksamhet i området skall följande villkor gälla:
 - a) Anläggningarna får uppföras, placeras och avlägsnas endast i enlighet med denna del och med beaktande av myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.

Vederbörlig underrättelse skall ges om uppförande, utplacering och avlägsnande av anläggningarna, och fasta anordningar för att varna för deras befintlighet måste hållas i stånd.

- b) Anläggningarna får inte uppföras där de kan utgöra hinder för trafiken i farleder, vilka har erkänts vara av väsentlig betydelse för den internationella sjöfarten, eller i områden med livlig fiskeriverksamhet.
- c) Säkerhetszoner skall upprättas runt anläggningarna och förses med lämplig utmärkning för att säkerställa såväl sjöfartens som anläggningarnas säkerhet. Säkerhetszonernas gränser och läge skall inte vara av den art att de bildar ett bälte, som hindrar lagenligt tillträde för sjöfarten till vissa sjöfartszoner eller sjöfart i internationella farleder.
- d) Anläggningarna skall användas uteslutande för fredliga ändamål.
- e) Anläggningarna har inte samma rättsställning som öar. De har inte något eget territorialhav, och deras befintlighet påverkar inte gränserna för territorialhavet, den ekonomiska zonen eller kontinentalsockeln.

3. Andra verksamheter i den marina miljön skall utövas med vederbörlig hänsyn till verksamheterna i området.

Artikel 148

Utvecklingsländernas deltagande i verksamhet i området

Utvecklingsländernas effektiva deltagande i verksamheter i området skall främjas i enlighet med de särskilda bestämmelserna i denna del, med vederbörlig hänsyn till deras speciella intressen och behov och särskilt till de kustlösa och geografiskt missgynnade utvecklingsländernas speciella behov att överbrygga hinder som uppkommer till följd av deras ofördelaktiga läge, varmed även förstås avstånd från området och svårigheter att komma till och från detta.

Artikel 149

Arkeologiska och historiska föremål

Alla föremål av arkeologisk och historisk natur som påträffas inom området skall bevaras eller överlåtas till förmån för hela mänskligheten, varvid särskild hänsyn skall tas till den företrädesrätt som tillkommer ursprungsstaten, ursprungslandet eller den stat där föremålet har sitt kulturella eller historiska och arkeologiska ursprung.

KAPITEL 3

UTVECKLING AV OMRÅDETS TILLGÅNGAR

Artikel 150

Principer för verksamheterna inom området

Verksamheterna inom området skall, i enlighet med de särskilda bestämmelserna i denna del, genomföras på ett sådant sätt att en sund utveckling av världsekonomin och en balanserad tillväxt av världshandeln tillgodoses och att internationellt samarbete för en generell utveckling av alla länder, särskilt utvecklingsländerna, främjas, samt i syfte att säkerställa

- a) utveckling av områdets tillgångar,
- b) metodisk, säker och rationell förvaltning av områdets tillgångar, vari inbegrips effektivt utövande av verksamheter inom området och, i enlighet med sunda principer för bibehållande av tillgångarna, undvikande av slöseri,
- c) ökade möjligheter för deltagande i verksamheter som är förenliga med framför allt artiklarna 144 och 148,
- d) myndighetens delaktighet i avkastningen och teknologioverföringen till företaget och utvecklingsländerna i enlighet med bestämmelserna i denna konvention,
- e) ökad tillgång på mineral som utvinns inom området, och som i kombination med mineral från andra fyndigheter är nödvändiga för att säkerställa leveranser till konsumenter av dessa mineral,
- f) främjande av skäliga och stabila priser, som är lönsamma för producenterna och rimliga för konsumenterna, på mineral som utvinns såväl inom området som från andra fyndigheter samt på lång sikt främjande av jämvikt mellan tillgång och efterfrågan,
- g) förbättrade möjligheter för alla konventionsstater, utan hänsyn till deras sociala och ekonomiska system eller geografiska läge, att delta i utvecklingen av områdets tillgångar samt förhindra monopolisering av verksamheterna inom området,
- h) skydd för utvecklingsländerna mot skadlig inverkan på deras ekonomi eller exportintäkter till följd av en sänkning av priset på berörda mineral eller en minskning av exportvolymen för detta mineral, i den utsträckning en sådan prissänkning eller volymminskning utgör en följd av verksamheter inom området i enlighet med artikel 151,

- i) utveckling av det gemensamma arvet till hela mänsklighetens bästa, samt
- j) att villkoren för tillträde till marknaderna för importerade mineral, som utvinns ur fyndigheterna inom området, och för importerade varor, som framställts av sådana mineral, inte är fördelaktigare än de fördelaktigaste villkor som gäller för importen från andra källor.

Artikel 151

Principer för produktionen

1. a) Med beaktande av de ändamål som fastställts i artikel 150 och i syfte att tillämpa bestämmelserna under h i nämnda artikel, skall myndigheten, genom existerande organ eller, om så blir nödvändigt, genom nya arrangemang eller avtal i vilka alla berörda parter, inbegripet såväl producenter som konsumenter, deltar, vidta nödvändiga åtgärder för att främja tillväxten, effektiviteten och stabiliteten på marknaderna för de råvaror som framställs av mineral utvunna inom området till priser som är lönsamma för producenterna och rimliga för konsumenterna. Alla konventionsstater skall samarbeta i detta syfte.
 - b) Myndigheten skall ha rätt att delta i alla konferenser om sådana råvaror i vilka alla berörda parter, såväl producenter som konsumenter, deltar. Myndigheten skall ha rätt att bli part i varje arrangemang eller avtal som blir resultatet av sådana konferenser. Myndigheten skall delta i organ som upprättats i enlighet med dessa arrangemang eller avtal enligt dess organs tillämpliga regler, när produktionen inom området tas upp till behandling.
 - c) Myndigheten skall fullgöra sina skyldigheter enligt de i denna punkt avsedda arrangemangen eller avtalen, så att ett enhetligt och icke-diskriminerande genomförande säkerställs vad avser all produktion av ifrågakvarande mineral inom området. Myndigheten skall därvid handla på ett sätt som överensstämmer med villkoren i gällande kontrakt och i godkända arbetsplaner för företaget.
2. a) Under den övergångsperiod som anges i punkt 3 skall kommersiell produktion inte påbörjas enligt en godkänd arbetsplan förrän företagaren har ansökt om och tilldelats ett produktionsstillstånd av myndigheten. Sådana produktionsstillstånd får inte bli föremål för ansökan eller utfärdas tidigare än fem år före det planerade påbörjandet av den kommersiella produktionen enligt arbetsplanen, om inte myndigheten i sina regler, författningar och förfaranden, med hänsyn till arten av projektutvecklingen och valet av tidpunkt för denna, föreskriver en annan period.
 - b) I ansökningen om produktionsstillstånd skall företagaren ange den årliga mängd nickel som kan förväntas komma att utvinnas enligt den godkända arbetsplanen. Ansökningen skall innefatta en lista över utbetalningar, som skall verkställas av företagaren sedan han mottagit tillståndet och som skall vara beräknade för att ge honom rimlig möjlighet att påbörja en kommersiell produktion den planerade dagen.
 - c) Med hänsyn tagen till a och b ovan skall myndigheten uppställa lämpliga krav på prestationer enligt bilaga III artikel 17.
 - d) Myndigheten skall utfärda ett produktionsstillstånd för den produktionsvolym som ansökningen avser, om inte summan av denna kvantitet och redan beviljade kvantiteter för något år med planerad produktion under övergångsperioden överstiger högsta gränsen för nickelproduktionen, beräknad enligt punkt 4, det år då tillståndet utfärdades.
 - e) Produktionsstillståndet och den godkända ansökningen skall utgöra en del av den godkända arbetsplanen.
 - f) Om företagarens ansökan om produktionsstillstånd avslås enligt bestämmelserna i d, får företagaren när som helst inge en ny ansökan till myndigheten.
3. Övergångsperioden skall räknas från fem år före den 1 januari det år under vilket den tidigaste kommersiella produktionen planeras ta sin början enligt en godkänd arbetsplan. Om den tidigaste kommersiella produktionen försenas utöver det år för vilket den ursprungligen planerats, skall övergångsperiodens början och det ursprungligen planerade produktionstaket anpassas till denna. Övergångsperioden skall omfatta 25 år eller sträcka sig fram till avslutningen av den i artikel 155 angivna granskningskonferensen eller fram till den dag då de i punkt 1 avsedda nya arrangemangen eller avtalen träder i kraft, beroende på vilkendera händelse som inträffar först. Myndigheten skall utöva de i denna artikel fastställda befogenheterna under återstoden av övergångsperioden, om de nämnda arrangemangen eller avtalen av någon anledning skulle utlöpa eller bli ogiltiga.
 4. a) Produktionstaket skall för varje år under övergångsperioden utgöra summan av
 - i) skillnaden mellan trendlinjevärdena för nickelförbrukningen, beräknade enligt bestämmelserna under b, för det år som omedelbart föregår året för den tidigaste kommersiella

produktionen och för det år som omedelbart föregår övergångsperiodens början, och

- ii) 60 procent av skillnaden mellan trendlinjevärdena för nickelförbrukningen, beräknade enligt vad som anges i b för det år som produktionsstillståndet avser och för det år som omedelbart föregår året för den tidigaste kommersiella produktionen.

b) Med hänsyn till vad som anges under a

- i) skall trendlinjevärden, som används för beräkning av produktionstaket för nickel, vara värdena av den årliga nickelförbrukningen på en trendlinje som beräknats under det år då ett produktionsstillstånd utfärdas; trendlinjen skall dras från en linjär regression av logaritmerna för den faktiska nickelförbrukningen under den senaste 15-årsperiod för vilken sådana uppgifter är tillgängliga, och tiden skall då vara den oberoende variabeln; denna trendlinje skall betecknas som den ursprungliga trendlinjen,
- ii) skall, om den årliga ökningstakten för den ursprungliga trendlinjen är mindre än 3 procent, den trendlinje som används för att bestämma de under a angivna mängderna i stället vara en linje som skär den ursprungliga trendlinjen på den punkt där den anger värdet för det första året av den tillämpliga 15-årsperioden och som har en stigning på 3 procent om året. Det produktionstak som fastställs för något år av övergångsperioden får dock inte i något fall överstiga skillnaden mellan det ursprungliga trendlinjevärdet för det året och det ursprungliga trendlinjevärdet för det år som omedelbart föregår övergångsperiodens början.

5. Myndigheten skall förbehålla företaget en begynnelseproduktion av 38 000 ton nickel inom den disponibla högsta produktionsmängd som beräknats enligt punkt 4.

- 6. a) En företagare får varje år producera mindre än eller upp till 8 procent mer än den årliga produktionsnivå för mineral från flermetalliska noder som anges i hans produktionsstillstånd, förutsatt att den samlade produktionsmängden inte överstiger den som anges i tillståndet. Varje överskridande med 8 till 20 procent under något år, eller varje överskridande under det första och de därpå följande åren efter två på varandra följande år under vilka överskridanden har skett, skall bli föremål för förhandlingar med myndigheten, som kan kräva att företagaren utverkar ännu ett pro-

duktionstillstånd för att täcka ytterligare produktion.

- b) Ansökningar om sådana tillstånd för ytterligare produktion får behandlas av myndigheten först när denna har behandlat alla ansökningar från företagare som ännu inte fått produktionsstillstånd och vederbörlig hänsyn till andra tänkbara sökande har tagits. Myndigheten skall följa principen att inte överskrida den sammanlagda tillåtna produktion enligt produktionstaket något år under övergångsperioden. Den får inte tillåta produktion enligt någon arbetsplan av en årlig mängd överstigande 46 500 ton nickel.

7. Produktionsvolymerna av andra metaller såsom koppar, kobolt och mangan, vilka härrör från flermetalliska noder som utvinns enligt ett produktionsstillstånd, skall inte vara större än de som skulle ha producerats om företagaren hade producerat den maximala mängden nickel från dessa noder i enlighet med denna artikel. Myndigheten skall i syfte att genomföra bestämmelserna i detta stycke utarbeta regler, föreskrifter och förfaranden i enlighet med bilaga III artikel 17.

8. Rättigheter och skyldigheter i tillämpliga multilaterala handelsavtal rörande otillbörliga ekonomiska sedvänjor skall tillämpas i samband med undersökning och bearbetning av mineral från området. Vid biläggande av tvister som uppstår i samband med denna bestämmelse skall den konventionsstat som tillträtt sådana multilaterala handelsavtal tillämpa de i dessa avtal fastställda förfarandena för biläggande av tvister.

9. Myndigheten skall ha befogenhet att begränsa produktionen av andra mineral från området än mineral från flermetalliska noder på sådana villkor och med tillämpning av sådana metoder som kan vara lämpliga genom att anta föreskrifter enligt artikel 161.8.

10. Efter rekommendation av rådet på grundval av ett utlåtande från kommissionen för ekonomisk planering skall församlingen upprätta ett kompensationssystem eller vidta andra åtgärder för ekonomiskt anpassningsbistånd, inklusive samarbete med fackorgan och andra internationella organisationer i syfte att bistå utvecklingsländer som får vidkännas allvarliga ogynnsamma verkningar för sina exportintäkter eller sin ekonomi till följd av en sänkning av priset på ett berört mineral eller en minskning av exportvolymen för detta mineral, i den utsträckning som sänkningen eller minskningen förorsakats av verksamhet inom området. Myndigheten skall på begäran inleda en undersökning av problemen för de stater som kan antas bli hårdast drabbade i syfte att minska deras svårigheter och bistå dem i deras ekonomiska anpassning.

*Artikel 152***Myndighetens utövande av befogenheter och uppgifter**

1. Myndigheten skall undvika diskriminering vid utövandet av sina befogenheter och uppgifter, särskilt när den bereder möjligheter för verksamhet inom området.
2. Trots detta får särskild hänsyn tas till utvecklingsländerna, i synnerhet sådana utvecklingsländer som är kustlösa eller geografiskt missgynnade, för vilka speciella bestämmelser finns i denna del.

*Artikel 153***Undersöknings- och bearbetningssystem**

1. Verksamheten inom området skall organiseras, bedrivs och kontrolleras av myndigheten på hela mänsklighetens vägnar i enlighet med denna artikel, andra tillämpliga bestämmelser i denna del och i de tillämpliga bilagorna samt med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
2. Verksamheten inom området skall bedrivs enligt föreskrifterna i punkt 3
 - a) av företaget, och
 - b) tillsammans med myndigheten, av de konventionsstater eller de statliga företag eller de fysiska eller juridiska personer som har konventionsstaternas nationalitet eller som faktiskt kontrolleras av dessa eller av deras medborgare, när de garanteras av sådana stater eller av varje annan, här uppräknad sammanslutning, som uppfyller kraven i denna del och i bilaga III.
3. Verksamheten i området skall bedrivs enligt en formell skriftlig arbetsplan, som utarbetats i enlighet med bilaga III och godkänts av rådet efter granskning av den juridiska och tekniska kommissionen. Då det rör sig om verksamhet inom området, som bedrivs med myndighetens tillåtelse av de i punkt 2 b angivna enheterna, skall arbetsplanen i enlighet med bilaga III artikel 3 ha formen av ett kontrakt. Sådana kontrakt kan innehålla bestämmelser om gemensamma arrangemang i enlighet med bilaga III artikel 11.
4. Myndigheten skall utöva sådan kontroll över verksamheten inom området som är nödvändig i syfte att säkerställa att tillämpliga bestämmelser i denna del och i hithörande bilagor samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt arbetsplaner godkända enligt punkt 3 uppfylls. Konventionsstaterna skall bistå myndigheten genom att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att bestämmelserna i artikel 139 uppfylls.

5. Myndigheten skall ha rätt att när som helst vidta åtgärder som föreskrivs i denna del i syfte att säkerställa att bestämmelserna i denna del uppfylls och att de kontroll- och regleringsuppgifter som den tilldelas häri eller i något kontrakt utövas. Myndigheten skall ha rätt att inspektera alla anläggningar inom området som används i samband med verksamheter inom området.

6. Ett kontrakt enligt punkt 3 skall innehålla garantier. Det kan följaktligen inte ändras eller upphävas, varken tillfälligt eller slutgiltigt, utom i enlighet med bestämmelserna i bilaga III artiklarna 18 och 19.

*Artikel 154***Periodisk översyn**

Vart femte år, räknat från den dag då denna konvention träder i kraft, skall församlingen företa en allmän och systematisk översyn av det sätt på vilket det internationella rättssystemet för det i konventionen fastställda området har fungerat i praktiken. I ljuset av denna översyn får församlingen vidta, eller rekommendera andra organ att vidta, sådana åtgärder enligt bestämmelserna och förfarandena i denna del och hithörande bilagor som leder till en förbättring av systemets funktion.

*Artikel 155***Granskningskonferensen**

1. Femton år efter den 1 januari det år då den tidigaste kommersiella produktionen påbörjas enligt en godkänd arbetsplan skall församlingen sammankalla en konferens för granskning av de bestämmelser i denna del och i de tillämpliga bilagor som reglerar systemet för undersökning och bearbetning av områdets tillgångar. Granskningskonferensen skall mot bakgrund av gjorda erfarenheter under denna period i detalj överväga
 - a) om bestämmelserna i denna del rörande undersökning och bearbetning av områdets tillgångar har uppfyllt syftena i varje hänseende, och om de har varit hela mänskligheten till gagn,
 - b) om reserverade områden under 15-årsperioden har utnyttjats på ett effektivt och väl avvägt sätt i jämförelse med områden som inte reserverats,
 - c) om området och dess tillgångar har utvecklats och använts på ett sådant sätt att en sund utveckling av världsekonomin och en balanserad tillväxt av den internationella handeln har främjats,

- d) om en monopolisering av olika former av verksamhet inom området har förhindrats,
- e) om de i artiklarna 150 och 151 angivna principerna har fullföljts, och
- f) om systemet har resulterat i en rättvis uppdelning av fördelarna med verksamheten inom området, med hänsyn särskilt till utvecklingsländernas intressen och behov.

2. Granskningskonferensen skall säkerställa bevarandet av principen om mänsklighetens gemensamma arvedel, det internationella rättssystemet, som utformats för att garantera en rättvis bearbetning av områdets tillgångar till gagn för alla länder och särskilt utvecklingsländerna, samt en myndighet som skall organisera, leda och kontrollera verksamheten i området. Den skall även säkerställa bevarandet av principerna i denna del vad avser ett uteslutande av varje krav eller varje utövande av suveränitet över någon del av området, staternas rättigheter och deras allmänna uppförande i förhållande till området samt deras deltagande i verksamheterna inom området enligt denna konvention, förhindrande av monopolisering av verksamheten inom området, ett utnyttjande av området för uteslutande fredliga syften, ekonomiska aspekter på verksamheten inom området, marinvetenskaplig forskning, överföring av teknologi, skydd av den marina miljön, skydd av människoliv, kuststaternas rättigheter, rättsordning för överliggande vatten inom området och för luftrummet ovanför dessa vatten samt samordning mellan verksamheterna inom området och andra former av verksamhet i den marina miljön.

3. Beslutsförfarandet vid granskningskonferensen skall vara detsamma som det som tillämpades vid Förenta nationernas tredje havsrättskonferens. Konferensen skall i största möjliga utsträckning bemöda sig om att uppnå enighet beträffande varje ändring genom enhällighet, och ingen omröstning skall ske i dessa frågor förrän samtliga möjligheter att uppnå enhällighet har prövats.

4. Om granskningskonferensen fem år efter den dag den börjat inte har enats om systemet för undersökning och bearbetning av områdets tillgångar, kan den under de påföljande tolv månaderna med tre fjärdedels majoritet av konventionsstaterna besluta att anta och till konventionsstaterna för ratificering eller anslutning hänskjuta sådana ändringar som den anser nödvändiga och lämpliga för ändring eller modifiering av systemet. Dessa ändringar träder i förhållande till alla konventionsstater i kraft tolv månader efter det att tre fjärdedelar av konventionsstaterna har deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument.

5. Ändringar som antagits av granskningskonferensen i enlighet med denna artikel berör inte de rättigheter som förvärvats enligt gällande kontrakt.

KAPITEL 4

MYNDIGHETEN

Avsnitt A

Allmänna bestämmelser

Artikel 156

Upprättande av myndigheten

1. Härmed upprättas den internationella havsbottenmyndigheten, som skall fullgöra sina uppgifter i enlighet med denna del.
2. Alla konventionsstater är automatiskt medlemmar av myndigheten.
3. De observatörer vid Förenta nationernas tredje havsrättskonferens som har undertecknat slutakten och inte omnämns i artikel 305.1 c-f skall ha rätt att delta i myndighetens arbete som observatörer i enlighet med dess regler, föreskrifter och förfaranden.
4. Myndighetens säte skall vara i Jamaica.
5. Myndigheten kan upprätta sådana regionala centra eller kontor som den finner nödvändiga för utövandet av sina uppdrag.

Artikel 157

Myndighetens inriktning och grundläggande principer för dess verksamhet

1. Myndigheten är den organisation genom vilken konventionsstaterna i enlighet med denna del skall organisera och kontrollera verksamheterna inom området, särskilt i syfte att förvalta områdets tillgångar.
2. Myndighetens befogenheter och funktioner är de som den uttryckligen tilldelas i denna konvention. Myndigheten skall i övrigt ha sådana med denna konvention förenliga uppgifter som följer av och är nödvändiga för utövandet av dessa befogenheter och uppgifter, såvitt gäller verksamheter inom området.
3. Myndigheten har som grundval principen om alla medlemmars suveräna likställdhet.
4. Alla medlemmar av myndigheten skall lojalt uppfylla de förpliktelser de åtagit sig enligt denna del i syfte att tillförsäkra dem de rättigheter och förmåner som följer av medlemskapet.

*Artikel 158***Myndighetens organ**

1. Härmed upprättas som myndighetens huvudorgan en församling, ett råd och ett sekretariat.
2. Härmed upprättas företaget, det organ genom vilket myndigheten skall fullgöra de i artikel 170.1 angivna uppgifterna.
3. Sådana underorgan som kan anses nödvändiga får upprättas i enlighet med denna del.
4. Såväl vart och ett av myndighetens huvudorgan som företaget skall vara ansvariga för utövandet av de befogenheter och funktioner som tilldelats dem. Vid utövandet av dessa befogenheter och funktioner skall varje organ undvika att vidta någon åtgärd som kan avvika från eller hindra utövandet av de särskilda befogenheter och funktioner som tilldelats något annat organ.

Avsnitt B

*Församlingen**Artikel 159***Sammansättning, förfarande och omröstning**

1. Församlingen består av myndighetens samtliga medlemmar. Varje medlem i församlingen har en representant, som kan åtföljas av suppleanter och rådgivare.
2. Församlingen skall ha ordinarie årliga möten och sådana särskilda möten, som kan beslutas av församlingen eller, på begäran av rådet eller en majoritet av myndighetens medlemmar, sammankallas av generalsekreteraren.
3. Mötena skall äga rum där myndigheten har sitt säte, om församlingen inte beslutar annat.
4. Församlingen skall anta sin egen arbetsordning. Vid varje ordinarie mötes början skall den utse sin ordförande och de övriga funktionärer som kan behövas. Dessa skall inneha sitt uppdrag till dess att en ny ordförande och andra funktionärer har valts vid påföljande ordinarie möte.
5. Församlingen är beslutsmässig då en majoritet av dess medlemmar är närvarande.
6. Varje församlingsmedlem har en röst.
7. Beslut i procedurfrågor, vari inbegrips beslut om sammankallande av särskilda möten med församlingen,

skall fattas med enkel majoritet av närvarande och röstande medlemmar.

8. Beslut i sakfrågor skall fattas med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar, under förutsättning att denna majoritet innefattar majoriteten av de medlemmar som deltar i mötet. När tvekan råder om huruvida en fråga är en sakfråga eller inte, skall denna fråga behandlas som en sakfråga, om inte annat beslutas av församlingen med den majoritet som krävs för beslut i sakfrågor.

9. När omröstning i en sakfråga skall verkställas för första gången får ordföranden, och skall så göra, om minst en femtedel av församlingens medlemmar kräver det, skjuta upp omröstningen i denna fråga under högst fem kalenderdagar. Denna regel får endast användas en gång för varje fråga och skall inte användas för att uppskjuta frågan till efter mötets avslutning.

10. Efter skriftlig begäran till ordföranden från minst en fjärdedel av myndighetens medlemmar om ett rådgivande yttrande, huruvida förslag som förelagts församlingen i vilket som helst ärende är förenligt med denna konvention, skall församlingen anmoda den internationella havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister att avge ett rådgivande yttrande i frågan samt uppskjuta omröstningen om förslaget i avvaktan på avdelningens rådgivande yttrande. Om det rådgivande yttrandet inte erhållits före den sista veckan under det möte då anmodan har gjorts, skall församlingen fatta beslut om när den skall samlas för att rösta om det uppskjutna förslaget.

*Artikel 160***Befogenheter och uppgifter**

1. Församlingen, såsom enda organ vari ingår samtliga medlemmar, skall betraktas som myndighetens högsta organ, inför vilket de övriga huvudorganen är ansvariga enligt de särskilda bestämmelserna i denna konvention. Församlingen har befogenhet att fastställa allmänna riktlinjer i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i denna konvention i alla frågor eller ärenden inom myndighetens kompetensområde.
2. Dessutom skall församlingen ha följande befogenheter och uppgifter:
 - a) Att välja medlemmar till rådet i enlighet med artikel 161.
 - b) Att välja generalsekreterare bland de av rådet föreslagna kandidaterna.

- c) Att på rådets rekommendation välja medlemmarna i företagets styrelse och företagets generaldirektör.
- d) Att upprätta sådana underorgan som den finner nödvändiga för utövandet av sina uppgifter i enlighet med denna del. Vid sammansättningen av dessa underorgan skall vederbörlig hänsyn tas till principen om rättvis geografisk fördelning, om rättvis fördelning med hänsyn till särskilda intressen, samt till behovet av medlemmar med kvalifikationer och kompetens i de relevanta tekniska frågor som dessa organ befattar sig med.
- e) Att fastställa medlemmarnas bidrag till myndighetens administrativa budget i enlighet med en överenskommen bidragsskala som gundar sig på den för Förenta nationernas ordinarie budget använda skalan, fram till dess att myndigheten har tillräckliga intäkter från andra källor för att täcka sina förvaltningsutgifter.
- f) i) Att på rekommendation av rådet behandla och godkänna regler, föreskrifter och förfaranden för en rättvis fördelning av finansiella och andra ekonomiska fördelar av verksamhet inom området samt av de betalningar som gjorts och de bidrag som avses i artikel 82, varvid särskild hänsyn skall tas till intressen och behov hos utvecklingsländerna och de folk som inte uppnått full självständighet eller annan form av självstyre. Om församlingen inte godkänner rådets rekommendationer, skall den återsända dem till rådet för förnyad behandling i ljuset av församlingens synpunkter.
- ii) Att behandla och godkänna myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt de ändringar av dessa, som provisoriskt antagits av rådet enligt artikel 162.2 o ii. Dessa regler, föreskrifter och förfaranden skall avse undersökning, undersökning och bearbetning inom området, myndighetens ekonomiska förvaltning och interna administration samt, på rekommendation av företagets styrelse, överföring av medel från företaget till myndigheten.
- g) Att besluta om en rättvis fördelning av finansiella och andra ekonomiska fördelar av verksamhet inom området i enlighet med denna konvention samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
- h) Att behandla och godkänna det av rådet framlagda förslaget till årsbudget för myndigheten.
- i) Att granska periodiska rapporter från rådet och från företaget samt de särskilda rapporter som begärts från rådet eller något annat av myndighetens organ.
- j) Att ta initiativ till studier och avge rekommendationer i syfte att främja internationellt samarbete rörande verksamheter inom området samt en fortlöpande utveckling av folkrätten inom detta område och densnas kodifiering.
- k) Att behandla både problem av allmän karaktär som uppstår i samband med verksamheterna inom området, särskilt för utvecklingsländerna, och problem som uppstår för staterna i samband med verksamhet inom området till följd av deras geografiska läge, däribland särskilt för kustlösa och geografiskt missgynnade stater.
- l) Att på förslag av rådet och på grundval av ett utlåtande från kommissionen för ekonomisk planering upprätta ett ersättningsystem eller andra åtgärder för bistånd till ekonomisk anpassning enligt artikel 151.10.
- m) Att tillfälligt upphäva utövandet av rättigheter och privilegier i samband med medlemskapet enligt artikel 185.
- n) Att diskutera alla frågor eller ärenden som faller inom myndighetens kompetensområde och att i enlighet med fördelningen av befogenheter och funktioner bland myndighetens organ fatta beslut om vilket av myndighetens organ som skall behandla en viss fråga eller ett visst ärende, som inte uttryckligen anförs trots ett visst organ.

Avsnitt C

Rådet

Artikel 161

Sammansättning, förfarande och omröstning

1. Rådet skall bestå av 36 av myndighetens medlemmar, valda av församlingen i följande ordning:
 - a) fyra medlemmar bland de konventionsstater som under de sista fem år för vilka statistiskt material föreligger antingen har förbrukat mer än 2 procent av den totala konsumtionen i världen eller haft en nettoimport på mer än 2 procent av den totala importen i världen av de varor som tillverkas av de kategorier av mineral som kan utvinnas inom området, och under alla omständigheter en stat från det östeuropeiska (socialistiska) området samt den största konsumenten;
 - b) fyra medlemmar bland de åtta konventionsstater som har gjort de största investeringarna för att förbereda och bedriva verksamhet inom området, antingen direkt eller genom sina medborgare, vari inbegrips minst en stat från det östeuropeiska (socialistiska) området;

- c) fyra medlemmar bland konventionsstater som på grundval av produktion inom områden under deras jurisdiktion är betydande nettoexportörer av de kategorier av mineral som kan utvinnas från området, vari inbegrips minst två utvecklingsländer, vilkas export av sådana mineral är av väsentlig betydelse för deras ekonomi;
- d) sex medlemmar bland utvecklingsländer som tillträtt konventionen och som representerar särskilda intressen. Följande staters särskilda intressen skall vara representerade: folkrika stater, kustlösa stater eller geografiskt missgynnade stater, stater som har en betydande import av de slag av mineral som kan utvinnas inom området, stater som är potentiella producenter av sådana mineral samt de minst utvecklade staterna;
- e) arton medlemmar, som väljs enligt principen om säkerställande av en rättvis geografisk fördelning av platser i rådet som helhet, under förutsättning att varje geografiskt område skall ha minst en medlem som väljs enligt detta stycke. I detta syfte skall de geografiska områdena vara Afrika, Asien, Östeuropa (socialistiska), Latinamerika samt Västeuropa och andra.
2. Vid val av rådsmedlemmarna i enlighet med punkt 1 skall församlingen säkerställa att
- a) kustlösa och geografiskt missgynnade stater blir representerade i den utsträckning som står i rimlig proportion till deras representation i församlingen,
- b) kuststater, särskilt utvecklingsländer, som inte uppfyller villkoren under punkt 1 a–d blir representerade i den utsträckning som står i rimlig proportion till deras representation i församlingen,
- c) varje grupp av konventionsstater som skall representeras i rådet blir representerad av de eventuella medlemmar som nominerats av vederbörande grupp.
3. Val skall äga rum vid församlingens ordinarie möten. Varje rådsmedlem skall väljas för en tid av fyra år. Vid det första valet skall mandatet dock för hälften av medlemmarna av varje grupp som anges i punkt 1 omfatta två år.
4. Rådets medlemmar kan omväljas, men vederbörlig hänsyn skall tas till önskvärdheten av rotation bland medlemmarna.
5. Rådet skall utöva sina uppgifter där myndigheten har sitt säte och skall, så ofta som myndighetens verksamhet kräver detta, samlas till möten, dock minst tre gånger om året.
6. Rådet är beslutsmässigt då en majoritet av dess medlemmar är närvarande.
7. Varje rådsmedlem skall ha en röst.
8. a) Beslut i procedurfrågor skall fattas av en majoritet av de närvarande och röstande medlemmarna.
- b) Beslut i sakfrågor enligt följande bestämmelser skall fattas med två tredjedels majoritet av de närvarande och röstande medlemmarna, under förutsättning att denna majoritet innefattar majoriteten av rådsmedlemmarna: artikel 162.2 f, g, h, i, n, p, v och artikel 191.
- c) Beslut i sakfrågor enligt följande bestämmelser skall fattas av tre fjärdedels majoritet av de närvarande och röstande rådsmedlemmarna, under förutsättning att denna majoritet innefattar majoriteten av rådsmedlemmarna: artikel 162.1; artikel 162.2 a, b, c, d, e, l, q, r, s, t, u, då en tillståndshavare eller en sponsorstat inte följer bestämmelserna, w under förutsättning att order i enlighet härmed inte är bindande mer än 30 dagar, såvida de inte bekräftats genom ett beslut som fattats i enlighet med d, artikel 162.2 x, y, z artikel 163.2; artikel 174.3; bilaga IV artikel 11.
- d) Vid beslut i sakfrågor, som uppstår i samband med följande bestämmelser, krävs konsensus: artikel 162.2 m och o; antagande av ändringar i del XI.
- e) Under d, f och g avses med konsensus att någon formell invändning inte föreligger. Inom 14 dagar efter det att ett förslag framlagts för rådet, skall rådets president avgöra om det föreligger en formell invändning mot antagandet av förslaget. Beslutas att en sådan invändning föreligger, skall presidenten inom tre dagar efter beslutet tillsätta och sammankalla en förlikningskommitté bestående av högst nio rådsmedlemmar, med presidenten som ordförande, i syfte att bilägga tvisterna och utarbeta ett förslag som kan antas med konsensus. Kommittén skall arbeta skyndsamt och avge rapport till rådet inom 14 dagar efter tillsättandet. Om kommittén inte kan framlägga ett förslag som kan antas med konsensus, skall den i sin rapport ange orsakerna till invändningarna mot förslaget.
- f) Beslut i frågor som inte nämns ovan, som rådet är bemyndigat att fatta enligt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden eller annorledes, skall

fattas i enlighet med de stycken i denna punkt som anges i reglerna, föreskrifterna och förfarandena eller, om de inte anges däri, i enlighet med det stycke som rådet, om möjligt i förväg, har bestämt genom konsensus.

- g) När det uppstår tvivel om huruvida en fråga hör till a, b, c eller d, skall den behandlas enligt det stycke som kräver större eller störst majoritet eller konsensus, allt efter omständigheterna, om rådet inte beslutar annat med nämnda majoritet eller genom konsensus.

9. Rådet skall fastställa ett förfarande, varigenom en medlem av myndigheten som inte är representerad i rådet får sända en representant som deltar i ett rådsmöte, när sådan medlem ansöker därom eller när ett ärende som särskilt rör denna medlem är under behandling. En sådan representant skall vara berättigad att delta i överläggningarna men inte att rösta.

Artikel 162

Befogenheter och uppgifter

1. Rådet är myndighetens verkställande organ. Rådet har befogenhet att i enlighet med denna konvention och de av församlingen fastställda allmänna riktlinjerna fastställa de särskilda principer som skall följas av myndigheten i varje fråga eller ärende som faller inom dess kompetensområde.

2. Dessutom skall rådet

- a) övervaka och samordna genomförandet av bestämmelserna i denna del i alla frågor och ärenden som faller inom myndighetens kompetensområde samt göra församlingen uppmärksam på de fall då de inte genomförts,
- b) föreslå församlingen en lista över kandidater till val av generalsekreterare,
- c) rekommendera församlingen kandidater till val av styrelsemedlemmar i företaget samt generaldirektör för företaget,
- d) vid behov och med behörig hänsyn tagen till kraven på sparsamhet och effektivitet upprätta sådana underorgan som det finner nödvändiga för utövandet av sina funktioner i enlighet med denna del. Vid sammansättningen av underorgan skall särskild vikt läggas vid behovet av medlemmar med kvalifikationer

och kompetens i hithörande tekniska frågor, som dessa organ handhar, under förutsättning att vederbörlig hänsyn tas till principen som en rättvis geografisk fördelning och till särskilda intressen,

- e) anta sin egen arbetsordning, vari inbegrips det förfarande som används vid val av dess president,
- f) ingå avtal med Förenta nationerna eller andra internationella organisationer för myndighetens räkning och inom dess kompetensområde, med förbehåll för församlingens godkännande,
- g) granska företagets rapporter och översända dem till församlingen med sina rekommendationer,
- h) avge årliga rapporter till församlingen och sådana särskilda rapporter som församlingen kan begära,
- i) utfärda direktiv för företaget i enlighet med artikel 170,
- j) godkänna arbetsplaner i enlighet med bilaga III artikel 6. Rådet skall behandla varje arbetsplan inom 60 dagar efter det att denna av juridiska och tekniska kommissionen har underställts rådet vid något av dess möten i enlighet med följande förfaranden:
- i) Om kommissionen föreslår att en arbetsplan skall godkännas, skall denna anses ha blivit godkänd av rådet, om ingen rådsmedlem inom 14 dagar skriftligen till presidenten framför en särskild invändning föregivande att kraven i bilaga III artikel 6 inte har uppfyllts. Om en invändning föreligger, skall det medlingsförfarande om anges i artikel 161.8 e tillämpas. Om invändningen fortfarande kvarstår efter medlingsförfarandet, skall arbetsplanen anses ha blivit godkänd av rådet, om inte rådets medlemmar enhälligt röstar emot den, varvid undantag skall göras för den stat eller de stater som framställt begäran eller är sponsorstat eller sponsorstater för den sökande.
- ii) Om kommissionen rekommenderar att en arbetsplan inte skall godkännas eller underlåter att avge rekommendation, kan rådet godkänna arbetsplanen med tre fjärdedels majoritet av de närvarande och röstande medlemmarna, under förutsättning att denna majoritet omfattar majoriteten av mötesdeltagarna,
- k) godkänna arbetsplaner som framlagts av företaget i enlighet med bilaga IV artikel 12 varvid de under j angivna förfarandena äger motsvarande tillämpning,
- l) utöva kontroll över verksamheter inom området i enlighet med artikel 153.4 samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden,

- m) på rekommendation av kommissionen för ekonomisk planering vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder i enlighet med artikel 150 h, i syfte att bereda skydd mot de däri angivna ogynnsamma ekonomiska verkningarna,
- n) avge rekommendationer till församlingen, på grundval av en hemställan från kommissionen för ekonomisk planering, om ett ersättningssystem eller andra åtgärder för ekonomisk anpassning i enlighet med artikel 151.10,
- o) i) rekommendera församlingen regler, föreskrifter och förfaranden rörande en rättvis fördelning av finansiella och andra ekonomiska fördelar som härrör från verksamhet inom området samt rörande betalningar och bidrag enligt artikel 82, varvid särskild hänsyn skall tas till de intressen och behov som utvecklingsländerna samt de folk som inte har uppnått full självständighet eller annan form av självstyre har,
- ii) anta och provisoriskt tillämpa, till dess att församlingen ger sitt godkännande, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt alla ändringar däri, med hänsyn till rekommendationer från den juridiska och tekniska kommissionen eller andra berörda underordnade organ. Dessa regler, föreskrifter och förfaranden skall avse undersökning, utforskning och bearbetning inom området samt myndighetens ekonomiska förvaltning och interna administration. Antagandet av regler, föreskrifter och förfaranden för undersökning och bearbetning av flermetalliska noder skall prioriteras. Regler, föreskrifter och förfaranden för undersökning och bearbetning av varje annan tillgång än flermetalliska noder skall antas inom tre år från den dag då myndigheten fått en anmodan från någon av sina medlemmar att anta sådana regler, föreskrifter och förfaranden rörande en dylik tillgång. Alla regler, föreskrifter och förfaranden skall provisoriskt förbli gällande till dess att de godkänns av församlingen eller ändras av rådet i ljuset av de i församlingen uttryckta synpunkterna,
- p) granska alla in- och utbetalningar, som skall göras av eller till myndigheten i samband med verksamhet i enlighet med denna del,
- q) företa ett urval bland sökande av produktionstillstånd enligt bilaga III artikel 7 när ett sådant urval krävs enligt den bestämmelsen,
- r) till församlingen framlägga förslag till årsbudget för myndigheten för att få dess godkännande,
- s) avge rekommendationer till församlingen rörande riktlinjer för varje fråga eller ärende inom myndighetens kompetensområde,
- t) avge rekommendationer till församlingen rörande tillfälligt upphävande av utövandet av rättigheter och privilegier i samband med medlemskap enligt artikel 185,
- u) på myndighetens vägnar inleda rättsliga förfaranden vid havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister i fall av bristande efterlevnad,
- v) underrätta församlingen om beslut som fattats av havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister i fråga om rättsliga förfaranden, som inletts enligt u, samt avge alla rekommendationer, som den kan anse lämpliga, beträffande åtgärder som bör vidtas,
- w) utfärda order i krissituationer, som kan omfatta order om tillfälligt upphävande eller tillfällig ändring av verksamhet i syfte att förhindra allvarlig skada på den marina miljön till följd av verksamhet inom området,
- x) underlåta att godkänna vissa områden för bearbetning av tillståndshavare eller företaget, i de fall då vägande bevismaterial föreligger som utvisar risk för allvarlig skada på den marina miljön,
- y) upprätta ett underorgan för utarbetande av förslag till finansiella regler, föreskrifter och förfaranden rörande
- i) ekonomisk förvaltning enligt artikel 171 till 175, och
- ii) ekonomiska arrangemang enligt bilaga III, artikel 13 och artikel 17.1 c,
- z) upprätta lämpliga mekanismer för ledning och kontroll av en inspektionsstab, som skall inspektera verksamheten inom området för att fastställa huruvida denna del, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt villkoren och betingelserna i varje kontrakt med myndigheten efterlevs.

Artikel 163

Rådets organ

1. Härigenom upprättas följande organ under rådet:

- a) en kommission för ekonomisk planering,
- b) en juridisk och teknisk kommission.

2. Kommissionerna skall bestå av 15 medlemmar, valda av rådet bland de kandidater som konventionsstaterna nominerar. Rådet kan dock, vid behov, besluta att öka antalet medlemmar i kommissionerna med behörig hänsyn tagen till kraven på sparsamhet och effektivitet.

3. Medlemmarna i kommissionerna skall ha lämpliga kvalifikationer inom kommissionens kompetensområde. Konventionsstaterna skall i syfte att säkra ett effektivt utförande av kommissionens uppgifter utse kandidater med kompetens och integritet på högsta nivå och med kvalifikationer inom de relevanta områdena.

4. Vid val av medlemmar i kommissionerna skall vederbörlig hänsyn tas till behovet av en rättvis geografisk fördelning och till att särskilda intressen blir företrädda.

5. Ingen konventionsstat får nominera mer än en kandidat till samma kommission. Ingen skall väljas till mer än en kommission.

6. Kommissionernas medlemmar skall inneha sitt uppdrag under en femårsperiod. De kan omväljas för ytterligare en period.

7. Om dödsfall eller arbetsoförmåga inträffar, eller om en medlem avsäger sig sitt uppdrag före utgången av mandatstiden, skall rådet för återstoden av perioden välja en medlem från samma geografiska område eller en medlem som företräder samma intressen.

8. Kommissionens medlemmar får inte ha ekonomiskt intresse i någon verksamhet som rör undersökning eller bearbetning inom området. Med förbehåll för deras ansvar gentemot de kommissioner i vilka de är medlemmar får de inte ej ens efter avslutat uppdrag röja industriella hemligheter, uppgifter som är föremål för industriell äganderätt och som överförs till myndigheten enligt bilaga III artikel 14 eller annan hemligstämplad information som till följd av deras uppdrag för myndigheten har kommit till deras kännedom.

9. Varje kommission skall utöva sina uppgifter i enlighet med de riktlinjer och direktiv som rådet antar.

10. Varje kommission skall utarbeta och för godkännande av rådet framlägga förslag till sådana regler och föreskrifter som erfordras för att kommissionen effektivt skall kunna utföra sina uppgifter.

11. Kommissionens förfaranden för beslutsfattande skall upprättas genom myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden. Rekommendationerna till rådet skall om möjligt åtföljas av en sammanfattning av olika uppfattningar inom kommissionen.

12. Varje kommission skall normalt utöva sin verksamhet, där myndigheten har sitt säte och skall mötas så ofta som ett effektivt utförande av dess uppgifter kräver.

13. Vid behov får varje kommission under utförande av sina uppgifter samråda med en annan kommission, med ett behörigt organ under Förenta nationerna eller dess fackorgan eller med de internationella organisationer som är behöriga inom det sakområde som samrådet avser.

Artikel 164

Kommissionen för ekonomisk planering

1. Medlemmar av kommissionen för ekonomisk planering skall besitta lämpliga kvalifikationer om gruvdrift, förvaltning av mineraltillgångar, internationell handel eller internationell ekonomi. Rådet skall sträva efter att säkerställa att medlemmarna i kommissionen företräder alla lämpliga kvalifikationer. I kommissionen skall ingå minst två medlemmar från utvecklingsländer, vilkas export av de mineraler som skall utvinnas inom området är av väsentlig betydelse för deras ekonomi.

2. Kommissionen skall

- a) på rådets begäran föreslå åtgärder för verkställande av de i enlighet med denna konvention fattade besluten rörande verksamhet inom området,
- b) granska de tendenser och faktorer som påverkar utbud, efterfrågan och priser på mineral, som kan utvinnas inom området, varvid hänsyn skall tas till både de importerande och de exporterande ländernas intressen och däribland särskilt till utvecklingsländernas intressen,
- c) undersöka varje situation som kan tänkas medföra de i artikel 150 h angivna ogynnsamma verkningarna, som vederbörande konventionsstat eller konventionsstater har gjort den uppmärksam på, samt avge lämpliga rekommendationer till rådet,
- d) föreslå rådet, för föreläggande till församlingen i enlighet med artikel 151.10 ett kompensationsystem eller andra åtgärder för ekonomiskt anpassningsbistånd åt utvecklingsländer som drabbas av ogynnsamma verkningar till följd av verksamhet inom området. Kommissionen skall avge de rekommendationer till rådet som erfordras för tillämpning av systemet eller andra åtgärder som församlingen vidtagit i särskilda fall.

Artikel 165

Den juridiska och tekniska kommissionen

1. Medlemmar av den juridiska och tekniska kommissionen skall ha lämpliga kvalifikationer vad avser undersökning samt utvinning och bearbetning av mineraltillgångar, oceanografi, skydd av den marina miljön eller eko-

nomiska eller juridiska frågor rörande gruvdrift i haven och närliggande sakområden. Rådet skall bemöda sig om att säkerställa att kommissionens medlemmar innehar alla lämpliga kvalifikationer.

2. Kommissionen skall

- a) på rådets begäran avge rekommendationer om utförandet av myndighetens uppgifter,
- b) granska formella skriftliga arbetsplaner för verksamhet inom området i enlighet med artikel 153.3 samt förelägga rådet lämpliga rekommendationer. Kommissionen skall grunda sina rekommendationer utslutande på de i bilaga III angivna motiven och avge en fullständig rapport därom till rådet,
- c) på rådets begäran övervaka verksamheterna inom området, vid behov i samråd och samarbete med enheter som utövar sådan verksamhet eller med vederbörande stat eller stater, samt rapportera till rådet,
- d) utvärdera miljökonsekvenserna av verksamheterna i området,
- e) avge rekommendationer till rådet om skyddet av den marina miljön, med beaktande av de synpunkter som framlagts av på detta område erkända experter,
- f) utforma och för rådet framlägga de regler, föreskrifter och förfaranden som anges i artikel 162.2 o med beaktande av alla relevanta faktorer, däribland utvärderingar av miljökonsekvenserna av verksamheten inom området,
- g) fortlöpande granska dessa regler, föreskrifter och förfaranden samt från tid till annan till rådet avge rekommendationer om ändringar, som den kan anse nödvändiga eller önskvärda,
- h) avge rekommendationer till rådet om upprättande av en övervakningsplan för att regelbundet genom erkända vetenskapliga metoder iaktta, beräkna, utvärdera och analysera risker eller följder av förorening av den marina miljön på grund av verksamhet inom området, säkerställa att gällande föreskrifter är adekvata och iaktas samt samordna genomförandet av den av rådet godkända övervakningsplanen,
- i) föreslå rådet att rättsliga förfaranden inleds på myndighetens vägnar inför den särskilda avdelningen för havsbottenvister i enlighet med denna del och de tillämpliga bilagorna, varvid särskilt artikel 187 beaktas,

- j) avge rekommendationer till rådet om åtgärder som skall vidtas, efter beslut av den särskilda avdelningen för havsbottenvister, i rättsliga förfaranden som inlemts i enlighet med bestämmelserna under i,
- k) avge rekommendationer till rådet att utfärda beredskapsregler för nödsituationer, vilka kan innefatta förhållningsregler för tillfälligt upphävande eller reglering av verksamheten i syfte att hindra att den marina miljön lider allvarlig skada till följd av verksamhet inom området. Rekommendationerna skall tas upp till behandling av rådet med förtur,
- l) avge rekommendationer till rådet om att inte godkänna vissa områden för utnyttjande av tillståndshavare eller av företaget, i de fall då vägande bevismaterial finns som utvisar att risk för allvarlig skada på den marina miljön föreligger,
- m) avge rekommendationer till rådet om ledning och övervakning med hjälp av en inspektionsstab, som skall inspektera verksamheten inom området för att fastställa om bestämmelserna i denna del, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt villkoren och betingelserna i kontrakt med myndigheten uppfylls,
- n) beräkna produktionstaket och utfärda produktionsstillstånd på myndighetens vägnar i enlighet med artikel 151 punkterna 2–7 sedan rådet har företagit ett nödvändigt urval bland dem som har sökt produktionsstillstånd i enlighet med bilaga III artikel 7.

3. Kommissionens medlemmar skall, på begäran av en deltagande stat eller någon annan berörd part, åtföljas av en representant för en sådan stat eller annan part då de utför sina övervaknings- och inspektionsuppdrag.

Avsnitt D

Sekretariatet

Artikel 166

Sekretariatet

1. Myndighetens sekretariat består av en generalsekreterare samt av sådan personal som myndigheten har behov av.
2. Generalsekreteraren väljs av församlingen för en fyraårsperiod bland de av rådet föreslagna kandidaterna och kan omväljas.
3. Generalsekreteraren är myndighetens högsta administrativa tjänsteman och skall agera i denna egenskap vid alla möten med församlingen, rådet eller varje annat

underorgan samt fullgöra de övriga administrativa uppgifter som dessa organ har uppdragit åt generalsekreteraren.

4. Generalsekreteraren skall avge en årsrapport till församlingen om myndighetens verksamhet.

Artikel 167

Myndighetens personal

1. Myndighetens personal består av sådana särskilt kvalificerade tjänstemän på det vetenskapliga och tekniska området samt sådan annan personal som kan behövas för att fullgöra myndighetens administrativa funktioner.

2. Vid rekrytering och anställning av personalen och vid fastställande av deras tjänstevillkor skall hänsyn i första hand tas till nödvändigheten av att säkerställa högsta grad av effektivitet, kompetens och integritet. Med förbehåll härför skall vederbörlig hänsyn tas till vikten av att rekrytera personalen på en så bred geografisk grundval som möjligt.

3. Personalen skall tillsättas av generalsekreteraren. Anställningsvillkor, löneförhållanden och regler om entledigande skall stå i överensstämmelse med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.

Artikel 168

Sekretariatets internationella karaktär

1. Generalsekreteraren och personalen skall vid utförandet av sina uppgifter inte begära eller motta instruktioner från någon regering eller från någon annan utanför myndigheten. De skall avstå från varje handling som skulle kunna inverka menligt på deras ställning som internationella tjänstemän med ansvar endast inför myndigheten. Konventionsstaterna åtar sig att respektera den uteslutande internationella karaktären av generalsekreterarens och hans personals ansvar och att inte söka påverka dem vid utförandet av sina uppgifter. Varje underlåtenhet från en anställds sida att utföra sitt uppdrag skall anhängiggöras vid behörig administrativ domstol i enlighet med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.

2. Generalsekreteraren och personalen får inte ha något ekonomiskt intresse i någon verksamhet som avser undersökning och bearbetning inom området. Med förbehåll för deras ansvar inför myndigheten får de inte ens efter avslutat uppdrag röja industrihemligheter, uppgifter som är föremål för industriell äganderätt och som överförs till myndigheten enligt bilaga III artikel 14 eller annan

sekretessbelagd information, som till följd av deras anställning vid myndigheten kommit till deras kännedom.

3. Överträdelse av de förpliktelser som i enlighet med punkt 2 åvilar en av myndigheten anställd person skall på begäran av en konventionsstat, som berörs av en sådan överträdelse, eller av en fysisk eller juridisk person, som en konventionsstat har varit sponsorstat för i enlighet med artikel 153.2 b och som berörs av en sådan överträdelse, av myndigheten anhängiggöras vid den domstol som anges i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden. Den berörda parten skall ha rätt att delta i förhandlingarna. Om domstolen så beslutar, skall generalsekreteraren avskeda vederbörande.

4. Myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden skall innehålla sådana bestämmelser som är nödvändiga för tillämpningen av denna artikel.

Artikel 169

Samråd och samarbete med internationella och icke-statliga organisationer

1. Generalsekreteraren skall i frågor inom myndighetens kompetensområde och med rådets godkännande ingå lämpliga avtal om samråd och samarbete med internationella och icke-statliga organisationer, som är erkända av Förenta nationernas ekonomiska och sociala råd.

2. En organisation med vilken generalsekreteraren har ingått avtal enligt punkt 1 kan utse representanter, vilka som observatörer kan delta i möten med myndighetens organ i enlighet med dessa organs arbetsordning. Förfaranden skall fastställas för inhämtande av synpunkter från organisationerna, då så är lämpligt.

3. Generalsekreteraren får tillstålla konventionsstaterna skriftliga rapporter från de i punkt 1 angivna icke-statliga organisationerna i de frågor där dessa har särskild kompetens och som har samband med myndighetens arbete.

Avsnitt E

Företaget

Artikel 170

Företaget

1. Företaget är det organ under myndigheten som skall genomföra verksamheter direkt inom området enligt artikel 153.2 a samt verkställa transport, bearbetning och

marknadsföring av mineraler som utvinns inom området.

2. Inom ramen för myndighetens status som internationell juridisk person skall företaget ha rättskapacitet enligt statuterna i bilaga IV. Företaget skall handla i enlighet med denna konvention och myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt med de av församlingen fastställda allmänna riktlinjerna, och det skall vara underställt rådets direktiv och kontroll.

3. Företagets huvudkontor skall vara beläget där myndigheten har sitt säte.

4. Företaget skall i enlighet med artikel 173.2 och bilaga IV artikel 11 förses med de medel som erfordras för att det skall kunna utföra sina uppgifter samt skall erhålla teknologi i enlighet med artikel 144 och andra relevanta bestämmelser i denna konvention.

Avsnitt F

Myndighetens finansiella ställning

Artikel 171

Myndighetens medel

Myndighetens medel skall omfatta

- fastställda bidrag från myndighetens medlemmar i enlighet med artikel 160.2 e,
- medel som myndigheten erhåller enligt bilaga III artikel 13 hänförlig till med verksamheter inom området,
- medel som överförs från företaget enligt bilaga IV artikel 10,
- medel som upplånats enligt artikel 174,
- frivilliga bidrag från medlemmar och andra, samt
- inbetalningar till en kompensationsfond i enlighet med artikel 151.10 som påfylls på grundval av rekommendationer av kommissionen för ekonomisk planering.

Artikel 172

Myndighetens årsbudget

Generalsekreteraren skall utarbeta ett förslag till årsbudget för myndigheten och framlägga det för rådet. Rådet skall pröva budgetförslaget och överlämna det till församlingen tillsammans med sina rekommendationer. Församlingen skall behandla och godkänna budgetförslaget i enlighet med artikel 160.2 h.

Artikel 173

Myndighetens utgifter

1. De i artikel 171 a angivna bidragen skall inbetalas på ett särskilt konto för att täcka myndighetens förvaltningsutgifter, till dess att myndigheten får tillräckliga medel från andra källor för att täcka dessa utgifter.

2. Myndighetens medel skall i första hand användas till att täcka myndighetens förvaltningsutgifter. Med undantag för de fastställda bidrag som avses i artikel 171 a, kan de medel som återstår efter betalning av förvaltningsutgifterna bland annat

- fördelas enligt artikel 140 och artikel 160.2 g,
- användas till att anskaffa kapital till företaget enligt artikel 170.4,
- användas till att kompensera utvecklingsländerna enligt artikel 151.4 och artikel 160.2 l.

Artikel 174

Myndighetens behörighet att uppta lån

1. Myndigheten skall vara behörig att uppta lån.

2. Församlingen skall i de finansiella föreskrifterna enligt artikel 160.2 f fastställa gränserna för myndighetens behörighet att uppta lån.

3. Rådet skall utöva myndighetens behörighet att uppta lån.

4. Konventionsstaterna ansvarar inte för myndighetens skulder.

Artikel 175

Årlig revision

Myndighetens handlingar, räkenskaper och konton, vari inbegrips dess årsredovisning, skall varje år revideras av en av församlingen utsedd oberoende revisor.

Avsnitt G

Rättslig ställning, immunitet och privilegier

Artikel 176

Rättslig ställning

Myndigheten är en internationell juridisk person med den rättskapacitet som krävs för att den skall kunna fullgöra sina uppgifter och uppnå sina syften.

*Artikel 177***Immunitet och privilegier**

För att myndigheten skall kunna fullgöra sina uppgifter skall den på varje konventionsstats territorium åtnjuta den immunitet och de privilegier som anges i detta avsnitt. Den immunitet och de privilegier som avser företaget anges i bilaga IV artikel 13.

*Artikel 178***Rättslig immunitet**

Myndigheten, dess egendom och tillgångar, skall åtnjuta rättslig immunitet, utom då myndigheten i något särskilt fall uttryckligen häver denna immunitet.

*Artikel 179***Immunitet i fråga om husrannsakan och varje form av tvångsåtgärd**

Myndighetens egendom och tillgångar, var dessa än befinner sig och vem som än besitter dem, skall åtnjuta immunitet mot husrannsakan, beslagtagande, konfiskation, expropriation och varje annan form av tvångsåtgärd genom exekutiva eller lagstiftande åtgärder.

*Artikel 180***Undantag från restriktioner, föreskrifter, kontroller och betalningsansånd**

Myndighetens egendom och tillgångar skall vara undantagna från varje slag av restriktioner, föreskrifter, kontroller och betalningsansånd.

*Artikel 181***Myndighetens arkiv och officiella meddelanden**

1. Myndighetens arkiv är okränkbara var de än befinner sig.
2. Uppgifter som är föremål för industriellt rättsskydd, industrihemligheter och liknande information samt personalregister får inte förvaras i arkiv som är tillgängliga för allmänheten.
3. Myndigheten skall vad beträffar dess officiella meddelanden av varje konventionsstat beviljas en behandling som inte är mindre gynnsam än den som av vederbörande stat beviljas andra internationella organisationer.

*Artikel 182***Immunitet och privilegier för vissa personer med anknytning till myndigheten**

Representanter för konventionsstaterna som deltar i möten med församlingen eller rådet eller med församlingens eller rådets organ samt myndighetens generalsekretärare och personal skall på varje stats territorium åtnjuta:

- a) rättslig immunitet för handlingar som de utför i tjänsten, utom i den utsträckning den stat som de representerar eller, i förekommande fall, myndigheten, uttryckligen för varje särskilt tillfälle häver denna immunitet,
- b) om de inte är medborgare i den konventionsstat där de befinner sig, samma befrielse från invandringsrestriktioner, från anmälningsplikt för utlänningar och från värnplikt, samma lättnader vad gäller valutarestriktioner och samma behandling i fråga om resemöjligheter som den ifrågavarande staten beviljar andra konventionsstats representanter, ämbetsmän och anställda med jämförbar ställning.

*Artikel 183***Befrielse från skatter och tullavgifter**

1. Inom ramen för sin officiella verksamhet skall myndigheten, dess egendom och tillgångar, dess intäkter samt dess verksamhet och dess transaktioner, i den mån de är tillåtna enligt denna konvention, vara befriade från varje form av direkt beskattning, och varor som för dess officiella bruk införs eller utförs skall vara befriade från alla tullavgifter. Myndigheten skall inte kräva befrielse från skatter, som endast utgör ersättning för gjorda tjänster.

2. När inköp av varor eller tjänster av betydande värde som erfordras för myndighetens officiella verksamhet görs av myndigheten eller för dess räkning, och när priset på sådana varor och tjänster inkluderar skatter eller avgifter, skall lämpliga åtgärder så långt så är rimligt vidtas av konventionsstaterna i syfte att bevilja befrielse från sådana skatter eller avgifter eller att återbetala dem. Varor som införts eller inköpts i enlighet med en i denna artikel föreskriven befrielse får inte säljas eller på annat sätt avyttras på territorium tillhörigt den konventionsstat som beviljat befrielsen, utom under de betingelser varom avtalats med ifrågavarande konventionsstat.

3. Konventionsstaterna får inte beskatta utbetalda löner, arvoden eller andra former av betalningar, som gjorts av myndigheten till generalsekretären eller myndighetens anställda samt till experter som fullgör uppdrag för myndighetens räkning, utom då de är medborgare i den ifrågavarande staten.

Avsnitt H

Tillfälligt upphävande av medlemmars rättigheter och privilegier*Artikel 184***Tillfälligt upphävande av rösträtten**

En konventionsstat som ligger efter med betalning av sina finansiella bidrag till myndigheten har ingen rösträtt, om det resterande beloppet uppgår till eller överstiger summan av de bidrag som staten skulle ha erlagt under de föregående två hela åren. Församlingen kan dock tillåta en sådan medlem att rösta, om det konstateras att underlåtenheten att betala beror på omständigheter som medlemmen inte råder över.

*Artikel 185***Tillfälligt upphävande av rättigheter och privilegier som följer med medlemskapet**

1. En konventionsstat som upprepade gånger grovt har överträtt bestämmelserna i denna del kan av församlingen på rådets rekommendation tillfälligt avstängas från att utöva de rättigheter och åtnjuta de privilegier som följer av medlemskapet.

2. Ingen åtgärd får vidtas enligt punkt 1 förrän avdelningen för havsbottentvister har fastslagit att en konventionsstat upprepat och grovt har överträtt bestämmelserna i denna del.

KAPITEL 5

BILÄGGANDE AV TVISTER SAMT RÅDGIVANDE YTTRANDEN*Artikel 186***Havsrättsdomstolens särskilda avdelning för havsbottentvister**

Upprättandet av en särskild avdelning för havsbottentvister och det sätt varpå denna skall utöva sina befogenheter regleras av bestämmelserna i detta kapitel, del XV samt bilaga VI.

*Artikel 187***Behörighet för avdelningen för havsbottentvister**

Avdelningen för havsbottentvister skall enligt denna del och härtill hörande bilagor vara behörig i tvister rörande verksamheter inom området, vilka faller inom följande kategorier:

- a) Tvister mellan konventionsstater rörande tolkningen eller tillämpningen av denna del med tillhörande bilagor.
- b) Tvister mellan en konventionsstat och myndigheten rörande
 - i) myndighetens eller en konventionsstats handling eller underlåtenhet, som påstås stå i strid med denna del eller härtill hörande bilagor eller med myndighetens i anslutning härtill antagna regler, föreskrifter och förfaranden, eller
 - ii) åtgärder vidtagna av myndigheten vilka påstås överskrida dennas befogenheter eller utgöra maktmissbruk.
- c) Avtals tvister mellan konventionsstater, myndigheten eller företaget, statliga företag och fysiska eller juridiska personer som anges i artikel 153.2 b rörande
 - i) tolkningen eller tillämpningen av ett relevant kontrakt eller en arbetsplan, eller
 - ii) en avtalsparts handling eller underlåtenhet att handla, som avser verksamheter inom området och riktar sig mot den andra parten eller direkt berör dennas legitima intressen.
- d) Tvister rörande vägran att ingå avtal eller rörande en i samband med avtalsförhandlingarna uppkommen rättslig fråga mellan myndigheten och en eventuell framtida tillståndshavare som en stat har varit sponsor för enligt artikel 153.2 b, och som vederbörligen uppfyllt de i bilaga III artikel 4.6 och artikel 13.2 angivna villkoren.
- e) Tvister mellan myndigheten och en konventionsstat, ett statligt företag eller en fysisk eller juridisk person, som en konventionsstat är sponsor för enligt artikel 153.2 b då det påstås att myndigheten har iklätt sig ansvar enligt bilaga III artikel 22.
- f) Varje annan tvist, för vilken avdelningens behörighet särskilt fastställs i denna konvention.

*Artikel 188***Hänskjutande av tvister till en särskild avdelning av internationella havsrättsdomstolen eller en tillfällig avdelning inom avdelningen för havsbottentvister eller till bindande kommersiellt skiljeförfarande**

- 1. Tvister mellan konventionsstaterna som anges i artikel 187 a kan hänskjutas

- a) på begäran av parterna i tvisten till en särskild avdelning av internationella havsrättsdomstolen, som skall upprättas i enlighet med bilaga VI artiklarna 15 och 17, eller
- b) på begäran av part i tvisten till en tillfällig avdelning inom avdelningen för havsbottentvister, som skall upprättas i enlighet med bilaga VI artikel 36.
2. a) Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av ett i artikel 187 c i avsett kontrakt skall, på begäran av part i tvisten, hänskjutas till bindande kommersiellt skiljeförfarande, om parterna inte kommer överens om annat. En kommersiell skiljedomstol, som tvisten hänskjuts till, skall inte äga befogenhet att avgöra någon fråga, rörande tolkningen av denna konvention. När tvisten även omfattar frågan om tolkning av del XI med tillhörande bilagor om verksamheter inom området, skall frågan hänskjutas till avdelningen för havsbottentvister för avgörande.
- b) Om skiljedomstolen i början av eller under skiljeförfarandet beslutar, antingen på begäran av endera parten i tvisten eller på eget initiativ, att dess beslut är beroende av ett avgörande från avdelningen för havsbottentvister, skall skiljedomstolen hänskjuta denna fråga till denna avdelning för avgörande. Skiljedomstolen skall sedan avge sin skiljedom i enlighet med avgörandet från avdelningen för havsbottentvister.
- c) Om det i kontraktet inte finns någon bestämmelse om vilket skiljeförfarande som skall tillämpas på tvisten, skall detta följa Uncitral-reglerna för skiljeförfarande eller de regler härför som kan finnas i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, om inte parterna i tvisten kommer överens om annat.

Artikel 189

Begränsning av behörigheten beträffande myndighetens beslut

Havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister skall inte ha någon behörighet med avseende på myndighetens

utövande av sina diskretionära befogenheter i enlighet med denna del; dess prövning skall inte i något fall ersätta myndighetens. Med förbehåll för artikel 191 skall avdelningen för havsbottentvister vid utövande av sina befogenheter enligt artikel 187 varken uttala sig i frågan om huruvida myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden motsvarar bestämmelserna i denna konvention eller förklara dessa regler, föreskrifter och förfaranden som ogiltiga. Dess behörighet i detta hänseende skall begränsas till avgöranden beträffande påståenden om att tillämpningen av myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden i enskilda fall skulle strida mot parternas i tvisten kontraktsevenliga förpliktelser eller mot deras skyldigheter enligt denna konvention, påståenden om över-skridande av behörighet eller maktmissbruk samt yrkanden om ersättning eller annan form av gottgörelse till den berörda parten till följd av den andra partens underlåtenhet att uppfylla sina kontraktsevenliga skyldigheter eller sina förpliktelser enligt denna konvention.

Artikel 190

Sponsrande konventionsstats deltagande i och närvaro vid rättsliga förfaranden

- Om en fysisk eller juridisk person är part i en tvist som avses i artikel 187, skall sponsorstaten underrättas därom och ha rätt att delta i rättsliga förfaranden genom att inkomma med skriftliga eller muntliga yttranden.
- Om talan väcks mot en konventionsstat av en fysisk eller juridisk person som sponsras av en annan konventionsstat i en tvist som avses i artikel 187 c, kan den svarande staten anmoda den stat som sponsrar ifrågavarande person att uppträda vid förhandlingarna på denna persons vägnar. I annat fall kan den svarande staten ordna så att den företräds av en juridisk person av den statens egen nationalitet.

Artikel 191

Rådgivande yttranden

Havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister skall på församlingens eller rådets begäran avge rådgivande yttranden i rättsfrågor som uppstår inom ramen för deras verksamhet. Dessa yttranden skall avges i brådskande ordning.

DEL XII

SKYDD OCH BEVARANDE AV DEN MARINA MILJÖN

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 192***Allmän skyldighet**

Staterna är skyldiga att skydda och bevara den marina miljön.

*Artikel 193***Staters suveräna rätt att utnyttja sina naturtillgångar**

1. Staterna har suverän rätt att utnyttja sina naturtillgångar i enlighet med sin miljöpolitik och sin plikt att skydda och bevara den marina miljön.

*Artikel 194***Åtgärder för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön**

1. Stater skall, enskilt eller gemensamt allt efter vad som är lämpligt, vidta alla nödvändiga åtgärder som är förenliga med denna konvention för att förhindra, begränsa och kontrollera föroreningar av den marina miljön från alla slags källor, och de skall i detta syfte använda de lämpligaste metoder som står till deras förfogande, i enlighet med sin förmåga, och de skall söka harmonisera sina strävanden i detta sammanhang.

2. Stater skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att verksamheter under deras jurisdiktion eller kontroll bedrivs på ett sådant sätt att de ej genom föroreningar förorsakar skada för andra stater och deras miljö, och att föroreningar till följd av olyckor eller verksamheter under deras jurisdiktion eller kontroll ej sprids bortom de områden över vilka de utövar suveräna rättigheter i enlighet med denna konvention.

3. De åtgärder som vidtas enligt denna del skall omfatta alla källor, som medför föroreningar av den marina miljön. Dessa åtgärder skall bl.a. innefatta sådana som avser att så långt som möjligt begränsa

a) utsläpp av giftiga, farliga eller skadliga ämnen, i synnerhet sådana som är beständiga, från landbase-
rade källor, från eller genom atmosfären eller genom dumpning,

b) föroreningar från fartyg, särskilt åtgärder för att förhindra olyckor och hantera nödsituationer, så att säkerheten till sjöss tryggas, att avsiktliga och oavsiktliga utsläpp förhindras och att utformning, konstruktion, utrustning, drift och bemanning av fartyg regleras,

c) föroreningar från anläggningar och anordningar, som används vid undersökning eller bearbetning av naturtillgångarna på havsbotten och dess underlag, särskilt åtgärder för att förhindra olyckor och hantera nödsituationer, så att säkerheten till sjöss tryggas samt att utformning, konstruktion, utrustning, drift och bemanning av sådana anläggningar och anordningar regleras,

d) föroreningar från andra anläggningar och anordningar, som utnyttjas för verksamhet i den marina miljön, särskilt åtgärder för att förhindra olyckor och hantera nödsituationer, så att säkerheten till sjöss tryggas samt att utformning, konstruktion, utrustning, drift och bemanning av sådana anläggningar och anordningar regleras.

4. När staterna vidtar åtgärder för att förhindra, begränsa eller kontrollera föroreningar av den marina miljön, skall de undvika oberättigade ingrepp i de verksamheter som bedrivs av andra stater, vilka utövar sina rättigheter och fullgör sina skyldigheter enligt denna konvention.

5. De åtgärder som vidtas enligt denna del skall innefatta sådana åtgärder som är nödvändiga för att skydda och bevara sällsynta och känsliga ekosystem samt lokaler för arter och andra marina organismer som är på tillbakagång, hotade eller utrotningshotade.

*Artikel 195***Skyldighet att ej överföra skada eller risk eller omvandla en form av förorening till en annan**

Staterna skall, då de vidtar åtgärder för att förhindra, begränsa och kontrollera föroreningar av den marina miljön, handla på sådant sätt att de ej direkt eller indirekt överför skada eller risk från ett område till ett annat eller omvandlar en form av förorening till en annan.

*Artikel 196***Användning av teknologi eller införande av utländska eller nya arter**

1. Staterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra, begränsa och kontrollera sådana föroreningar av den marina miljön som härrör från bruk av teknik under deras jurisdiktion eller kontroll eller avsiktligt eller oavsiktligt införande till någon viss del av den marina miljön av främmande eller nya arter som kan medföra betydande och skadliga förändringar hos denna.

2. Denna artikel inverkar inte på tillämpningen av denna konvention, då det gäller att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön.

KAPITEL 2

GLOBALT OCH REGIONALT SAMARBETE

*Artikel 197***Samarbete på globalt eller regionalt plan**

Staterna skall samarbeta, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, på det globala planet och, när så är lämpligt, på det regionala planet, vid formulering och utarbetande av internationella regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden som är förenliga med denna konvention, för att skydda och bevara den marina miljön, varvid hänsyn skall tas till regionala särdrag.

*Artikel 198***Underrättelse om överhängande risk för skada eller faktiskt inträffad skada**

En stat skall, då den erfar att den marina miljön löper överhängande risk att skadas eller redan har skadats genom förorening, omedelbart underrätta andra stater som den anser kan komma att beröras av skadan, samt behöriga internationella organisationer.

*Artikel 199***Katastrofplaner för bekämpning av föroreningar**

I de fall som avses i artikel 198 skall efter sin förmåga staterna i det berörda området, och berörda internationella organisationer så vitt möjligt samarbeta för att eliminera verkningarna av föroreningen och förhindra eller begränsa skadan. I detta syfte skall staterna gemen-

samt utveckla och främja katastrofplaner för att bemöta olyckor som medför förorening av den marina miljön.

*Artikel 200***Studier, forskningsprogram och utbyte av information och data**

Staterna skall samarbeta, direkt eller genom berörda internationella organisationer, för att främja studier, genomföra vetenskapliga forskningsprogram samt uppmuntra utbyte av information och uppgifter om förorening av den marina miljön. De skall aktivt söka delta i regionala och globala program i syfte att förvärva kunskaper för att kunna bedöma föroreningars art och omfattning, deras utbredningsområde och utbredningsvägar, risker och bekämpningsåtgärder.

*Artikel 201***Vetenskapliga kriterier för bestämmelser**

Staterna skall i ljuset av den information och de uppgifter som erhålls i enlighet med artikel 200 samarbeta direkt eller genom behöriga internationella organisationer i syfte att fastställa lämpliga vetenskapliga kriterier för formulering och utarbetande av regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön.

KAPITEL 3

TEKNISKT BISTÅND

*Artikel 202***Vetenskapligt och tekniskt bistånd till utvecklingsländer**

Staterna skall direkt eller genom behöriga internationella organisationer

- a) främja biståndsprogram inom områdena vetenskap, utbildning, teknik samt annat bistånd till utvecklingsländer för att skydda och bevara den marina miljön och för att förhindra, begränsa och kontrollera havsföroreningar. Sådant bistånd skall bl.a. bestå i att
 - i) utbilda deras vetenskapliga och tekniska personal,
 - ii) underlätta deras deltagande i relevanta internationella program,

- iii) tillhandahålla nödvändig utrustning och nödvändiga anordningar,
 - iv) förbättra deras förmåga att tillverka sådan utrustning,
 - v) ge råd rörande och utveckla anordningar för program för forskning, övervakning och utbildning samt andra program,
- b) ge lämpligt bistånd, särskilt till utvecklingsländer, i syfte att så långt som möjligt begränsa följderna av större olyckor, som kan medföra allvarliga föroreningar av den marina miljön,
- c) ge lämpligt bistånd, särskilt till utvecklingsländer, för att utföra miljökonsekvensbedömningar.

Artikel 203

Förmånsbehandling av utvecklingsländer

Utvecklingsländerna skall i syfte att förhindra, begränsa och kontrollera föroreningar av den marina miljön, eller för att så långt som möjligt begränsa följderna därav, beviljas förmånsbehandling av internationella organisationer beträffande

- a) tilldelning av lämpliga medel och tekniskt bistånd, och
- b) utnyttjande av deras specialtjänster.

KAPITEL 4

ÖVERVAKNING OCH MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Artikel 204

Övervakning av riskerna för eller följderna av förorening

1. Staterna skall i överensstämmelse med andra staters rättigheter, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, genom erkända vetenskapliga metoder så långt som möjligt söka observera, mäta, utvärdera och analysera riskerna för eller följderna av förorening av den marina miljön.
2. I synnerhet skall staterna kontinuerligt övervaka följderna av alla verksamheter som de beviljar tillstånd för eller själva bedriver för att fastställa huruvida dessa verksamheter kan komma att förorena den marina miljön.

Artikel 205

Publicering av rapporter

Staterna skall publicera rapporter om resultat som erhållits enligt artikel 204 eller med lämpliga intervall lämna sådana rapporter till de behöriga internationella organisationerna, vilka bör göra dem tillgängliga för alla stater.

Artikel 206

Bedömning av möjliga verkningar till följd av vissa verksamheter

När staterna har skälig anledning att anta att planerade verksamheter under deras jurisdiktion eller kontroll kan orsaka avsevärda föroreningar av eller märkbara och skadliga förändringar i den marina miljön, skall de så långt det är tekniskt möjligt bedöma de potentiella verkningarna på den marina miljön och lämna rapporter om resultat från sådana bedömningar i enlighet med artikel 205.

KAPITEL 5

INTERNATIONELLA REGLER OCH NATIONELL LAGSTIFTNING FÖR ATT FÖRHINDRA, BEGRÄNSA OCH KONTROLLERA FÖRORENINGAR AV DEN MARINA MILJÖN

Artikel 207

Föroreningar från landbaserade källor

1. Staterna skall anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från landbaserade källor, däri inbegripet floder, flodmynningar, röredningar och utsläppsanordningar, varvid hänsyn skall tas till internationellt erkända regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden.
2. Staterna skall vidta andra åtgärder som kan vara nödvändiga för att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening.
3. Staterna skall i detta sammanhang söka harmonisera sina strävanden på lämplig regional nivå.
4. Staterna skall, särskilt genom behöriga internationella organisationer eller vid en diplomatkonferens, söka fastställa globala och regionala regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från landbaserade källor, varvid hänsyn skall tas till regionala särdrag, utvecklingsländers ekonomiska möjligheter och deras behov av ekonomisk utveckling. Sådana regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden skall, i den utsträckning så är nödvändigt, emellanåt granskas på nytt.

5. De lagar, författningar, åtgärder, regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden som avses i punkterna 1, 2 och 4 skall innefatta åtgärder som avser att så långt som möjligt begränsa utsläpp i den marina miljön av giftiga, farliga eller skadliga ämnen, särskilt sådana som är beständiga.

Artikel 208

Föreningar från verksamheter på havsbotten som är underkastade nationell jurisdiktion

1. Kuststater skall anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön, som uppstår på grund av eller i samband med verksamheter på havsbotten under deras jurisdiktion, och från konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner under deras jurisdiktion i enlighet med artiklarna 60 och 80.
2. Staterna skall vidta andra åtgärder, som kan vara nödvändiga för att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening.
3. Sådana lagar, andra författningar och åtgärder skall ej ha mindre verkan än internationella regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden.
4. Staterna skall i detta sammanhang söka harmonisera sin politik på lämplig regional nivå.
5. Staterna skall, särskilt genom behöriga internationella organisationer eller diplomatkonferenser, fastställa globala och regionala regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden för att förhindra, begränsa och kontrollera den förorening av den marina miljön som avses i punkt 1. Sådana regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden skall, när så är nödvändigt, granskas på nytt.

Artikel 209

Förening från verksamheter i området

1. Internationella regler, föreskrifter och förfaranden skall fastställas i enlighet med del XI för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från verksamhet som bedrivs i området. Sådana regler, föreskrifter och förfaranden skall, när så är nödvändigt, granskas på nytt.
2. Stater skall, med de förbehåll som behövs med hänsyn till bestämmelserna i detta kapitel, anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från verksamheter i området, vilka bedrivs från fartyg, anläggningar, konstruktioner och andra anordningar som antingen för

deras flagg eller är registrerade där eller som bedriver verksamhet under deras överinseende. Kraven i sådana lagar och författningar får inte ställas lägre än de internationella regler, andra författningar och förfaranden som avses i punkt 1.

Artikel 210

Förening genom dumpning

1. Staterna skall anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön genom dumpning.
2. Staterna skall vidta andra åtgärder, som kan vara nödvändiga för att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening.
3. Sådana lagar, andra författningar och åtgärder skall säkerställa att dumpning ej sker utan tillstånd från staternas behöriga myndigheter.
4. Staterna skall, särskilt genom behöriga internationella organisationer eller vid en diplomatkonferens, söka fastställa globala och regionala regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden för att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening. Sådana regler, normer och rekommenderade tillämpningar och förfaranden skall, när så är nödvändigt, granskas på nytt.
5. Dumpning i territorialhavet och den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln får ej ske utan kuststatens uttryckliga förhandsgodkännande. Kuststaten har rätt att tillåta, reglera och kontrollera sådan dumpning efter vederbörligt samråd i frågan med andra stater, som på grund av sitt geografiska läge kan komma att beröras ogynnsamt därav.
6. Nationella lagar, andra författningar och åtgärder skall ej vara mindre effektiva än globala regler och normer då det gäller att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening.

Artikel 211

Förening från fartyg

1. Staterna skall, genom den behöriga internationella organisationen eller vid en allmän diplomatkonferens, fastställa internationella regler och normer för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från fartyg och på samma sätt vid behov verka för att sådana farledssystem antas som är utformade i syfte att så långt som möjligt begränsa risken för olyckor, vilka skulle kunna medföra förorening av den marina miljön, däri inbegripet kustlinjen, och skada genom förorening av kuststaters därmed sammanhängande intressen. Sådana regler och normer skall, i den

utsträckning så är nödvändigt, på samma sätt granskas på nytt.

2. Staterna skall anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från fartyg som för deras flagg eller är registrerade i dessa stater. Sådana lagar och andra författningar skall vara minst lika effektiva som de allmänt erkända internationella regler och normer som fastställts av den behöriga internationella organisationen eller vid en allmän diplomatkonferens.

3. Stater som uppställer särskilda krav för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön som villkor för att utländska fartyg skall få tillträde till deras hamnar eller inre vatten eller anlöpa deras offshore-terminaler skall på vederbörligt sätt offentliggöra sådana krav och underrätta den behöriga internationella organisationen därom. När sådana krav uppställs i likalydande form av två eller flera kuststater i ett försök att harmonisera strävandena, skall i underrättelsen anges vilka stater som deltar i ett sådant samarbete. Varje stat skall kräva att befälhavaren på ett fartyg, som för dess flagg eller som är registrerat i den staten, vid färd i territorialhav tillhörigt en stat som deltar i ett sådant samarbete, på den statens begäran lämnar upplysning om huruvida det är på väg till en stat i samma område, som deltar i dylikt samarbete och, om så är fallet, meddelar huruvida det uppfyller de krav som den staten ställer för tillträde till dess hamnar. Denna artikel påverkar inte ett fartygs fortsatta utövande av sin rätt till oskadlig genomfart eller tillämpningen av artikel 25.2.

4. Kuststater får, då de utövar sin suveränitet i sitt territorialhav, anta lagar och andra författningar för förhindrande, minskning och kontroll av havsförorening från utländska fartyg, däri inbegripet fartyg som utövar sin rätt till oskadlig genomfart. Sådana lagar och andra författningar får, i enlighet med del II kapitel 3, ej hindra oskadlig genomfart av utländska fartyg.

5. Kuststater får, i syfte att utöva den kontroll av efterlevnaden som föreskrivs i kapitel 6, anta lagar och andra författningar vad gäller deras ekonomiska zoner, för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg som uppfyller och genomför allmänt erkända internationella regler och normer som fastställts genom behörig internationell organisation eller vid en allmän diplomatkonferens.

6. a) I de fall då de internationella regler och normer som avses i punkt 1 är otillräckliga för att täcka särskilda förhållanden och kuststater har skälig anledning anta att ett särskilt, klart angivet område i deras respektive ekonomiska zoner är ett område för vilket särskilda obligatoriska åtgärder

krävs – av erkända tekniska skäl såväl i relation till dess oceanografiska och ekologiska förhållanden som till dess användning eller skydd av dess tillgångar och trafikens speciella natur – för att förhindra förorening från fartyg, får kuststater, efter lämpliga överläggningar, genom behörig internationell organisation, med varje annan berörd stat, i fråga om detta område lämna ett meddelande till denna organisation och därvid lägga fram vetenskapliga och tekniska bevis till stöd härför samt information om nödvändiga mottagningsanordningar. Organisationen skall, inom tolv månader efter mottagandet av ett sådant meddelande, besluta huruvida förhållandena i det området motsvarar de härovan ställda kraven. Om organisationen så beslutar, får kuststater vad avser detta område anta lagar och andra författningar för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg, vilka följer sådana internationella regler och normer eller navigationssedvänjor som genom organisationen gjorts tillämpliga på specialområden. Dessa lagar och författningar får ej tillämpas på utländska fartyg förrän 15 månader efter det att meddelandet lämnades till organisationen.

b) Kuststaterna skall offentliggöra gränserna för varje sådant särskilt, klart angivet område.

c) Om kuststaterna avser att anta ytterligare lagar och andra författningar beträffande samma område för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg skall de, då de lämnar det förutnämnda meddelandet, samtidigt underrätta organisationen därom. Sådana ytterligare lagar och andra författningar får röra utsläpp eller navigationssedvänjor men ej innebära krav på att utländska fartyg skall iakta andra normer beträffande konstruktion, utformning, bemanning eller utrustning än allmänt erkända internationella regler och normer; de blir tillämpliga på utländska fartyg 15 månader efter det att meddelande lämnats till organisationen, förutsatt att denna lämnar sitt samtycke härtill inom 12 månader, efter det att meddelandet lämnats.

7. De internationella regler och normer som avses i denna artikel innefattar bland andra sådana som föreskriver omedelbart meddelande till kuststater vars kustlinje eller därmed sammanhängande intressen kan påverkas av incidenter, däri inbegripet sjöolyckor, som medför utsläpp eller kan förväntas leda till utsläpp.

Artikel 212

Förorening från eller via atmosfären

1. Staterna skall för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från eller via

atmosfären, anta lagar och andra författningar som skall vara tillämpliga i deras luftrum och på fartyg som för deras flagg eller på fartyg eller luftfartyg som är registrerade hos dem, varvid hänsyn skall tas till internationellt överenskomna tillämpningar och förfaranden samt till säkerheten vid navigering i luften.

2. Staterna skall vidta andra åtgärder som kan vara nödvändiga för att förhindra, begränsa och kontrollera sådan förorening.

3. Staterna skall särskilt genom behöriga, internationella organisationer eller diplomatkonferenser söka fastställa globala och regionala normer samt rekommenderade tillämpningar och förfaranden för att förhindra, begränsa och kontrollera, sådan förorening.

KAPITEL 6

VERKSTÄLLIGHET

Artikel 213

Verkställighet beträffande förorening från landbaserade källor

Staterna skall säkerställa tillämpningen av de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med artikel 207 och skall anta lagar och andra författningar samt vidta andra nödvändiga åtgärder för att genomföra de tillämpliga internationella regler och normer som fastställts genom behöriga internationella organisationer eller vid en diplomatkonferens för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från landbaserade källor.

Artikel 214

Verkställighet beträffande förorening från verksamhet på havsbotten

Staterna skall säkerställa tillämpningen av de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med artikel 208 och skall anta lagar och andra författningar samt vidta andra nödvändiga åtgärder för att genomföra de tillämpliga internationella regler och normer som fastställts genom behöriga internationella organisationer eller vid en diplomatkonferens för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön, som härrör från eller uppstår i samband med sådana verksamheter på havsbotten under deras jurisdiktion och från konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner under deras jurisdiktion enligt artiklarna 60 och 80.

Artikel 215

Verkställighet beträffande förorening från verksamheter i området

Säkerställande av tillämpning av de internationella regler, föreskrifter och förfaranden som fastställts i enlighet med del XI för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från verksamheter i området skall ske enligt reglerna i ovannämnda del.

Artikel 216

Verkställighet beträffande förorening genom dumpning

1. Säkerställande av tillämpning av lagar och andra författningar, som antagits i enlighet med denna konvention och de tillämpliga internationella regler och normer som fastställts genom behöriga internationella organisationer eller vid en diplomatkonferens för förhindrande, minskning och kontroll av förorening av den marina miljön genom dumpning, skall genomföras

- a) av kuststaten vad beträffar dumpning inom dess territorialhav eller dess ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel,
- b) av flaggstaten vad beträffar fartyg som för dess flagg eller fartyg eller luftfartyg som är registrerade där,
- c) av varje stat vad beträffar lastning av avfall eller annat material inom dess territorium eller vid dess off-shore-terminaler.

2. Ingen stat skall på grund av denna artikel vara skyldig att inleda rättsligt förfarande, när en annan stat redan inlett rättsligt förfarande i enlighet med denna artikel.

Artikel 217

Flaggstaters säkerställande av reglernas tillämpning

1. Staterna skall säkerställa att fartyg som för deras flagg eller är registrerade där efterkommer de tillämpliga internationella regler och normer som fastställts genom behörig internationell organisation eller vid en allmän diplomatkonferens och att de efterkommer de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med denna konvention för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från fartyg och skall, i enlighet därmed, anta lagar och andra författningar samt vidta andra nödvändiga åtgärder för deras genomförande. Flaggstater skall svara för ett effektivt säkerställande av tillämpningen av sådana regler, normer, lagar och andra författningar, oberoende av var en överträdelse äger rum.

2. Staterna skall särskilt vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att fartyg som för deras flagg eller är registrerade där ej får avsegla förrän de kan uppfylla de krav som ställs för avsegling i de internationella regler och normer som avses i punkt 1, däri inbegripet kraven rörande fartygens utformning, konstruktion, utrustning och bemanning.

3. Staterna skall säkerställa att fartyg som för deras flagg eller är registrerade där har de certifikat ombord som krävs och som är utfärdade i enlighet med de internationella regler och normer som avses i punkt 1. Staterna skall säkerställa att fartyg som för deras flagg periodvis inspekteras för kontroll av att sådana certifikat överensstämmer med fartygens skick. Dessa certifikat skall av andra stater godtas som bevis för fartygens skick och skall anses ha samma giltighet som de av dem utfärdade certifikaten, såvida ej uppenbar anledning föreligger att anta att fartygens skick avsevärt avviker från uppgifterna i certifikaten.

4. Om ett fartyg överträder regler och normer, som fastställts genom behörig internationell organisation eller vid en allmän diplomatkonferens, skall flaggstaten med iakttagande av artiklarna 218, 220 och 228, omedelbart påbörja en undersökning och, när så är lämpligt, inleda rättsligt förfarande beträffande den påstådda överträdelsen, oberoende av var överträdelsen ägt rum eller var föroreningen till följd av sådan överträdelse har inträffat eller upptäckts.

5. Flaggstater, som genomför en undersökning om överträdelsen, får begära bistånd från varje annan stat med vars medverkan man skulle kunna bidra till att klarlägga omständigheterna i fallet. Staterna skall söka tillmötesgå flaggstaternas berättigade framställningar om bistånd.

6. Staterna skall på en stats skriftliga begäran undersöka varje överträdelse som ett fartyg, som för dess flagg, påstås ha gjort sig skyldigt till. Om flaggstater är övertygade om att det föreligger tillräckliga bevis för att rättsligt förfarande beträffande den påstådda överträdelsen skall kunna inledas, skall de utan dröjsmål inleda sådana rättsliga förfaranden i enlighet med sina lagar.

7. Flaggstaterna skall omedelbart informera den stat som begärt bistånd samt behörig internationell organisation om de åtgärder som vidtagits och resultatet därav. Sådan information skall vara tillgänglig för alla stater.

8. De i staternas lagar och andra författningar fastställda straffpåföljderna beträffande fartyg, som för deras flagg, skall vara så stränga att de avhåller från överträdelser, oavsett var dessa äger rum.

Artikel 218

Hamnstaters säkerställande av reglernas tillämpning

1. När ett fartyg frivilligt befinner sig i en stats hamn eller vid en stats off-shore-terminal, får staten vidta undersökningar och, om bevismaterialet berättigar härtill, inleda rättsliga förfaranden beträffande varje utsläpp från detta fartyg utanför statens inre vatten, territorialhav eller ekonomiska zon, vilket strider mot tillämpliga internationella regler och normer, som fastställts genom behörig internationell organisation eller vid en allmän diplomatkonferens.

2. Inga rättsliga förfaranden enligt punkt 1 skall inledas vad beträffar överträdelse av bestämmelser angående utsläpp i annan stats inre vatten, territorialhav eller ekonomiska zon, såvida det ej begärts av den staten, flaggstaten eller en stat som har skadats eller löper risk att skadas genom överträdelse av bestämmelserna angående utsläpp, eller såvida inte överträdelsen har medfört eller sannolikt kommer att medföra förorening av inre vatten, territorialhav eller ekonomisk zon tillhörande den stat som inleder rättsligt förfarande.

3. När ett fartyg frivilligt befinner sig i en stats hamn eller vid en stats off-shore-terminal skall staten så långt som möjligt efterkomma varje stats anmodan om undersökning av överträdelse av bestämmelserna angående utsläpp, som avses i punkt 1 och som antas ha ägt rum i och skadat eller hotat att skada den anmodande statens inre vatten, territorialhav eller ekonomiska zon. Den skall även så långt möjligt efterkomma flaggstatens begäran om undersökning av en sådan överträdelse, oberoende av var överträdelsen ägt rum.

4. Undersökning som gjorts av en hamnstat skall, enligt denna artikel, på begäran lämnas till flaggstaten eller kuststaten. Varje rättsligt förfarande, som inletts av en hamnstat på grundval av sådan undersökning, får med förbehåll för kapitel 7 avbrytas på begäran av kuststaten, när överträdelsen ägt rum inom dess inre vatten, territorialhav eller ekonomiska zon. Bevismaterialet och undersökningen skall, tillsammans med varje borgen eller annan ekonomisk säkerhet som ställts till hamnstatens myndigheter, i sådant fall lämnas till kuststaten. Sådant överlämnande skall utesluta fortsatta rättsliga förfaranden i hamnstaten.

Artikel 219

Åtgärder rörande fartygs sjövärdighet för att förhindra förorening

Med förbehåll för kapitel 7 skall stater, som antingen efter anmodan eller på eget initiativ har konstaterat att

ett fartyg i en av deras hamnar eller off-shore-terminaler inte uppfyller tillämpliga internationella regler och normer rörande fartygs sjövärdighet och därigenom hotar att skada den marina miljön, så långt möjligt vidta administrativa åtgärder för att förhindra att fartyget avseglar. Sådana stater får endast tillåta att fartyget fortsätter till närmast liggande lämpliga reparationsvarv och skall, så snart orsakerna till bristerna har undanröjts, tillåta att fartyget omedelbart fortsätter.

Artikel 220

Kuststaters säkerställande av reglernas tillämpning

1. När ett fartyg frivilligt befinner sig i en stats hamn eller off-shore-terminal, får staten, med förbehåll för kapitel 7, inleda rättsliga förfaranden beträffande varje överträdelse av dess lagar och andra författningar som antagits i enlighet med denna konvention eller tillämpliga internationella regler och normer för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg, när överträdelsen har ägt rum i statens territorialhav eller ekonomiska zon.

2. När det föreligger klara skäl att anta att ett fartyg under genomfart av en stats territorialhav har överträtt statens lagar och andra författningar, vilka antagits i enlighet med denna konvention eller tillämpliga internationella regler och normer för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg, får staten, utan att inkräkta på tillämpningen av relevanta bestämmelser i del II kapitel 3, företa en fysisk inspektion av fartyget med anledning av överträdelsen och, när bevismaterialet berättigar härtill, inleda rättsliga förfaranden, däri inbegripet kvarhållande av fartyget i enlighet med statens lagar med förbehåll för bestämmelserna i kapitel 7.

3. När det föreligger klara skäl att anta att ett fartyg, som navigerar i en stats ekonomiska zon eller territorialhav, i den ekonomiska zonen har överträtt tillämpliga internationella regler och normer för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening från fartyg eller lagar och andra författningar i den staten, som överensstämmer med och genomför sådana regler och normer, får staten begära att fartyget lämnar information beträffande sin identitet och registreringshamn, sin senaste och nästa anlöpningshamn och annan relevant information, som krävs för att fastställa, huruvida en överträdelse har ägt rum.

4. Staterna skall anta lagar och andra författningar och vidta andra åtgärder, så att fartyg som för deras flagg uppfyller de i punkt 3 ställda kraven på information.

5. När det föreligger klara skäl att anta att en i punkt 3 avsedd överträdelse har ägt rum ombord på ett fartyg, som navigerar i en stats ekonomiska zon eller territorialhav, och att detta lett till ett omfattande utsläpp, som medfört eller hotat medföra betydande förorening av den marina miljön, får staten företa fysisk inspektion av fartyget, vad beträffar förhållandena i samband med överträdelsen, om information har vägrats av fartyget eller om den information som lämnats av fartyget flagrant avviker från uppenbara fakta och om omständigheterna i fallet berättigar till sådan inspektion.

6. När det föreligger klara objektiva bevis för att man ombord på ett fartyg, som framförs i en stats ekonomiska zon eller territorialhav, i den ekonomiska zonen har gjort sig skyldig till en i punkt 3 avsedd överträdelse, vilken lett till ett utsläpp som medfört omfattande skada eller hot om omfattande skada på kusten eller kuststatens därmed sammanhängande intressen eller på tillgångarna i dess territorialhav eller ekonomiska zon, får staten, med förbehåll för kapitel 7, förutsatt att bevismaterialet berättigar härtill, inleda rättsligt förfarande, däri inbegripet kvarhållande av fartyget, i enlighet med statens lagar.

7. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 6 skall, då lämpliga förfaranden har fastställts genom behörig internationell organisation eller på annat sätt, varigenom säkerställs att krav på borgen eller annan lämplig ekonomisk säkerhet har uppfyllts, kuststaten, om den är bunden av sådana förfaranden, tillåta fartyget att avsegla.

8. Bestämmelserna i punkterna 3–7 är även tillämpliga med avseende på de nationella lagar och andra författningar som antagits enligt artikel 211.6.

Artikel 221

Åtgärder för att förhindra förorening som härrör från sjöolyckor

1. Inget i denna del skall påverka staternas rättighet att, i enlighet med såväl folkrättslig sedvanerätt som traktatbaserad folkrätt, utanför territorialhavet vidta och genomdriva åtgärder som står i proportion till den faktiska eller hotande skadan, för att skydda sin kust eller därmed förbundna intressen, däri inbegripet fiske, från förorening eller hot om förorening till följd av en sjöolycka eller handlingar i samband med en sådan olycka, som sannolikt kan förväntas få omfattande skadliga följder.

2. I denna artikel avses med "sjöolycka" kollision mellan fartyg, grundstötning eller annat navigeringsmissöde,

eller annan händelse ombord på ett fartyg eller utanför detta, som medför materiell skada eller omedelbart hot om materiell skada på fartyg eller last.

Artikel 222

Verkställighet beträffande förorening från eller genom atmosfären

Staterna skall inom sitt luftrum eller med avseende på fartyg som för deras flagg eller fartyg eller luftfartyg som är registrerade i dessa stater säkerställa tillämpningen av de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med artikel 212.1 och med andra bestämmelser i denna konvention, och de skall anta lagar och andra författningar samt vidta andra nödvändiga åtgärder för att genomföra de tillämpliga internationella regler och normer som fastställts genom behöriga internationella organisationer eller genom en diplomatkonferens för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening av den marina miljön från eller genom atmosfären i enlighet med alla tillämpliga internationella regler och normer rörande säkerheten för flygnavigering.

KAPITEL 7

GARANTIER

Artikel 223

Åtgärder för att underlätta rättsliga förfaranden

Beträffande rättsliga förfaranden som inletts i enlighet med denna del skall staterna vidta åtgärder för att underlätta vittnesförhör och upptagande av bevismaterial, som framlagts av en annan stats myndigheter eller av behörig internationell organisation, och skall underlätta deltagandet i sådana rättsliga förfaranden av officiella representanter för behörig internationell organisation, för flaggstaten och för varje stat som berörs av en förorening till följd av en överträdelse. De officiella representanter som deltar vid sådana rättsliga förfaranden skall ha de rättigheter och skyldigheter som kan vara föreskrivna i nationella lagar och andra författningar eller av folkrätten.

Artikel 224

Befogenhet att ingripa

Befogenhet att ingripa mot utländska fartyg enligt denna del får endast utövas av offentliga tjänstemän eller av örlogsfartyg, militära luftfartyg eller andra fartyg eller luftfartyg, som är försedda med tydliga kännetecken och identifierbara såsom varande i statstjänst och bemyndigade därtill.

Artikel 225

Skyldighet att undvika skadliga verkningar vid ingripanden

Staterna skall då de enligt denna konvention utövar sin befogenhet att ingripa mot utländska fartyg ej äventyra sjösäkerheten eller på annat sätt utsätta ett fartyg för fara eller föra det till en osäker hamn eller ankarplats eller utsätta den marina miljön för orimligt stor fara.

Artikel 226

Undersökning av utländska fartyg

1. a) Staterna skall ej uppehålla ett utländskt fartyg längre än nödvändigt för att genomföra de i artiklarna 216, 218 och 220 avsedda undersökningarna. Varje fysisk inspektion av ett utländskt fartyg skall begränsas till en undersökning av sådana certifikat, loggböcker och andra dokument som fartyget enligt allmänt erkända internationella regler och normer skall medföra eller av varje liknande dokument som det medför. Vidare fysisk inspektion av fartyget får endast äga rum efter en sådan undersökning och endast om
 - i) det föreligger klara skäl att anta att fartygets eller dess utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i dessa dokument,
 - ii) innehållet i sådana dokument ej är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse, eller
 - iii) fartyget ej medför giltiga certifikat och loggböcker.
- b) Om undersökningen tyder på att en överträdelse ägt rum av tillämpliga lagar och andra författningar eller internationella regler och normer för skydd och bevarande av den marina miljön, skall frisläppande omedelbart ske, under förutsättning att rimliga formaliteter iaktagits, såsom ställande av borgen eller annan lämplig ekonomisk säkerhet.
- c) Om inte annat följer av tillämpliga internationella regler och normer rörande fartygs sjövärdighet, får frisläppande av ett fartyg, närhelst detta skulle kunna utgöra ett oskäligt stort hot om skada på den marina miljön, förvägras eller ske på villkor att fartyget anlöper närmast lämpliga reparationsvarv. Då frisläppande har vägrats eller skett på vissa villkor skall fartygets flaggstat omedelbart underrättas och varvid den får begära att fartyget frisläpps i enlighet med del XV.

2. Staterna skall samarbeta för att utveckla förfaranden för undvikande av onödigt fysisk inspektion av fartyg till sjöss.

Artikel 227

Icke-diskriminering av utländska fartyg

Staterna skall inte, då de utövar sina rättigheter och uppfyller sina förpliktelser enligt denna del, formellt eller reellt diskriminera fartyg från en annan stat.

Artikel 228

Suspension och begränsningar i inledandet av rättsliga förfaranden

1. Förfaranden som syftar till ådömande av straff för överträdelse av tillämpliga lagar och andra författningar eller internationella regler och normer rörande förhindrande, begränsning och kontroll av förorening från fartyg, vilken skett från ett utländskt fartyg utanför den stats territorialhav som inleder rättsliga förfaranden, skall suspenderas, om flaggstaten inlett rättsliga förfaranden, som syftar till ådömande av straff för motsvarande anklagelser, inom sex månader från den dag då rättsliga förfaranden först inledes. Detta gäller dock ej, om dessa rättsliga förfaranden avser ett fall av större skada för kuststaten, eller om flaggstaten i fråga upprepade gånger underlåtit att beakta sin skyldighet att effektivt efterleva de tillämpliga internationella regler och normer, i vad avser överträdelse, som begåtts av dess fartyg. Flaggstaten skall, då den har begärt suspension av rättsliga förfaranden i enlighet med denna artikel, i sinom tid ställa samtliga handlingar i fallet samt protokollen från de rättsliga förfarandena till förfogande för den stat som först inledde förfaranden. När de rättsliga förfaranden som inletts av flaggstaten har slutförts, skall de suspenderade rättsliga förfarandena avslutas. Efter betalning av de kostnader som uppstått i samband med sådana förfaranden, skall kuststaten återställa borgen eller annan ekonomisk säkerhet, som ställts i samband med de suspenderade förfarandena.

2. Straffrättsliga förfaranden som rör utländska fartyg får ej inledas efter utgången av tre år från den dag då överträdelsen begicks och får ej, med förbehåll för bestämmelserna i punkt 1, inledas av någon stat, då rättsliga förfaranden har inletts av en annan stat.

3. Bestämmelserna i denna artikel påverkar inte flaggstatens rätt att vidta varje slag av åtgärd, däri inbegripet förfaranden syftande till ådömande av straff enligt sina lagar, oberoende av annan stats tidigare förfaranden.

Artikel 229

Inledande av civilrättsliga förfaranden

Ingenting i denna konvention skall utgöra hinder för inledande av civilrättsliga förfaranden avseende skadeståndsanspråk för förlust eller skada, som härrör från förorening av den marina miljön.

Artikel 230

Ekonomiska påföljder och iakttagande av den anklagades erkända rättigheter

1. Endast ekonomiska påföljder får ådömas, när det gäller överträdelse av nationella lagar och andra författningar eller tillämpliga internationella regler och normer för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening av den marina miljön, vilka begåtts av utländska fartyg utanför territorialhavet.

2. Endast ekonomiska påföljder får ådömas, när det gäller överträdelse av nationella lagar och andra författningar eller tillämpliga internationella regler och normer för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening av den marina miljön, vilka begåtts av utländska fartyg i territorialhavet, utom i fall av uppsåtliga och allvarliga gärningar avseende förorening i territorialhavet.

3. Vid genomförandet av rättsliga förfaranden beträffande överträdelse som begåtts av utländska fartyg och som kan leda till ådömande av straff skall den anklagades erkända rättigheter iaktas.

Artikel 231

Underrättelse till flaggstaten och andra berörda stater

Staterna skall omedelbart underrätta flaggstaten och varje annan berörd stat om varje åtgärd mot utländskt fartyg, som vidtagits i enlighet med kapitel 6, och skall lämna flaggstaten alla officiella rapporter rörande sådana åtgärder. Beträffande överträdelse som begåtts i territorialhavet, skall nämnda förpliktelser för kuststaten dock endast vara tillämpliga på sådana åtgärder som vidtagits vid rättsliga förfaranden. Flaggstatens diplomatiska eller konsulära representanter och, när så är möjligt, dess sjöfartsmyndighet skall omedelbart underrättas om varje sådan åtgärd som i enlighet med kapitel 6 vidtagits mot utländskt fartyg.

Artikel 232

Staters skadeståndsansvar för verkställighetsåtgärder

Staterna ansvarar för skada eller förlust, som kan hänföras till dem och som härrör från åtgärder vidtagna i

enlighet med kapitel 6, då sådana åtgärder är olagliga eller överskrider vad som rimligen erfordras i ljuset av tillgänglig information. Staterna skall se till att talan rörande sådan skada eller förlust kan upptas vid deras domstolar.

Artikel 233

Garantier beträffande sund som används för internationell sjöfart

Inget i kapitel 5, 6 och 7 påverkar rättsreglerna för sund som används för internationell sjöfart. Om ett utländskt fartyg, med undantag för de fartyg som avses i kapitel 10, har begått en överträdelse av de lagar och andra författningar som avses i artikel 42.1 a och b, vilken har förorsakat eller hotar att förorsaka mera omfattande skada på den marina miljön i sunden, får de stater som gränsar till sunden dock vidta lämpliga åtgärder för att ingripa och skall i så fall i tillämpliga delar iakttä bestämmelserna i detta kapitel.

KAPITEL 8

ISTÄCKTA OMRÅDEN

Artikel 234

Istäckta områden

Kuststaterna har rätt att anta och säkerställa tillämpningen av icke-diskriminerande lagar och andra författningar för förhindrande, begränsning och kontroll av havsförorening från fartyg i istäckta områden inom gränserna för den ekonomiska zonen, där särskilt stränga klimatiska förhållanden och förekomsten av is, som täcker sådana områden under större delen av året, utgör hinder eller exceptionellt stora faror för sjöfarten, och där förorening av den marina miljön skulle kunna orsaka stor skada på eller oåterkallelig rubbning av den ekologiska balansen. Sådana lagar och andra författningar skall ta vederbörlig hänsyn till sjöfarten samt till skyddet och bevarandet av den marina miljön på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga data.

KAPITEL 9

SKYLDIGHETER OCH ANSVAR

Artikel 235

Skyldigheter och ansvar

1. Staterna är skyldiga att fullgöra sina internationella förpliktelser rörande skyddet och bevarandet av den

marina miljön. De är ansvariga i enlighet med folkrättens regler.

2. Staterna skall säkerställa att rättsmedel i enlighet med deras rättssystem finns tillgängliga för omedelbar och adekvat ersättning eller annan gottgörelse för skada, som förorsakats genom förorening av den marina miljön av fysiska eller juridiska personer under deras jurisdiktion.

3. I syfte att garantera omedelbar och adekvat ersättning för varje skada som orsakats genom förorening av den marina miljön skall staterna samarbeta, då de tillämpar gällande folkrätt och vid ytterligare utveckling av folkrätten, vad avser skyldigheter och ansvar beträffande värdering av skadan och ersättning härför och beträffande biläggande av tvister i samband härmed, samt, i förekommande fall, för utveckling av kriterier och förfaranden för betalning av lämplig ersättning, såsom obligatorisk försäkring eller ersättningsfonder.

KAPITEL 10

STATSIMMUNITET

Artikel 236

Statsimmunitet

Bestämmelserna i denna konvention beträffande skydd och bevarande av den marina miljön är ej tillämpliga på örlogsfartyg, hjälpfartyg, andra fartyg eller luftfartyg, som ägs eller brukas av en stat och som vid tillfället används endast i statlig icke-kommersiell drift. Varje stat skall dock genom att vidta lämpliga åtgärder, som ej inverkar menligt på driften eller driftskapaciteten hos sådana fartyg eller luftfartyg som den äger eller driver, säkerställa att sådana fartyg eller luftfartyg, så långt det är rimligt och praktiskt möjligt, manövreras på ett sätt som är i överensstämmelse med denna konvention.

KAPITEL 11

FÖRPLIKTELSE ENLIGT ANDRA KONVENTIONER OM SKYDD OCH BEVARANDE AV DEN MARINA MILJÖN

Artikel 237

Förpliktelser enligt andra konventioner om skydd och bevarande av den marina miljön

1. Bestämmelserna i denna del inverkar inte på de särskilda förpliktelser som stater har iklätt sig i tidigare

ingångna särskilda konventioner och överenskommelser som berör skyddet och bevarandet av den marina miljön samt överensstämmelser som kan ingås till befrämjande av de allmänna principer som föreskrivs i denna konvention.

2. Särskilda förpliktelser, som staterna med avseende på skydd och bevarande av den marina miljön har iklätt sig i särskilda konventioner, bör uppfyllas på ett sätt som är förenligt med denna konventions allmänna principer och ändamål.

DEL XIII

MARINVETENSKAPLIG FORSKNING

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 238

Rätt att bedriva marinvetenskaplig forskning

Alla stater, oavsett deras geografiska läge, och behöriga internationella organisationer äger rätt att bedriva marinvetenskaplig forskning med förbehåll för andra staters rättigheter och skyldigheter, i enlighet med vad som föreskrivs i denna konvention.

Artikel 239

Främjande av marinvetenskaplig forskning

Stater och behöriga internationella organisationer skall främja och underlätta utveckling och bedrivande av marinvetenskaplig forskning i enlighet med denna konvention.

Artikel 240

Allmänna principer för bedrivande av marinvetenskaplig forskning

Följande principer skall tillämpas vid bedrivande av marinvetenskaplig forskning:

- a) Marinvetenskaplig forskning skall bedrivas uteslutande för fredliga ändamål
- b) Marinvetenskaplig forskning skall bedrivas med lämpliga vetenskapliga metoder och på ett sätt som är förenligt med denna konvention.
- c) Marinvetenskaplig forskning skall inte otillbörligen inkräkta på annat legitimt utnyttjande av havet som är förenligt med denna konvention, och vederbörlig hänsyn skall tas till sådant utnyttjande

- d) Marinvetenskaplig forskning skall bedrivas i överensstämmelse med samtliga tillämpliga bestämmelser som antagits i enlighet med denna konvention, däri inbegripet dem som avser att skydda och bevara den marina miljön.

Artikel 241

Icke-erkännande av verksamhetsområden inom den marinvetenskapliga forskningen som rättslig grund för anspråk

Marinvetenskaplig forskning skall inte utgöra rättslig grund för anspråk på någon del av havet eller dess tillgångar.

KAPITEL 2

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Artikel 242

Främjande av internationellt samarbete

1. Staterna och behöriga internationella organisationer skall, i enlighet med principen om respekt för suveränitet och jurisdiktion och på grundval av ömsesidig fördel, främja internationellt samarbete inom marinvetenskaplig forskning för fredliga ändamål.

2. I detta sammanhang skall en stat, då den tillämpar bestämmelserna i denna del, utan att inkräkta på staternas rättigheter och skyldigheter enligt denna konvention, på lämpligt sätt ge andra stater rimliga möjligheter att från denna, eller med dess bistånd, erhålla sådan information som är nödvändig för att förebygga och övervaka skada på personers hälsa och säkerhet och på den marina miljön.

Artikel 243

Skapande av gynnsamma betingelser

Staterna och behöriga internationella organisationer skall genom att sluta bilaterala och multilaterala överenskom-

melsamarbeta för att skapa gynnsamma betingelser för bedrivande av marinvetenskaplig forskning inom den marina miljön och för att vetenskapsmän skall kunna samordna sina ansträngningar i studiet av de fenomen och processer som förekommer i den marina miljön och av förhållandet dem emellan.

Artikel 244

Offentliggörande och spridning av information och kunskap

1. Staterna och behöriga internationella organisationer skall, i enlighet med denna konvention genom offentliggörande och spridning på lämpligt sätt ställa information till förfogande om föreslagna större forskningsprogram och deras syften samt kunnande som härrör från marinvetenskaplig forskning.

2. I detta syfte skall staterna, såväl individuellt som i samarbete med andra stater och behöriga internationella organisationer, aktivt främja flödet av vetenskapliga data och informationer samt överförandet av kunnande, som härrör från marinvetenskaplig forskning, i synnerhet till utvecklingsländerna, samt förbättra dessas förmåga att bedriva självständig marinvetenskaplig forskning, bl.a. genom program för lämplig teoretisk och praktisk utbildning av deras tekniska och vetenskapliga personal.

KAPITEL 3

BEDRIVANDE OCH FRÄMJANDE AV MARINVETENSKAPLIG FORSKNING

Artikel 245

Marinvetenskaplig forskning i territorialhavet

En kuststat har vid utövandet av sin suveränitet ensamrätt att reglera, bemyndiga och bedriva marinvetenskaplig forskning i sitt territorialhav. Marinvetenskaplig forskning får i detta område endast bedrivas med kuststatens uttryckliga samtycke och i enlighet med de villkor som föreskrivs av denna.

Artikel 246

Marinvetenskaplig forskning i den ekonomiska zonen och på kontinentalsockeln

1. Kuststaterna har, vid utövandet av sin jurisdiktion, rätt att reglera, tillåta och bedriva marinvetenskaplig forskning i sin ekonomiska zon och på sin kontinental-

sockel i enlighet med tillämpliga bestämmelser i denna konvention.

2. Marinvetenskaplig forskning i den ekonomiska zonen och på kontinentalsockeln skall bedrivas med kuststatens samtycke.

3. Kuststat skall under normala förhållanden ge sitt samtycke till andra staters eller behöriga internationella organisationers marinvetenskapliga forskningsprojekt i sin ekonomiska zon eller på sin kontinentalsockel, som i enlighet med denna konvention är ämnade att utföras för uteslutande fredliga ändamål och för att öka det vetenskapliga kunnandet om den marina miljön till hela mänsklighetens bästa. Kuststaterna skall för detta ändamål fastställa bestämmelser och förfaranden för att säkerställa att sådant samtycke ej kommer att fördröjas eller förvägras på orimligt sätt.

4. Vid tillämpning av punkt 3 kan normala förhållanden anses råda trots avsaknad av diplomatiska förbindelser mellan kuststaten och den forskande staten.

5. Det står emellertid kuststaterna fritt att vägra sitt samtycke till att en annan stat eller behörig internationell organisation genomför ett marinvetenskapligt forskningsprojekt i kuststatens ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel, om projektet

- a) har direkt betydelse för undersökningen och utnyttjandet av naturtillgångarna, vare sig dessa är levande eller icke levande,
- b) innefattar borrhning på kontinentalsockeln, användning av sprängämnen eller avsiktliga utsläpp av skadliga ämnen i den marina miljön,
- c) innefattar uppförande, drift eller användning av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner som avses i artiklarna 60 och 80,
- d) innehåller information, lämnad enligt artikel 248, beträffande projektets beskaffenhet och syften, vilken är oriktig, eller om den forskande staten eller den behöriga internationella organisationen har utestående förpliktelser från ett tidigare forskningsprojekt gentemot kuststaten.

6. Kuststaterna får, oaktat bestämmelserna i punkt 5, inte begagna sig av sin möjlighet att vägra samtycke enligt a i denna punkt beträffande marinvetenskapliga forskningsprojekt, som skall genomföras i enlighet med bestämmelserna i denna del på kontinentalsockeln utanför 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån territorialhavets bredd beräknas, med undantag för sådana särskilda områden som kuststaten, vid vilken tidpunkt som helst, offentligen kan ange som områden inom vilka

bearbetning eller detaljerad forskningsverksamhet koncentrerad till dessa områden äger rum eller kommer att äga rum inom en rimlig tidsperiod. Kuststaterna skall ge skälig publicitet åt bestämmandet av sådana områden, liksom åt ändringar av dessa, men behöver inte ge detaljer om den verksamhet som försiggår där.

7. Bestämmelserna i punkt 6 skall ej inkräkta på de rättigheter som kuststaterna har till kontinentalsockeln i enlighet med artikel 77.

8. Marinvetenskaplig forskning, som avses i denna artikel, skall inte otillbörligen inkräkta på verksamhet som bedrivs av kuststater vid utövande av sina suveräna rättigheter och jurisdiktion enligt denna konvention.

Artikel 247

Marinvetenskapliga forskningsprojekt som bedrivs av eller under beskydd av internationella organisationer

En kuststat som är medlem i eller har ett bilateralt avtal med en internationell organisation och inom vilkens ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel organisationen önskar genomföra ett marinvetenskapligt forskningsprojekt, direkt eller under dess beskydd, skall anses ha tillåt att projektet genomförs i enlighet med de avtalade bestämmelserna, om den ifrågavarande staten godkände det angivna projektet när organisationen beslöt att projektet skulle genomföras eller är beredd att delta däri och ej har gjort några invändningar inom fyra månader efter det att organisationen underrättade kuststaten om projektet.

Artikel 248

Skyldighet att lämna information till kuststat

Stater och behöriga internationella organisationer som avser bedriva marinvetenskaplig forskning i en kuststats ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel skall, minst sex månader före den planerade tidpunkten för det marinvetenskapliga forskningsprojektets början, lämna fullständiga uppgifter till kuststaten om

- a) projektets beskaffenhet och syften,
- b) vilken teknik och vilket tillvägagångssätt som skall användas, däri inbegripet fartygets namn, tonnage, typ och klass samt beskrivning av den vetenskapliga utrustningen,
- c) de exakta geografiska områden där projektet skall genomföras,

- d) den planerade tidpunkten för forskningsfartygens första ankomst och slutliga avgång eller utplacering av utrustning och avlägsnande därav, vilkederasom är tillämpligt,
- e) namnet på ansvarig institution, på dess chef och namn på projektledaren, samt
- f) i vilken utsträckning kuststaten kan delta eller vara representerad i projektet.

Artikel 249

Skyldighet att uppfylla vissa villkor

1. Stater och behöriga internationella organisationer skall, när de bedriver marinvetenskaplig forskning i en kuststats ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel, uppfylla följande villkor:
 - a) Säkerställa kuststatens rätt att, om den så önskar, delta eller vara representerad i det marinvetenskapliga forskningsprojektet, i synnerhet ombord på forskningsfartyg och andra fartyg eller marinvetenskapliga forskningsinstallationer, när så är möjligt, utan att utge ersättning till kuststatens vetenskapsmän och utan skyldighet för kuststaten att bidra till kostnaden för projektet.
 - b) På kuststatens begäran så snart som möjligt tillhandahålla preliminär rapport och, när forskningsprojektet avslutats, slutrapport med resultat och slutsatser.
 - c) Förbinda sig att på kuststatens begäran ge denna tillgång till samtliga data och prover, som härrör från det marinvetenskapliga forskningsprojektet, och att dessutom förse den med sådana data som får kopieras och med sådana prover som kan delas utan skada för deras vetenskapliga värde.
 - d) På dess begäran ge kuststaten en bedömning av sådana data, prover och forskningsresultat eller bistå den vid bedömningen eller tolkningen av dessa.
 - e) Med förbehåll för punkt 2 säkerställa att forskningsresultaten snarast på lämpligt sätt görs internationellt tillgängliga.
 - f) Omedelbart underrätta kuststaten om väsentliga förändringar i forskningsprogrammet.
 - g) Såvida ej annat avtalats, avlägsna de vetenskapliga forskningsanläggningarna eller utrustningen efter det att forskningsprojektet avslutats.
2. Denna artikel påverkar inte de villkor som fastställts genom kuststatens lagar och andra författningar vad

beträffar utövandet av dess möjlighet att bevilja eller vägra sitt samtycke enligt artikel 246.5 däri inbegripet rätten att kräva förhandsöverenskommelse om att göra de forskningsresultat internationellt tillgängliga som har direkt betydelse för undersökning och utnyttjande av naturtillgångar.

Artikel 250

Meddelanden om marinvetenskapliga forskningsprojekt

Meddelanden om marinvetenskapliga forskningsprojekt skall, om ej annat överenskommits, lämnas på lämplig officiell väg.

Artikel 251

Allmänna kriterier och riktlinjer

Staterna skall genom behöriga internationella organisationer söka främja fastställandet av allmänna kriterier och riktlinjer för att bistå stater som önskar upplysningar om den marinvetenskapliga forskningens beskaffenhet och betydelse.

Artikel 252

Tyst samtycke

Staterna eller behöriga internationella organisationer får påbörja ett marinvetenskapligt forskningsprojekt sex månader efter den dag då de i enlighet med artikel 248 erforderliga uppgifterna lämnats till kuststaten, såvida denna ej inom fyra månader efter det att den mottagit dessa uppgifter har informerat den stat eller den organisation som skall bedriva forskning om att

- a) den har vägrat sitt samtycke i enlighet med bestämmelserna i artikel 246, eller att
- b) de uppgifter som lämnats av staten eller den behöriga internationella organisationen angående projektets beskaffenhet eller syften ej överensstämmer med klart uppenbara fakta, eller att
- c) den kräver kompletterande information beträffande de villkor och uppgifter som avses i artiklarna 248 och 249, eller att
- d) utestående förpliktelser, som följer av villkoren enligt artikel 249, föreligger avseende tidigare marinvetenskapliga forskningsprojekt som den staten eller organisationen genomfört.

Artikel 253

Tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskningsverksamhet

1. En kuststat skall ha rätt att kräva att marinvetenskaplig forskningsverksamhet, som pågår inom dess ekonomiska zon eller på dess kontinentalsockel, tillfälligt avbryts om

- a) forskningsverksamheten ej bedrivs i enlighet med de uppgifter som lämnats enligt artikel 248, på vilken kuststaten grundat sitt samtycke, eller om
- b) den stat eller behöriga internationella organisation som bedriver forskningen ej följer bestämmelserna i artikel 249 beträffande kuststaters rättigheter vad avser marinvetenskaplig forskning.

2. En kuststat skall ha rätt att kräva att marinvetenskaplig forskning upphör, om bestämmelserna i artikel 248 ej iakttas, om detta innebär en betydande förändring av forskningsprojektet eller forskningsverksamheten.

3. En kuststat kan även kräva att marinvetenskaplig forskning upphör, om åtgärder beträffande någon av de i punkt 1 avsedda fallen ej vidtas inom rimlig tid.

4. Efter det att en kuststat meddelat sitt beslut att beordra tillfälligt avbrytande eller upphörande, skall de stater eller behöriga internationella organisationer som är bemyndigade att bedriva marinvetenskaplig forskning upphöra med forskning som är föremål för sådant meddelande.

5. Order om tillfälligt avbrytande enligt punkt 1 skall återkallas av kuststaten, och den marinvetenskapliga forskningen skall tillåtas fortsätta, när den forskande staten eller den behöriga internationella organisationen har uppfyllt de i artiklarna 248 och 249 föreskrivna villkoren.

Artikel 254

Angränsande kustlösa och geografiskt missgynnade staters rättigheter

1. Stater och behöriga internationella organisationer, som för en kuststat framlagt en plan för att bedriva marinvetenskaplig forskning enligt artikel 246.3 skall underrätta angränsande kustlösa och geografiskt missgynnade stater om det föreslagna forskningsprojektet och notifiera kuststaten därom.

2. Sedan den berörda kuststaten har givit sitt samtycke till det föreslagna marinvetenskapliga forskningsprojektet i enlighet med artikel 246 och andra tillämpliga bestämmelser i denna konvention, skall de stater och behöriga internationella organisationer som genomför ett sådant projekt på begäran lämna relevant information till de angränsande kustlösa och geografiskt missgynnade staterna enligt artikel 248 och 249.1 f när så är lämpligt.

3. De ovan avsedda angränsande, kustlösa och geografiskt missgynnade staterna skall på begäran och när så är möjligt ges tillfälle att delta i det föreslagna forskningsprojektet med kvalificerade experter, som utses av dem och mot vilka kuststaten ej har invändningar, allt enligt de mellan den berörda kuststaten och den stat, eller de behöriga internationella organisationer, som bedriver den marinvetenskapliga forskningen överenskomma villkoren för projektet och enligt bestämmelserna i denna konvention.

4. De stater och behöriga internationella organisationer som avses i punkt 1 skall på begäran, med förbehåll för bestämmelserna i artikel 249.2, lämna de ovan nämnda kustlösa och geografiskt missgynnade staterna information och bistånd enligt artikel 249.1 d.

Artikel 255

Åtgärder för att underlätta marinvetenskaplig forskning och för att bistå forskningsfartyg

Staterna skall sträva efter att anta lämpliga lagar och andra författningar samt förfaranden för att främja och underlätta marinvetenskaplig forskning, som bedrivs i enlighet med denna konvention utanför deras territorialhav samt vid behov, med förbehåll för bestämmelserna i sina lagar och andra författningar, underlätta tillträde till sina hamnar för marinvetenskapliga forskningsfartyg, som iakttar de i denna del tillämpliga bestämmelserna och främja bistånd till dessa fartyg.

Artikel 256

Marinvetenskaplig forskning i området

Alla stater, oavsett deras geografiska läge, och behöriga internationella organisationer har rätt att i enlighet med bestämmelserna i del XI bedriva marinvetenskaplig forskning i området.

Artikel 257

Marinvetenskaplig forskning i vattenpelaren utanför den ekonomiska zonen

Alla stater, oavsett deras geografiska läge, och behöriga internationella organisationer har rätt att i enlighet med

denna konvention bedriva marinvetenskaplig forskning i vattenpelaren utanför gränserna för den ekonomiska zonen.

KAPITEL 4

ANLÄGGNINGAR ELLER UTRUSTNING FÖR VETENSKAPLIG FORSKNING I DEN MARINA MILJÖN

Artikel 258

Utplacering och användning

För utplacering och användning av varje form av anläggning eller utrustning för vetenskaplig forskning i något område av den marina miljön skall samma villkor gälla som de som föreskrivs i denna konvention för bedrivande av marinvetenskaplig forskning i ett sådant område.

Artikel 259

Rättslig status

Anläggningar eller utrustning som avses i detta kapitel har ej status av öar. De har inget eget territorialhav, och deras befintlighet påverkar inte avgränsningen av territorialhavet, den ekonomiska zonen eller kontinentalsockeln.

Artikel 260

Säkerhetszoner

Säkerhetszoner av skälig bredd, som inte får överstiga 500 meter, får inrättas runt vetenskapliga forskningsanläggningar i enlighet med tillämpliga bestämmelser i denna konvention. Alla stater skall säkerställa att sådana säkerhetszoner respekteras av deras fartyg.

Artikel 261

Respekterande av farleder

Utplacering och användning av varje form av anläggning eller utrustning för vetenskaplig forskning får inte utgöra hinder för erkända internationella farleder.

Artikel 262

Identifieringsmarkeringar och varningssignaler

Anläggningar eller utrustning som avses i detta kapitel skall ha identifieringsmarkeringar som visar till vilken registreringsstat eller internationell organisation de hör

samt lämpliga internationellt överenskomna varningssignaler för att trygga säkerheten till sjöss och i luften med beaktande av regler och normer som fastställts av behöriga internationella organisationer.

KAPITEL 5

SKYLDIGHETER OCH ANSVAR

Artikel 263

Skyldigheter och ansvar

1. Staterna och de behöriga internationella organisationerna är skyldiga att säkerställa att marinvetenskaplig forskning bedrivs i enlighet med denna konvention, oavsett om den bedrivs av dem eller för deras räkning.
2. Staterna och de behöriga internationella organisationerna ansvarar för åtgärder som de vidtar i strid med denna konvention avseende marinvetenskaplig forskning, som bedrivs av andra stater, av dess fysiska eller juridiska personer eller av behöriga internationella organisationer, och de skall ersätta skada som härrör från sådana åtgärder.
3. Staterna och de behöriga internationella organisationerna ansvarar enligt artikel 235 för skada orsakad

genom förorening av den marina miljön till följd av marinvetenskaplig forskning som bedrivs av dem eller för deras räkning.

KAPITEL 6

BILÄGGANDE AV TVISTER OCH INTERIMSÅTGÄRDER

Artikel 264

Biläggande av tvister

Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention beträffande marinvetenskaplig forskning skall biläggas i enlighet med del XV kapitel 2 och 3.

Artikel 265

Interimsåtgärder

Den stat eller behöriga internationella organisation som har tillstånd att utföra ett marinvetenskapligt forskningsprojekt får i avvaktan på biläggande av en tvist enligt del XV kapitel 2 och 3 ej tillåta att forskningsverksamhet påbörjas eller fortsätts utan den berörda kuststatens uttryckliga samtycke.

DEL XIV

UTVECKLING OCH ÖVERFÖRING AV MARIN TEKNOLOGI

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 266

Främjande av utveckling och överföring av marin teknologi

1. Staterna skall, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, samarbeta efter sin förmåga för att aktivt främja utveckling och överföring av marin vetenskap och teknologi på rättvisa och rimliga villkor.
2. Staterna skall främja utveckling av marinvetenskaplig och teknisk kapacitet i stater som kan behöva och begär tekniskt bistånd inom detta område, särskilt utvecklingsländer, däri inbegripet kustlösa och geografiskt missgynnade stater, i vad avser undersökning, bearbetning, beva-

rande och förvaltning av de marina tillgångarna, skydd och bevarande av den marina miljön, marinvetenskaplig forskning och annan verksamhet i den marina miljön som är förenlig med denna konvention, i syfte att påskynda den sociala och ekonomiska utvecklingen i utvecklingsländerna.

3. Staterna skall sträva efter att främja fördelaktiga ekonomiska och juridiska villkor för överföring av marin teknologi till nytta för alla berörda parter och på rättvisa grunder.

Artikel 267

Skydd av legitima intressen

Staterna skall då de främjar samarbete i enlighet med artikel 266 ta vederbörlig hänsyn till alla legitima intres-

sen, såsom rättigheter och skyldigheter för den som förfogar över, tillhandahåller och tar emot marin teknologi.

Artikel 268

Grundläggande syften

Staterna skall, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, främja

- a) förvärv, utvärdering och spridning av marintekniskt kunnande samt möjliggöra tillgång till sådana informationer och uppgifter,
- b) utveckling av lämplig marin teknologi,
- c) utveckling av nödvändig teknisk infrastruktur för att underlätta överföring av marin teknologi,
- d) utveckling av de mänskliga resurserna, genom praktisk och teoretisk utbildning av medborgare i utvecklingsländer och särskilt i de minst utvecklade av dessa, samt
- e) internationellt samarbete på alla nivåer, framför allt på regional, subregional och bilateral nivå.

Artikel 269

Åtgärder för att uppnå de grundläggande syftena

För att uppnå de syften som avses i artikel 268 skall staterna, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, bl.a. söka

- a) fastställa tekniska samarbetsprogram för en effektiv överföring av alla former av marin teknologi till stater som kan behöva och begär tekniskt bistånd inom detta område, särskilt kustlösa och geografiskt missgynnade utvecklingsländer samt andra utvecklingsländer vilka antingen ej har kunnat skapa eller utveckla egen teknisk kapacitet vad beträffar marinvetenskap eller undersökning och bearbetning av marina tillgångar eller har kunnat utveckla en infrastruktur för sådan teknologi,
- b) främja goda förutsättningar för ingående av överenskommelser, kontrakt och andra liknande arrangemang på rättvisa och rimliga villkor,
- c) hålla konferenser, seminarier och symposier om vetenskapliga och tekniska ämnen, särskilt om riktlinjer och metoder för överföring av marin teknologi,

- d) främja utbyte av vetenskapsmän samt tekniska och andra experter,
- e) genomföra projekt och främja samriskprojekt och andra former av bilateralt och multilateralt samarbete.

KAPITEL 2

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Artikel 270

Former för internationellt samarbete

Internationellt samarbete i syfte att utveckla och överföra marin teknologi skall, när så är möjligt och lämpligt, utövas genom förekommande bilaterala, regionala eller multilaterala program och även genom utvidgade och nya program för att möjliggöra marinvetenskaplig forskning, överföring av marin teknologi, särskilt inom nya områden, och lämplig internationell finansiering av forskning och utveckling rörande hav.

Artikel 271

Riktlinjer, kriterier och normer

Staterna skall, direkt eller genom behöriga internationella organisationer, främja upprättande av allmänt erkända riktlinjer, kriterier och normer för överföring av marin teknologi på bilateral basis eller inom ramen för internationella organisationer och andra organ, varvid hänsyn särskilt skall tas till utvecklingsländernas intressen och behov.

Artikel 272

Samordning av internationella program

Staterna skall, vad gäller överföring av marin teknologi, söka säkerställa att behöriga internationella organisationer samordnar sin verksamhet, däri inbegripet regionala eller globala program, varvid hänsyn skall tas till utvecklingsländernas intressen och behov, särskilt till kustlösa och geografiskt missgynnade stater.

Artikel 273

Samarbete med internationella organisationer och med myndigheten

Staterna skall samarbeta aktivt med behöriga internationella organisationer och med myndigheten för att uppmuntra och underlätta överföringen till utvecklingsländer, dessas medborgare och företaget av färdigheter, kunskaper och marin teknologi vad avser verksamheter i området.

*Artikel 274***Myndighetens målsättning**

Med beaktande av alla legitima intressen, såsom rättigheter och skyldigheter för dem som förfogar över, tillhandahåller och tar emot teknologi, skall myndigheten, vad gäller verksamheter i området, säkerställa att

- a) medborgare i utvecklingsländer, vare sig dessa är kuststater, kustlösa stater eller geografiskt missgynnade stater, antas som praktikanter, enligt principen om rättvis geografisk fördelning inom myndighetens administration, forskning och tekniska verksamhet,
- b) teknisk dokumentation om relevant utrustning, maskiner, anordningar och metoder skall göras tillgänglig för alla stater, särskilt utvecklingsländer som har behov av och som begär tekniskt bistånd inom detta område,
- c) det inom myndigheten vidtas lämpliga åtgärder för att möjliggöra erhållande av tekniskt bistånd på det marintekniska området för stater som har behov av och som begär bistånd, särskilt utvecklingsländer, samt att deras medborgare förvärvar nödvändiga färdigheter och kunskaper, däri inbegripet yrkesutbildning,
- d) stater som kan behöva och som begär tekniskt bistånd inom detta område, särskilt utvecklingsländer, får hjälp med att anskaffa behövlig utrustning och anläggningar, samt med att tillägna sig de metoder och det tekniska kunnande som erfordras, genom sådana finansiella arrangemang som föreskrivs i denna konvention.

KAPITEL 3

NATIONELLA OCH REGIONALA CENTRA FÖR MARIN VETENSKAP OCH TEKNOLOGI*Artikel 275***Upprättande av nationella centra**

1. Staterna skall, direkt eller genom behöriga internationella organisationer och myndigheten, främja upprättande, särskilt i utvecklingsländer som är kuststater, av nationella centra för marinvetenskaplig och teknisk forskning samt utveckling av befintliga nationella centra för att uppmuntra och främja dessa staters bedrivande av marinvetenskaplig forskning och för att öka deras möjligheter att själva kunna utnyttja och bevara sina marina tillgångar till ekonomisk nytta för sig.

2. Staterna skall genom behöriga internationella organisationer och myndigheten ge lämpligt stöd för att underlätta upprättande och det fortsatta utvecklande av sådana nationella centra för att bereda möjligheter till högre utbildning och tillhandahålla den utrustning, de färdigheter och det kunnande som erfordras samt tekniska experter till de stater som har behov av och som anhåller om sådant bistånd.

*Artikel 276***Upprättande av regionala centra**

1. Staterna skall i samordning med behöriga internationella organisationer, myndigheten och nationella institutioner för marinvetenskaplig och teknisk forskning främja upprättande av regionala centra för marinvetenskaplig och teknisk forskning, särskilt i utvecklingsländer, i syfte att uppmuntra och förbättra utvecklingsländers bedrivande av marinvetenskaplig forskning och att främja överföring av marin teknologi.
2. Alla stater inom en region skall samarbeta med regionala centra där för att säkerställa att deras syften uppnås på ett effektivare sätt.

*Artikel 277***Uppgifter för regionala centra**

Uppgifterna vid dessa regionala centra skall bl.a. innefatta

- a) program för praktisk och teoretisk utbildning på alla nivåer i olika former av marinvetenskaplig och teknisk forskning, särskilt marin biologi med bevarande och förvaltande av levande tillgångar, oceanografi, hydrografi, ingenjörsvetenskap, geologisk undersökning av havsbotten, brytnings- och avsättningsteknik,
- b) studier av företagsledning och administration,
- c) studieprogram i samband med skydd och bevarande av den marina miljön och förhindrande, begränsning och kontroll av föroreningar,
- d) anordnande av regionala konferenser, seminarier och symposier,
- e) förvärvande och bearbetning av uppgifter och information beträffande marin vetenskap och teknologi,
- f) omedelbar spridning av marinvetenskapliga och teknologiska forskningsresultat i allmänt tillgängliga publikationer,

- g) offentliggörande av nationella riktlinjer vad beträffar överföring av marin teknologi och systematiska jämförande studier av dessa riktlinjer,
- h) sammanställning och systematisering av information om marknadsföring av teknologi och om kontrakt och andra arrangemang rörande patent,
- i) tekniskt samarbete med andra stater inom regionen.

KAPITEL 4

SAMARBETE MELLAN INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

*Artikel 278***Samarbete mellan internationella organisationer**

De behöriga internationella organisationer som avses i denna del och i del XIII skall, antingen direkt eller i nära samarbete sinsemellan, vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att deras uppgifter och skyldigheter enligt denna del fullgörs på ett ändamålsenligt sätt.

DEL XV

BILÄGGANDE AV TVISTER

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 279***Förpliktelse att bilägga tvister med fredliga medel**

Konventionsstaterna skall bilägga varje tvist dem emellan rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention med fredliga medel, i enlighet med artikel 2.3 i Förenta nationernas stadga och skall i detta syfte söka en lösning på sätt som anges i artikel 33.1 i stadgan.

*Artikel 280***Biläggande av tvister med fredliga medel som valts av parterna**

Ingenting i denna del inskränker konventionsstaternas rättighet att vid vilken tidpunkt som helst överenskomma om att bilägga en tvist dem emellan rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention med fredliga medel efter eget val.

*Artikel 281***Förfarande då parterna ej kunnat bilägga en tvist**

1. Om de konventionsstater som är parter i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention har kommit överens om att söka bilägga tvisten med fredliga medel som de själva valt, skall sådana förfaranden som föreskrivs i denna del användas endast i de fall då biläggande ej kommit till stånd genom utnyttjande av

dess medel och överenskommelsen mellan parterna ej utesluter ytterligare förfaranden.

2. Om parterna även kommit överens om en tidsfrist, tillämpas punkt 1 först vid utgången av den fristen.

*Artikel 282***Förpliktelser enligt allmänna, regionala eller bilaterala överenskommelser**

Om de konventionsstater som är parter i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention genom en allmän, regional eller bilateral överenskommelse eller på annat sätt kommit överens om att tvisten, på begäran av den ena parten, skall hänskjutas till ett förfarande som leder till bindande beslut, skall detta förfarande tillämpas i stället för de förfaranden som föreskrivs i denna del, såvida parterna i tvisten inte kommer överens om annat.

*Artikel 283***Förpliktelse att utbyta åsikter**

1. När en tvist uppstår mellan konventionsstater rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, skall parterna i tvisten skyndsamt tillse att ett åsiktsutbyte kommer till stånd om dess biläggande genom förhandlingar eller andra fredliga medel.

2. Parterna skall även skyndsamt tillse att ett åsiktsutbyte kommer till stånd i de fall då ett förfarande för

biläggande av sådan tvist har avslutats utan att en lösning kommit till stånd i de fall då ett förfarande för biläggande av sådan tvist har avslutats utan en lösning kommit till stånd, eller i de fall då en lösning har kommit till stånd och omständigheterna kräver samråd beträffande det sätt på vilket lösningen skall genomföras.

Artikel 284

Förlikning

1. En konventionsstat som är part i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention kan erbjuda den andra parten eller de andra parterna att hänskjuta tvisten till förlikning i enlighet med vad som föreskrivs i bilaga V, kapitel 1, eller annat förlikningsförfarande.

2. Om erbjudandet godtas och parterna enas om vilket förlikningsförfarande som skall tillämpas, kan vilken part som helst hänskjuta tvisten till sådant förfarande.

3. Om erbjudandet inte godtas eller parterna ej enas om förfarandet, skall förlikningsförhandlingarna anses ha upphört.

4. När en tvist har hänskjutits till förlikning, kan, såvida parterna inte kommit överens om annat, förhandlingarna avslutas endast i enlighet med det överenskomna förfarandet.

Artikel 285

Tillämpning av detta kapitel på tvister som hänskjuts i enlighet med del XI

Detta kapitel skall tillämpas på tvister som enligt del XI kapitel 5 skall biläggas i enlighet med de förfaranden som är föreskrivna i denna del. Om ett annat rättssubjekt än en konventionsstat är part i sådan tvist, skall detta kapitel tillämpas så långt möjligt.

KAPITEL 2

OBLIGATORISKA FÖRFARANDEN SOM LEDER TILL BINDANDE BESLUT

Artikel 286

Tillämpning av förfaranden i detta kapitel

Om inte annat följer av kapitel 3, skall en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, i de fall då biläggande inte har kommit till stånd med hjälp av reglerna i kapitel 1, på begäran av en part hänskjutas till de domstolar som har behörighet enligt detta kapitel.

Artikel 287

Val av förfarande

1. En stat skall i samband med att den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, eller vid vilken tidpunkt som helst därefter, genom en skriftlig förklaring ha möjlighet att välja ett eller flera av följande medel för biläggande av tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention:

- a) Internationella havsrättsdomstolen upprättad i enlighet med bilaga VI.
- b) Internationella domstolen.
- c) En skiljedomstol upprättad i enlighet med bilaga VII.
- d) En särskild skiljedomstol upprättad i enlighet med bilaga VIII för en eller flera av däri upptagna typer av tvister.

2. En förklaring som avgivits enligt punkt 1 skall inte påverka eller påverkas av en konventionsstats skyldighet att godta den jurisdiktion som utövas av den vid havsrättsdomstolen inrättade avdelningen för havsbotten tvister, i den utsträckning och på det sätt som föreskrivs i del XI kapitel 5.

3. En konventionsstat som är part i en tvist som ej täcks av en gällande förklaring skall anses ha godtagit skiljeförfarande i enlighet med bilaga VII.

4. Om parterna i en tvist har godtagit samma förfarande för biläggande av tvisten, kan denna hänskjutas endast till sådant förfarande, såvida parterna ej kommer överens om annat.

5. Om parterna i en tvist ej har godtagit samma förfarande för biläggande av tvisten, kan denna hänskjutas endast till skiljeförfarande i enlighet med bilaga VII, såvida parterna ej kommer överens om annat.

6. En förklaring som avgivits enligt punkt 1 skall fortfarande gälla tills tre månader förflutit efter det att underrättelse om dess återkallande har deponerats hos Förenta nationernas generalsekreterare.

7. En ny förklaring eller ett återkallande eller upphörandet av en förklaring påverkar inte på något sätt pågående förhandlingar inför någon domstol som har jurisdiktion enligt denna artikel, såvida parterna ej kommer överens om annat.

8. Förklaringar och underrättelser som avses i denna artikel skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall översända kopior därav till konventionsstaterna.

*Artikel 288***Behörighet**

1. En domstol som avses i artikel 287 är behörig i varje sådan tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som har hänskjutits till den i enlighet med denna del.
2. En domstol eller skiljedomstol som avses i artikel 287 skall även ha jurisdiktion i varje tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av en internationell överenskommelse rörande denna konventions ändamål, som hänskjuts till den i enlighet med överenskommelsen.
3. Den enligt bilaga VI upprättade havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister och de andra avdelningar eller skiljedomstolar som avses i del XI kapitel 5, är behöriga i frågor som hänskjuts till dem i enlighet därmed.
4. I händelse av tvist om huruvida en domstol eller skiljedomstol är behörig, skall frågan avgöras genom beslut av den domstolen.

*Artikel 289***Sakkunniga**

I varje tvist som inbegriper vetenskapliga eller tekniska frågor får en domstol eller skiljedomstol, när den utövar sin jurisdiktion enligt detta kapitel, på begäran av en part eller på eget initiativ, i samråd med parterna välja minst två vetenskapliga eller tekniska sakkunniga, företrädesvis från den tillämpliga förteckning som sammanställts i enlighet med bilaga VIII artikel 2 att adjungeras till domstolen men utan rösträtt.

*Artikel 290***Interimistiska åtgärder**

1. Om en tvist vederbörligen har hänskjutits till en domstol som anser att det, såvitt den kan bedöma, kan antas att den är behörig enligt denna del eller del XI kapitel 5 får domstolen i avvaktan på slutligt beslut fastställa sådana interimistiska åtgärder som den efter omständigheterna anser lämpliga för att bevaka de tvistande parternas rätt eller för att förebygga allvarlig skada på den marina miljön.
2. Interimistiska åtgärder kan ändras eller återkallas, så snart de omständigheter som berättigar dessa har förändrats eller ej längre föreligger.
3. Interimistiska åtgärder kan fastställas, ändras eller återkallas enligt denna artikel endast på begäran av en

part i tvisten och efter det att parterna har fått möjlighet att avge sina synpunkter.

4. Domstolen skall omedelbart underrätta parterna i tvisten och, om den så anser lämpligt, andra konventionsstater om fastställande, ändring eller återtagande av interimistiska åtgärder.
5. I avvaktan på att den skiljedomstol upprättas till vilken en tvist hänskjutits enligt detta kapitel kan de domstolar varom parterna har överenskommit eller, om en sådan överenskommelse ej föreligger inom två veckor från dagen för begäran om interimistiska åtgärder, internationella havsrättsdomstolen eller, när det gäller verksamhet som bedrivs inom området, havsrättsdomstolens avdelning för havsbottentvister fastställa, ändra eller återta interimistiska åtgärder i enlighet med denna artikel, om den anser att det kan antas att den skiljedomstol som skall upprättas skulle vara behörig och att situationens allvar så kräver. Sedan den skiljedomstol har upprättats till vilken tvisten har hänskjutits får den ändra, återta eller fastställa dessa provisoriska åtgärder i enlighet med punkterna 1–4.

6. Parterna i tvisten skall omedelbart efterkomma de interimistiska åtgärder som fastställs enligt denna artikel.

*Artikel 291***Tillgång till förfaranden**

1. Samtliga i denna del angivna förfaranden för biläggande av tvister skall stå öppna för konventionsstaterna.
2. De i denna del angivna förfarandena för biläggande av tvister skall stå öppna för andra rättssubjekt än konventionsstater endast på det sätt som särskilt föreskrivs i denna konvention.

*Artikel 292***Omedelbart frisläppande av fartyg och besättningar**

1. I de fall då en konventionsstats myndigheter har kvarhållit ett fartyg som seglar under annan konventionsstats flagg och det görs gällande att den stat som kvarhållit fartyget ej har följt bestämmelserna i denna konvention om omedelbart frisläppande av fartyget eller dess besättning, sedan skälig borgen eller annan ekonomisk säkerhet ställts, kan frågan om frisläppande hänskjutas till en domstol som parterna har kommit överens om eller, om en sådan överenskommelse ej föreligger inom 10 dagar från dagen för kvarhållandet, till en domstol som godtagits av den kvarhållande staten enligt artikel 287,

eller till internationella havsrättsdomstolen, såvida parterna ej kommer överens om annat.

2. Begäran om frisläppande kan endast göras av den stat under vars flagg fartyget seglar eller på dess vägnar.

3. Domstolen skall utan dröjsmål behandla begäran om frisläppande och skall därvid endast ta ställning till frågan om frisläppande; handläggningen av mål mot fartyget, dess ägare eller besättning inför vederbörande inhemska domstol får dock inte påverkas. Myndigheterna i den kvarhållande staten skall även i fortsättningen vara behöriga att vid vilken tidpunkt som helst släppa fartyget eller dess besättning.

4. Myndigheterna i den kvarhållande staten skall, sedan av domstolen fastställt borgen eller annan säkerhet ställts, omedelbart följa domstolens beslut om frisläppande av fartyget eller dess besättning.

Artikel 293

Tillämpliga rättsregler

1. En domstol som är behörig enligt detta kapitel skall tillämpa denna konvention och andra folkrättsliga regler som inte är oförenliga med denna konvention.

2. Punkt 1 påverkar inte befogenheten hos den domstol som är behörig enligt detta kapitel att avgöra ett mål efter rätt och billighet, om parterna är eniga därom.

Artikel 294

Preliminära förhandlingar

1. En domstol som avses i artikel 287, till vilken en framställning har gjorts beträffande en tvist som avses i artikel 297, skall på begäran av en part eller på eget initiativ fastställa huruvida yrkandet utgör ett missbruk av rättsliga förfaranden eller kan antas vara väl grundat. Om domstolen eller skiljedomstolen fastställer att yrkandet utgör ett missbruk av rättsliga förfaranden eller kan antas vara ogrundat, skall den ej vidta några ytterligare åtgärder i fallet.

2. Domstolen skall efter att ha mottagit framställningen omedelbart underrätta den andra parten eller de andra parterna om den och bestämma en skälig tidsfrist, inom vilken denna eller dessa kan begära att den fattar ett beslut i enlighet med punkt 1.

3. Ingenting i denna artikel påverkar den rätt som någon part i en tvist har att framföra inledande invändningar i enlighet med de tillämpliga procedurreglerna.

Artikel 295

Uttömmande av inhemska rättsmedel

En tvist mellan konventionsstater rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention kan inte hänskjutas till förfaranden i enlighet med detta kapitel förrän inhemska rättsmedel uttömts, i de fall folkrätten så kräver.

Artikel 296

Bindande verkan av beslut

1. Ett beslut som fattats av en domstol med behörighet enligt detta kapitel är slutgiltigt och skall följas av samtliga parter i tvisten.

2. Ett sådant beslut har bindande verkan endast för parterna och vad gäller den ifrågavarande tvisten.

KAPITEL 3

BEGRÄNSNINGAR I OCH UNDANTAG FRÅN TILLÄMPLIGHETEN AV KAPITEL 2

Artikel 297

Begränsningar i tillämpligheten av kapitel 2

1. Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention vad avser en kuststats utövande av sina suveräna rättigheter eller sin jurisdiktion föreskrivna i denna konvention skall vara föremål för förfaranden som anges i kapitel 2 i följande fall:

- a) När det görs gällande att en kuststat har vidtagit åtgärder som strider mot bestämmelserna i denna konvention vad gäller fri- och rättigheter avseende sjöfart, överflygning eller utläggande av undervattenskablar och rörledningar eller vad beträffar annan enligt folkrätten tillåten användning av havet, som anges i artikel 58.
- b) När det görs gällande att en stat som vid utövandet av sådana fri- och rättigheter eller vid sådan användning har vidtagit åtgärder, som strider mot denna konvention eller mot lagar och andra författningar som antagits av kuststaten i enlighet med denna konvention eller andra folkrättsliga regler som ej är oförenliga med denna konvention.
- c) När det görs gällande att en kuststat har handlat i strid med särskilt angivna internationella bestämmelser och normer för skydd och bevarande av den marina miljön, vilka kuststaten har att tillämpa och vilken har fastställts i denna konvention eller genom en behörig internationell organisation eller en diplomatkonferens i enlighet med denna konvention.

2. a) Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna om marinvetenskaplig forskning i denna konvention skall biläggas i enlighet med kapitel 2. Kuststaten är dock ej skyldig att godta att tvisten hänskjuts till sådant biläggande, om tvisten har uppstått till följd av
- i) att en kuststat utövat sin rättighet eller sin diskretionära prövningsrätt i enlighet med artikel 246, eller
 - ii) att en kuststat beslutat att beordra att ett forskningsprojekt tillfälligt avbryts eller upphör i enlighet med artikel 253.
- b) En tvist som uppstått till följd av att den forskande staten gör gällande att kuststaten, vad gäller ett visst projekt, ej har utövat sina rättigheter enligt artiklarna 246 och 253 på ett sätt som är förenligt med denna konvention skall på begäran av endera parten hänskjutas till förlikning enligt bilaga V kapitel 2 under förutsättning att förlikningskommissionen inte ifrågasätter kuststatens rätt att ange särskilda områden enligt artikel 246.6 eller dess fria rätt att vägra samtycke i enlighet med artikel 246.5
- iii) en kuststat godtyckligt har vägrat att, i enlighet med artiklarna 62, 69 och 70 samt med bestämmelser och villkor som fastställts av kuststaten i enlighet med denna konvention, till en stat fördela hela eller en del av det överskott som den har förklarat föreligga.
- c) Förlikningskommissionen får inte i något fall ersätta kuststatens diskretionära prövningsrätt med sin egen.
- d) Förlikningskommissionens rapport skall tillställas vederbörande internationella organisationer.
- e) Vid förhandlingar om avtal enligt artiklarna 69 och 70 skall konventionsstaterna, i den mån de inte kommer överens om annat, föra in en bestämmelse om åtgärder som de skall vidta för att så långt som möjligt förhindra meningsskiljaktigheter rörande tolkningen eller tillämpningen av avtalet och om det sätt varpå de skall förfara, ifall meningsskiljaktigheter ändå uppstår.

Artikel 298

Frivilliga undantag från tillämpligheten av kapitel 2

3. a) Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention vad beträffar fiske skall biläggas i enlighet med kapitel 2; kuststaten är dock ej skyldig att godta att tvisten hänskjuts till sådant biläggande, om tvisten gäller dess suveräna rättigheter eller deras utövande med avseende på de levande tillgångarna inom den ekonomiska zonen, däri inbegripet kuststatens rätt att bestämma tillåten fångstmängd, sin fångstkapacitet samt fördelning av överskott till andra stater och att fastställa bestämmelser och villkor i dess lagar och andra författningar beträffande beståndens skydd och förvaltning.
- b) En tvist skall, då biläggande inte har kommit till stånd med tillämpning av kapitel 1 i denna del, på begäran av en part i tvisten hänskjutas till förlikning enligt bilaga V del 2 i de fall då det görs gällande att
- i) en kuststat uppenbart har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter att genom lämpliga åtgärder för skydd och förvaltning av bestånden säkerställa att upprätthållandet av de levande tillgångarna inom den ekonomiska zonen ej allvarligt äventyras,
 - ii) en kuststat godtyckligt har vägrat att på begäran av en annan stat bestämma den tillåtna fångstmängden samt sin fångstkapacitet vad avser sådana bestånd som den andra staten är intresserad av att fiska, eller
 - iii) Parterna skall, efter det att förlikningskommissionen har framlagt sin rapport, i vilken skall anges vilka skäl den är grundad på, förhandla fram ett avtal på grundval av denna rapport; parterna skall, såvida dessa förhandlingar ej leder till ett avtal, genom ömsesidigt samtycke hän-
1. En stat kan, då den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, eller vid vilken senare tidpunkt som helst, såvitt det inte påverkar dess skyldigheter enligt kapitel 1, skriftligen förklara att den ej godtar något eller några av de förfaranden som är föreskrivna i kapitel 2, när det gäller en eller flera av följande typer av tvister:
- a) i) Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av artiklarna 15, 74 och 83 beträffande avgränsning av havsområden eller sådana tvister som berör historiska bukter eller rättigheter; vad nu sagts gäller dock endast när en tvist uppstår sedan denna konvention trätt i kraft och inget avtal inom rimlig tid har kommit till stånd genom förhandlingar mellan parterna, och när den stat som har avgett förklaringen på begäran av någon part i tvisten godtar att frågan hänskjuts till förlikning enligt bilaga V kapitel 2; allt under förutsättning att tvister som fordrar bedömning av suveräna rättigheter eller andra rättigheter som rör territorier på fastland eller öar utesluts från sådant hänskjutande.
 - iii) Parterna skall, efter det att förlikningskommissionen har framlagt sin rapport, i vilken skall anges vilka skäl den är grundad på, förhandla fram ett avtal på grundval av denna rapport; parterna skall, såvida dessa förhandlingar ej leder till ett avtal, genom ömsesidigt samtycke hän-

skjuta frågan till ett av de förfaranden som anges i kapitel 2, såvida parterna ej kommer överens om annat.

- iii) Detta moment är inte tillämpligt på en tvist som rör en havsgräns och som slutgiltigt bilagts genom arrangemang mellan parterna eller på en tvist som skall biläggas i enlighet med ett för parterna bindande bilateralt eller multilateralt avtal.
- b) Tvister rörande militär verksamhet, däri inbegripet militär verksamhet med statsfartyg och statsluftfartyg i ickekommersiell drift samt tvister rörande åtgärder för upprätthållande av lagar om utövandet av suveräna rättigheter eller den jurisdiktion som ligger utanför en domstols behörighet enligt artikel 297.2 eller 3.
- c) Tvister där Förenta nationernas säkerhetsråd utövar de funktioner som rådet åläggs i Förenta nationernas stadga, såvida ej säkerhetsrådet beslutar att stryka frågan från dagordningen eller anmodar parterna att bilägga tvisten i enlighet med vad som föreskrivs i denna konvention.

2. En konventionsstat, som har avgivit en förklaring enligt punkt 1, får vid vilken tidpunkt som helst återkalla denna eller samtycka till att hänskjuta en tvist, som undantagits genom sådan förklaring, till ett förfarande som anges i denna konvention.

3. En konventionsstat, som har avgivit en förklaring enligt punkt 1, har ej rätt att hänskjuta en till den undantagna kategorin hörande tvist med en annan kon-

ventionsstat till ett förfarande enligt denna konvention utan att ha erhållit den partens samtycke därtill.

4. Om någon av konventionsstaterna har avgivit en förklaring enligt punkt 1 a får en annan konventionsstat hänskjuta en till den undantagna kategorin hörande tvist med den part som avgivit förklaringen till sådant förfarande som anges i förklaringen.

5. En ny förklaring eller ett återkallande av en förklaring påverkar inte på något sätt förfarandet i de ärenden som är anhängiga inför en domstol i enlighet med denna artikel, såvida ej parterna kommer överens om annat.

6. Förklaringar och underrättelser om återtagande av förklaring enligt denna artikel skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall översända kopior därav till konventionsstaterna.

Artikel 299

Parters rättigheter att avtala om förfarande

1. En tvist, som är undantagen genom artikel 297 från de förfaranden för lösning av tvister som anges i kapitel 2 eller en förklaring som gjorts enligt artikel 298, får hänskjutas till sådana förfaranden endast efter överenskommelse mellan parterna i tvisten.

2. Ingenting i detta kapitel inskränker den rättighet som parterna i tvisten har att överenskomma om ett annat förfarande för att bilägga denna eller nå en uppgörelse i godo.

DEL XVI

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 300

Gott uppsåt och missbruk av rättigheter

Konventionsstaterna skall med gott uppsåt fullgöra de skyldigheter som de åtagit sig enligt denna konvention samt utöva de rättigheter, den jurisdiktion och de friheter som erkänns i konventionen på ett sätt som ej innebär missbruk av rättighet.

Artikel 301

Fredligt utnyttjande av haven

Konventionsstaterna skall vid utövandet av sina rättigheter och vid fullgörandet av sina förpliktelser enligt denna

konvention avstå från att använda hot eller bruk av våld mot en stats territoriella integritet eller politiska oberoende eller annan behandling som är oförenlig med de folkrättsliga principer som är nedlagda i Förenta nationernas stadga.

Artikel 302

Utlämnande av information

Utan inskränkning i en konventionsstats rätt att anlita de förfaranden för biläggande av tvister som är föreskrivna i denna konvention skall ingenting i denna konvention tolkas som en skyldighet för en konventionsstat att lämna

information som står i strid med dess väsentliga säkerhetsintressen, då den fullgör sina skyldigheter enligt bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 303

Arkeologiska och historiska fynd i havet

1. Staterna är skyldiga att skydda föremål av arkeologiskt och historiskt intresse som påträffas i havet och att samarbeta i detta syfte.

2. För att kontrollera handel med sådana föremål får en kuststat, då den tillämpar artikel 33, utgå ifrån att ett avlägsnande utan dess tillstånd av föremålen från havsbotten inom den zon som avses i nämnda artikel skulle leda till överträdelse inom dess territorium eller territorialhav av de lagar och andra författningar som avses i artikeln.

3. Ingenting i denna artikel påverkar identifierbara ägares rättigheter, bestämmelser angående bärgning eller andra sjörättsliga regler eller lagar och praxis rörande kulturellt utbyte.

4. Denna artikel inverkar inte på andra internationella avtal och folkrättsliga regler om skydd av föremål av arkeologiskt och historiskt intresse.

Artikel 304

Skyldigheter och ansvar till följd av skada

Bestämmelserna i denna konvention beträffande skyldigheter och ansvar till följd av skada påverkar inte tillämpningen av befintliga bestämmelser eller utarbetandet av ytterligare bestämmelser om skyldigheter och ansvar i folkrätten.

DEL XVII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 305

Undertecknande

1. Denna konvention skall stå öppen för undertecknande av

- a) alla stater,
- b) Namibia företrätt av Förenta nationernas Namibia-råd,
- c) alla självstyrande associerade stater, som har valt denna status genom ett självbestämmandeförfarande övervakat och godkänt av Förenta nationerna i enlighet med generalförsamlingens resolution 1514 (XV), och som har behörighet i de frågor som regleras av denna konvention, däri inbegripet behörigheten att sluta fördrag i dessa frågor,
- d) alla självstyrande associerade stater, som i enlighet med sina associeringsinstrument har behörighet i de frågor som regleras av denna konvention, däri inbegripet behörigheten att ingå traktater om dessa frågor,
- e) alla territorier med full inre självstyrelse, som erkänts som sådana av Förenta nationerna men inte har uppnått full oavhängighet i enlighet med generalförsamlingens resolution 1514 (XV), och som har behörighet i de frågor som regleras av denna konvention, däri inbegripet behörighet att sluta fördrag i dessa frågor,

f) internationella organisationer i enlighet med bilaga IX.

2. Denna konvention skall förbli öppen för undertecknande till den 9 december 1984 i Jamaicas utrikesministerium och dessutom från 1 juli 1983 till 9 december 1984 vid Förenta nationernas högkvarter i New York.

Artikel 306

Ratifikation och formell bekräftelse

Denna konvention skall ratificeras av de stater och andra rättssubjekt som avses i artikel 305.1 b–e och, i enlighet med bilaga IX, formellt bekräftas av de rättssubjekt som avses i artikel 305.1 f. Ratifikationsinstrumenten och instrumenten angående formell bekräftelse skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 307

Anslutning

Denna konvention skall förbli öppen för anslutning av de stater och andra rättssubjekt som avses i artikel 305. Anslutning av de rättssubjekt som avses i artikel 305.1 f, skall ske i enlighet med bilaga IX. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

*Artikel 308***Ikraftträdande**

1. Denna konvention träder i kraft tolv månader efter dagen för deponeringen av det sextionde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.
2. För varje stat som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter deponeringen av det sextionde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet träder konventionen i kraft 30 dagar efter deponeringen av dess ratifikations- eller anslutningsinstrument, med förbehåll för vad som stadgas i punkt 1.
3. Myndighetens församling skall sammanträda dagen för denna konventions ikraftträdande och utse myndighetens råd. Sammansättningen av det första rådet skall överensstämma med syftet i artikel 161, om bestämmelserna i den artikeln ej till fullo kan tillämpas.
4. Regler, föreskrifter och förfaranden som föreslagits av den förberedande kommissionen skall tillämpas interimistiskt i avvaktan på att myndigheten formellt antar dem i enlighet med del XI.
5. Myndigheten och dess organ skall handla i enlighet med Förenta nationernas tredje havsrättskonferens, resolution II, vad gäller förinvesteringar, och i enlighet med de beslut som den förberedande kommissionen har fattat till följd av denna resolution.

*Artikel 309***Reservationer och undantag**

Inga reservationer eller undantag får göras från denna konvention, såvida inte detta uttryckligen tillåts genom andra artiklar i konventionen.

*Artikel 310***Förklaringar och uttalanden**

Artikel 309 hindrar inte en stat från att vid undertecknande, ratifikation eller anslutning till denna konvention avge förklaringar eller göra uttalanden oavsett formulering eller beteckning i syfte att bland annat harmonisera sina lagar och andra författningar med bestämmelserna i konventionen, förutsatt att dessa förklaringar eller uttalanden inte avser att utesluta eller ändra den rättsliga verkan av bestämmelserna i konventionen i förhållande till denna stat.

*Artikel 311***Förhållandet till andra konventioner och internationella avtal**

1. Denna konvention skall gälla mellan konventionsstaterna i stället för Genèvekonventionerna den 29 april 1958 om havsrätten.

2. Denna konvention skall inte ändra konventionsstaternas rättigheter och skyldigheter, vilka härrör från andra avtal förenliga med denna konvention och vilka inte påverkar de rättigheter som andra avtalslutande stater åtnjuter, eller fullgörandet av deras skyldigheter enligt konventionen.

3. Två eller flera konventionsstater får sluta avtal som ändrar eller upphäver verkan av bestämmelserna i denna konvention och som är tillämpliga endast dem emellan, under förutsättning att dessa avtal inte hänför sig till en bestämmelse varifrån en avvikelse är oförenlig med effektivt genomförande av denna konventions mål och syften, och vidare under förutsättning att sådana avtal inte påverkar tillämpningen av de grundläggande principer som är nedlagda häri och att bestämmelserna i sådana avtal inte påverkar de rättigheter som andra avtalslutande stater åtnjuter eller fullgörandet av deras skyldigheter enligt denna konvention.

4. De konventionsstater som har för avsikt att sluta ett avtal som avses i punkt 3 skall genom denna konventions depositarie meddela övriga konventionsstater om sin avsikt att sluta sådant avtal och om de modifieringar som detta medför.

5. Denna artikel påverkar inte sådana internationella avtal som andra artiklar i denna konvention uttryckligen tillåter eller reglerar.

6. Konventionsstaterna är ense om att några ändringar ej skall ske beträffande den grundläggande principen om mänsklighetens gemensamma arvedel som anges i artikel 136 och att de ej skall bli parter i något avtal som avviker från denna princip.

*Artikel 312***Ändringar**

1. En konventionsstat får efter utgången av en period av tio år från dagen för denna konventions ikraftträdande genom skriftlig underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare föreslå särskilda ändringar i denna konvention som ej rör verksamheten i området, och begära att en konferens sammankallas för att pröva sådana föreslagna ändringar. Generalsekreteraren skall underrätta alla konventionsstater härom. Om minst hälften av konventionsstaterna inom tolv månader från dagen för meddelandet svarar ja på denna begäran, skall generalsekreteraren sammankalla en sådan konferens.

2. Det förfarande för beslutsfattande som skall tillämpas vid ändringskonferensen skall vara detsamma som det

som tillämpades vid Förenta nationernas tredje havsrättskonferens, såvida inte konferensen beslutar om annat. Konferensen bör göra sitt yttersta för att få till stånd avtal om ändringar genom konsensus, och någon omröstning om sådana frågor bör ej ske förrän alla möjligheter att uppnå konsensus har uttömts.

Artikel 313

Ändring genom förenklat förfarande

1. En konventionsstat får genom skriftlig underrättelse till myndighetens generalsekreterare föreslå ändringar i denna konvention, med undantag av ändringar beträffande verksamheterna inom området, att antas genom det i denna artikel angivna förenklade förfarandet utan att en konferens sammankallas. Generalsekreteraren skall omedelbart meddela alla konventionsstaterna i enlighet härmed.

2. Om en konventionsstat inom tolv månader från dagen för meddelandet anför invändningar mot den föreslagna ändringen eller mot förslaget att den skall antas genom förenklat förfarande, skall ändringen anses såsom icke godkänd. Generalsekreteraren skall omedelbart meddela alla konventionsstaterna därom.

3. Om ingen konventionsstat inom tolv månader från dagen för meddelandet har rest invändningar mot den föreslagna ändringen eller mot förslaget om att den skall antas genom förenklat förfarande, skall den föreslagna ändringen anses antagen. Generalsekreteraren skall meddela samtliga konventionsstater om att den föreslagna ändringen har antagits.

Artikel 314

Ändringar av bestämmelserna i denna konvention som berör endast verksamheter i området

1. En konventionsstat får genom skriftlig underrättelse till myndighetens generalsekreterare föreslå ändringar av bestämmelserna i denna konvention som berör endast verksamheter i området, däri inbegripet bilaga VI kapitel 4. Generalsekreteraren skall meddela samtliga konventionsstater om en sådan underrättelse. Den föreslagna ändringen skall godkännas av församlingen efter rådets godkännande. Konventionsstaternas representanter i dessa organ skall ha fullmakt att pröva och godkänna den föreslagna ändringen. Ett ändringsförslag som har godkänts av rådet och församlingen skall anses vara antaget.

2. Rådet och församlingen skall innan de godkänner en ändring enligt punkt 1 försäkra sig om att denna inte inverkar menligt på systemet för undersökning och bearbetning av områdets tillgångar till dess att granskningskonferensen äger rum enligt artikel 155.

Artikel 315

Undertecknande, ratifikation, anslutning samt giltiga texter vad avser ändringar

1. Sedan ändringar i denna konvention har antagits skall de stå öppna för undertecknande av konventionsstaterna under tolv månader från dagen för antagandet i Förenta nationernas högkvarter i New York, såvida ej annat föreskrivs i själva ändringen.

2. Artiklarna 306, 307 och 320 är tillämpliga på alla ändringar i denna konvention.

Artikel 316

Ikraftträdande av ändringar

1. Andra ändringar i denna konvention än sådana som avses i punkt 5 träder i kraft för de konventionsstater som ratificerar dem eller ansluter sig till dem den trettionde dagen efter deponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrument av två tredjedelar av konventionsstaterna, eller av 60 konventionsstater, om detta är det större antalet. Sådana ändringar skall inte påverka de rättigheter som andra konventionsstater åtnjuter eller fullgörandet av deras skyldigheter enligt denna konvention.

2. I en ändring kan föreskrivas att för dennas ikraftträdande krävs ratifikation eller anslutning av ett större antal stater än vad som erfordras enligt denna artikel.

3. För varje konventionsstat som ratificerar eller ansluter sig till en ändring som avses i punkt 1, efter det att erforderligt antal ratifikations- eller anslutningsinstrument har deponerats, träder ändringarna i kraft den trettionde dagen efter deponeringen av dess ratifikations- eller anslutningsinstrument.

4. En stat som blir part i denna konvention efter det att en ändring trätt i kraft i enlighet med punkt 1 skall, om staten ej uttrycker en avvikande avsikt,

a) anses som part i denna konvention i dess ändrade form, och

b) anses som part i den icke ändrade konventionen i förhållande till varje konventionsstat som ej är bunden av ändringen.

5. Varje ändring som uteslutande avser verksamheter inom området och varje ändring i bilaga VI träder i kraft för samtliga konventionsstater ett år efter det att tre

fjärdedelar av konventionsstaterna har deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument.

6. En stat som ansluter sig till denna konvention efter det att ändringar i enlighet med punkt 5 trätt i kraft, skall betraktas som part i denna konvention i dess ändrade form.

Artikel 317

Uppsägning

1. En konventionsstat kan genom skriftligt meddelande till Förenta nationernas generalsekreterare säga upp denna konvention och kan ange skälen därför. Om skäl inte anges, skall detta inte påverka uppsägningens giltighet. Uppsägningen träder i kraft ett år efter dagen för mottagandet av meddelandet, såvida inte en senare tidpunkt anges i detta.

2. En stat skall ej på grund av uppsägningen befrias från sådana finansiella och kontraktsenliga skyldigheter som belöper på den då den var part i konventionen, och ej heller skall uppsägningen påverka statens rättigheter och skyldigheter eller det rättsläge som uppstått genom fullgörande av denna konvention, innan den upphört att gälla för staten i fråga.

3. Uppsägningen skall inte på något sätt påverka en konventionsstats skyldighet att fullgöra de förpliktelser som är nedlagda i denna konvention och som, oberoende av den, åläggs konventionsstaten enligt folkrätten.

Artikel 318

Bilagornas status

Bilagorna ingår som delar av konventionen och såvida ej annat uttryckligen föreskrivs innebär en hänvisning till konventionen eller till någon av dess delar även en hänvisning till bilagorna.

Artikel 319

Depositarie

1. Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för denna konvention och ändringar i denna.

2. Förutom sina uppgifter som depositarie skall generalsekreteraren

a) rapportera till samtliga konventionsstater, myndigheten och behöriga internationella organisationer om frågor av allmän natur som har uppkommit med avseende på denna konvention,

b) meddela myndigheten om ratifikationer och formella bekräftelser av och anslutningar till konventionen och ändringar i denna samt om uppsägningar av densamma,

c) meddela konventionsstater om avtal som slutits i enlighet med artikel 311.4,

d) delge de ändringar som antagits i enlighet med denna konvention till konventionsstaterna för ratifikation eller anslutning, samt

e) sammankalla nödvändiga möten med konventionsstater enligt konventionen.

3. a) Generalsekreteraren skall även till de observatörer som avses i artikel 156 för kännedom överlämna

i) de rapporter som avses i punkt 2 a,

ii) de meddelanden som avses i punkt 2 b och c samt

iii) texterna till de ändringar som avses i punkt 2 d.

b) Generalsekreteraren skall även inbjuda dessa observatörer att delta såsom observatörer vid de möten med konventionsstaterna som avses i punkt 2 e.

Artikel 320

Giltiga texter

Originaltexten till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall, med förbehåll för artikel 305.2 deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Som skedde i Montego Bay den 10 december 1982.

Bilagor

BILAGA I

LÅNGVANDRANDE ARTER

1. Vit tonfisk: *Thunnus alalunga*.
2. Vanlig tonfisk: *Thunnus thynnus*.
3. Storögd tonfisk: *Thunnus obesus*.
4. Bonit: *Katsuwonus pelamis*.
5. Gulfenad tonfisk: *Thunnus albacares*.
6. Svartfenad tonfisk: *Thunnus atlanticus*.
7. Östlig liten bonit: *Euthynnus alletteratus*, *Euthynnus affinis*.
8. Sydlig blåpenna tonfisk: *Thunnus maccoyii*.
9. Auxid: *Auxis thazard*, *Auxis rochei*.
10. Havsbraxen: familjen *Bramidae*.
11. Spjutfiskar: *Tetrapturus angustirostris*, *Tetrapturus belone*, *Tetrapturus pfluegeri*, *Tetrapturus albidus*, *Tetrapturus audax*, *Tetrapturus georgei*, *Makaira mazara*, *Makaira indica*, *Makaira nigricans*.
12. Segelfiskar: *Istiophorus platypterus*, *Istiophorus albicans*.
13. Svärdfisk: *Xiphias gladius*.
14. Makrillgäddor: *Scomberesox saurus*, *Cololabis saira*, *Cololabis adocetus*, *Scomberesox saurus scombroides*.
15. Guldmakrillar: *Coryphaena hippurus*, *Coryphaena equiselis*.
16. Havshajar: *Hexanchus griseus*, *Cetorhinus maximus*, familjen *Alopiidae*, *Rhincodon typus*, familjen *Carcharhinidae*, familjen *Sphyrnidae*, familjen *Isurida*.
17. Valar: familjen *Physeteridae*, familjen *Balaenopteridae*, familjen *Balaenidae*, familjen *Eschrichtiidae*, familjen *Monodontidae*, familjen *Ziphiidae*, familjen *Delphinidae*.

BILAGA II

KOMMISSION FÖR AVGRÄNSNING AV KONTINENTALSOCKELN

Artikel 1

Enligt bestämmelserna i artikel 76 skall en kommission för avgränsning av kontinentalsockeln utanför 200 nautiska mil upprättas i överensstämmelse med följande artiklar.

Artikel 2

1. Kommissionen skall bestå av 21 ledamöter som skall vara sakkuniga på områdena geologi, geofysik eller hydrografi och som väljs av konventionsstaterna bland deras egna medborgare med vederbörlig hänsyn till behovet att säkerställa rättvis geografisk representation. Ledamöterna skall fullgöra uppdraget i sin personliga egenskap.

2. Det första valet skall äga rum så snart som möjligt men i varje fall inom 18 månader efter dagen för denna konventions ikraftträdande. Senast tre månader före varje valdag skall Förenta nationernas generalsekreterare skriftligen uppmana konventionsstaterna att efter lämpliga regionala samråd sända in sina namnförslag inom tre månader. Generalsekreteraren skall göra en alfabetisk förteckning över alla de föreslagna personerna och sända denna till samtliga konventionsstater.

3. Val av ledamöter till kommissionen skall äga rum vid ett möte med konventionsstaterna som generalsekreteraren sammankallat i Förenta nationernas högkvarter. Vid detta möte, som är beslutsmässigt när två tredjedelar av konventionsstaterna är närvarande, skall de personer som utses till kommissionen vara de kandidater som erhåller två tredjedels majoritet av de röster som avges av de närvarande och röstande konventionsstaternas företrädare. Minst tre ledamöter skall utses från varje geografisk region.

4. Kommissionens ledamöter skall väljas för en femårsperiod. De skall kunna omväljas.

5. Den konventionsstat som har föreslagit en ledamot till kommissionen skall bära kostnaderna för ledamoten så länge denne fullgör uppgifter inom kommissionen. Berörd kuststat skall bära kostnaderna för den rådgivning som avses i artikel 3.1 b i denna bilaga. Förenta nationernas generalsekreterare skall tillhandahålla sekretariat åt kommissionen.

Artikel 3

1. Kommissionens uppgifter skall vara

- a) att granska av kuststaterna inlämnade data och annat material angående de yttre gränserna för kontinentalsockeln i områden där dessa gränser går utanför 200 nautiska mil och avge rekommendationer i enlighet med artikel 76 samt den samförståndsförklaring som antogs den 29 augusti 1980 av Förenta nationernas tredje havsriättskonferens, samt

- b) att på berörd kuststats anmodan under utarbetandet av i a avsedda data bistå med vetenskaplig och teknisk rådgivning.

2. Kommissionen kan i den utsträckning som det anses nödvändigt och lämpligt samarbeta med UNESCO:s mellanstatliga oceanografiska kommission, internationella hydrografiska organisationen och andra behöriga internationella organisationer i syfte att utbyta vetenskaplig och teknisk information som kan vara till hjälp då kommissionen fullgör sina förpliktelser.

Artikel 4

Då en kuststat har för avsikt att i enlighet med artikel 76 fastställa de yttre gränserna för sin kontinentalsockel utanför 200 nautiska mil, skall den tillstålla kommissionen detaljerade uppgifter om dessa gränser jämte bestyrkande vetenskapliga och tekniska data så snart som möjligt men i varje fall inom tio år efter det att konventionen trätt i kraft för denna stat. Kuststaten skall samtidigt uppge namnen på de ledamöter av kommissionen som har tillhandahållit vetenskapliga och tekniska råd.

Artikel 5

Såvida inte kommissionen beslutar annat skall den arbeta med hjälp av underkommissioner bestående av sju ledamöter, som skall utses på lämpligt sätt med hänsyn tagen till de särskilda problem i samband med varje förslag som inlämnats av en kuststat. Ledamöter av kommissionen, som är medborgare i den kuststat som har inlämnat förslaget och ledamot av kommissionen, som har bistått en kuststat med vetenskapliga och tekniska råd beträffande avgränsningen, får inte vara ledamot av den underkommission som behandlar detta förslag men har rätt att som ledamot delta i kommissionens handläggning av berörda ärende. Den kuststat som har lämnat in ett förslag till kommissionen kan sända sina företrädare att delta i behandlingen av ärendet utan rösträtt.

Artikel 6

1. Underkommissionen skall lägga fram sina rekommendationer för kommissionen.

2. För att underkommissionens rekommendationer skall godkännas av kommissionen krävs två tredjedels majoritet av närvarande och röstande kommissionsledamöter.

3. Kommissionens rekommendationer skall skriftligen överlämnas till den kuststat som har inlämnat förslaget samt till Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 7

Kuststater skall fastställa de yttre gränserna för kontinentalsockeln i enlighet med bestämmelserna i artikel 76.8 och i enlighet med tillämpliga nationella förfaranden.

Artikel 8

Om en kuststat ej godtar kommissionens rekommendationer, skall den inom skälig tid överlämna ett omarbetat eller nytt förslag till kommissionen.

Artikel 9

Kommissionens åtgärder skall ej inverka på frågor, angående avgränsning mellan stater med motstående eller intilliggande kuster.

BILAGA III

GRUNDLÄGGANDE VILLKOR FÖR PROSPEKTERING, UNDERSÖKNING OCH BEARBETNING

Artikel 1

Äganderätt till mineral

Äganderätten till mineral skall vid utvinning överföras i enlighet med denna konvention.

Artikel 2

Prospektering

1. a) Myndigheten skall främja prospektering inom området.
 - b) Prospektering får utföras först sedan myndigheten har mottagit en tillfredsställande skriftlig garanti att den tillämnade prospektören kommer att iaktta bestämmelserna i denna konvention samt myndighetens tillämpliga regler, föreskrifter och förfaranden rörande samarbete om de utbildningsprogram som avses i artikel 143 och 144 samt om skyddet av den marina miljön och accepterar myndighetens kontroll av att de iakttas. Den tillämnade prospektören skall samtidigt underrätta myndigheten om det ungefärliga område eller de ungefärliga områden där prospekteringen avses äga rum.
 - c) Prospektering kan utföras samtidigt av flera prospektörer i samma område eller områden.
2. Prospektering skall inte medföra några rättigheter för prospektören vad avser tillgångarna. En prospektör får dock utvinna en rimlig mängd mineral för provändamål.

Artikel 3

Undersökning och bearbetning

1. Företaget, konventionsstaterna och de övriga rättssubjekt som anges i artikel 153.2 b kan hos myndigheten ansöka om godkännande av arbetsplaner för verksamhet inom området.
2. Företaget kan inge ansökan angående varje del av området, men ansökningar från andra sökande, avseende reserverade områden, är underkastade de ytterligare krav som anges i artikel 9 i denna bilaga.
3. Undersökning och bearbetning får ske endast i områden som är närmare angivna i arbetsplaner enligt artikel 153.3 och som godkänts av myndigheten i enlighet med denna konvention samt myndighetens tillämpliga regler, föreskrifter och förfaranden.
4. Varje godkänd arbetsplan skall
 - a) stå i överensstämmelse med denna konvention samt med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden,

- b) säkerställa myndighetens kontroll av verksamheter inom området enligt artikel 153.4,
- c) i enlighet med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden tilldela sökanden ensamrätt till undersökning och bearbetning av de närmare angivna kategorierna av tillgångar i det område som omfattas av arbetsplanen. Om sökanden emellertid för godkännande framlägger en arbetsplan, som täcker endast undersökningsfasen eller bearbetningsfasen, skall den godkända arbetsplanen medföra ensamrätt endast för ifrågavarande fas.

5. Varje arbetsplan, utom sådana som inges av företaget, skall sedan den godkänts av myndigheten, ha formen av ett kontrakt mellan myndigheten och den eller de sökande.

Artikel 4

De sökandes kvalifikationer

1. Andra sökande än företaget skall vara kvalificerade, om de har sådan nationalitet eller står under sådan kontroll och har en sådan sponsor som krävs enligt artikel 153.2 b och om de följer de förfaranden och uppfyller de normer på detta område som stadgas i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
2. Med undantag för vad som stadgas i punkt 6 skall sådana kvalifikationsnormer avse sökandens finansiella och tekniska kapacitet samt insatser i samband med tidigare kontrakt med myndigheten.
3. Varje sökande skall som sponsor ha den konventionsstat vars nationalitet sökanden har, utom i det fall att denne har mer än en nationalitet, såsom då det är fråga om ett partnerskap eller ett konsortium av rättssubjekt från flera stater, varvid alla berörda konventionsstater skall vara sponsorer för ansökningen eller i det fall då sökanden effektivt kontrolleras av en annan konventionsstat eller ett rättssubjekt med dess nationalitet, varvid båda konventionsstaterna skall stå som sponsorer för ansökningen. Riktlinjerna för och förfarandena vid uppfyllandet av kraven för sponsorskap skall framgå av myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
4. Det åligger sponsorstaten eller sponsorstaterna i enlighet med artikel 139 att inom sina rättssystem säkerställa att en tillståndshavare som sponsras på detta sätt utför verksamhet inom området i enlighet med villkoren i kontraktet och skyldigheterna enligt denna konvention. En sponsorstat skall dock inte vara ansvarig för skada som förorsakas genom att en tillståndshavare som den är sponsor för underlåter att fullgöra sina skyldigheter, om denna konventionsstat har antagit lagar och andra författningar samt vidtagit administrativa åtgärder som, inom ramen för dess rättssystem, är rimligt anpassade för att trygga att de personer som är underställda dess jurisdiktion fullgör sina skyldigheter.
5. Förfaranden som tillämpas för att bedöma kvalifikationerna hos sökande konventionsstater skall utarbetas med hänsyn till deras egenskap av stater.

6. Kvalifikationsnormerna skall kräva att varje sökande, utan undantag, som en del av sin ansökan åtar sig att

- a) godta såsom verkställbara och respektera de i del XI fastställda och tillämpliga skyldigheterna, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, av myndigheten fattade beslut samt villkoren i sökandens kontrakt med myndigheten,
- b) godkänna att myndigheten kontrollerar verksamheten i området, i enlighet med sina befogenheter enligt denna konvention,
- c) till myndigheten avge en skriftlig försäkran om att sökandens skyldigheter enligt kontraktet lojalt kommer att uppfyllas,
- d) respektera bestämmelserna om teknologiöverföring enligt artikel 5 i denna bilaga.

Artikel 5

Teknologiöverföring

1. När sökanden inlämnar en arbetsplan till myndigheten skall han tillhandahålla en allmän beskrivning av den utrustning och de metoder som skall användas vid bedrivande av verksamhet inom området samt annan relevant information, som inte är föremål för industriell äganderätt, om denna teknologi och om var den finns att tillgå.

2. Varje entreprenör skall underrätta myndigheten om ändringar i beskrivningen och i de enligt punkt 1 tillhandahållna uppgifterna när en betydande teknologisk ändring eller innovation införs.

3. Varje kontrakt som avser verksamhet inom området skall innehålla klausuler, vari ingår tillståndshavarens åtaganden att

- a) på myndighetens begäran till företaget under rättvisa och rimliga affärsmässiga villkor och betingelser tillhandahålla sådan teknologi som han använder vid bedrivande av verksamhet i området enligt kontraktet och som han har laglig rätt att överföra. Överföringen skall ske på licens eller genom andra lämpliga arrangemang, som tillståndshavaren skall framförhandla med företaget och som skall fastställas i ett särskilt avtal som tillägg till kontraktet. Detta åtagande får åberopas endast om företaget finner att det inte på rättvisa och rimliga affärsmässiga villkor och betingelser kan skaffa samma eller lika effektiv och användbar teknologi på den öppna marknaden,
- b) införskaffa en skriftlig försäkran från innehavaren av den teknologi som används vid bedrivande av verksamhet inom området i enlighet med kontraktet och som varken är allmänt tillgänglig på den öppna marknaden eller täcks av bestämmelserna under a ovan om att innehavaren på myndighetens begäran skall ställa denna teknologi till förfogande för företaget i samma utsträckning som för tillståndshavaren, antingen på licens eller på annat lämpligt sätt. Om en sådan försäkran inte kan erhållas, får ifrågavarande teknologi inte användas av tillståndshavaren vid bedrivande av verksamhet inom området,

c) genom ett verkställbart kontrakt, på företagets begäran och om möjligt utan större kostnad för tillståndshavaren, av innehavaren förvärva rätten att till företaget överföra av tillståndshavaren, vid bedrivande av verksamhet inom området enligt kontraktet, använd teknologi, som tillståndshavaren i annat fall inte har laglig rätt att överföra och som i allmänhet inte är tillgänglig på den öppna marknaden. I de fall då det föreligger en betydande intressegemenskap mellan tillståndshavaren och innehavaren av teknologin, skall frågan om hur betydande intressegemenskapen är och om graden av kontroll eller inflytande beaktas då det gäller att fastställa om alla tänkbara åtgärder vidtagits för att förvärva en sådan rätt. Om tillståndshavaren utövar effektiv kontroll över innehavaren och inte förvärvar denna rätt av honom, skall detta inräknas bland tillståndshavarens kvalifikationer vid en senare ansökan om godkännande av en arbetsplan,

d) på företagets begäran underlätta dess förvärv av teknologi enligt bestämmelserna under b ovan, på licens eller genom andra lämpliga arrangemang, och på rättvisa och rimliga affärsmässiga villkor och betingelser, om företaget beslutar att förhandla direkt med innehavaren av denna teknologi,

e) att gentemot ett utvecklingsland eller en grupp av sådana länder, som har ansökt om ett kontrakt enligt artikel 9 i denna bilaga, vidta samma åtgärder som föreskrivs under a, b, c och d ovan, förutsatt att dessa åtgärder begränsas till bearbetning i den av tillståndshavaren föreslagna delen av det område som reserverats i enlighet med artikel 8 i denna bilaga, och förutsatt att verksamhet enligt kontraktet som utvecklingslandet eller gruppen av sådana länder ansökt om, inte innebär överföring av teknologi till en tredje stat eller en tredje stats rättssubjekt. Förpliktelsen enligt denna bestämmelse avser endast sådan tillståndshavare vars teknologi företaget inte har gjort anspråk på och som inte heller överförs av denna tillståndshavare till företaget.

4. Tvister rörande de åtaganden som krävs enligt punkt 3 skall i likhet med andra bestämmelser i kontrakten vara underkastade obligatoriskt biläggande i enlighet med del XI, och om åtagandena inte fullgörs kan kontraktet tillfälligt eller slutgiltigt sägas upp eller penningstraff dömas ut i enlighet med artikel 18 i denna bilaga. Tvister rörande frågan huruvida offerter från tillståndshavaren faller inom ramen för rättvisa och rimliga villkor och betingelser kan av endera parten hänskjutas till ett obligatoriskt kommersiellt skiljedomsförfarande i enlighet med UNCITRAL:s skiljedomsregler eller andra skiljedomsregler som kan föreskrivas i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden. Om skiljedomen resulterar i att tillståndshavarens offert inte anses falla inom ovannämnda ram, skall tillståndshavaren inom 45 dagar ändra sin offert så att den faller inom denna ram, innan myndigheten vidtar åtgärder i enlighet med artikel 18 i denna bilaga.

5. Om företaget inte är i stånd att på rättvisa och rimliga villkor och betingelser förvärva lämplig teknologi, så att det vid lämplig tid kan påbörja utvinning och bearbetning av mineral från området, kan antingen rådet eller församlingen sammankalla en grupp av sådana konventionsstater som deltar i verk-

samheten inom området, sådana som står som sponsor för rättssubjekt som bedriver verksamhet i området, samt andra konventionsstater som har tillgång till sådan teknologi. Denna grupp skall samråda och vidta effektiva åtgärder för att säkerställa att sådan teknologi på rättvisa och rimliga villkor och betingelser tillhandahålls åt företaget. Varje sådan konventionsstat skall inom sitt eget rättssystem vidta alla genomförbara åtgärder i detta syfte.

6. Då det är fråga om samriskföretag (joint ventures) med företaget, skall överföringen av teknologi ske i enlighet med bestämmelserna i villkoren i samriskavtalet.

7. De åtaganden som krävs enligt artikel 3 skall ingå i varje kontrakt om bedrivande av verksamhet i området under en period av tio (10) år efter det att företaget har inlett affärsmässig produktion och dessa åtaganden skall kunna återopas under denna tid.

8. I denna artikel avses med "teknologi" den specialutrustning och det tekniska know-how, vari inbegrips handböcker, ritningar, bruksanvisningar, utbildning samt teknisk rådgivning och hjälp som behövs för att bygga upp, bibehålla och driva ett funktionsdugligt system samt den juridiska rätten att använda sig av allt detta i avsett syfte på en icke-uteslutande grundval.

Artikel 6

Godkännande av arbetsplaner

1. Sex månader efter denna konventions ikraftträdande och därefter var fjärde månad skall myndigheten behandla förslag till arbetsplaner.

2. Myndigheten skall vid behandling av en ansökan om godkännande av en arbetsplan som har formen av ett kontrakt först fastställa om

a) sökanden har iakttagit de förfaranden för ansökan som finns i artikel 4 i denna bilaga och gentemot myndigheten har gjort de åtaganden och försäkringar som krävs i den artikeln. Om dessa förfaranden inte har iakttagits, eller i avsaknad av något av dessa åtaganden eller någon av dessa försäkringar, skall den sökande under 45 dagar beredas tillfälle att avhjälpa dessa brister,

b) sökanden är kvalificerad i enlighet med bestämmelserna i artikel 4 i denna bilaga.

3. Alla förslag till arbetsplaner skall behandlas i den ordning som de inkommer. De föreslagna arbetsplanerna skall uppfylla och falla under tillämpliga bestämmelser i denna konvention samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, varmed även förstås driftskrav, finansiella bidrag samt åtaganden rörande teknologiöverföring. Om de föreslagna arbetsplanerna uppfyller dessa krav, skall myndigheten godkänna dem under förutsättning att de överensstämmer med de enhetliga och icke-diskriminerande krav som fastställs i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, såvida inte

a) en del av eller hela det område som omfattas av den föreslagna arbetsplanen inkluderas i en godkänd arbetsplan

eller ett tidigare framlagt förslag till arbetsplan, vilket ännu inte slutgiltigt har behandlats av myndigheten,

b) myndigheten inte godkänner en del av eller hela det område som omfattas av den föreslagna arbetsplanen med tillämpning av artikel 162.2 (x), eller

c) ansökan om arbetsplanen har framlagts av eller sponsras av en konventionsstat, som redan innehar

i) godkända arbetsplaner för undersökning och bearbetning av flermetalliska noder i icke-reserverade områden, vilkas storlek tillsammans med någon av delarna av det område som omfattas av den föreslagna arbetsplanen överstiger 30 procent av ett cirkelrunt område på 400 000 kvadratkilometer, vilket omger ett centrum för någon av delarna av det av den föreslagna arbetsplanen omfattade området,

ii) godkända arbetsplaner för undersökning och bearbetning av flermetalliska noder i icke-reserverade områden, vilka tillsammans utgör 2 procent av hela det havsbottenområde som inte är reserverat eller som inte godkänts för bearbetning i enlighet med artikel 162.2 x.

4. I syfte att tillämpa den i punkt 3 c fastställda regeln skall en av en sammanslutning eller ett konsortium framlagd arbetsplan fördelas proportionellt bland de sponsrande konventionsstater som berörs enligt artikel 4.3 i denna bilaga. Myndigheten kan godkänna arbetsplaner enligt punkt 3 c, om den finner att ett sådant godkännande inte möjliggör för en konventionsstat, eller för ett rättssubjekt som denna stat står som sponsor för, att monopolisera bedrivandet av verksamhet inom området eller att utestänga andra konventionsstater från verksamhet inom området.

5. Oaktat bestämmelserna i punkt 3 a kan myndigheten efter utgången av den i artikel 151.3 angivna övergångsperioden genom regler, föreskrifter och förfaranden anta andra förfaranden och kriterier, som är förenliga med denna konvention, för att besluta vilka sökande som skall få arbetsplaner godkända i de fall då ett urval skall ske bland sökande för ett visst föreslaget område. Dessa förfaranden och kriterier skall säkerställa att godkännandet av arbetsplanerna sker på en rättvis och icke-diskriminerande grundval.

Artikel 7

Urval bland sökande av bearbetningskoncession

1. Sex månader efter denna konventions ikraftträdande och därefter var fjärde månad skall myndigheten behandla ansökningar om bearbetningskoncession, vilka inlämnats under den närmast föregående perioden. Myndigheten skall bevilja sökt koncession, om alla ansökningar kan godkännas utan att produktionsgränserna överskrids och om detta inte sker i strid med myndighetens skyldigheter i enlighet med något råvaruavtal eller råvaruarrangemang, som den har blivit part i, i enlighet med artikel 151.

2. När ett urval måste göras bland dem som söker bearbetningskoncession till följd av den produktionsbegränsning som anges i artikel 151 punkterna 2-7 eller till följd av myndighetens förpliktelser enligt något råvaruavtal eller råvaruarrangemang, som den har blivit part i enligt artikel 151.1, skall myndigheten

göra urvalet på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier som anges i dess regler, föreskrifter och förfaranden.

3. Vid tillämpning av punkt 2 skall myndigheten ge företräde åt sökande som

- a) är bäst lämpade med hänsyn till sina ekonomiska och tekniska kvalifikationer och, i förekommande fall, till deras genomförande av tidigare godkända arbetsplaner,
- b) ställer i utsikt snar ekonomiska vinst för myndigheten, varvid hänsyn skall tas till den tidpunkt då affärsmässig bearbetning planeras ta sin början,
- c) redan har gjort de största investeringarna och de största ansträngningarna vad avser prospektering eller undersökning.

4. Sökande som inte har blivit utvalda under en period skall ha företräde under de påföljande perioderna till dess att de erhåller bearbetningskoncession.

5. Urvalet skall göras med hänsyn till behovet att förbättra alla konventionsstaters möjlighet att, utan hänsyn till deras sociala och ekonomiska system och geografiska läge, för att undvika diskriminering mot någon stat eller något system, delta i verksamhet inom området och att förhindra monopolisering av denna verksamhet.

6. Om färre reserverade områden än icke-reserverade områden är under bearbetning, skall ansökningar om bearbetningskoncession för reserverade områden prioriteras.

7. Beslut som avses i denna artikel skall fattas snarast möjligt efter utgången av varje period.

Artikel 8

Reservation av områden

Alla andra ansökningar än sådana som inges av företaget eller av andra rättssubjekt avseende reserverade områden skall omfatta ett område – vilket inte behöver vara sammanhängande – som är tillräckligt stort och bedöms ha tillräckligt högt affärsmässigt värde för att möjliggöra drift i två arbetsområden. Sökanden skall ange de koordinater som delar området i två delar med lika stort beräknat affärsmässigt värde samt meddela alla av honom införskaffade uppgifter om båda delarna. Utan inskränkning av myndighetens befogenheter enligt artikel 17 i denna bilaga, skall de uppgifter som framlägs rörande flermetalliska noder avse kartläggning, insamlande av prover, nodulthet samt deras metallhalt. Inom 45 dagar efter mottagandet av sådana uppgifter skall myndigheten besluta vilken del som skall reserveras utestående för myndighetens bedrivande av verksamhet genom företaget eller i samarbete med utvecklingsländer. Detta beslut kan uppskjutas ytterligare 45 dagar, om myndigheten anmodar en oberoende sakkunnig att bedöma huruvida alla uppgifter som krävs enligt denna artikel har framlagts. Det angivna området skall bli ett reserverat område, så snart arbetsplanen för det icke-reserverade området har godkänts och kontraktet under-tecknats.

Artikel 9

Verksamhet inom reserverade områden

1. Företaget skall beredas möjlighet att besluta om det avser att bedriva verksamhet inom vart och ett av de reserverade områdena. Detta beslut kan fattas när som helst, såvida inte myndigheten mottar ett meddelande enligt punkt 4, i vilket fall företaget skall fatta sitt beslut inom rimlig tid. Företaget kan besluta att bedriva bearbetning i sådana områden i samriskföretag (joint ventures) med den berörda staten eller annat rättssubjekt.

2. Företaget kan ingå kontrakt beträffande bedrivandet av en del av sin verksamhet enligt bilaga IV artikel 12. Det kan även bilda ett samriskföretag (joint venture) för bedrivande av sådan verksamhet med varje rättssubjekt som får bedriva verksamhet inom området i enlighet med artikel 153.2 b. Vid behandling av ärenden rörande sådana samriskföretag skall företaget erbjuda konventionsstater som är utvecklingsländer och deras rättssubjekt verkliga möjligheter att delta.

3. Myndigheten kan i sina regler, föreskrifter och förfaranden föreskriva sakliga och formella krav för sådana kontrakt och samriskföretag.

4. Varje konventionsstat som är utvecklingsland eller varje rättssubjekt som en sådan stat är sponsor för och som den eller något annat utvecklingsland, som är kvalificerat som sökande, effektivt kontrollerar, eller varje grupp av ovan nämnda kategorier, får underrätta myndigheten om sin önskan att inlämna en arbetsplan för ett reserverat område i enlighet med artikel 6 i denna bilaga. Arbetsplanen skall behandlas om företaget enligt punkt 1 beslutar att det inte avser att bedriva verksamhet inom detta område.

Artikel 10

Företräde och prioritering mellan sökande

En tillståndshavare som, i enlighet med artikel 3.4 c i denna bilaga, har en godkänd arbetsplan som endast avser undersökning, skall beviljas företräde och prioritet bland de sökande i fråga om en arbetsplan som täcker bearbetning i samma område och av samma tillgångar. Företrädet eller prioriteten kan dock förfalla om tillståndshavarens insatser inte har varit tillfredsställande.

Artikel 11

Samarbetsarrangemang

1. Kontrakt kan innehålla bestämmelser om samarbetsarrangemang mellan tillståndshavaren och myndigheten genom företaget i form av samriskföretag eller produktionsdelning samt varje annan form av samarbete, vilket skall åtnjuta samma skydd mot revidering samt mot tillfälligt eller permanent upphävande som kontrakt ingångna med myndigheten.

2. Tillståndshavare som ingår sådana samarbetsarrangemang med företaget kan erhålla finansiella incitament i enlighet med artikel 13 i denna bilaga.

3. Partner i samriskföretag (joint ventures) med företaget skall vara ansvariga för de betalningar som krävs enligt artikel 13 i denna bilaga i förhållande till sin andel i dessa samriskföretag, med förbehåll för de finansiella incitament som föreskrivs i samma artikel 13.

Artikel 12

Av företaget bedriven verksamhet

1. Verksamhet inom området, som bedrivs av företaget i enlighet med artikel 153.2 a skall regleras i enlighet med del XI, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden samt dess tillämpliga beslut.

2. Till varje arbetsplan som inlämnas av företaget skall fogas handlingar som styrker dess ekonomiska och tekniska förutsättningar.

Artikel 13

Finansiella kontraktsvillkor

1. Vid antagandet av regler, föreskrifter och förfaranden om de finansiella villkoren i ett kontrakt mellan myndigheten och de rättssubjekt som anges i artikel 153.2 b och vid förhandlingar om dessa finansiella villkor i enlighet med bestämmelserna i del XI och om dessa regler, föreskrifter och förfaranden skall myndigheten vägledas av följande syften:

- Att säkerställa optimala intäkter för myndigheten från den yrkesmässiga bearbetningen.
- Att uppmuntra till investeringar och insatser av teknologi för undersöknings- och bearbetningsverksamhet i området.
- Att för tillståndshavarna trygga rättvisa i fråga om finansiella villkor och åtaganden.
- Att tillhandahålla incitament på enhetlig och icke-diskriminerande grundval till tillståndshavare som ingår samarbetsarrangemang med företaget och utvecklingsländer eller deras medborgare i syfte att främja överföring av teknologi till dessa samt att utbilda personal från myndigheten och utvecklingsländerna.
- Att göra det möjligt för företaget att effektivt delta i mineralutvinning på havsbottnen samtidigt som de i artikel 153.2 b angivna juridiska och fysiska personerna.
- Att trygga att tillståndshavarna inte vare sig till följd av de ekonomiska incitament som tillkommer dem enligt punkt 14, eller av den revidering av kontraktsvillkor som avses i artikel 19 i denna bilaga, eller enligt bestämmelserna i artikel 11 med avseende på samriskföretag (joint ventures) subventioneras så att de får en konstlad konkurrensfördel i förhållande till landbaserade gruvföretag.

2. En avgift skall utgå för täckande av expeditionskostnaderna för behandling av ansökningar om godkännande av arbetsplaner som har form av kontrakt och den skall bestämmas till 500 000 US-dollar för varje ansökan. Avgiftsbeloppet skall från tid till annan omprövas av rådet för att säkerställa att det täcker de uppkomna expeditionskostnaderna. Om expeditionskostnader som uppkommit för myndigheten vid behandling av en ansökan

är lägre än den fastställda avgiften, skall myndigheten återbetala skillnaden till sökanden.

3. En tillståndshavare skall erlägga en årlig fast avgift på 1 miljon US-dollar från den dag kontraktet träder i kraft. Om den godkända dagen för påbörjande av yrkesmässig bearbetning försenas av ett fördröjt utfärdande av bearbetningskoncession i enlighet med artikel 151, skall tillståndshavaren befrias från den årliga fasta avgiften för den tid förseningen avser. Från den dag då den yrkesmässiga bearbetningen påbörjas skall tillståndshavaren betala antingen bearbetningsavgiften eller den årliga fasta avgiften, om denna senare är högre.

4. Inom ett år efter dagen för påbörjandet av yrkesmässig bearbetning skall en tillståndshavare i enlighet med punkt 3 välja mellan att erlägga sitt bidrag till myndigheten genom att erlägga antingen

- endast en avgift för bearbetningen, eller
- en avgift för bearbetningen kombinerad med en andel av nettoavkastningen.

5. a) Om en tillståndshavare väljer att erlägga sitt bidrag till myndigheten genom att betala uteslutande en bearbetningsavgift, skall denna fastställas till en procentandel av marknadsvärdet av de bearbetade metaller, framställda ur flermetalliska noder, som utvunnits från det område som omfattas av kontraktet enligt följande:

- År 1–10 av den yrkesmässiga bearbetningen: 5 procent.
- År 11 till slutet av den yrkesmässiga bearbetningen: 12 procent.

b) Det nämnda marknadsvärdet skall beräknas som produkten av mängden av bearbetade metaller, framställda ur flermetalliska noder, som utvinns från det område som omfattas av kontraktet och genomsnittspriset på dessa metaller under det aktuella räkenskapsåret som detta pris definieras i punkterna 7 och 8.

6. Om en tillståndshavare väljer att erlägga sitt bidrag till myndigheten genom att betala en bearbetningsavgift kombinerad med en andel av nettoavkastningen, skall betalningarna ske enligt följande:

- Bearbetningsavgiften skall beräknas som en procentandel av marknadsvärdet, bestämt i enlighet med b, av bearbetade metaller, framställda ur flermetalliska noder som utvinns från det område som omfattas av kontraktet enligt följande:
 - Första perioden av den yrkesmässiga bearbetningen: 2 procent.
 - Andra perioden av den yrkesmässiga bearbetningen: 4 procent.

Om, under den andra perioden av yrkesmässig bearbetning i enlighet definitionen i d avkastningen av investeringen under ett räkenskapsår enligt definitionen i m ligger under 15 procent till följd av erläggandet av bearbetningsavgiften på 4 procent, skall bearbetningsavgiften vara 2 procent i stället för 4 procent under det räkenskapsåret.

b) Det nämnda marknadsvärdet skall beräknas som produkten av mängden bearbetade metaller, framställda ur flermetalliska noder som utvinns från det område som omfattas av kontraktet och genomsnittspriset på dessa metaller under det ifrågavarande räkenskapsåret i enlighet med vad som anges i punkterna 7 och 8.

- c) i) Myndighetens andel av nettoavkastningen skall tas ut ur den del av tillståndshavarens nettoavkastning som är hänförlig till utvinningen inom det område som omfattas av kontraktet, nedan kallat "relevant nettoavkastning".
- ii) Myndighetens andel av relevant nettoavkastning skall fastställas enligt följande progressiva tabell:

Del av relevant nettoavkastning	Myndighetens andel	
	Första perioden av yrkesmässig bearbetning	Andra perioden av yrkesmässig bearbetning
Den del som utgör avkastning på investering och är större än 0 procent men mindre än 10 procent	35 procent	40 procent
Den del som utgör avkastning på investering och är större än 10 procent men mindre än 20 procent	42,5 procent	50 procent
Den del som utgör avkastning på investering och är 20 procent eller större	50 procent	70 procent

- d) i) Den första perioden av yrkesmässig bearbetning, som anges under a och c, skall ta sin början under det första räkenskapsåret med yrkesmässig bearbetning och upphöra under det räkenskapsår under vilket tillståndshavarens utvecklingskostnader med ränta på den del av dessa kostnader som inte avbetalats är helt avbetalda genom hans kontantöverskott i enlighet med följande. Under det första räkenskapsåret, under vilket utvecklingskostnaderna uppstår, är icke avbetalda utvecklingskostnader lika med utvecklingskostnader minus kontantöverskott under det aktuella året. Under varje påföljande räkenskapsår är icke-avbetalda utvecklingskostnader lika med de icke-avbetalda utvecklingskostnaderna vid utgången av det föregående räkenskapsåret plus räntor härpå med 10 procent per år, plus utvecklingskostnader som uppstår under det löpande räkenskapsåret och minus tillståndshavarens kontantöverskott under det löpande räkenskapsåret. Det räkenskapsår under vilket icke-avbetalda utvecklingskostnader för första gången blir lika med noll skall vara det räkenskapsår under vilket tillståndshavarens utvecklingskostnader med ränta på den icke-avbetalda delen därav blir helt avbetalda genom hans kontantöverskott. Tillståndshavarens kontantöverskott skall under varje räkenskapsår vara hans bruttoöverskott minus hans driftskostnader och minus hans betalningar till myndigheten enligt vad som anges under c.
- ii) Den andra perioden av yrkesmässig bearbetning skall ta sin början under det räkenskapsår som följer efter utgången av den första perioden av yrkesmässig bearbetning och skall fortsätta till dess att kontraktet löpt ut.
- e) Med "relevant nettoavkastning" förstås produkten av tillståndshavarens nettoavkastning och förhållandet mellan

utvecklingskostnaderna inom mineralbearbetningen och tillståndshavarens utvecklingskostnader. Om tillståndshavaren deltar i mineralutvinning, transport av flermetalliska noder och bearbetning av huvudsakligen tre bearbetade metaller, nämligen kobolt, koppar och nickel, skall storleken av den hänförliga nettoavkastningen inte vara mindre än 25 procent av tillståndshavarens nettoavkastning. Med förbehåll för vad som anges under n kan myndigheten i alla övriga fall, inbegripet sådana där tillståndshavaren deltar i mineralutvinning, transport av flermetalliska noder och bearbetning av huvudsakligen fyra bearbetade metaller, nämligen kobolt, koppar, mangan och nickel, i sina regler, föreskrifter och förfaranden föreskriva lämpliga bearbetningsnivåer som till varje enskilt fall skall ha samma förhållande som tjugofem-procentsnivån har till fallet med de tre metallerna.

- f) Med tillståndshavarens nettoavkastning förstås tillståndshavarens bruttoavkastning med avdrag för hans driftskostnader och återbetalning av hans utvecklingskostnader enligt vad som anges under j.
- g) i) Om tillståndshavaren deltar i mineralutvinning, transport av flermetalliska noder och produktion av bearbetade metaller, förstås med tillståndshavarens bruttoavkastning bruttointäkterna från försäljningen av bearbetade metaller och alla andra penningbelopp som rimligtvis kan anses ha samband med verksamhet enligt kontraktet i enlighet med myndighetens finansiella regler, föreskrifter och förfaranden.
- ii) I alla andra fall än sådana som närmare anges under g i och n iii skall med "tillståndshavarens bruttoavkastning" förstås bruttointäkterna från försäljningen av halvbearbetade metaller från flermetalliska noder som utvunnits i det område som kontraktet omfattar samt alla andra penningbelopp som rimligtvis kan anses ha samband med verksamhet enligt kontraktet i enlighet med myndighetens ekonomiska regler, föreskrifter och förfaranden.
- h) Med "tillståndshavarens utvecklingskostnader" förstås
- i) alla utgifter som uppkommit för honom före påbörjandet av den yrkesmässiga bearbetningen och som har direkt samband med utvecklingen av bearbetningskapaciteten inom det område som omfattas av kontraktet samt härmed förbunden verksamhet vad avser åtgärder enligt kontraktet i alla andra fall än det som nämns under n, i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper, vari bland annat inbegrips kostnader för maskiner, utrustning, fartyg, bearbetningsanläggningar, byggverksamhet, byggnader, mark, vägar, prospektering och undersökning av det område som omfattas av kontraktet, forskning och utveckling, räntor, erforderlig leasing, licenser och avgifter, och
- ii) utgifter liknande dem som anges under i ovan, vilka uppkommit för honom efter påbörjandet av yrkesmässig bearbetning och vilka är nödvändiga för att kunna genomföra arbetsplanen, med undantag av sådana som kan hänföras till driftskostnader.
- i) Intäkter från avyttring av kapitaltillgångar samt marknadsvärdet av kapitaltillgångar, vilka inte längre krävs för verksamheter enligt kontraktet och inte säljs, skall dras av från tillståndshavarens utvecklingskostnader under ifrågasvarande räkenskapsår. När dessa avdrag överstiger tillståndshavarens utvecklingskostnader, skall överskottet läggas till tillståndshavarens bruttoavkastning.
- j) Tillståndshavarens utvecklingskostnader, som uppkommit för honom före påbörjandet av den yrkesmässiga bearbetning

som avses under h i och n iv skall återbetalas genom tio (10) lika stora årliga amorteringar från dagen för påbörjandet av den yrkesmässiga bearbetningen. Tillståndshavarens utvecklingskostnader, som uppkommit för honom efter påbörjandet av den yrkesmässiga bearbetning som avses under h ii och n iv skall återbetalas genom tio (10) eller färre lika stora årliga amorteringar, så att fullständig amortering säkerställs när kontraktet löper ut.

- k) Med "tillståndshavarens driftskostnader" förstås alla de utgifter som uppkommit för denne efter påbörjandet av den yrkesmässiga bearbetningen under utnyttjande av bearbetningskapaciteten i det område som omfattas av kontraktet samt därmed förbunden verksamhet vad avser verksamheter enligt kontraktet, i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper, vari bland annat inbegrips den årliga fasta avgiften eller bearbetningsavgiften, om denna är högre, utgifter för löner, anställningsarvoden, anställningsförmåner, kostnader för material, tjänster, transporter, bearbetning och marknadsföring, räntor, offentliga tjänster, bevarande av den marina miljön samt fasta kostnader och expeditjonskostnader med särskild anknytning till verksamhet enligt kontraktet såväl som varje sådan förlust i samband med driften som överförs på sätt som här anges. Förluster i samband med driften kan överföras till två på varandra följande år utom vad avser de två sista åren av kontraktets giltighetstid, då de retroaktivt kan påföras de två närmast föregående åren.
- l) Om tillståndshavaren deltar i gruvdrift, transport av flermetalliska noder samt produktion av bearbetade och halvbearbetade metaller, förstås med "utvecklingskostnader inom mineralutvinningen" den del av tillståndshavarens utvecklingskostnader som har direkt samband med utvinning av mineraltillgångarna inom det område som omfattas av kontraktet, i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper och med myndighetens finansiella regler, föreskrifter och förfaranden, vari bland annat inbegrips ansökningsavgift, årlig fast avgift och, i förekommande fall, kostnader för prospektering och undersökning inom det område som omfattas av kontraktet samt en del av forsknings- och utvecklingskostnaderna.
- m) Med "avkastning på investeringar" under varje räkenskapsår förstås förhållandet mellan den relevanta nettoavkastningen under det aktuella året och utvecklingskostnaderna för mineralutvinningen. För beräkning av dessa kostnader skall utvecklingskostnaderna för mineralutvinningen innefatta utgifter för inköp av ny utrustning eller utbyte av utrustning för mineralutvinningen med avdrag för den ursprungliga kostnaden för den utbytta utrustningen.
- n) Om tillståndshavaren deltar uteslutande i mineralutvinning förstås med
- "relevant nettoavkastning" tillståndshavarens hela nettoavkastning,
 - "tillståndshavarens nettoavkastning" vad som anges under f,
 - "tillståndshavarens bruttoavkastning" bruttointäkterna från försäljningen av flermetalliska noder samt alla andra inkomster som rimligen kan anses vara hänförliga till åtgärder enligt kontraktet i enlighet med myndighetens finansiella regler, föreskrifter och förfaranden,
 - "tillståndshavarens utvecklingskostnader" alla utgifter som uppkommit för denne före påbörjandet av yrkesmässig bearbetning, enligt vad som föreskrivs under h i, samt alla utgifter som uppkommit för denne efter påbörjandet av yrkesmässig bearbetning, enligt vad som

föreskrivs under h ii, som har direkt samband med utvinning av mineraltillgångar, inom det område som kontraktet omfattar, i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper,

- "tillståndshavarens driftskostnader", tillståndshavarens driftskostnader, enligt vad som anges under k, som har direkt samband med utvinning av mineraltillgångar inom det område som omfattas av kontraktet i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper,
 - "avkastning på investeringar" under varje räkenskapsår, förhållandet mellan tillståndshavarens nettoavkastning under det året och tillståndshavarens utvecklingskostnader. För beräkning av detta förhållande skall tillståndshavarens utvecklingskostnader innefatta utgifter för ny utrustning eller utbyte av utrustning med avdrag för den ursprungliga kostnaden för den utbytta utrustningen.
- o) De kostnader som anges under h, k, l och n för av tillståndshavaren erlagd ränta, skall kunna tas upp endast i den utsträckning som, under alla omständigheter, myndigheten enligt artikel 4.1 i denna bilaga finner att både förhållandet mellan skulder och eget kapital och räntesatserna är rimliga med hänsyn till rådande handelsbruk.
- p) De kostnader som avses i denna punkt skall inte tolkas så att de innefattar betalning av bolagsskatt eller liknande avgifter som staterna uttaxerar för tillståndshavarens verksamhet.
7. a) Med "bearbetade metaller" som avses i punkterna 5 och 6 förstås metaller i den form i vilken de vanligen är föremål för handel på de internationella metallbörserna. I detta syfte skall myndigheten i sina finansiella regler, föreskrifter och förfaranden närmare ange de tillämpliga internationella metallbörserna. Vad gäller metaller som inte är föremål för handel på sådana börser, förstås med "bearbetade metaller" metallerna i den form i vilken de vanligen är föremål för handel vid normala transaktioner mellan sinsemellan oberoende företag.
- b) Om myndigheten inte på annat sätt kan fastställa mängden av de bearbetade metaller som framställts av de flermetalliska noder som utvunnits från det område som omfattas av det i punkterna 5 b och 6 b angivna kontraktet, skall mängden fastställas på grundval av metallinnehållet i nodulerna, utbytet och andra relevanta faktorer i enlighet med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden och allmänt vedertagna bokföringsprinciper.
8. Om en internationell metallbörs erbjuder en representativ prismetanism för bearbetade metaller, flermetalliska noder och halvbearbetade metaller från nodulerna, skall genomsnittspriset på en sådan börs användas. I alla övriga fall skall myndigheten, efter samråd med tillståndshavaren, fastställa ett rimligt pris för de nämnda produkterna i enlighet med punkt 9.
9. a) Alla kostnader och utgifter, samt all avkastning och alla intäkter, liksom varje fastställande av priser och värden som anges i denna artikel, skall grundas på principerna för den fria handeln eller på transaktioner mellan sinsemellan oberoende företag. I avsaknad härav skall de fastställas av myndigheten efter samråd med tillståndshavaren, som om de grundats på den fria handeln eller på transaktioner mellan sinsemellan oberoende företag, var-

vid hänsyn skall tas till relevanta transaktioner på andra marknader.

- b) I syfte att säkerställa iakttagande och genomförande av bestämmelserna i denna punkt, skall myndigheten låta sig vägledas av de principer och den tolkning som, vad avser transaktioner mellan sinsemellan oberoende företag som godkänts av Förenta nationernas kommission för transnationella företag, expertgruppen för skatteavtal mellan utvecklingsländer och industriländer samt andra internationella organisationer; myndigheten skall i sina regler, föreskrifter och förfaranden ange enhetliga och internationellt godtagbara regler och förfaranden för bokföring samt metoder för tillståndshavaren att utse oberoende auktoriserade revisorer, som kan godkännas av myndigheten för utförande av revision i enlighet med dessa regler, föreskrifter och förfaranden.

10. Tillståndshavaren skall, i enlighet med myndighetens finansiella regler, föreskrifter och förfaranden, till revisorerna lämna de uppgifter som krävs för att fastställa huruvida bestämmelserna i denna artikel har iakttagits.

11. Alla kostnader och utgifter samt all avkastning och alla intäkter, ävensom alla priser och värden som anges i denna artikel, skall fastställas i enlighet med allmänt erkända bokföringsprinciper samt myndighetens finansiella regler, föreskrifter och förfaranden.

12. Betalningar till myndigheten enligt punkterna 5 och 6 skall ske i fritt gångbara valutor eller i valutor som är fritt tillgängliga och faktiskt gångbara på de större valutamarknaderna eller, efter tillståndshavarens eget val, i form av motvärdet i bearbetade metaller till marknadsvärde. Marknadsvärdet skall fastställas i enlighet med punkt 5 b. De fritt gångbara valutorna och sådana valutor som är fritt tillgängliga och faktiskt gångbara på de större valutamarknaderna skall anges i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden i enlighet med rådande internationell valutapraxis.

13. Tillståndshavarens alla finansiella förpliktelser gentemot myndigheten, såväl som alla hans avgifter, kostnader, utgifter, avkastning och intäkter som anges i denna artikel, skall justeras genom att de uttrycks i konstanta värden i förhållande till ett basår.

14. Myndigheten kan, med beaktande av rekommendationer från kommissionen för ekonomisk planering samt den juridiska och tekniska kommissionen, anta sådana regler, föreskrifter och förfaranden som på en enhetlig och icke-diskriminerande grundval skapar incitament för tillståndshavarna att främja de i punkt 1 angivna ändamålen.

15. I händelse av tvist mellan myndigheten och en tillståndshavare rörande tolkningen eller tillämpningen av de finansiella villkoren i ett kontrakt, får endera parten hänskjuta tvisten till bindande kommersiellt skiljedomsförfarande, om inte båda parterna enas om att bilägga tvisten på annat sätt, i enlighet med artikel 188.2.

Artikel 14

Överföring av uppgifter

1. Tillståndshavaren skall i enlighet med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden och arbetsplanens bestämmelser och

villkor samt med av myndigheten fastställda tidsintervaller till denna överföra alla uppgifter som är såväl nödvändiga som relevanta för effektivt utövande av myndighetens huvudorgans befogenheter och uppgifter rörande det område som omfattas av arbetsplanen.

2. Överförda uppgifter som rör det område som omfattas av arbetsplanen och som anses vara föremål för någon rättighet får endast användas i de syften som anges i denna artikel. Uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten skall kunna utforma regler, föreskrifter och förfaranden rörande skydd av den marina miljön och säkerheten skall, med undantag av uppgifter rörande utrustningens utformning, inte anses vara föremål för någon rättighet.

3. Uppgifter som överförs till myndigheten av rättssubjekt som bedriver prospektering, som har ansökt om tillstånd eller som är tillståndshavare, får, om de anses vara föremål för någon rättighet, inte yppas av myndigheten för företaget eller för någon utanför myndigheten; uppgifter om reserverade områden får dock yppas för företaget. Sådana uppgifter som överförs till företaget av dessa rättssubjekt får inte yppas av företaget för myndigheten eller för någon utanför myndigheten.

Artikel 15

Utbildningsprogram

Tillståndshavaren skall upprätta praktiskt inriktade program för utbildning av myndighetens och utvecklingsländernas personal, vari inbegrips sådan personals deltagande i alla verksamheter inom området som omfattas av kontraktet i enlighet med artikel 144.2.

Artikel 16

Ensamrätt till undersökning och bearbetning

Myndigheten skall i enlighet med del XI och sina regler, föreskrifter och förfaranden bevilja tillståndshavaren ensamrätt att undersöka och bedriva bearbetning i det område som omfattas av arbetsplanen, vad avser en särskilt angiven kategori av tillgångar, och skall säkerställa att inget annat rättssubjekt bedriver verksamhet inom samma område rörande en annan kategori av tillgångar på ett sätt som skulle kunna inkräkta på tillståndshavarens verksamhet. Tillståndshavaren skall åtnjuta garantier i enlighet med artikel 153.6.

Artikel 17

Myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden

1. Myndigheten skall godkänna och enhetligt tillämpa regler, föreskrifter och förfaranden i enlighet med artikel 160.2 f ii och artikel 162.2 o ii för fullgörandet av sina uppgifter i enlighet med del XI i fråga om bland annat följande:

- a) Administrativa förfaranden rörande prospektering i området samt undersökning och bearbetning där.
- b) Verksamheter:
 - i) Områdets storlek.
 - ii) Verksamheternas varaktighet.

- iii) Prestationskrav, vari innefattas sådan försäkran som avses i artikel 4.6 c i denna bilaga.
 - iv) Kategorier av tillgångar.
 - v) Frånträde av områden.
 - vi) Arbetsrapporter.
 - vii) Inlämnande av uppgifter.
 - viii) Inspektion och övervakning av verksamheter.
 - ix) Förebyggande åtgärder mot inkräktande på annan verksamhet i den marina miljön.
 - x) Tillståndshavares överförande av rättigheter och skyldigheter.
 - xi) Förfaranden för teknologiöverföring till utvecklingsländer i enlighet med artikel 144 och för deras direkta deltagande.
 - xii) Normer och bruk vid utvinningsverksamhet, vari innefattas sådana som rör driftssäkerhet, hushållning med tillgångarna samt skydd av den marina miljön.
 - xiii) Definition av yrkesmässig bearbetning.
 - xiv) Kvalifikationsnormer för sökande.
- c) Finansiella frågor:
- i) Fastställande av enhetliga och icke-diskriminerande kostnads- och bokföringsregler samt metoder för val av revisorer.
 - ii) Fördelning av avkastning från verksamheten.
 - iii) De i artikel 13 i denna bilaga angivna incitamenten.
- d) Verkställande av beslut som fattas i enlighet med artikel 151.10 och artikel 164.2 d.
2. Regler, föreskrifter och förfaranden rörande följande frågor skall helt och fullt uppfylla följande objektiva kriterier:
- a) Områdenas storlek:
- Myndigheten skall fastställa lämplig storlek för undersökningsområden, vilka kan vara upp till dubbelt så stora som bearbetningsområdena, i syfte att trygga intensiv undersökningsverksamhet. Områdets storlek skall beräknas så att kraven i artikel 8 i denna bilaga uppfylls vad avser reservation av områden såväl som de i artikel 151 angivna bearbetningskraven i enlighet med kontraktsvillkoren, med beaktande av nivån på då tillgänglig teknologi för gruvdrift på havsbotten samt områdenas relevanta fysiska särdrag. Områdena skall varken vara mindre eller större än nödvändigt för att uppfylla dessa syften.
- b) Verksamheternas varaktighet:
- i) Prospekteringen skall inte vara tidsbegränsad.
 - ii) Undersökningsverksamheten bör vara tillräckligt långvarig för att möjliggöra en grundlig kartläggning av det angivna området, utformning och konstruktion av för området lämpade småskaliga eller medelstora bearbetningsanläggningar för att kunna prova gruv- och bearbetningssystem.
- iii) Varaktigheten av bearbetningen bör vara beroende av projektets ekonomiska livslängd, varvid hänsyn skall tas till sådana faktorer som tiden för uttömning av malmen, utvinningsutrustningens och bearbetningsanläggningarnas livslängd, samt genomförbarhet ur affärsmässig synpunkt. Bearbetningen skall pågå tillräckligt länge för att möjliggöra yrkesmässig utvinning av områdets mineral; den bör omfatta en rimlig tidsperiod för uppbyggnad av utvinnings- och bearbetningssystem på affärsmässig nivå, under vilken period yrkesmässig bearbetning inte bör krävas. Den sammanlagda tidsperioden för bearbetning skall dock även vara så kort att den ger myndigheten möjlighet att ändra villkoren och betingelserna i arbetsplanen vid den tidpunkt då den behandlar frågan om förlängning i enlighet med de regler, föreskrifter och förfaranden som den antagit efter att ha beviljat arbetsplanen.
- c) Prestationskrav: Myndigheten skall fordra att tillståndshavaren under undersökningsfasen står för sådana periodiska utgifter som står i rimligt förhållande till utsträckningen av det område som omfattas av arbetsplanen och utgifter som kan åligga en lojal tillståndshavare som avser att inom de av myndigheten fastställda tidsgränserna börja utnyttja området för yrkesmässig bearbetning. De utgifter som erfordras bör inte sättas så högt att de verkar avskräckande på potentiella entreprenörer med mindre dyrbar teknologi än den som vanligen används. Myndigheten skall bestämma den längsta tid för att komma igång med yrkesmässig bearbetning som får förflyta från avslutandet av undersökningsfasen till påbörjandet av bearbetningsfasen. Vid bestämmande av denna tid bör myndigheten beakta att uppbyggnad av utvinnings- och bearbetningssystem i stor skala inte kan påbörjas förrän undersökningsfasen är avslutad och bearbetningsfasen har inletts. Därför bör vid fastställande av ifrågasvarande tid för igångsättning av yrkesmässig bearbetning hänsyn tas till den tid som åtgår för att bygga upp de nämnda systemen efter det att undersökningsfasen har avslutats; rimlig hänsyn bör också tas till oundvikliga förseningar i tidsplanen. Så snart den yrkesmässiga bearbetningen har igångsatts, skall myndigheten inom rimliga gränser och med beaktande av alla relevanta faktorer kräva att tillståndshavaren upprätthåller den yrkesmässiga bearbetningen under hela den period arbetsplanen avser.
- d) Kategorier av mineraltillgångar: Vid fastställande av den kategori av mineraltillgångar för vilken en arbetsplan kan godkännas, skall myndigheten fästa avseende vid bland annat följande:
- i) Att vissa tillgångar tarvar likartade brytningsmetoder.
 - ii) Att vissa tillgångar kan bearbetas samtidigt utan att det uppstår onödiga störningar mellan tillståndshavare som utvinner olika tillgångar i samma område.
- Ingenting i detta stycke skall hindra myndigheten från att godkänna en arbetsplan som avser mer än en kategori av tillgångar i samma område för samma sökande.
- e) Frånträde av områden: En tillståndshavare skall ha rätt att när som helst, utan påföljd, helt eller delvis frånträda sina rättigheter i det område som omfattas av en arbetsplan.

- f) Skydd av den marina miljön: Regler, föreskrifter och förfaranden skall utarbetas i syfte att tillgodose ett effektivt skydd av den marina miljön mot skadliga verkningar, vilka utgör en direkt följd av verksamhet inom området eller av bearbetning av utvunna mineral ombord på ett fartyg omedelbart ovanför ett utvinningsställe, varvid hänsyn skall tas till i vilken utsträckning sådana skadliga verkningar kan utgöra en direkt följd av borring, muddring, grävning och tagande av borrkärnor samt av tömning, dumpning och utsläpp i den marina miljön av sediment och avfall i fast eller flytande form.
- g) Yrkesmässig bearbetning: Yrkesmässig bearbetning skall anses vara påbörjad när en tillståndshavare engagerar sig i långvarig utvinningsverksamhet i stor skala, som ger en tillräcklig mängd material för att det klart skall kunna visas att huvudsyftet är bearbetning i stor skala snarare än bearbetning som syftar till insamling av information, analys eller utprovning av utrustning och anläggningar.

Artikel 18

Påföljder

1. En entreprenörs rättigheter enligt kontraktet kan suspenderas eller upphävas endast i följande fall:
 - a) om tillståndshavaren trots myndighetens varningar har utövat sin verksamhet på ett sätt som medför allvarliga, upprepade och uppsåtliga överträdelse av kontraktets grundläggande villkor, del XI samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, eller
 - b) om tillståndshavaren har underlåtit att efterkomma ett slutligt och bindande beslut av det organ för biläggande av tvister som är tillämpligt för honom.
2. Vid kontraktsbrott som inte faller under punkt 1 a eller i stället för suspendering eller upphävande i enlighet med punkt 1 a, kan myndigheten påföra tillståndshavaren straffavgift som bestäms i förhållande till hur allvarlig överträdelsen är.
3. Med undantag för order i krissituationer enligt artikel 162.2 w, får myndigheten inte verkställa ett beslut som innefattar böter, suspendering eller upphävande av rättigheter förrän tillståndshavaren har haft rimlig möjlighet att uttömma de rättsmedel som står till hans förfogande i enlighet med del XI kapitel 5.

Artikel 19

Revidering av kontrakt

1. När sådana omständigheter har inträffat eller sannolikt kommer att inträffa som, enligt endera partens uppfattning, skulle medföra att kontraktet blir oskäligt eller att det blir mycket svårt eller omöjligt att uppnå de ändamål som anges i kontraktet eller

i del XI, skall parterna inleda förhandlingar syftande till revidering med beaktande av dessa omständigheter.

2. Varje kontrakt som tecknats i enlighet med artikel 153.3 kan bli föremål för revidering endast med parternas samtycke.

Artikel 20

Överförande av rättigheter och skyldigheter

De rättigheter och skyldigheter som följer av ett kontrakt, kan överföras endast med myndighetens samtycke och i enlighet med dess regler, föreskrifter och förfaranden. Myndigheten får inte utan skäl vägra att ge sitt samtycke till överföringen, om den tillämnade tillståndshavaren är en i alla hänseenden kvalificerad sökande och övertar överlåterans alla skyldigheter, och om överlåtelserna inte medför att den tillämnade tillståndshavaren får sig tilldelad en arbetsplan, som ej kan godkännas enligt artikel 6.3 c i denna bilaga.

Artikel 21

Tillämplig lag

1. Kontraktet skall regleras av kontraktsvillkoren, myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, del XI och andra folkrättsliga regler, som inte är oförenliga med denna konvention.
2. Varje slutligt beslut som meddelas av någon domstol som har jurisdiktion enligt denna konvention, och som rör myndighetens och tillståndshavarens rättigheter och skyldigheter, skall kunna verkställas i varje konventionsstat.
3. Ingen konventionsstat kan ålägga en tillståndshavare skyldigheter som strider mot bestämmelserna i del XI. En konventionsstat kan dock ålägga tillståndshavare, som den är sponsor för, eller fartyg under dess flagg att iaktta lagar och föreskrifter rörande miljön eller andra frågor som är strängare än de som återfinns i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, vilka antagits enligt artikel 17.2 f i denna bilaga, utan att dessa skall anses vara oförenliga med del XI.

Artikel 22

Skadeståndsansvar

Tillståndshavaren ansvarar för skada som han orsakar av vårdslöshet i samband med sin verksamhet, varvid hänsyn skall tas till handling eller underlåtenhet från myndighetens sida som medverkat till skadan. Likaledes skall myndigheten ansvara för skada, som denna vållat i samband med utövande av sina befogenheter och uppdrag, vari innefattas överträdelse enligt artikel 168.2 varvid tillståndshavarens medverkan eller underlåtenhet bör beaktas. Skadeståndet skall i varje enskilt fall motsvara skadans verkliga omfattning.

BILAGA IV

FÖRETAGETS STADGAR

Artikel 1

Syften

1. Företaget är det organ under myndigheten som i egen regi skall bedriva verksamhet i området i enlighet med artikel 153.2 a, samt utföra transporter, bearbetning och marknadsföring av mineraler som utvinns i området.
2. Vid genomförande av sina syften och utförande av sina uppgifter handlar företaget i enlighet med denna konvention samt myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.
3. Vid utnyttjandet av områdets tillgångar i enlighet med punkt 1 verkar företaget, med förbehåll för bestämmelserna i denna konvention, efter sunda affärsmässiga principer.

Artikel 2

Förhållande till myndigheten

1. Som följer av artikel 170, handlar företaget enligt församlingens allmänna riktlinjer och rådets direktiv.
2. Med förbehåll för punkt 1, skall företaget självständigt bedriva sin verksamhet.
3. Ingenting i denna konvention skall göra företaget ansvarigt för myndighetens åtgärder eller förpliktelser eller myndigheten ansvarig för företagets åtgärder eller förpliktelser.

Artikel 3

Begränsning av ansvar

Med förbehåll för artikel 11.3 i denna bilaga skall ingen medlem av myndigheten uteslutande på grund av sitt medlemskap vara ansvarig för företagets åtgärder eller förpliktelser.

Artikel 4

Organisation

Företaget har en styrelse, en generaldirektör och den personal som är nödvändig för att utföra dess uppgifter.

Artikel 5

Styrelsen

1. Styrelsen består av 15 ledamöter som väljs av församlingen i enlighet med artikel 160.2 c. Vid valet av styrelseledamöter skall

vederbörlig hänsyn tas till principen om en rättvis geografisk fördelning. Vid nomineringar av kandidater till inval i styrelsen skall myndighetens medlemmar beakta behovet av att nominera kandidater med högsta kompetens och kvalifikationer på de tillämpliga områdena för att trygga företagets livsduglighet och framgång.

2. Styrelseledamöterna väljs för en period av fyra år och kan omväljas. Vederbörlig hänsyn skall härvid tas till principen om rotation av medlemskapet.

3. Styrelseledamöterna skall fortsätta att utöva sitt uppdrag till dess att deras efterträdare valts. Om vakans uppstår inom styrelsen, skall församlingen i enlighet med artikel 160.2 c, välja en ny ledamot för återstoden av företrädarens mandatperiod.

4. Styrelseledamöter skall handla i sin personliga egenskap. Vid utövandet av sitt uppdrag skall de inte begära eller mottaga instruktioner från någon regering eller från något annat håll. Varje medlem av myndighetens skall respektera styrelseledamöternas oberoende och avstå från alla försök att påverka någon av dem vid utövandet av deras uppdrag.

5. Varje styrelseledamot skall uppbära arvode som utbetalas från företagets medel. Arvodets storlek skall bestämmas av församlingen på rekommendation av rådet.

6. Styrelsen skall normalt utöva sin verksamhet vid företagets huvudkontor och skall mötas så ofta som företagets verksamhet fordrar.

7. Två tredjedelar av styrelseledamöterna skall vara närvarande för att styrelsen skall vara beslutsför.

8. Varje styrelseledamot har en röst. Alla ärenden avgörs av styrelsen genom enkel majoritet. Om en intressekonflikt uppstår för en styrelseledamot i någon fråga som behandlas av styrelsen, skall denne avstå från att rösta i frågan.

9. Varje medlem av myndigheten kan av styrelsen begära upplysningar om vilka av dess åtgärder som särskilt berör denna medlem. Styrelsen skall sträva efter att lämna sådan information.

Artikel 6

Styrelsens befogenheter och uppgifter

Styrelsen skall leda företagets verksamhet. Med förbehåll för bestämmelserna i denna konvention, skall styrelsen utöva de

befogenheter som krävs för att företagets syften skall uppnås, vari inbegrips befogenhet att

- a) utse ordförande bland ledamöterna,
- b) anta sin egen arbetsordning,
- c) utarbeta och för rådet framlägga formella skriftliga arbetsplaner i enlighet med artikel 153.3 och artikel 162.2 j,
- d) utarbeta arbetsplaner och program för bedrivande av den verksamhet som anges i artikel 170,
- e) förbereda och för rådet framlägga ansökningar om bearbetningskoncessioner i enlighet med artikel 151 punkterna 2-7,
- f) bevilja tillstånd för förhandlingar om förvärv av teknologi, vari inbegrips sådana som avses i bilaga III artikel 5.3 a, c och d samt godkänna resultatet av dessa förhandlingar,
- g) fastställa villkor och betingelser samt bevilja tillstånd för förhandlingar om samriskföretag (joint ventures) och andra former av samarbetsarrangemang som anges i bilaga III artiklarna 9 och 11, samt godkänna resultatet av dessa förhandlingar,
- h) rekommendera församlingen hur stor del av företagets nettointäkter som bör utgöra reservfond i enlighet med artikel 160.2 f samt artikel 10 i denna bilaga,
- i) godkänna företagets årsbudget,
- j) bevilja tillstånd för upphandling av varor och tjänster i enlighet med artikel 12.3 i denna bilaga,
- k) förelägga rådet en årsberättelse i enlighet med artikel 9 i denna bilaga,
- l) dels förelägga rådet, för församlingens godkännande, förslag till regler rörande företagets organisation och ledning samt utnämningar och avskedanden av dess personal, dels anta föreskrifter för verkställandet av dessa regler,
- m) upplåna medel och ställa sådan garanti eller annan säkerhet som den kan bestämma om i enlighet med artikel 11.2 i denna bilaga,
- n) inleda rättsliga förfaranden, träffa avtal och genomföra transaktioner samt vidta andra åtgärder i enlighet med artikel 13 i denna bilaga,
- o) med förbehåll för rådets godkännande, delegera alla icke-diskretionära befogenheter till generaldirektören eller sina kommittéer.

Artikel 7

Företagets generaldirektör och personal

1. Församlingen skall, på förslag av rådet och efter nominering av styrelsen, utse företagets generaldirektör, som inte skall vara ledamot av styrelsen. Generaldirektören skall inneha sitt ämbete under en fastställd period av högst fem år och kan omväljas för ytterligare perioder.

2. Generaldirektören skall vara företagets juridiska företrädare och högste verkställande chef och skall vara direkt ansvarig inför styrelsen för företagets verksamhet. Hans skall vara ansvarig för företagets organisation och ledning samt utnämning och avskedande av dess personal i enlighet med de regler och föreskrifter som avses i artikel 6 l i denna bilaga. Han deltar utan rösträtt i styrelsens möten och får utan rösträtt delta i församlingens och rådets möten, när dessa behandlar frågor rörande företaget.

3. Vid rekrytering och anställning av personal och vid fastställande av anställningsvillkor, skall i första hand nödvändigheten att tillgodose högsta effektivitet och tekniska kompetens beaktas. Med detta förbehåll skall vederbörlig hänsyn tas till vikten av personalrekrytering på en rättvis geografisk grundval.

4. Vid fullgörandet av sina uppgifter skall generaldirektören och personalen inte begära eller mottaga instruktioner från någon regering eller något annat håll utanför företaget. De skall avstå från varje handling som kan inverka på deras ställning som internationella tjänstemän vid företaget, vilka är uteslutande ansvariga inför detta. Varje konventionsstat åtar sig att respektera att generaldirektörens och personalens skyldigheter är av uteslutande internationell karaktär och att inte söka påverka dem vid fullgörandet av deras uppgifter.

5. Det ansvar som anges i artikel 168.2 skall även tillämpas på företagets personal.

Artikel 8

Lokalisering

Företaget skall ha sitt huvudkontor där myndigheten har sitt säte. Företaget kan upprätta andra kontor och anläggningar på varje konventionsstats territorium med dennas samtycke.

Artikel 9

Rapporter och ekonomisk redovisning

1. Företaget skall senast tre månader efter varje avslutat räkenskapsår underställa rådet sin årsberättelse tillsammans med de av revisor granskade räkenskaperna och med lämpliga intervall till rådet överlämna en kortfattad redogörelse för den ekonomiska ställningen och en vinst- och förlusträkning, som visar resultatet av verksamheten.

2. Företaget skall offentliggöra sin årsberättelse samt de andra rapporter som det finner lämpligt.

3. Alla rapporter och ekonomiska redovisningar som avses i denna artikel skall tillställas medlemmarna i myndigheten.

Artikel 10

Fördelning av nettointäkter

1. Med förbehåll för punkt 3 skall företaget göra inbetalningar eller motsvarande överföringar till myndigheten i enlighet med bilaga III artikel 13.

2. Församlingen skall på styrelsens förslag avgöra hur stor del av företagets nettointäkter som skall avsättas till företagets reservfond. Återstoden skall överföras till myndigheten.

3. Under den inledningsperiod som krävs för att företaget skall bli självfinansierande, och som inte får vara längre än tio (10) år från inledandet av dess yrkesmässiga bearbetning skall församlingen undanta företaget från de i punkt 1 angivna betalningarna och låta företagets hela nettointäkt kvarstå i reservfonden.

Artikel 11

Finanser

1. Företagets tillgångar skall omfatta

- a) medel som erhållits från myndigheten i enlighet med artikel 173.2 b,
 - b) frivilliga bidrag från konventionsstaterna avsedda för finansiering av företagets verksamhet,
 - c) medel som företaget upplånat i enlighet med punkterna 2 och 3,
 - d) intäkter från företagets verksamhet,
 - e) övriga medel som ställts till företagets förfogande för att möjliggöra att detta så snart som möjligt skall kunna påbörja verksamheten och fullgöra sina uppgifter.
2. a) Företaget skall ha befogenhet att upplåna medel och ställa sådan garanti eller annan säkerhet som det bestämmer. Innan företaget offentligt utbjuder sina obligationer till försäljning på en konventionsstats finansmarknader eller i dess valuta, skall det inhämta ifrågasvarande konventionsstats godkännande. Det sammanlagda lånebeloppet skall efter rekommendation av styrelsen godkännas av rådet.
- b) Konventionsstaterna skall vidta varje rimlig åtgärd för att stödja företagets ansökningar om lån på kapitalmarknader och från internationella finansinstitutioner.

3. a) Företaget skall förses med nödvändiga medel för att undersöka och bearbeta ett gruvdriftsställe och för att transportera, bearbeta och marknadsföra mineraler som utvinns därifrån och den nickel, koppar, kobolt och mangan som utvunnits samt för att täcka dess inledande förvaltningskostnader. De nämnda medlens storlek samt kriterier och faktorer för justering härav skall av den förberedande kommissionen inbegripas i utkastet till regler, föreskrifter och förfaranden för myndigheten.
- b) Alla konventionsstater skall till företagets förfogande ställa ett belopp som motsvarar hälften av de under a nämnda medlen i form av långfristiga räntefria lån i enlighet med den bidragsskala för Förenta nationernas ordinarie budget som gäller vid den tidpunkt då bidragen lämnas och som är anpassad med hänsyn till stater som inte är medlemmar av Förenta nationerna. Skulder som företaget ådragit sig vid upplåning av den andra hälften

av medlen skall garanteras av alla konventionsstater enligt samma skala.

- c) Om summan av konventionsstaternas bidrag understiger de medel som skall ställas till företagets förfogande enligt a, skall församlingen vid sitt första möte behandla frågan om underskottets storlek och med konsensus besluta om åtgärder rörande underskottet, med hänsyn till konventionsstaternas förpliktelser enligt a och b ovan samt eventuella rekommendationer från den förberedande kommissionen.
- d) i) Varje konventionsstat skall inom 60 dagar efter denna konventions ikraftträdande eller inom 30 dagar efter deponeringen av sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument, beroende på vilkendera händelse som inträffar senast, vid företaget deponera icke-räntebärande betalningsförbindelser, som inte får återkallas eller överlåtas, på ett belopp som motsvarar konventionsstatens andel i räntefria lån enligt bestämmelserna under b.
- ii) Styrelsen skall snarast möjligt sedan konventionen har trätt i kraft och därefter med årliga eller andra lämpliga tidsintervall, utarbeta en tidsplan över medelsbehovet för att täcka förvaltningskostnaderna och för att finansiera den verksamhet som bedrivs av företaget enligt konventionens artikel 170 och artikel 12 i denna bilaga.
- iii) Konventionsstaterna skall därefter genom myndighetens försorg av företaget underrättas om sina respektive andelar i de medel som enligt b krävs för dessa utgifter. Företaget skall inlösa en erforderlig del av betalningsförbindelserna för att täcka den i planen angivna utgiften avseende räntefria lån.
- iv) Konventionsstaterna skall, efter mottagandet av underrättelsen, ställa sina respektive garantier till företagets förfogande i enlighet med bestämmelserna under b ovan.
- e) i) Om företaget så begär, kan konventionsstaterna ställa skuldgarantier utöver dem som ställts i enlighet med den under b angivna skalan.
- ii) I stället för skuldgarantier kan en konventionsstat ge ett frivilligt bidrag till företaget med ett belopp som motsvarar den del av skulderna för vilken den annars skulle ha varit skyldig att ställa garanti.
- f) Återbetalning av räntebärande lån skall ha prioritet framför återbetalning av räntefria lån. Återbetalning av räntefria lån skall göras i enlighet med en av församlingen antagen plan på rekommendation av rådet och efter yttrande av företagets styrelse. Vid fullgörandet av denna uppgift skall styrelsen vägledas av tillämpliga bestämmelser i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden, där hänsyn skall tas till den grundläggande vikten av att säkerställa att företaget fungerar effektivt och särskilt av att trygga dess finansiella oberoende.
- g) Medel som ställts till företagets förfogande skall vara i fritt gängbar valuta eller i valutor, som är fritt tillgängliga och faktiskt gängbara på de större valutamarknaderna. Dessa valutor skall närmare anges i myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden i enlighet med rådande inter-

nationell valutapraxis. Med undantag av vad som föreskrivs i punkt 2, får ingen konventionsstat tillämpa eller införa restriktioner rörande företagets innehav, användning eller växling av dessa medel.

- h) Med "skuldgaranti" avses en konventionsstats utfästelse till företagets borgenärer att proportionellt i enlighet med den tillämpliga skalan, stå för företagets ekonomiska förpliktelser, vilka täcks av garantin, sedan borgenärerna har underrättat konventionsstaten om att företaget har underlåtit att betala. Regler för betalningen i enlighet med dessa ekonomiska förpliktelser skall överensstämma med myndighetens regler, föreskrifter och förfaranden.

4. Företagets medel, tillgångar och utgifter skall hållas åtskilda från myndighetens. Denna artikel skall inte hindra företaget att träffa arrangemang med myndigheten rörande anläggningar, personal och tjänster samt arrangemang rörande återbetalning av förvaltningskostnader som erlagts av det ena organet för det andras räkning.

5. Företagets handlingar, bokföring och räkenskaper, vari inbegrips dess årliga ekonomiska redovisning, skall årligen granskas av en oavhängig, av rådet tillsatt revisor.

Artikel 12

Verksamhet

1. Företaget skall för rådet framlägga förslag rörande projekt för verksamhet i enlighet med artikel 170. Sådana förslag skall innehålla en formell skriftlig arbetsplan för verksamhet i området i enlighet med artikel 153.3, samt alla andra upplysningar och uppgifter som vid olika tidpunkter kan vara nödvändiga för att den skall kunna utvärderas av den juridiska och tekniska kommissionen och godkännas av rådet.

2. Efter godkännande av rådet, skall företaget genomföra projektet på grundval av den formella skriftliga arbetsplan som anges i punkt 1.

3. a) Om företaget inte förfogar över de varor och tjänster som krävs för dess verksamhet, kan det införskaffa dem. I detta syfte skall det infordra anbud och ingå kontrakt med anbudsgivare som erbjuder den bästa kombinationen av kvalitet, pris och leveranstid.

b) Om det finns flera än ett anbud som uppfyller samma villkor, skall kontraktet ingås i enlighet med

- i) principen om icke-diskriminering på grund av politiska eller andra hänsynstaganden som inte är relevanta för en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, och
- ii) riktlinjer som rådet godkänt vad avser preferenser som skall beviljas för varor och tjänster med ursprung i utvecklingsländer, vari inbegrips sådana som är kustlösa och geografiskt missgynnade.

c) Styrelsen kan anta regler som fastställer de särskilda omständigheter under vilka kravet på inhämtande av anbud kan frångås i företagets eget intresse.

4. Företaget skall ha äganderätt till alla mineraler och bearbetade ämnen som det producerar.

5. Företaget skall sälja sina produkter på en icke-diskriminerande grundval. Det får inte bevilja icke-kommersiella rabatter.

6. Med förbehåll för varje allmän eller särskild befogenhet som företaget har på grundval av någon annan bestämmelse i denna konvention skall företaget utöva andra nödvändiga befogenheter som har samband med dess verksamhet.

7. Företaget får inte ingripa i någon konventionsstats politiska angelägenheter. Det får inte heller påverkas i sina beslut av den berörda konventionsstatens politiska regim. Uteslutande kommersiella hänsyn skall iaktas då det fattar sina beslut, och dessa hänsyn skall avvägas opartiskt i syfte att genomföra de ändamål som anges i artikel 1 i denna bilaga.

Artikel 13

Rättslig ställning, immunitet och privilegier

1. För att möjliggöra för företaget att fullgöra sina uppgifter skall den ställning samt den immunitet och de privilegier som anges i denna artikel beviljas företaget på konventionsstaternas territorier. För att genomföra denna princip får företaget och konventionsstaterna vid behov träffa särskilda överenskommelser.

2. Företaget skall ha den rättshandlingsförmåga som krävs för fullgörandet av dess uppgifter och fullföljandet av dess syften samt i synnerhet befogenhet att

- a) ingå kontrakt och träffa samarbetsarrangemang eller andra arrangemang, vari inbegrips avtal med stater och internationella organisationer,
- b) förvärva, hyra, inneha och avhända sig fast och lös egendom,
- c) vara part i rättegång.

3. a) Talan mot företaget kan väckas endast vid behörig domstol på territorium tillhörigt en konventionsstat där företaget

- i) har kontor eller anläggning,
- ii) har utsett ombud i syfte att motta delgivning eller underrättelse om rättegång,
- iii) har ingått avtal om varor eller tjänster,
- iv) har utställt säkerheter, eller
- v) på annat sätt bedriver kommersiell verksamhet.

b) Företagets egendom och tillgångar skall, oberoende av var de befinner sig och vem som innehar dem, vara befriade från beslagtagande eller annan form av utmätning, intill dess att slutlig dom mot företaget har avkunnats.

4. a) Företagets egendom och tillgångar skall, oberoende av var de befinner sig och vem som innehar dem, vara befriade från rekvisition, konfiskation, expropriation eller varje annan form av beslag genom verkställande eller lagstiftande myndighets försorg.
- b) Företagets egendom och tillgångar skall, oberoende av var de befinner sig och vem som innehar dem, vara befriade från alla slag av diskriminerande restriktioner, föreskrifter, kontroller och moratorier.
- c) Företaget och dess anställda skall respektera lagar och andra författningar i den stat eller på det territorium där företaget eller dess anställda bedriver kommersiell och industriell eller annan verksamhet.
- d) Konventionsstaterna skall säkerställa att företaget får åtnjuta alla de rättigheter och privilegier samt den immunitet som andra rättssubjekt som bedriver kommersiell verksamhet på deras territorier har beviljats. Dessa rättigheter och privilegier och denna immunitet skall beviljas företaget på en icke mindre gynnsam grundval än den som gäller för rättssubjekt som bedriver liknande kommersiell verksamhet. Om konventionsstater beviljar utvecklingsländer eller deras kommersiella rättssubjekt särskilda privilegier, skall företaget komma i åtnjutande av dessa privilegier på motsvarande förmånlig grundval.
- e) Konventionsstaterna kan ge företaget särskilda förmåner, rättigheter samt immunitet och privilegier utan att vara skyldiga att ge andra kommersiella rättssubjekt samma förmåner, rättigheter och privilegier samt samma immunitet.
5. Företaget skall förhandla med värdlandet, där dess kontor och anläggningar finns, beträffande befrielse från direkta och indirekta skatter.
6. Varje konventionsstat skall vidta sådana åtgärder som är nödvändiga för att inom ramen för sin egen lagstiftning genomföra de principer som anges i denna bilaga och skall underrätta företaget om de särskilda åtgärder som den vidtagit.
7. Företaget kan i den utsträckning och på de villkor det beslutar avstå från den immunitet och de privilegier som det är berättigat till enligt denna artikel eller de särskilda överenskommelser som anges i punkt 1.
-

BILAGA V

FÖRLIKNING

Kapitel 1

FÖRLIKNINGSFÖRFARANDE ENLIGT KAPITEL 1
I DEL XV

Artikel 1

Inledande av förfarande

Om parterna i en tvist i enlighet med artikel 284 har kommit överens om att hänskjuta tvisten till förlikning enligt detta kapitel, kan varje sådan part inleda förfarandet genom skriftlig notifikation till den andra parten eller de andra parterna i tvisten.

Artikel 2

Förteckning över förlikningsmän

En förteckning över förlikningsmän skall upprättas och föras av Förenta nationernas generalsekreterare. Varje konventionsstat har rätt att nominera fyra förlikningsmän, som alla skall vara personer som åtnjuter det högsta anseende i fråga om opartiskhet, sakkunskap och integritet. Namnen på de sålunda nominerade personerna skall utgöra förteckningen. Om vid någon tidpunkt de av en konventionsstat nominerade förlikningsmännen i förteckningen är färre än fyra, skall denna stat äga rätt att vid behov nominera ytterligare personer. Namnet på en förlikningsman skall stå kvar i förteckningen till dess att det dras tillbaka av den konventionsstat som har nominerat denne; dock skall förlikningsmannen fortsätta att tjänstgöra i den förlikningskommission till vilken denne förlikningsman har utsetts, till dess att förfarandet inför denna kommission har avslutats.

Artikel 3

Tillsättande av förlikningskommission

Förlikningskommissionen skall, såvida parterna inte kommer överens om annat, tillsättas enligt följande:

- a) Med förbehåll för g skall förlikningskommissionen bestå av fem ledamöter.
- b) Den part som inleder förlikningsförfarandet skall utse två förlikningsmän, företrädesvis från den i artikel 2 i denna bilaga angivna förteckningen, av vilka en får ha samma nationalitet som denna part, såvida inte parterna kommer överens om annat. Sådana förordnanden skall anges i den notifikation som avses i artikel 1 i denna bilaga.
- c) Den andra parten i tvisten skall inom 21 dagar efter mottagandet av den i artikel 1 i denna bilaga avsedda notifikationen utse två förlikningsmän på det sätt som anges i b. Om förlikningsmännen inte har utsetts inom denna tid, kan den part som har inlett förfarandet, inom en vecka efter tidens utgång, antingen avsluta förfarandet genom notifikation till den andra parten eller anmoda Förenta nationernas generalsekreterare att utse förlikningsmän i enlighet med e.
- d) Inom 30 dagar efter det att samtliga fyra förlikningsmän har förordnats skall dessa utse en femte förlikningsman från den i artikel 2 i denna bilaga angivna förteckningen; denne skall vara ordförande. Om utnämningen inte gjorts inom denna tid, kan endera parten, inom en vecka efter tidens utgång, anmoda Förenta nationernas generalsekreterare att utse förlikningsman i enlighet med e.
- e) Inom 30 dagar efter mottagandet av en anmodan enligt c eller d skall Förenta nationernas generalsekreterare i samråd med parterna i tvisten från den i artikel 2 i denna bilaga angivna förteckningen utse de förlikningsmän som erfordras.
- f) Vakanser skall besättas på det sätt som föreskrivs för det ursprungliga förordnandet.
- g) Två eller flera parter, som genom överenskommelse fastställer att de har samma intressen, skall gemensamt utse två förlikningsmän. Då två eller flera parter har olika intressen, eller då det råder oenighet om huruvida de har samma intressen, skall de var för sig utse förlikningsmän.
- h) I tvister som berör mer än två parter med skilda intressen, eller då det råder oenighet huruvida dessa har samma intressen, skall parterna tillämpa bestämmelserna i a till f i den utsträckning så är möjligt.

Artikel 4

Förfarande

Förlikningskommissionen skall själv, såvida inte parterna kommer överens om annat, besluta om sitt förfarande. Kommissionen får, med samtycke från parterna i tvisten, erbjuda en konventionsstat att för kommissionen muntligen eller skriftligen framlägga sina synpunkter. Kommissionens beslut beträffande procedurfrågor, dess rapport och rekommendationer skall fattas med enkel majoritet.

Artikel 5

Uppgörelse i godo

Kommissionen får fästa parternas uppmärksamhet på åtgärder som kan underlätta en uppgörelse i godo.

Artikel 6

Kommissionens uppgifter

Kommissionen skall höra parterna, pröva deras yrkanden och invändningar samt framlägga förslag för parterna i syfte att hjälpa dem att träffa en uppgörelse i godo.

*Artikel 7***Rapport**

1. Kommissionen skall avlägga rapport inom 12 månader efter dess tillsättande. I rapporten skall anges alla överenskommelser som har träffats och, om ingen överenskommelse har träffats, dess slutsatser om alla fakta eller rättsfrågor av betydelse för tvisten samt sådana rekommendationer som kommissionen anser lämpliga för att en uppgörelse i godo skall kunna komma till stånd. Rapporten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare och skall omedelbart av denne överlämnas till parterna i tvisten.

2. Kommissionens rapport, innefattande dess slutsatser eller rekommendationer, skall inte vara bindande för parterna.

*Artikel 8***Avslutande**

Förlikningsförfarandet är avslutat, då uppgörelse har träffats, då parterna har godtagit eller någon part har avvisat rapportens rekommendationer genom skriftlig notifikation till Förenta nationernas generalsekreterare eller då en tid på tre månader har förflutit från dagen för överlämnandet av rapporten till parterna.

*Artikel 9***Arvoden och kostnader**

Kommissionens arvoden och kostnader skall bäras av parterna i tvisten.

*Artikel 10***Rätt för parterna att ändra förfarandet**

Parterna i tvisten får genom överenskommelse, som endast gäller för ifrågavarande tvist, ändra varje bestämmelse i denna bilaga.

Kapitel 2**OBLIGATORISKT HÄNSKJUTANDE TILL FÖRLIKNINGSFÖRFARANDE ENLIGT KAPITEL 3 I DEL XV***Artikel 11***Inledande av förfarande**

1. Varje part i en tvist, som i enlighet med kapitel 3 i del XV kan hänskjutas till förlikning enligt detta kapitel, kan inleda förfarandet genom skriftlig notifikation till den andra parten eller de andra parterna i tvisten.

2. Varje part i tvisten, som har mottagit notifikation enligt punkt 1, skall vara skyldig att underkasta sig sådant förfarande.

*Artikel 12***Underlåtelse att svara eller att underkasta sig förlikningsförfarande**

Om en part eller flera parter i tvisten underlåter att svara på en notifikation om inledande av förfarande eller att underkasta sig sådant förfarande, skall detta inte utgöra något hinder för förfarandet.

*Artikel 13***Behörighet**

Tvist om huruvida en förlikningskommission enligt detta kapitel har behörighet skall avgöras av kommissionen.

*Artikel 14***Tillämpning av kapitel 1**

Artiklarna 2–10 i kapitel 1 i denna bilaga äger tillämpning i den mån inte annat stadgas i detta kapitel.

BILAGA VI

STADGA FÖR DEN INTERNATIONELLA HAVSRÄTTSDOMSTOLEN

Artikel 1

Allmänna bestämmelser

1. Den internationella havsrättsdomstolen upprättas och skall utföra sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna konvention och denna stadga.
2. Domstolens säte skall vara i den fria hansestaden Hamburg i Förbundsrepubliken Tyskland.
3. Domstolen får sammanträda och utöva sina funktioner på annan plats, då den anser detta önskvärt.
4. Hänskjutande av tvister till domstolen skall ske i enlighet med bestämmelserna i del XI och XV.

Kapitel 1

DOMSTOLENS ORGANISATION

Artikel 2

Sammansättning

1. Domstolen skall bestå av 21 oavhängiga ledamöter, som skall väljas bland personer som åtnjuter det högsta anseende i fråga om hederlighet och integritet och med erkänd sakkunskap på havsrättens område.
2. I domstolen som helhet skall säkerställas att de huvudsakliga rättssystemen i världen är representerade samt en rättvis geografisk fördelning.

Artikel 3

Ledamöter

1. Två domstolsledamöter får ej vara medborgare i samma stat. En person som med hänsyn till sitt ledamotskap i domstolen skulle kunna betraktas som medborgare i mer än en stat skall anses vara medborgare i den stat i vilken han vanligen utövar sina medborgerliga och politiska rättigheter.
2. Det skall finnas minst tre ledamöter från varje av Förenta nationernas generalförsamling fastställd geografisk grupp.

Artikel 4

Nominering och val

1. Varje konventionsstat får nominera högst två personer som besitter de kvalifikationer som avses i artikel 2 i denna bilaga. Domstolens ledamöter skall väljas från förteckningen över sålunda nominerade personer.

2. Senast tre månader före dagen för valet skall i fråga om det första valet, Förenta nationernas generalsekreterare och, i fråga om följande val, domstolens kanslichef skriftligen anmoda konventionsstaterna att inom två månader inkomma med sina nomineringar av domstolens ledamöter. Generalsekreteraren eller kanslichefen skall upprätta en alfabetisk förteckning över alla de sålunda nominerade personerna med angivande av vilka konventionsstater som har nominerat dem och skall sända förteckningen till konventionsstaterna före den sjunde dagen i den sista månaden före dagen för varje val.

3. Det första valet skall hållas inom sex månader efter dagen för denna konventions ikraftträdande.

4. Domstolens ledamöter skall väljas genom sluten omröstning. Val skall hållas vid ett möte med konventionsstaterna, som i fråga om det första valet sammankallas av Förenta nationernas generalsekreterare och i fråga om följande val enligt av konventionsstaterna överenskommet förfarande. Detta möte är beslutsmässigt när två tredjedelar av konventionsstaterna är närvarande. De personer som väljs till domstolen skall vara de kandidater som erhåller det största antalet röster samt två tredjedels majoritet av rösterna från närvarande och röstande konventionsstater, förutsatt att en sådan majoritet omfattar flertalet av konventionsstaterna.

Artikel 5

Mandatperiod

1. Domstolens ledamöter skall väljas för nio år och får omväljas. För sju ledamöter, som utsetts vid det första valet, skall mandatet dock upphöra efter tre år och för ytterligare sju ledamöter efter sex år.

2. De domstolsledamöter vars mandat skall upphöra vid slutet av ovan nämnda begynnelseperioder på tre eller sex år skall genom lottdragning utses av Förenta nationernas generalsekreterare omedelbart efter det första valet.

3. Domstolens ledamöter skall fortsätta att fullgöra sina skyldigheter till dess att efterträdare har utsetts. Även om detta har skett, skall de avsluta förfaranden som de har påbörjat före tidpunkten för deras ersättande.

4. I händelse av att den ledamot av domstolen vill avgå, skall skriftligt meddelande därom ställas till domstolens president. Platsen blir vakant vid mottagandet av detta meddelande.

Artikel 6

Vakanser

1. Vakanser skall besättas i den för det första valet stadgade ordningen med förbehåll för följande bestämmelse: inom en månad efter det att vakansen uppstått skall kanslichefen skicka ut en i artikel 4 i denna bilaga föreskriven anmodan, och dagen för valet skall fastställas av domstolens president efter samråd med konventionsstaterna.

2. En ledamot av domstolen, som valts att ersätta en ledamot vars mandat ännu inte har utgått, skall inneha ämbetet under återstoden av företrädarens mandatperiod.

Artikel 7

Verksamhet som är oförenlig med innehav av domarämbete

1. En ledamot av domstolen får ej utöva politisk eller administrativ verksamhet eller vara aktivt knuten till eller ha finansiellt intresse i verksamhet som utövas av något företag som deltar i undersökning eller utvinning av havets eller havsbottens tillgångar eller i annat affärsmässigt utnyttjande av havet eller havsbotten.

2. En ledamot av domstolen får ej vara ombud, rådgivare eller advokat i något mål.

3. I tveksamma fall skall beslut fattas med majoritet av domstolens övriga närvarande ledamöter.

Artikel 8

Villkor för ledamöters deltagande i ett visst mål

1. Ledamot av domstolen får ej delta i avgörandet av ett mål i vilket han tidigare har uppträtt såsom endera partens ombud, rådgivare eller advokat eller såsom ledamot av en nationell eller internationell domstol eller skiljedomstol eller i någon annan egenskap.

2. Om en ledamot av domstolen av särskild anledning anser att han inte bör delta i avgörandet av ett visst mål, skall han underrätta domstolens president därom.

3. Om presidenten anser att någon av domstolens ledamöter av särskild anledning inte bör delta i behandlingen av ett visst mål, skall han underrätta denne därom.

4. I tveksamma fall skall beslut fattas med en majoritet av domstolens övriga närvarande ledamöter.

Artikel 9

Följder av att föreskrivna villkor ej längre uppfylls

Om en ledamot enligt de övriga domstolsledamöternas enhälliga uppfattning ej längre uppfyller föreskrivna villkor, skall domstolens president förklara platsen vakant.

Artikel 10

Immunitet och privilegier

Domstolens ledamöter skall, då de tjänstgör vid domstolen, åtnjuta diplomatisk immunitet och diplomatiska privilegier.

Artikel 11

Högtidlig förklaring av ledamöter

Varje ledamot av domstolen skall, innan han tillträder sitt ämbete, vid ett offentligt sammanträde avge en högtidlig förklaring att han skall utöva sina befogenheter opartiskt och samvetsgrant.

Artikel 12

President, vicepresident och kanslichef

1. Domstolen skall välja president och vicepresident för tre år; de får omväljas.

2. Domstolen skall utse kanslichef och kan förordna om att utse sådana andra tjänstemän som kan erfordras.

3. Presidenten och kanslichefen skall ha hemvist där domstolen har sitt säte.

Artikel 13

Beslutsmässighet

1. Alla tillgängliga ledamöter av domstolen skall delta i sammanträdena; för beslutsmässighet krävs att elva (11) valda ledamöter är närvarande.

2. Med förbehåll för artikel 17 i denna bilaga skall domstolen bestämma vilka ledamöter som är tillgängliga för att göra domstolen beslutsam vid handläggningen av en viss tvist, varvid hänsyn skall tas till att effektiv verksamhet skall kunna bedrivas vid de avdelningar som avses i artiklarna 14 och 15 i denna bilaga.

3. Varje tvist som hänskjuts till domstolen och varje framställning till domstolen skall behandlas och avgöras av denna, såvida inte artikel 14 i denna bilaga äger tillämpning eller parterna begär att den skall handläggas i enlighet med artikel 15 i denna bilaga.

Artikel 14

Avdelningen för havsbottentvister

En avdelning för havsbottentvister skall upprättas i enlighet med bestämmelserna i kapitel 4 i denna bilaga. Dess behörighet, befogenheter och uppgifter skall vara de som föreskrivs i kapitel 5 i del XI.

Artikel 15

Särskilda avdelningar

1. Domstolen får upprätta de avdelningar, bestående av tre eller flera av dess valda ledamöter, som den anser nödvändiga för handläggning av särskilda slag av tvister.

2. Domstolen skall upprätta en avdelning för handläggning av en särskild tvist, som hänskjutits till denna, om parterna så begär. Avdelningens sammansättning skall bestämmas av domstolen med parternas samtycke.

3. För att främja en snabb handläggning av målen skall domstolen årligen upprätta en avdelning, bestående av fem av dess valda ledamöter, som kan handlägga tvister enligt ett summariskt förfarande. Två ytterligare ledamöter skall utses att ersätta ledamöter som ej kan delta i en viss förhandling.

4. Tvister skall handläggas av de avdelningar som avses i denna artikel, om parterna så begär.

5. Dom som meddelas av någon av de i denna artikel och de i artikel 14 avsedda avdelningarna skall anses såsom meddelad av domstolen.

Artikel 16

Regler för domstolen

Domstolen skall utarbeta regler för fullgörande av sina uppgifter. Den skall i synnerhet fastställa sina procedurregler.

Artikel 17

Ledamöters nationalitet

1. Ledamöter av domstolen, som har samma nationalitet som en av parterna i tvisten, skall behålla sin rätt att delta som ledamöter av domstolen.

2. Om det i domstolen vid behandling av en tvist ingår en ledamot som har samma nationalitet som en av parterna i tvisten, får varje annan part utvälja en person att ingå som ledamot av domstolen.

3. Om det i domstolen vid behandling av en tvist inte ingår någon ledamot som har samma nationalitet som parterna, får var och en av parterna utvälja en person att ingå som ledamot av domstolen.

4. Denna artikel ägar tillämpning på de avdelningar som avses i artiklarna 14 och 15 i denna bilaga. I sådana fall skall presidenten i samråd med parterna uppmåna särskilt angivna domstolsledamöter, som utgör avdelningen, att i den utsträckning som är nödvändig ställa sina platser till förfogande för domstolsledamöter av samma nationalitet som berörda parter och, om sådana saknas eller ej kan närvara, för av parterna särskilt utvalda ledamöter.

5. Om flera parter gör gemensam sak, skall de vid tillämpning av föregående bestämmelser anses såsom en enda part. I tveksamma fall skall domstolen avgöra.

6. Ledamöter som utvalts i enlighet med punkterna 2, 3 och 4 skall uppfylla de i artiklarna 2, 8 och 11 i denna bilaga föreskrivna villkoren. De skall delta i beslutet såsom fullt jämställda med andra ledamöter.

Artikel 18

Arvode till ledamöter

1. Varje vald ledamot av domstolen skall erhålla ett årligt arvode samt ett särskilt arvode för varje dag under vilken han fullgör sina uppgifter, förutsatt att det totala belopp som utbetalas till en ledamot såsom särskilt arvode under ett år inte överstiger det årliga arvodet.

2. Presidenten skall erhålla ett särskilt årligt arvode.

3. Vicepresidenten skall erhålla ett särskilt arvode för varje dag under vilken han fullgör presidentens uppgifter.

4. Ledamöter som utväljs enligt artikel 17 i denna bilaga och som ej är valda ledamöter av domstolen skall erhålla arvode för varje dag under vilken de fullgör sina uppgifter.

5. Löner, arvoden och ersättningar skall bestämmas från tid till annan vid möten med konventionsstaterna, varvid hänsyn skall tas till domstolens arbetsbörda. De kan inte sänkas under mandatperioden.

6. Kanslichefens lön skall på förslag av domstolen fastställas vid möten med konventionsstaterna.

7. I reglemente som antagits vid möten med konventionsstaterna skall bestämmas de villkor enligt vilka pension kan ges till domstolens ledamöter och kanslichefen samt de villkor enligt vilka domstolens ledamöter och kanslichefen skall få ersättning för sina resekostnader.

8. Löner, arvoden och ersättningar skall vara befriade från all beskattning.

Artikel 19

Domstolens kostnader

1. Domstolens kostnader skall bäras av konventionsstaterna och av myndigheten på de villkor och på det sätt som bestäms vid möte med konventionsstaterna.

2. Då annat rättssubjekt än en konventionsstat eller myndigheten är part i en tvist som hänskjutits till domstolen, skall domstolen fastställa det belopp som parten skall bidra med för att täcka domstolens kostnader.

Kapitel 2

BEHÖRIGHET

Artikel 20

Möjlighet att vara part inför domstolen

1. Domstolen är öppen för konventionsstaterna.

2. Domstolen är öppen för andra rättssubjekt än konventionsstater i mål varom uttryckligen stadgas i del XI eller i mål som hänskjuts till domstolen enligt annan överenskommelse, som ger domstolen behörighet och som godtagits av alla parter i målet.

Artikel 21

Behörighet

Domstolens behörighet omfattar alla tvister och framställningar som underställs denna i enlighet med föreliggande konvention samt alla frågor som särskilt anges i annan överenskommelse som ger domstolen behörighet.

*Artikel 22***Hänskjutande av tvister som omfattas av andra överenskommelser**

Om alla parter i ett gällande avtal som behandlar en fråga som avses i denna konvention är överens därom kan tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av avtalet hänskjutas till domstolen i enlighet med en sådan överenskommelse.

*Artikel 23***Tillämpliga rättsregler**

Domstolen skall avgöra alla tvister och framställningar i enlighet med artikel 293.

Kapitel 3

FÖRFARANDE

*Artikel 24***Inledande av förfarande**

1. Tvister hänskjuts till domstolen alltefter omständigheterna, antingen genom notifikation om särskild överenskommelse eller genom skriftlig framställning, ställd till kanslichefen. I båda fallen skall föremålet för tvisten och parterna anges.
2. Kanslichefen skall omedelbart notifiera alla berörda om den särskilda överenskommelsen eller framställningen.
3. Kanslichefen skall även notifiera alla konventionsstater.

*Artikel 25***Provisoriska åtgärder**

1. I enlighet med artikel 290 skall domstolen och dess avdelning för havsbottentvister ha befogenhet att föreskriva provisoriska åtgärder.
2. Om domstolen inte sammanträder eller om ett tillräckligt antal ledamöter inte är tillgängliga för att göra den beslutsmässiga, skall de provisoriska åtgärderna föreskrivas av den enligt artikel 15.3 i denna bilaga upprättade avdelningen för summariskt förfarande. Oaktat bestämmelserna i artikel 15.4 i denna bilaga kan sådana provisoriska åtgärder antas på begäran av part i tvisten. De skall granskas och prövas av domstolen.

*Artikel 26***Muntlig förhandling**

1. Muntlig förhandling skall ledas av presidenten eller, i hans frånvaro, av vicepresidenten. Om båda är förhindrade skall den i ämbetet äldste närvarande domaren leda förhandlingen.

2. Förhandlingarna skall vara offentliga, såvida inte domstolen beslutar annorlunda eller parterna begär att allmänheten ej skall åga tillträde.

*Artikel 27***Rättegångsförfarande**

Domstolen skall utfärda anvisningar för rättegångsförfarandet, bestämma i vilken form och inom vilken tid varje part skall föra sin talan samt vidta alla åtgärder i samband med bevisupptagningen.

*Artikel 28***Uteblivelse**

Om någon av parterna inte inställer sig inför domstolen eller underlåter att föra sin talan, kan den andra parten begära att domstolen fortsätter förfarandet och fattar beslut. En parts uteblivelse eller underlåtenhet att föra sin talan skall inte utgöra något hinder för förfarandet. Innan domstolen fattar beslut, skall den inte blott förvissa sig om att den är behörig i tvisten utan även om att yrkandet är sakligt och rättsligt välgrundat.

*Artikel 29***Erforderlig majoritet**

1. Alla frågor skall avgöras med enkel majoritet av närvarande domstolsledamöter.
2. I händelse av lika röstetal skall presidenten eller hans ställföreträdare ha utslagsröst.

*Artikel 30***Dom**

1. I en dom skall anges de skäl på vilka den grundar sig.
2. Där skall anges namnen på de domstolsledamöter som har deltagit i beslutet.
3. Om domen helt eller delvis ej uttrycker domstolsledamöternas enhälliga mening, skall en ledamot åga rätt att avge särskilt utlåtande.
4. Domen skall undertecknas av presidenten och kanslichefen. Den skall uppläsas vid offentligt sammanträde efter det att parterna i tvisten fått vederbörlig underrättelse.

*Artikel 31***Begäran att få ingripa**

1. Om en konventionsstat anser att den har ett rättsligt intresse som kan beröras av beslutet i en tvist, kan den hos domstolen begära att få ingripa.

2. Det tillkommer domstolen att besluta om denna begäran.
3. Om begäran om att få ingripa beviljas, skall domstolens beslut i tvisten vara bindande för den ingripande konventionsstaten i den utsträckning detta berör frågor med hänsyn till vilka konventionsstaten har ingripit.

Artikel 32

Rätt att ingripa i mål rörande tolkning eller tillämpning

1. När det är fråga om tolkning eller tillämpning av denna konvention, skall kanslichefen omedelbart notifiera alla konventionsstater.
2. När det är fråga om tolkning eller tillämpning av en internationell överenskommelse enligt artikel 21 eller 22 i denna bilaga, skall kanslichefen notifiera alla parter i överenskommelsen.
3. De parter som avses i punkterna 1 och 2 har rätt att ingripa i förfarandet; om den utnyttjar denna rätt, skall den tolkning domen ges vara lika bindande för denna part.

Artikel 33

Slutgiltighet och bindande verkan av beslut

1. Domstolens beslut är slutgiltigt och skall åtlydas av alla parter i tvisten.
2. Ett beslut skall endast vara bindande för parterna med hänsyn till ifrågavarande tvist.
3. I händelse av meningsskiljaktighet beträffande ett besluts innebörd eller räckvidd skall domstolen tolka det på en parts begäran.

Artikel 34

Kostnader

Om ej annat beslutas av domstolen, skall varje part bära sina egna kostnader.

Kapitel 4

AVDELNINGEN FÖR HAVSBOTTENTVISTER

Artikel 35

Sammansättning

1. Avdelningen för havsbottentvister som avses i artikel 14 i denna bilaga skall bestå av 11 ledamöter ur domstolen, vilka väljs av en majoritet av domstolens valda ledamöter.

2. Vid valet av ledamöter till avdelningen skall säkerställas en representation av de huvudsakliga rättssystemen i värden och en rättvis geografisk fördelning. Myndighetens församling får anta allmänna rekommendationer i fråga om sådan representation och fördelning.

3. Avdelningens ledamöter skall väljas vart tredje år och får omväljas för ytterligare en period.

4. Avdelningen skall bland ledamöterna välja sin ordförande, som skall tjänstgöra under den period för vilken avdelningen har valts.

5. Om något mål ännu inte har avgjorts vid utgången av den treårsperiod för vilken avdelningen har valts, skall den i sin ursprungliga sammansättning avsluta detta mål.

6. Om det uppstår en vakans på avdelningen, skall domstolen bland sina valda ledamöter välja en efterträdare, som skall tjänstgöra under återstoden av företrädarens mandatperiod.

7. Avdelningen är beslutsför, då sju av domstolens valda ledamöter är närvarande.

Artikel 36

Tillfälliga avdelningar

1. Avdelningen för havsbottentvister skall upprätta en tillfällig avdelning bestående av tre av dess ledamöter för att handlägga särskilda tvister som hänskjutits till denna i enlighet med artikel 188.1 b. Sammansättningen av en sådan avdelning skall med parternas godkännande bestämmas av avdelningen för havsbottentvister.

2. Om parterna inte är eniga om sammansättningen av en tillfällig avdelning, skall varje part i tvisten utse en ledamot, och den tredje ledamoten skall utses av parterna gemensamt. Om de är oeniga eller om någon part underlåter att omedelbart utse en ledamot, skall ordföranden i avdelningen för havsbottentvister, efter samråd med parterna, omedelbart utse ledamoten eller ledamöterna bland avdelningens ledamöter.

3. Ledamöter av den tillfälliga avdelningen får inte vara i tjänst hos eller ha samma nationalitet som någon av parterna i tvisten.

Artikel 37

Möjlighet att vara part

Avdelningen är öppen för konventionsstaterna, myndigheten och de övriga rättssubjekt som avses i kapitel 5 i del XI.

Artikel 38

Tillämpliga rättsregler

- Utöver bestämmelserna i artikel 293 skall avdelningen tillämpa
- regler, förordningar och förfaranden som antagits av myndigheten i enlighet med denna konvention, samt
 - kontraktsvillkor avseende verksamhet i området i frågor som berör dessa kontrakt.

*Artikel 39***Verkställighet av avdelningens beslut**

Avdelningens beslut skall kunna verkställas inom konventionsstaternas områden på samma sätt som domar eller beslut av den högsta instansen i den konventionsstat på vars område verkställigheten söks.

*Artikel 40***Tillämpning av andra kapitel i denna bilaga**

1. Övriga kapitel i denna bilaga, som inte är oförenliga med detta kapitel, skall tillämpas på avdelningen.
2. Vid utövandet av sina funktioner med avseende på rådgivande utlåtanden skall avdelningen följa bestämmelserna i denna bilaga angående förfaranden inför domstolen, i den mån den anser dessa vara tillämpliga.

Kapitel 5

ÄNDRINGAR

*Artikel 41***Ändringar**

1. Ändringar i denna bilaga, med undantag av ändringar i kapitel 4, får endast antas i enlighet med artikel 313 eller med konsensus vid konferens sammankallad i enlighet med denna konvention.
2. Ändringar i kapitel 4 får antas endast i enlighet med artikel 314.
3. Domstolen får genom skriftlig underrättelse till konventionsstaterna för deras övervägande i enlighet med punkterna 1 och 2 föreslå sådana ändringar i denna stadga som den anser nödvändiga.

BILAGA VII

SKILJEDOM

Artikel 1

Inledande av förfarande

Med förbehåll för bestämmelserna i del XV får varje part i en tvist hänskjuta tvisten till i denna bilaga föreskrivet skiljedomsförfarande genom skriftlig notifikation till den andra parten eller de andra parterna i tvisten. Till notifikationen skall fogas en framställning av yrkandet och grunderna härför.

Artikel 2

Förteckning över skiljedomare

1. En förteckning över skiljedomare skall upprättas och föras av Förenta nationernas generalsekreterare. Varje konventionsstat skall äga rätt att nominera fyra skiljedomare, vilka alla skall vara personer som har erfarenhet av havsrättsliga frågor och som åtnjuter det högsta anseende för hederlighet, sakkunskap och integritet. Namnen på de sålunda nominerade personerna skall utgöra förteckningen.

2. Om vid någon tidpunkt de av en konventionsstat nominerade skiljedomarna på förteckningen blir färre än fyra, skall denna stat äga rätt att nominera de ytterligare personer som erfordras.

3. Namnet på en skiljedomare skall stå kvar på förteckningen till dess att det dras tillbaka av den konventionsstat som har gjort nomineringen; skiljedomaren skall dock fortsätta att tjänstgöra vid den skiljedomstol till vilken han har utsetts, till dess att förfarandet inför behörig skiljedomstol har avslutats.

Artikel 3

Tillsättande av skiljedomstol

För förfaranden enligt denna bilaga skall skiljedomstolen, såvida inte parterna kommer överens om annat, tillsättas enligt följande:

- Med förbehåll för g skall skiljedomstolen bestå av fem ledamöter.
- Den part som har anhängiggjort förfarandet skall förordna en ledamot, som företrädesvis skall väljas från den i artikel 2 i denna bilaga avsedda förteckningen, och som får ha samma nationalitet som denna part. Sådant förordnande skall medtas i den i artikel 1 i denna bilaga avsedda notifikationen.
- Den andra parten i tvisten skall inom 30 dagar efter mottagandet av den i artikel 1 i denna bilaga avsedda notifikationen förordna en ledamot, som företrädesvis skall väljas från förteckningen och som kan ha samma nationalitet som parten. Om förordnandet inte sker inom denna period, kan den part som anhängiggjort förfarandet, inom två veckor efter utgången av denna period, begära att förordnandet sker i enlighet med e.
- De tre övriga ledamöterna skall förordnas genom överenskommelse mellan parterna. De skall företrädesvis väljas från förteckningen och skall vara medborgare i tredje stater,

såvida inte parterna kommer överens om annat. Parterna i tvisten skall förordna skiljedomstolens ordförande bland dessa tre ledamöter. Om parterna inte inom 60 dagar efter mottagandet av den i artikel 1 i denna bilaga avsedda notifikationen kan nå överenskommelse om förordnandet av en eller flera av domstolens ledamöter, som skall utses genom överenskommelse, eller om val av ordförande, skall, på framställning av part i tvisten, förordnandet av återstående ledamot eller ledamöter ske i enlighet med e. Sådan framställning skall göras inom två veckor efter utgången av förutnämnda sextiodagarsperiod.

- Om inte parterna kommer överens om att en person eller tredje stat, som utsetts av parterna, skall förordna ledamöter enligt c och d, skall internationella havsrättsdomstolens president utfärda nödvändiga förordnanden. Om presidenten är förhindrad att utfärda dessa förordnanden eller har samma nationalitet som någon av parterna i tvisten, skall uppdraget övergå till den i tjänsten närmast äldste ledamoten av den Internationella havsrättsdomstolen, som är tillgänglig och inte har samma nationalitet som någon av parterna. Förordnande enligt detta moment skall avse person i den i artikel 2 i denna bilaga avsedda förteckningen och skall utfärdas inom en period av 30 dagar efter mottagandet av framställningen och i samråd med parterna. De sålunda förordnade ledamöterna skall ha olika nationalitet och får ej vara i tjänst hos någon av parterna i tvisten, ej ha fast hemvist på sådan parts område och ej ha samma nationalitet som sådan part.
- Vakanser skall besättas på det sätt som föreskrivs för det ursprungliga förordnandet.
- Parter med samma intresse skall gemensamt genom överenskommelse förordna en ledamot. Då flera parter har skilda intressen eller då det råder oenighet om huruvida de har samma intresse, skall var och en förordna en ledamot. Det antal ledamöter som parterna förordnar var för sig skall alltid med en ledamot understiga det antal ledamöter som parterna skall förordna gemensamt.
- I tvister som berör mer än två parter skall bestämmelserna i a-f tillämpas i största möjliga utsträckning.

Artikel 4

Skiljedomstolens uppgifter

En skiljedomstol som tillsatts enligt artikel 3 i denna bilaga skall utföra sina uppgifter i enlighet med denna bilaga och övriga bestämmelser i denna konvention.

Artikel 5

Förfarande

Såvida inte parterna i tvisten kommer överens om annat, skall skiljedomstolen själv besluta om sitt förfarande, varvid skall säkerställas att varje part får möjlighet att höras och att föra sin talan.

*Artikel 6***Skyldigheter för tvistande parter**

Parterna i tvisten skall underlätta skiljedomstolens arbete och skall särskilt i enlighet med sin lagstiftning och med användning av alla tillgängliga medel

- a) lämna domstolen all relevant dokumentation, allt bistånd och alla upplysningar, samt
- b) göra det möjligt för domstolen att vid behov inkalla vittnen eller sakkunniga och uppta deras vittnesmål samt att besöka de platser som har samband med målet.

*Artikel 7***Kostnader**

Om inte skiljedomstolen på grund av särskilda omständigheter i målet beslutar annat, skall domstolens kostnader, innefattande ersättning till ledamöterna, bäras till lika delar av parterna i tvisten.

*Artikel 8***Erforderlig majoritet för beslut**

Skiljedomstolens beslut skall fattas med enkel majoritet bland ledamöterna. Om mindre än halva antalet ledamöter är frånvarande eller avstår från att rösta, skall detta ej utgöra något hinder för domstolen att fatta beslut. I händelse av lika röstetal skall ordföranden ha utslagsröst.

*Artikel 9***Uteblivande**

Om en av parterna i tvisten underlåter att inställa sig inför skiljedomstolen eller att föra sin talan, kan den andra parten begära att domstolen fortsätter förfarandet och meddelar dom. Om någon av parterna uteblir eller underlåter att föra sin talan, skall detta inte utgöra något hinder för förfarandet. Innan skiljedomstolen meddelar dom, skall den övertyga sig inte blott om att den är behörig i tvisten utan även om att yrkandet är sakligt och rättsligt välgrundat.

*Artikel 10***Skiljedom**

Skiljedomens skall begränsas till tvisteföremålet och ange de skäl varpå den grundas. Den skall innehålla namnen på de ledamöter som har deltagit samt datum för skiljedomens meddelande. Domstolsledamot kan till domen foga särskild eller avvikande mening.

*Artikel 11***Skiljedomens slutgiltighet**

Skiljedomens skall vara slutlig och inte kunna överklagas, om inte parterna i tvisten i förväg har kommit överens om ett appellationsförfarande. Den skall efterkommas av parterna i tvisten.

*Artikel 12***Tolkning eller genomförande av skiljedom**

1. Tvist som kan uppstå mellan parterna beträffande tolkningen eller sättet för verkställandet av skiljedomens kan av endera parten för beslut hänskjutas till den skiljedomstol som meddelat domen. För detta ändamål skall vakanser i domstolen besättas på det sätt som föreskrivs för det ursprungliga förordnandet av domstolens ledamöter.

2. Sådan tvist kan genom överenskommelse mellan samtliga tvistande parter hänskjutas till annan domstol eller skiljedomstol enligt artikel 287.

*Artikel 13***Tillämpning på andra rättssubjekt än konventionsstater**

Bestämmelserna i denna bilaga skall i tillämpliga delar äga tillämpning på tvister som berör andra rättssubjekt än konventionsstater.

BILAGA VIII

SÄRSKILT SKILJEFÖRFARANDE

Artikel 1

Anhängiggörande av förfarande

I den mån inte annat stadgas i del XV, får en part i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av de artiklar i denna konvention som berör 1) fiske, 2) skydd och bevarande av den marina miljön, 3) marinvetenskaplig forskning eller 4) sjöfart, innefattande förorening från fartyg eller genom dumpning, hänskjuta tvisten till det särskilda skiljeförfarande som avses i denna bilaga genom skriftlig notifikation till den andra parten eller de andra parterna i tvisten. Till notifikationen skall fogas en framställning av yrkandet samt de skäl varpå det grundar sig.

Artikel 2

Förteckning över sakkunniga

1. En förteckning över sakkunniga skall upprättas och föras för vart och ett av följande områden: 1) fiske, 2) skydd och bevarande av den marina miljön, 3) marinvetenskaplig forskning samt 4) sjöfart, innefattande förorening från fartyg eller genom dumpning.

2. Förteckningarna skall upprättas och föras av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) när det gäller fiske, av Förenta nationernas miljöprogram (UNEP) när det gäller skydd och bevarande av den marina miljön, av Mellanstatliga oceanografiska kommissionen när det gäller marinvetenskaplig forskning och av internationella sjöfartsorganisationen (IMO) när det gäller sjöfart, innefattande förorening från fartyg eller genom dumpning eller, i varje enskilt fall, av det berörda underorgan till vilket ifrågavarande organisation, program eller kommission har överlämnat denna uppgift.

3. Varje konventionsstat skall äga rätt att inom varje område nominera två sakkunniga vilkas sakkunskap från juridisk, vetenskaplig eller teknisk synpunkt är allmänt erkänd och vilka åtnjuter det högsta anseende i fråga om hederlighet och integritet. Namnen på de sålunda nominerade personerna inom varje område skall utgöra respektive förteckning.

4. Om vid någon tidpunkt de av en konventionsstat nominerade sakkunniga på den sålunda upprättade förteckningen blir färre än två, skall denna konventionsstat äga rätt att vid behov nominera de ytterligare personer som erfordras.

5. Namnet på en sakkunnig skall stå kvar på förteckningen till dess att det dras tillbaka av den konventionsstat som gjort nomineringen; en sådan sakkunnig skall dock fortsätta sitt uppdrag vid den särskilda skiljedomstol till vilken denne har utsetts till dess att förfarandet inför denna särskilda skiljedomstol är avslutat.

Artikel 3

Tillsättande av särskild skiljedomstol

För förfarande enligt denna bilaga skall, såvida inte parterna beslutar annat, den särskilda skiljedomstolen tillsättas enligt följande:

- a) Med förbehåll för g skall den särskilda skiljedomstolen bestå av fem ledamöter.
- b) Den part som har anhängiggjort förfarandet skall förordna två ledamöter, som företrädesvis skall väljas från den i artikel 2 i denna bilaga avsedda förteckningen eller förteckningarna, som hänför sig till tvistefrågorna. En av ledamöterna kan ha samma nationalitet som parten. Förordnandena skall medtas i den notifikation som avses i artikel 1 i denna bilaga.
- c) Den andra parten i tvisten skall inom 30 dagar efter mottagandet av den notifikation som avses i artikel 1 i denna bilaga förordna två ledamöter, som företrädesvis skall väljas från den förteckning eller de förteckningar som hänför sig till tvistefrågorna och av vilka en kan ha samma nationalitet som denna part. Om ledamöterna inte har förordnats inom denna tidsperiod, får den part som inleder förfarandet, inom två veckor efter utgången av denna period, begära att ledamöterna skall förordnas i enlighet med e.
- d) Parterna i tvisten skall genom överenskommelse förordna den särskilda skiljedomstolens ordförande, som företrädesvis skall väljas från tillämplig förteckning och som, såvida inte parterna kommer överens om annat, skall vara medborgare i en tredje stat. Om parterna inte inom 30 dagar efter mottagandet av den i artikel 1 i denna bilaga avsedda notifikationen kan nå överenskommelse om förordnande av ordförande, skall denne, på begäran av en part i tvisten, förordnas i enlighet med e. Sådan begäran skall framställas inom två veckor efter utgången av förutnämnda trettiodagarsperiod.
- e) Om parterna inte kommer överens om att förordnandet skall göras av en av dem utsedd person eller tredje stat, skall Förenta nationernas generalsekreterare göra de nödvändiga förordnandena inom trettio dagar efter mottagandet av en begäran enligt c och d. De förordnanden som avses i detta stycke skall göras från i artikel 2 i denna bilaga nämnda tillämpliga förteckning eller förteckningar över sakkunniga och i samråd med parterna i tvisten och berörda internationella organisation. De sålunda förordnade ledamöterna skall ha olika nationalitet och får inte vara i tjänst hos någon av parterna i tvisten, de får inte ha fast hemvist på sådan parts territorium eller ha samma nationalitet som sådan part.
- f) Vakanser skall besättas på det sätt som föreskrivs för det ursprungliga förordnandet.
- g) Parter med samma intresse skall genom överenskommelse gemensamt förordna två domstolsledamöter. Då flera parter har olika intressen, eller då det råder oenighet om huruvida de har samma intresse, skall var och en utse en ledamot av domstolen.
- h) I tvister som berör mer än två parter skall bestämmelserna under a-f äga tillämpning i största möjliga utsträckning.

Artikel 4

Allmänna bestämmelser

Artiklarana 4–13 i bilaga VII skall i tillämpliga delar tillämpas på det särskilda skiljedomsförfarandet i enlighet med denna bilaga.

*Artikel 5***Fastställande av sakförhållande**

1. Parterna i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention med avseende på (1) fiske, (2) skydd och bevarande av den marina miljön, (3) marinvetenskaplig forskning eller (4) sjöfart, innefattande förorening från fartyg eller genom dumpning, får vid vilken tidpunkt som helst anmoda en särskild skiljedomstol, som tillsatts i enlighet med artikel 3 i denna bilaga, att genomföra en undersökning och fastställa de sakförhållanden som givit upphov till tvisten.

2. Såvida inte parterna kommer överens om annat, skall fastställandet av sakförhållanden genom den särskilda skiljedomstolen, som fullgör sina uppgifter i enlighet med punkt 1, anses som slutgiltigt mellan parterna.

3. Om samtliga parter i tvisten så begär, får den särskilda skiljedomstolen utarbeta rekommendationer, som inte har samma verkan som ett beslut utan endast skall utgöra underlag för parternas granskning av de frågor som har föranlett tvisten.

4. Med förbehåll för vad som stadgas i punkt 2 skall den särskilda skiljedomstolen, om inte parterna kommer överens om annat, fullgöra sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna bilaga.

BILAGA IX

DELTAGANDE AV INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

*Artikel 1***Terminologi**

I artikel 305 och i denna bilaga avses med "internationell organisation" en mellanstatlig av staten upprättad organisation till vilken medlemsstaterna har överfört behörighet beträffande frågor som regleras av denna konvention, däri inbegripet behörigheten att ingå traktater med avseende på dessa frågor.

*Artikel 2***Undertecknande**

En internationell organisation får underteckna denna konvention, om flertalet av dess medlemsstater har undertecknat den. En internationell organisation skall vid undertecknandet avge en förklaring, som närmare anger vilka frågor som regleras av denna konvention och för vilka behörighet har överförts till organisationen av de medlemsstater som har undertecknat konventionen samt behörighetens art och omfattning.

*Artikel 3***Formell bekräftelse och anslutning**

1. En internationell organisation får deponera sitt instrument angående formell bekräftelse eller sitt anslutningsinstrument om flertalet av dess medlemsstater deponerar eller har deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument.

2. De instrument som deponeras av den internationella organisationen skall innehålla de åtaganden och förklaringar som krävs enligt artiklarna 4 och 5 i denna bilaga.

*Artikel 4***Omfattningen av deltagande samt rättigheter och skyldigheter**

1. En internationell organisations instrument angående formell bekräftelse eller anslutning skall innehålla ett åtagande att den godkänner staters rättigheter och skyldigheter enligt denna konvention vad beträffar de frågor för vilka behörigheten har överförts till den av de medlemsstater som är parter i denna konvention.

2. En internationell organisation skall vara part i denna konvention i den utsträckning som den har behörighet i enlighet med de förklaringar, meddelanden eller notifikationer som avses i artikel 5 i denna bilaga.

3. En sådan internationell organisation skall utöva de rättigheter och fullgöra de skyldigheter som annars skulle tillkomma de medlemsstater som tillika är parter i denna konvention, i frågor där behörigheten har överförts till organisationen av dessa medlemsstater. Medlemsstaterna i den internationella organisationen skall inte utöva behörighet som de har överfört till denna.

4. En sådan internationell organisations deltagande skall i intet fall medföra en ökning av den representation som de medlemsstater som är konventionsstater annars skulle vara berättigade till, däri inbegripet rätten att fatta beslut.

5. En sådan internationell organisations deltagande skall i intet fall medföra att rättigheter enligt denna konvention tilldelas sådana medlemsstater i organisationen som ej är konventionsstater.

6. I händelse av konflikt mellan en internationell organisations skyldigheter enligt denna konvention och dess skyldigheter enligt den överenskommelse enligt vilken organisationen upprättats eller handlingar i samband härmed, skall skyldigheterna enligt denna konvention äga företräde.

*Artikel 5***Förklaringar, notifikationer och underrättelser**

1. En internationell organisations instrument angående formell bekräftelse eller anslutning skall innehålla en förklaring som närmare anger de sakområden i denna konvention för vilka behörighet har överförts till organisationen av de medlemsstater som är parter i konventionen.

2. En medlemsstat i en internationell organisation skall, då den ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, eller då organisationen deponerar sitt instrument angående formell bekräftelse eller anslutning, beroende på vilket som sker sist, avge en förklaring som närmare anger de sakområden i denna konvention för vilka den har överfört behörighet till organisationen.

3. De konventionsstater som är medlemsstater i en internationell organisation, vilken är part i denna konvention, skall antas ha behörighet i alla de sakområden i denna konvention för vilka överföring av behörighet till organisationen ej uttryckligen deklarerats, notifierats eller meddelats av dessa stater i enlighet med denna artikel.

4. Den internationella organisationen och dess medlemsstater som är parter skall omedelbart notifiera depositarien för denna konvention om varje ändring i behörighetsfördelningen, däri inbegripet nya behörighetsöverföringar vilka närmare anges i förklaringarna enligt punkterna 1 och 2.

5. Varje konventionsstat får anmoda en internationell organisation och de medlemsstater som är konventionsstater att lämna information om vem som har behörighet i varje särskild fråga som har uppkommit. Organisationen och de berörda medlemsstaterna skall lämna denna information inom rimlig tid. Den internationella organisationen och medlemsstaterna får även, på eget initiativ, lämna denna information.

6. Förklaringar, notifikationer och underrättelser enligt denna artikel skall närmare ange arten och omfattningen av den överförda behörigheten.

*Artikel 6***Ansvar och skadestånd**

1. De parter som har behörighet enligt artikel 5 i denna bilaga skall vara ansvariga för bristande iakttagande av skyldigheterna eller för varje annan överträdelse av denna konvention.

2. Varje konventionsstat får hos en internationell organisation eller hos de medlemsstater som är konventionsstater, anhålla om information om vem som har ansvar för varje särskild fråga. Organisationen och de berörda medlemsstaterna skall lämna denna information. Om denna information ej lämnas inom rimlig tid eller om den information som lämnats är motstridig, skall detta medföra solidariskt ansvar.

*Artikel 7***Biläggande av tvister**

1. En internationell organisation skall, då den deponerar sitt instrument angående formell bekräftelse eller anslutning eller vid senare tidpunkt, genom skriftlig förklaring, vara fri att välja ett eller flera av de förfaranden för biläggande av tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som avses i artikel 287.1 a, c eller d.

2. Del XV skall i tillämpliga delar tillämpas på tvister mellan parterna i denna konvention, av vilka en eller flera är internationella organisationer.

3. Då en internationell organisation och en eller flera av dess medlemsstater är gemensamma parter i en tvist eller är parter med samma intresse, skall organisationen anses ha godkänt samma förfaranden för biläggandet av tvisterna som medlemsstaterna; då en medlemsstat har valt endast Internationella domstolen enligt artikel 287, skall dock organisationen och den berörda medlemsstaten anses ha godkänt skiljedomsförfarande i

enlighet med bilaga VII, såvida parterna i tvisten ej kommit överens om annat.

*Artikel 8***Tillämplighet av del XVII**

Del XVII skall i tillämpliga delar tillämpas på en internationell organisation med följande undantag:

- a) En internationell organisations instrument angående formell bekräftelse eller anslutning skall inte beaktas vid tillämpning av artikel 308.1.
- b) i) En internationell organisation skall ha uteslutande behörighet vad beträffar tillämpningen av artiklarna 312–315 i den utsträckning som den har behörighet enligt artikel 5 i denna bilaga i hela den sakfråga som ändringen omfattar.
ii) I vad avser tillämpningen av artikel 316 punkterna 1, 2 och 3 skall en internationell organisations instrument angående formell bekräftelse eller anslutning till en ändring vad avser den sakfråga som helt täcks av den internationella organisationens behörighet i enlighet med artikel 5 i denna bilaga, betraktas som ratifikations- eller anslutningsinstrument för varje medlemsstat som är konventionsstat.
iii) Beträffande alla andra ändringar skall den internationella organisationens instrument angående formell bekräftelse eller anslutning ej beaktas vid tillämpningen av artikel 316 punkterna 1 och 2.
- c) i) En internationell organisation får inte säga upp denna konvention i enlighet med artikel 317 så länge någon av dess medlemsstater är konventionsstat och den fortsätter att uppfylla de i artikel 1 i denna bilaga angivna villkoren.
ii) En internationell organisation skall säga upp denna konvention när ingen av dess medlemsstater längre är konventionsstat eller om den internationella organisationen ej längre uppfyller de i artikel 1 i denna bilaga angivna villkoren. Sådan uppsägning träder omedelbart i kraft.

AVTAL**om genomförande av del XI i Förenta nationernas havsrättskonvention den 10 december 1982**

DE STATER SOM ÄR PARTER I DETTA AVTAL

SOM ERKÄNNER det värdefulla bidrag som Förenta nationernas havsrättskonvention den 10 december 1982 (nedan kallad "konventionen") ger till bevarandet av fred, rättvisa och framåtskridande för världens alla folk,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR att havsbotten och dess underlag utanför gränserna för nationell jurisdiktion (nedan kallad "Området") och tillgångarna i området utgör mänsklighetens gemensamma arvedel,

SOM ÄR MEDVETNA OM konventionens betydelse för skyddet och bevarandet av den marina miljön och om den ökande oron för den globala miljön,

SOM HAR BEHANDLAT Förenta nationernas generalsekreterares rapport om resultatet av de informella konsultationer som hållits mellan staterna från 1990 till 1994 angående utestående frågor som avser del XI och hänförliga bestämmelser i konventionen (nedan kallad "del XI"),

SOM BEAKTAR de politiska och ekonomiska förändringar har inträtt, däribland sådana med marknadsorienterad inriktning, vilka inverkar på genomförandet av del XI,

SOM ÖNSKAR underlätta allmänt deltagande i konventionen,

SOM ANSER att ett avtal om genomförande av del XI bäst skulle tillgodose detta mål,

HAR KOMMIT ÖVERENS OM följande.

*Artikel 1***Genomförande av del XI**

1. De stater som är parter i detta avtal åtar sig att genomföra del XI i enlighet med detta avtal.
2. Bilagan utgör en integrerande del av detta avtal.

*Artikel 2***Förhållande mellan detta avtal och del XI**

1. Bestämmelserna i detta avtal och i del XI skall tolkas och tillämpas gemensamt som ett enda rättsinstrument. I händelse av bristande överensstämmelse mellan detta avtal och del XI skall bestämmelserna i detta avtal ha företräde.

2. Artiklarna 309–319 i konventionen skall tillämpas på detta avtal så som de tillämpas på konventionen.

*Artikel 3***Undertecknande**

Detta avtal skall stå öppet för undertecknande i Förenta nationernas högkvarter i tolv (12) månader från dagen för dess antagande av de stater och rättssubjekt som avses i konventionens artikel 305.1 a, c, d, e och f.

*Artikel 4***Samtycke till att vara bunden av avtalet**

1. Sedan detta avtal har antagits skall varje ratifikationsinstrument eller instrument om formell bekräftelse av eller anslutning till konventionen även utgöra samtycke till att vara bunden av detta avtal.

2. Ingen stat eller rättssubjekt får ge sitt samtycke till att vara bunden av detta avtal, såvida vederbörande inte redan har gett eller samtidigt ger sitt samtycke till att vara bunden av konventionen.

3. En stat eller ett rättssubjekt som avses i artikel 3 kan ge sitt samtycke till att vara bunden av detta avtal genom

- a) undertecknande utan förbehåll för ratificering, formell bekräftelse eller för sådant förfarande som avses i artikel 5,
- b) undertecknande med förbehåll för ratificering eller formell bekräftelse följt av ratificering eller formell bekräftelse,
- c) undertecknande med förbehåll för sådant förfarande som avses i artikel 5, eller
- d) anslutning.

4. Formell bekräftelse av de rättssubjekt som avses i konventionens artikel 305.1 f skall ske i enlighet med konventionens bilaga IX.

5. Ratifikationsinstrument och instrument om formell bekräftelse eller anslutning skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 5

Förenklat förfarande

1. En stat eller ett rättssubjekt som före dagen för antagande av detta avtal har deponerat ett ratifikationsinstrument eller ett instrument om formell bekräftelse av eller anslutning till konventionen och som har undertecknat detta avtal i enlighet med dess artikel 4.3 c skall anses ha gett sitt samtycke till att vara bunden av detta avtal tolv (12) månader efter dagen för dess antagande, såvida inte ifrågasättande stat eller rättssubjekt före denna dag skriftligen underrättar depositarien om att den inte begagnar sig av det förenklade förfarande som anges i denna artikel.

2. I händelse av en sådan underrättelse skall samtycke till att vara bunden av detta avtal ges i enlighet med artikel 4.3 b.

Artikel 6

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft trettio (30) dagar efter den dag då fyrtio (40) stater har gett sitt samtycke till att vara bundna av avtalet i enlighet med artiklarna 4 och 5, förutsatt att dessa stater innefattar minst sju av de stater

som avses i punkt 1 a i resolution II från Förenta nationernas tredje havsrättskonferens (nedan kallad "resolution II") och att minst fem av dessa stater är utvecklade länder. Om dessa villkor för ikraftträdande är uppfyllda före den 16 november 1994, träder avtalet i kraft den 16 november 1994.

2. För varje stat eller rättssubjekt som ger sitt samtycke till att vara bunden av detta avtal efter det att de krav som anges i punkt 1 har uppfyllts, träder detta avtal i kraft den trettionde dagen efter dagen för avgivande av dess samtycke till att vara bunden av avtalet.

Artikel 7

Provisorisk tillämpning

1. Om detta avtal inte har trätt i kraft den 16 november 1994, skall det tillämpas provisoriskt i avvaktan på dess ikraftträdande av

- a) stater som har samtyckt till dess antagande i Förenta nationernas generalförsamling, med undantag för stater som före den 16 november 1994 skriftligen underrättar depositarien om att den antingen inte vill tillämpa avtalet på detta sätt eller att den kommer att samtycka till en sådan tillämpning först efter senare undertecknande eller skriftlig underrättelse,
- b) stater och rättssubjekt som undertecknar detta avtal, med undantag för sådana stater eller rättssubjekt som samtidigt skriftligen underrättar depositarien om att den inte vill tillämpa avtalet på detta sätt,
- c) stater och rättssubjekt som samtycker till dess provisoriska tillämpning genom att skriftligen underrätta depositarien om detta,
- d) stater som ansluter sig till detta avtal.

2. Alla sådana stater och rättssubjekt skall tillämpa detta avtal provisoriskt i enlighet med sina nationella eller andra interna lagar och författningar med verkan från den 16 november 1994 eller dagen för undertecknande, underrättelse om samtycke eller anslutning, om denna inträffar senare.

3. Provisorisk tillämpning skall upphöra dagen för ikraftträdandet av detta avtal. I varje fall skall provisorisk tillämpning upphöra den 16 november 1998 om vid denna tidpunkt kravet i artikel 6.1 på samtycke att vara bunden av detta avtal av minst sju av de stater (av vilka minst fem skall vara utvecklade länder) som avses i punkt 1 a i resolution II inte har uppfyllts.

*Artikel 8***Avtalsslutande stater**

1. I detta avtal avses med avtalsslutande stater stater som har samtyckt till att vara bundna av detta avtal och för vilka detta avtal är i kraft.

2. Detta avtal är i tillämpliga delar tillämpligt på de rättssubjekt som avses i konventionens artikel 305.1 c, d, e och f och som blir parter i detta avtal i enlighet med de villkor som är relevanta för vart och ett av dem och i den utsträckning som avtalsslutande stater hänför sig till dessa rättssubjekt.

*Artikel 9***Depositarie**

Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för detta avtal.

*Artikel 10***Giltiga texter**

Originaltexten till detta avtal, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har lika giltighet, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta avtal.

SOM SKEDDE I NEW YORK den 28 juli 1994.

BILAGA

AVSNITT 1

Kostnader för konventionsstaterna och institutionella arrangemang

1. Den internationella myndigheten för havsbotten (nedan kallad *myndigheten*) är den organisation genom vilken konventionsstaterna enligt den ordning för området som fastställs i del XI och i detta avtal, skall organisera och kontrollera verksamhet i området med särskild uppgift att förvalta dess tillgångar. Myndighetens befogenheter och åligganden skall vara de som uttryckligen tilldelats den genom konventionen. Myndigheten skall ha de därav följande och med konventionen överensstämmande befogenheter som är underförstådda och nödvändiga för utövandet av dessa befogenheter och åligganden i samband med verksamheten i området.
2. För att minimera kostnaderna för de avtalslutande staterna skall samtliga organ och underställda organisationer som skall inrättas enligt konventionen och detta avtal vara kostnadseffektiva. Denna princip gäller även frekvensen, längden och tidpunkten för möten.
3. Inrättandet av myndighetens organ och underställda organisationer och deras verksamhet skall grundas på ett utvecklingsinriktat tänkande, som tar hänsyn till vederbörande organs och underställda organisationers funktionella behov så att de på ett effektivt sätt kan fullgöra sina olika uppgifter på verksamhetens olika utvecklingsstadier i området.
4. När konventionen träder i kraft, skall myndighetens uppgifter inledningsvis fullgöras av församlingen, rådet, sekretariatet, den juridiska och tekniska kommissionen samt finanskommittén. Den ekonomiska planeringskommissionens åliggande skall utföras av den juridiska och tekniska kommissionen tills rådet beslutar annat eller den första arbetsplanen för bearbetning godkännts.
5. Mellan konventionens ikraftträdande och godkännandet av den första arbetsplanen för bearbetning skall myndigheten inrikta sig på:
 - a) att behandla ansökningarna om godkännande av arbetsplaner för undersökning i enlighet med del XI och detta avtal,
 - b) att genomföra beslut fattade av den förberedande kommissionen för den internationella myndigheten för havsbotten och för den internationella havsrättsdomstolen (nedan kallad *den förberedande kommissionen*) rörande de registrerade pionjärinvesteringarna och deras intygande stater, inklusive dessas rättigheter och skyldigheter enligt konventionens artikel 308.5 samt resolution II.13,
 - c) att övervaka att de arbetsplaner för undersökning som har godkänts i form av kontrakt efterlevs,
 - d) att övervaka och granska tendenserna och utvecklingen avseende gruvdrift på djuphavsbotten, inklusive regelbunden analys av förhållandena på världsmarknaden för metaller samt metallpriser, trender och framtidsutsikter,
 - e) att studera eventuell ekonomisk inverkan av mineralutvinningen i området för de landbaserade producenter av dessa mineral som sannolikt kommer att drabbas hårdast i avsikt att minimera deras svårigheter och biträda dem i deras ekonomiska anpassning med hänsyn tagen till det arbete som utförts i detta avseende av den förberedande kommissionen,
 - f) att antaga sådana regler, föreskrifter och förfaranden som krävs för verksamheten i området allt eftersom den utvecklas. Oaktat bestämmelserna i konventionens bilaga III artikel 17.2 b och c skall sådana regler, föreskrifter och förfaranden beakta villkoren i detta avtal, den ytterligare förseningen i affärsmässig gruvdrift på djuphavsbotten samt den sannolika arbetstakten i området,
 - g) att anta regler, föreskrifter och förfaranden som inkorporerar tillämpliga standarder för skydd och bevarande av den marina miljön,
 - h) att främja och uppmuntra vetenskaplig marin forskning avseende verksamhet i området samt att sammanställa och sprida resultaten av sådan forskning och analys när de blir tillgängliga med särskild tonvikt på forskning avseende verksamhetens inverkan på miljö i området,

- i) att förvärva kunskap på vetenskaplig nivå om den marina teknologi som har betydelse för verksamheten i området i synnerhet den som avser skydd och bevarande av den marina miljön, samt att följa utvecklingen av denna teknologi,
- j) att bedöma tillgänglig information om prospektering och undersökning,
- k) att på lämpligt sätt utarbeta regler, föreskrifter och förfaranden för bearbetning, inklusive regler som avser skydd och bevarande av den marina miljön.
6. a) En ansökan om godkännande av en arbetsplan för undersökning skall behandlas av rådet sedan det mottagit yttrande om ansökningen från den juridiska och tekniska kommissionen. Behandling av en sådan ansökan om godkännande av en arbetsplan för undersökning skall ske i enlighet med bestämmelserna i konventionen inklusive dess bilaga III och detta avtal, och med hänsyn till följande:
- i) En arbetsplan för undersökning som ingivits för en stat eller en fysisk eller juridisk person eller en del av en sådan person som avses i resolution II.1 a ii eller iii annan än en registrerad pionjärinvestorare, och som redan har bedrivit omfattande verksamhet i området innan konventionen trädde i kraft, eller dennes efterträdare i fråga om intresse i verksamheten, skall anses ha uppfyllt de uppställda finansiella och tekniska kraven för att en arbetsplan skall godkännas om sponsorstaten intygar att sökanden har nedlagt ett belopp motsvarande minst trettio (30) miljoner US-dollar på forskningsverksamhet och undersökning och har använt minst tio (10) procent av beloppet för att lokalisera, mäta upp och utvärdera det område som täcks av arbetsplanen. Om denna uppfyller konventionens krav i övrigt och följer alla regler, föreskrifter och förfaranden som har antagits i anslutning därtill, skall den godkännas av rådet i form av ett kontrakt. Bestämmelserna i avsnitt 3.11 i denna bilaga skall tolkas och tillämpas i enlighet härmed.
- ii) Oaktat bestämmelserna i resolution II.8 a får en registrerad pionjärinvestorare begära godkännande av en arbetsplan för undersökning inom trettiosex (36) månader efter konventionens ikraftträdande. Arbetsplanen för undersökning skall innehålla de dokument, rapporter och annan information som överlämnats till den förberedande kommissionen både före och efter registreringen varvid skall bifogas ett intyg att villkoren uppfyllts i form av en objektiv rapport, som beskriver i vad mån skyldigheterna uppfyllts under den ordning som gällde för pionjärinvesteringar, utförd av den förberedande kommissionen i enlighet med resolution II.11 a. En sådan arbetsplan skall anses vara godkänd. En sådan arbetsplan skall ha formen av ett kontrakt mellan myndigheten och den registrerade pionjärinvestoraren i enlighet med del XI och detta avtal. Avgiften på 250 000 US-dollar, som skall ha erlagts enligt resolution II.7 a, skall anses utgöra avgiften för undersökningsfasen enligt avsnitt 8.3 i denna bilaga. Avsnitt 3.11 i denna bilaga skall tolkas och tillämpas i enlighet härmed.
- iii) I enlighet med principen om icke-diskriminering skall ett kontrakt med en stat eller en fysisk eller juridisk person eller en del av en sådan person som avses i a i ovan innefatta arrangemang som skall vara likvärdiga eller inte vara mindre gynnsamma än de som avtalats med sådana registrerade investorer som avses i a ii ovan. Om någon av staterna eller de fysiska eller juridiska personerna eller delar av dem som avses i a i ovan beviljas gynnsammare villkor, skall rådet bevilja likvärdiga och ej mindre gynnsamma villkor än dem som gäller för registrerade pionjärinvestorer enligt a ii, förutsatt att ett sådant arrangemang inte inverkar menligt på eller är till förfång för myndigheten.
- iv) En stat som är sponsor för en ansökan om arbetsplan enligt bestämmelserna i a i och ii häröver, får vara en avtalslutande stat eller en stat som provisoriskt tillämpar detta avtal enligt dess artikel 7, eller en stat som är provisorisk medlem av myndigheten enligt punkt 12.
- v) Resolution II.8 c skall tolkas och tillämpas i enlighet med a iv ovan.
- b) Arbetsplaner för undersökning skall godkännas i enlighet med konventionens artikel 153.3.
7. Till en ansökan om godkännande av arbetsplan skall bifogas en bedömning av den föreslagna verksamhetens möjliga inverkan på miljön samt en beskrivning av ett program för oceanografiska studier och miljöstudier av baslinjen i enlighet med de regler, föreskrifter och förfaranden som har antagits av myndigheten.
8. Med förbehåll för punkt 6 a i eller ii skall en ansökan om godkännande av arbetsplan för undersökning behandlas i enlighet med de förfaranden som avses i avsnitt 3.11 i denna bilaga.

9. En arbetsplan för undersökning skall beviljas för en period om femton (15) år. När en sådan arbetsplan löper ut, skall tillståndshavaren ansöka om en arbetsplan för bearbetning, såvida han inte redan har gjort detta eller har fått arbetsplanen för undersökning förlängd. En tillståndshavare kan ansöka om en sådan förlängning av perioden på högst fem år varje gång. En sådan förlängning skall beviljas om tillståndshavaren lojalt har bemödat sig om att uppfylla arbetsplanens krav, men av orsaker som han inte råder över inte har kunnat avsluta nödvändigt förberedande arbete för att kunna fortsätta till bearbetningsstadiet, eller om rådande ekonomiska förhållanden inte motiverar en fortsättning till bearbetningsstadiet.

10. Avsättning av ett reserverat område för myndigheten i enlighet med konventionens bilaga III artikel 8 skall ske i samband med att ansökan om arbetsplan för undersökning eller för både undersökning och bearbetning godkänns.

11. Utan hänsyn till bestämmelserna i punkt 9 skall en godkänd arbetsplan för undersökning som sponsras av minst en stat som provisoriskt tillämpar detta avtal, löpa ut om den staten upphör att provisoriskt tillämpa detta avtal och inte har blivit provisorisk medlem enligt punkt 2, eller inte har blivit part i avtalet.

12. När avtalet träder i kraft, får de i artikel 3 nämnda staterna och de fysiska och juridiska personer som har tillämpat avtalet provisoriskt i enlighet med artikel 7 och för vilka det inte gäller, fortsätta att vara provisoriska medlemmar av myndigheten i avvaktan på att avtalet träder i kraft för sådana stater och fysiska eller juridiska personer i enlighet med följande:

- a) Om avtalet träder i kraft före den 16 november 1996 skall sådana stater och fysiska eller juridiska personer ha rätt att även i fortsättningen delta som provisoriska medlemmar av myndigheten efter det att en stat eller en fysisk eller juridisk person har notifierat depositarien av detta avtal att den avser delta som provisorisk medlem. Ett sådant medlemskap skall upphöra, antingen den 16 november 1996, eller när avtalet och konventionen träder i kraft för en sådan medlem, vilkendera tidpunkt som inträffar tidigast. På begäran av vederbörande stat eller fysiska eller juridiska person, kan rådet förlänga sådant medlemskap efter den 16 november 1996 för ytterligare en eller flera perioder på vardera högst två år, förutsatt att rådet har försäkrat sig om att den berörda staten eller fysiska eller juridiska personen lojalt har bemödat sig om att bli part i avtalet och konventionen.
- b) Om avtalet träder i kraft efter den 15 november 1996, kan sådana stater och fysiska eller juridiska personer begära att rådet beviljar dem fortsatt provisoriskt medlemskap i myndigheten under en eller flera perioder fram till den 16 november 1998. Rådet skall bevilja sådant medlemskap gällande från dagen för sådan begäran om det har försäkrat sig om att staten eller den fysiska eller juridiska personen i fråga lojalt har bemödat sig om att bli part i avtalet och konventionen.
- c) Stater och rättssubjekt som är provisoriska medlemmar av myndigheten enligt a eller b ovan skall tillämpa villkoren i del XI och avtalet i enlighet med deras respektive nationella eller inhemska lagar, förordningar och årliga budgetanslag, och skall ha samma rättigheter och skyldigheter som andra medlemmar, inklusive
 - i) skyldighet att bidra till myndighetens administrativa budget i enlighet med tariffen för fastställda bidrag,
 - ii) rätt att vara sponsor för en ansökan om godkännande av en arbetsplan för undersökning. Beträffande rättssubjekt vars beståndsdelar är fysiska eller juridiska personer som har mer än en nationalitet, skall en arbetsplan för undersökning inte godkännas, såvida inte alla de stater vars fysiska eller juridiska personer består av dessa personer, är parter i avtalet eller provisoriskt anslutna till det.
- d) Utan hinder av bestämmelserna i punkt 9 skall en godkänd arbetsplan som har formen av kontrakt för undersökning som har sponsrats enligt c ii ovan av en stat som var provisorisk medlem, löpa ut om medlemskapet upphör och staten eller ifrågavarande stat eller rättssubjekt inte har blivit part i avtalet.
- e) Om en sådan medlem inte har betalat sitt fastställda bidrag eller på annat sätt inte har fullgjort sina skyldigheter enligt denna punkt, skall det provisoriska medlemskapet upphöra.

13. Med hänvisning till konventionens bilaga III artikel 10 skall en prestation som inte har varit godtagbar, tolkas så att den avser fall där tillståndshavaren inte har uppfyllt kraven i en godkänd arbetsplan, trots skriftliga varningar från myndigheten att göra detta.

14. Myndigheten skall ha sin egen budget. Intill slutet av det år som följer på det år då avtalet träder i kraft skall myndighetens förvaltningskostnader bestridas genom företagets budget. Därefter skall dessa kostnader bestridas med medlemmarnas — även de provisoriska medlemmarnas — fastställda bidrag enligt

konventionens artikel 171 a och 173 samt avtalet, till dess att myndigheten har tillräckliga medel från andra källor för att bestrida dessa kostnader. Myndigheten skall inte utöva den befogenhet som avses i konventionens artikel 174.1 för att låna medel för att täcka förvaltningsbudgeten.

15. I enlighet med konventionens artikel 162.2 o ii skall myndigheten utarbeta och anta regler, föreskrifter och förfaranden på grundval av de principer som anges i avsnitt 2, 5, 6, 7 och 8 i denna bilaga, liksom de ytterligare regler, föreskrifter och förfaranden som krävs för att underlätta godkännandet av arbetsplanerna för undersökning eller bearbetning enligt följande:

- a) Rådet kan göra detta när det anser att alla eller någon av dessa regler, föreskrifter eller förfaranden krävs för verksamhet i området, eller när det bedömer att affärsmässig bearbetning är omedelbart förestående, eller på begäran av en stat, vars medborgare avser ansöka om godkännande av en arbetsplan för bearbetning.
- b) Om en stat inkommer med begäran enligt a ovan, skall rådet i enlighet med konventionens artikel 162.2 o anta sådana regler, föreskrifter och förfaranden senast två år efter en sådan begäran.
- c) Om rådet inte har avslutat utarbetandet av reglerna, föreskrifterna och förfarandena om bearbetning inom den angivna tiden, och en ansökan om godkännande av en arbetsplan för bearbetning väntar på handläggning, skall rådet likafullt pröva och provisoriskt godkänna en sådan arbetsplan på grundval av konventionens bestämmelser, regler, föreskrifter och förfaranden som rådet provisoriskt kan ha antagit eller på grundval av konventionens normer och de villkor och principer som anges i denna bilaga, liksom på de principer som gäller för lika behandling av tillståndshavare.

16. De förslag till regler, föreskrifter och förfaranden samt eventuella rekommendationer för bestämmelserna i del XI som finns i den förberedande kommissionens rapporter och rekommendationer skall beaktas av myndigheten när den antar regler, föreskrifter och förfaranden i enlighet med del XI och detta avtal.

17. Tillämpliga bestämmelser i konventionens del XI avsnitt 4 skall tolkas och tillämpas i enlighet med avtalet.

AVSNITT 2

Företaget

1. Myndighetens sekretariat skall utföra företagets uppgifter tills detta börjar driva egen verksamhet. Myndighetens generalsekreterare skall utse en tillförordnad generaldirektör bland myndighetens personal för att övervaka sekretariatets ovan angivna uppgifter. Dessa uppgifter skall bestå i

- a) att övervaka och granska tendenserna och utvecklingen av gruvdrift på djuphavsbotten, däribland en regelbunden analys av förhållandena på världsmarknaden för metaller samt metallpriser, trender och utsikter,
- b) att bedöma resultat av marin vetenskaplig forskning om verksamheten i området med särskild betoning på undersökningar om verksamhetens inverkan på miljön i området,
- c) att bedöma tillgängliga uppgifter om prospektering och undersökning,
- d) att bedöma den teknologiska utvecklingen avseende verksamheten i området, särskilt teknologi för skydd och bevarande av den marina miljön,
- e) att utvärdera information och data om de områden som är reserverade för myndigheten,
- f) att bedöma olika förslag till samriskföretag (joint ventures),

g) att sammanställa information om tillgången på utbildad arbetskraft,

h) att studera olika alternativ av företagsledning på företaget vid olika driftsstadier.

2. I enledningsskedet skall företaget idka gruvdrift på djuphavsbotten i form av samriskföretag. När en arbetsplan för bearbetning godkänns för en fysisk eller juridisk person annan än företaget, eller när rådet mottar en ansökan om ett samriskföretag med företaget skall det behandla frågan om hur företaget skall fungera oberoende av myndighetens sekretariat. Om ett samriskföretag tillsammans med företaget är förenligt med god affärsmannased skall rådet utfärda ett direktiv i enlighet med konventionens artikel 170.2 som innehåller bestämmelser om sådan oberoende verksamhet.

3. De avtalslutande staternas skyldighet att finansiera en av företagens gruvor enligt konventionens bilaga IV artikel 11.3 skall inte gälla och ifrågavarande stater skall inte vara skyldiga att finansiera någon av verksamheterna vid någon av företagens gruvor eller enligt dess samriskföretagsprogram.

4. De skyldigheter som gäller för tillståndshavare skall även gälla för företaget. Utan hänsyn till bestämmelserna i konventionens artikel 153.3 och bilaga III artikel 3.5 skall en arbetsplan för företaget då den godkänns, ha formen av ett kontrakt mellan myndigheten och företaget.

5. En tillståndshavare som har bidragit med ett visst område till myndigheten i form av ett reserverat område har förhandsrätt att ingå samriskföretag med företaget för undersökning och bearbetning av ifrågavarande område. Om företaget inte inkommer med en ansökan om arbetsplan för verksamhet i sådant reserverat område senast femton (15) år efter det att företaget har börjat bedriva verksamhet, oberoende av myndighetens sekretariat, eller senast femton (15) år efter den dag som det området reserverades för myndigheten, vilkendera tidpunkt som inträffar senast, skall den tillståndshavare som har tillhandahållit området ha rätt att ansöka om godkännande av en arbetsplan för ifrågavarande område under förutsättning att denne lojalt erbjuder sig att låta företaget ingå som partner i samriskföretaget.

6. Artikel 170.4, bilaga IV och andra bestämmelser i konventionen avseende företaget skall tolkas och tillämpas i enlighet med detta avsnitt.

AVSNITT 3

Beslutsfattande

1. Myndighetens allmänna riktlinjer skall fastställas av församlingen i samråd med rådet.

2. Beslut i myndighetens organ bör som regel vara enhälliga.

3. Om alla försök att uppnå ett enhälligt beslut har uttömts, skall beslut fattas genom omröstning i församlingen, varvid det krävs majoritetsbeslut av närvarande och röstande medlemmar i procedurfrågor och två tredjedels majoritet enligt konventionens artikel 159.8 i sakfrågor.

4. Församlingens beslut i en fråga där även rådet har behörighet eller i en administrativ, budgetär eller finansiell fråga skall grundas på rekommendation av rådet. Om församlingen inte godtar rådets rekommendation i något ärende, skall den återförvisa ärendet till rådet för ytterligare behandling. Rådet skall ta ärendet under förnyad prövning på grundval av församlingens synpunkter.

5. Om alla försök att uppnå ett enhälligt beslut har uttömts, skall beslut fattas genom omröstning i församlingen, varvid det krävs majoritetsbeslut av närvarande och röstande medlemmar i procedurfrågor och i sakfrågor, utom när konventionen kräver enhälliga rådsbeslut, två tredjedels majoritet, förutsatt att inte en majoritet i någon av de kamrar som anges i punkt 9 motsätter sig ett sådant beslut. När rådet fattar beslut skall det sträva efter att tillgodose samtliga myndighetsmedlemmars intressen.

6. Rådet kan uppskjuta ett beslut för att möjliggöra ytterligare förhandlingar när det förefaller som om alla försök att uppnå enhällighet i en fråga inte har uttömts.
7. Ett beslut av församlingen eller rådet med finansiell eller budgetär innebörd skall grundas på finanskommitténs rekommendationer.
8. Bestämmelserna i konventionens artikel 161.8 b och c är utan verkan.
9. a) Varje grupp av stater som har valts enligt punkt 15 a-c skall behandlas som en kammare i omröstning i rådet. De utvecklingsländer som har valts enligt punkt 15 d och e skall behandlas som en kammare vid omröstning i rådet.
b) Innan rådsmedlemmarna väljs skall församlingen upprätta listor över länder som uppfyller villkoren för medlemskap i gruppen av stater i punkt 15 a-d. Om en stat uppfyller villkoren för medlemskap i mer än en grupp, kan den bara föreslås av en grupp till val i rådet, och den skall endast representera den gruppen vid omröstning i rådet.
10. Varje grupp av stater i punkt 15 a-d skall vara representerad i rådet av de medlemmar som den gruppen har nominerat. Varje grupp skall endast nominera så många kandidater som krävs för att fylla den gruppens platser. När antalet potentiella kandidater i var och en av de grupper som avses i punkt 15 a-e överstiger antalet tillgängliga platser i var och en av dessa grupper, skall som regel rotationsprincipen gälla. De medlemmar som är stater i var och en av dessa grupper skall avgöra hur denna princip skall tillämpas för dessa grupper.
11. a) Rådet skall godkänna en rekommendation av den juridiska och tekniska kommissionen avseende en arbetsplan såvida ej rådet med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar, inklusive en majoritet av närvarande och röstande medlemmar i var och en av rådets kamrar, beslutar att inte godkänna en arbetsplan. Om rådet inte fattar beslut på en rekommendation att godkänna en arbetsplan inom föreskriven tid, skall rekommendationen betraktas som godkänd av rådet vid utgången av ifrågavarande tid. Den föreskrivna tiden skall normalt vara sextio (60) dagar, såvida inte rådet beslutar om en längre tid. Om kommissionen rekommenderar att en arbetsplan inte skall godkännas eller ej avger någon rekommendation, kan rådet likafullt godkänna arbetsplanen i enlighet med arbetsordningens regler för beslut i sakfrågor.
b) Bestämmelserna i konventionens artikel 162.2 j skall vara utan verkan.
12. En tvist som uppstår i samband med att en arbetsplan inte godkänns, skall underkastas det förlikningsförfarande som avses i konventionen.
13. Beslut som fattas genom omröstning i den juridiska och tekniska kommissionen skall ske genom majoritetsbeslut av närvarande och röstande medlemmar.
14. Konventionens del XI kapitel 4 avsnitt B och C skall tolkas och tillämpas i enlighet med detta avsnitt.
15. Rådet skall bestå av trettiosex (36) av myndighetens medlemmar, valda av församlingen på följande sätt:
 - a) Fyra (4) medlemmar från de stater som är avtalsparter och som under de senaste fem åren enligt tillgänglig statistik antingen har konsumerat mer än 2 procent av värdet av den totala världskonsumtionen, eller hade en nettoimport överstigande 2 procent av värdet av den totala världsimporten av de råvaror som framställs av de mineralgrupper som skall brytas i området, förutsatt att bland dessa fyra medlemmar ingår den stat från den östeuropeiska regionen som har den största ekonomin i den regionen, beräknat i bruttonationalprodukt, och den stat som den dag som konventionen träder i kraft har den största ekonomin beräknat i bruttonationalprodukt, om sådana stater önskar vara representerade i denna grupp.
 - b) Fyra (4) medlemmar från den grupp av åtta stater som har gjort de största investeringarna för att förbereda och driva verksamheten i området, antingen direkt eller genom sina medborgare.
 - c) Fyra (4) medlemmar bland de avtalslutande stater som på grundval av produktionen i områden under deras jurisdiktion är stora nettoexportörer av de mineralgrupper som skall utvinna från området, inklusive minst två utvecklingsländer vars export av sådana mineral har väsentlig betydelse i deras ekonomier.

- d) Sex (6) medlemmar i gruppen av utvecklingsländer som representerar särskilda intressen. Dessa särskilda intressen skall innefatta folkrika stater, stater som saknar kust eller som är geografiskt missgynnade, stater som är öar, stater som har en betydande import av de mineralgrupper som skall utvinna i området, stater som är potentiella producenter av sådana mineral samt de minst utvecklade länderna.
- e) Arton (18) medlemmar valda så att de representerar en jämn geografisk fördelning av platserna i rådet som helhet, förutsatt att varje geografisk region skall ha minst en medlem vald enligt denna princip. I detta syfte skall de geografiska regionerna vara Afrika, Asien, Östeuropa, Latinamerika och Karibien, Västeuropa samt övriga.

16. Bestämmelserna i konventionens artikel 161.1 skall vara utan verkan.

AVSNITT 4

Granskningskonferensen

Bestämmelserna avseende granskningskonferensen i konventionens artikel 155.1, 3 och 4 skall vara utan verkan. Utan hänsyn till bestämmelserna i konventionens artikel 314.2 kan församlingen på rekommendation av rådet genomföra en granskning av de frågor som avses i artikel 155.1. Ändringar i detta avtal och del XI skall göras enligt de förfaranden som anges i konventionens artikel 314, 315 och 316, förutsatt att principerna, det internationella rättssystemet och villkoren i artikel 155.2 iaktas och rättigheterna i punkt 5 i den artikeln inte påverkas.

AVSNITT 5

Teknologiöverföring

1. Utöver bestämmelserna i konventionens artikel 144 skall teknologiöverföring, vad avser del XI, ske enligt följande principer:
- a) Företaget och de utvecklingsländer som önskar få del av teknologi för gruvdrift på djuphavsbotten skall bemöda sig om att skaffa sådan teknologi på rimliga affärsmässiga villkor på den öppna marknaden eller genom samriskföretag (joint ventures),
- b) Om företaget eller utvecklingsländer inte kan förvärva teknologi för gruvdrift på djuphavsbotten, får myndigheten begära att alla eller någon av tillståndshavarna och deras respektive sponsrande stater samarbetar för att möjliggöra för företaget eller ett samriskföretag som tillhör företaget, eller ett eller flera utvecklingsländer som söker förvärva sådan teknologi, att på skäligen affärsmässiga, förenliga med ett effektivt skydd av immateriella egendomsrättigheter, göra detta. De avtalslutande staterna förbinder sig att fullt och effektivt samarbeta med myndigheten i detta syfte och att säkerställa att de tillståndshavare som sponsras av dem samarbetar även helt och fullt med myndigheten.
- c) Som allmän regel gäller att de avtalslutande staterna skall främja internationellt tekniskt och vetenskapligt samarbete avseende verksamhet i området, både mellan de berörda parterna och genom att utarbeta program för utbildning, tekniskt bistånd och vetenskapligt samarbete om marin vetenskap och teknologi och skydd och bevarande av den marina miljön.
2. Bestämmelserna i konventionens bilaga III artikel 5 skall vara utan verkan.

AVSNITT 6

Riktlinjer för bearbetning

1. Myndighetens riktlinjer för bearbetning skall grundas på följande principer:
- a) Utveckling av tillgångarna i området skall ske i enlighet med god affärsmannased.
- b) Bestämmelserna i GATT, dess tillhörande koder och efterföljande eller ersättande avtal skall gälla för verksamhet i området.

- c) Ingen subventionering av verksamhet i området får förekomma utom sådan som är tillåten enligt de avtal som avses i b ovan. Subventionering enligt dessa principer skall definieras i de kontraktsvillkor som avses i b ovan.
- d) Ingen diskriminering mellan de mineral som utvinns i området och de som utvinns annorstädes skall förekomma. Ingen företrädesrätt till marknaderna för sådana mineral eller för import av råvaror som framställs av sådana mineral skall förekomma, i synnerhet inte
- i) genom att införa tullar eller icke-tariffära handelshinder, och
 - ii) genom att avtalslutande stater ger företrädesrätt till marknader för sådana mineral eller råvaror som framställs av deras statliga företag eller av fysiska eller juridiska personer som är medborgare i den staten eller kontrolleras av dem eller den statens medborgare.
- e) En arbetsplan för bearbetning som har godkänts av myndigheten för varje gruvområde skall innehålla en tidsplan för den tilltänkta bearbetningen och skall ange beräknad maximal mängd mineral som får brytas per år enligt planen.
- f) Följande skall gälla för biläggande av tvister rörande bestämmelserna i de kontrakt som avses i b ovan:
- i) När de berörda avtalslutande staterna även är parter i sådana avtal, skall de tillämpa de förfaranden för biläggande av tvister som finns i dessa avtal.
 - ii) När en eller flera berörda avtalslutande stater inte är parter i sådana avtal, skall de tillämpa konventionens förfaranden för biläggande av tvister.
- g) Vid ett utslag enligt de avtal som avses i b ovan att avtalslutande stat har gjort sig skyldig till otillåten subventionering eller subventionering som har haft skadlig verkan på en annan avtalsstats intressen, och lämpliga åtgärder inte har vidtagits av ifrågavarande stat, kan en avtalslutande stat begära att rådet vidtar lämpliga åtgärder.
2. Principerna i punkt 1 skall inte påverka de rättigheter och skyldigheter enligt någon bestämmelse i avtal som avses i punkt 1 b ovan liksom tillämpliga avtal avseende frihandel och tullunioner, med avseende på stater som är avtalsparter och som även är parter i sådana avtal.
3. Om en tillståndshavare tar emot andra subventioner än sådana som är tillåtna enligt de avtal som avses i punkt 1 b, skall detta betraktas som ett brott mot de grundläggande villkoren i det kontrakt som utgör en arbetsplan för verksamhet i området.
4. En avtalslutande stat som har skäl att tro att det har skett en överträdelse av föreskrifterna i punkt 1 b-c eller punkt 3 kan initiera ett förfarande för biläggande av tvister i enlighet med punkt 1 f eller g.
5. En avtalslutande stat får när som helst uppmärksamma rådet på verksamhet som enligt dess uppfattning inte står i överensstämmelse med föreskrifterna i punkt 1 b-d.
6. Myndigheten skall utarbeta regler, föreskrifter och förfaranden som säkerställer uppfyllandet av bestämmelserna i detta avsnitt, inklusive relevanta regler, föreskrifter och förfaranden för godkännande av arbetsplaner.
7. Bestämmelserna i konventionens artikel 151.1-7 och 9, artikel 162.2 q, artikel 165.2 n, samt bilaga III artikel 6.5, och artikel 7 skall vara utan verkan.

AVSNITT 7

Ekonomiskt bistånd

1. Myndighetens riktlinjer för bistånd till utvecklingsländer vars exportinkomster allvarligt minskat eller vars ekonomier allvarligt skadats till följd av sänkta priser på ett drabbat mineral eller minskad exportvolym av detta, i den mån sådan minskning har orsakats av verksamhet i området, skall grundas på följande principer:
- a) Myndigheten skall upprätta en fond för ekonomiskt bistånd med en del av de av myndighetens medel som överstiger de medel som behövs för att täcka de administrativa kostnaderna. Storleken på det belopp som anslås för detta ändamål skall bestämmas av rådet från tid till annan på rekommendation av finanskommittén. Endast medel som har mottagits från tillståndshavare, inklusive företaget samt frivilliga bidrag skall anslås till fonden för ekonomiskt bistånd.

- b) Utvecklingsländer med landbaserad gruvarbete, vars ekonomier allvarligt drabbats genom bearbetning av mineral på djuphavsbotten skall få bidrag från myndighetens fond för ekonomiskt bistånd.
- c) Myndigheten skall tillhandahålla medel från fonden till drabbade utvecklingsländer med landbaserad gruvarbete när så är lämpligt i samarbete med befintliga globala eller regionala utvecklingsinstitutioner som har den infrastruktur och sakkunskap som krävs för att genomföra sådana biståndsprogram.
- d) Omfattningen och tidsplanen för sådant bistånd skall bestämmas från fall till fall. Därvid skall vederbörlig hänsyn tas till karaktären och omfattningen av de problem som de drabbade utvecklingsländerna med landsbaserad gruvarbete har ställt inför.

2. Konventionens artikel 151.10 skall genomföras med hjälp av de åtgärder för ekonomiskt bistånd som avses i punkt 1 ovan. Konventionens artikel 160.2 l, artikel 162.2 n, artikel 164.2 d, artikel 171 f samt artikel 173.2 c skall tolkas i enlighet därmed.

AVSNITT 8

Finansiella kontraktsvillkor

1. Följande principer skall ligga till grund för upprättande av regler, föreskrifter och förfaranden för finansiella villkor i kontrakt:

- a) Systemet för betalningar till myndigheten skall vara rättvist för både tillståndshavaren och myndigheten och skall tillhandahålla lämpliga metoder för att fastställa att tillståndshavaren efterlever systemet.
- b) Taxan enligt systemet skall ligga inom ramen för den som gäller landbaserad gruvarbete av ifrågavarande mineral eller liknande mineral för att undvika att gruvarbete på djuphavsbotten får en konstlad konkurrensfördel eller ogynnsamt drabbar en tillståndshavare.
- c) Systemet bör inte vara komplicerat och inte förorsaka större administrativa kostnader för myndigheten eller en tillståndshavare. Man bör överväga att anta ett royaltysystem eller en kombination av royaltysystem och vinstdelningssystem. Om alternativa system införs har tillståndshavaren rätt att välja det system som är tillämpligt på hans kontrakt. Varje senare ändring i valet mellan alternativa system skall emellertid ske genom överenskommelse mellan myndigheten och tillståndshavaren.
- d) En fast årlig avgift skall erläggas från den dag då affärsmässig bearbetning påbörjas. Denna avgift kan räknas av mot andra avgifter som skall erläggas enligt det system som antagits i enlighet med c ovan. Rådet skall fastställa avgiftens storlek.
- e) Systemet för betalningar kan ses över periodiskt mot bakgrund av ändringar i förhållandena. Alla ändringar skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. För befintliga kontrakt kan sådana ändringar endast tillämpas efter tillståndshavarens bestämmande. Varje senare ändring i valet mellan alternativa system skall ske genom överenskommelse mellan myndigheten och tillståndshavaren.
- f) Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av de regler och föreskrifter som baseras på dessa principer skall underkastas de förfaranden för biläggande av tvister som avses i konventionen.

2. Bestämmelserna i konventionens bilaga III artikel 13.3–10 skall vara utan verkan.

3. Vad gäller genomförandet av konventionens bilaga III artikel 13.2 skall avgiften för att pröva ansökningar om godkännande av en arbetsplan avseende en av faserna, nämligen undersökningsfasen eller bearbetningsfasen, vara 250 000 US-dollar för varje fas.

AVSNITT 9

Finanskommittén

1. Härmed inrättas en finanskommitté. Kommittén skall bestå femton (15) medlemmar med lämpliga kvalifikationer i finansfrågor. De stater som är avtalsparter skall nominera kandidater av högsta kompetens och integritet.

2. Ingen avtalslutande stat får ha mer än en av sina medborgare som medlem av finanskommittén.
3. Medlemmarna av finanskommittén skall väljas av församlingen och vederbörlig hänsyn skall tas till behovet av jämn geografisk fördelning och representation av särskilda intressen. Varje grupp av stater enligt avsnitt 3.15 a-d i denna bilaga skall vara representerade med minst en medlem i kommittén. Tills dess att myndigheten har tillräckliga medel, utöver fastställda bidrag, för att bestrida de administrativa kostnaderna, skall medlemskap i kommittén inbegripa representanter för de fem största ekonomiska bidragsgivarna till myndighetens förvaltningsbudget. Därefter skall val av en medlem från varje grupp ske grundat på nominering av medlemmarna i respektive grupp utan hinder mot att ytterligare medlemmar kan väljas från varje grupp.
4. Medlemmarna av finanskommittén skall ha en mandattid på fem (5) år. De skall kunna omväljas för ytterligare en period.
5. Om en medlem av finanskommittén avlider, blir oförmögen att fullgöra sitt uppdrag eller avgår före mandattidens utgång, skall församlingen välja en medlem från samma geografiska område eller grupp av stater för återstoden av mandattiden.
6. Medlemmarna av finanskommittén skall inte ha något ekonomiskt intresse i verksamhet som rör frågor där kommittén har till uppgift att avge rekommendationer. De får inte ens sedan de har avgått yppa någon hemlig information som de har fått kännedom om genom sin verksamhet i myndigheten.
7. Beslut av församlingen och rådet i följande frågor skall ta hänsyn till finanskommitténs rekommendationer om
 - a) utkast till finansiella regler, föreskrifter och förfaranden för myndighetens organ samt myndighetens ekonomiska ledning och interna ekonomiska förvaltning,
 - b) fastställande av medlemmarnas bidrag till myndighetens administrativa budget i enlighet med konventionens artikel 160.2 e,
 - c) alla relevanta finansiella frågor, däribland förslaget till årsbudget som myndighetens generalsekreterare upprättar i enlighet med konventionens artikel 172 och de finansiella aspekterna på genomförandet av sekretariatets arbetsprogram,
 - d) den administrativa budgeten,
 - e) de finansiella förpliktelserna för de stater som är avtalsparter i samband med genomförandet av detta avtal och del XI liksom den administrativa och budgetära innebörden av förslag och rekommendationer som innebär utbetalningar från myndighetens medel,
 - f) regler, föreskrifter och förfaranden för rättvis fördelning av finansiell och annan ekonomisk behållning från verksamhet i området samt de beslut som skall fattas härom.
8. Beslut i finanskommittén i procedurfrågor skall fattas med en majoritet av närvarande och röstande medlemmar. Beslut i sakfrågor skall fattas enhälligt.
9. Kravet i konventionens artikel 162.2 y att upprätta ett dotterorgan som skall handha ekonomiska frågor skall anses vara uppfyllt genom upprättandet av finanskommittén i enlighet med detta avsnitt.

*BILAGA II***EUROPEISKA GEMENSKAPENS INSTRUMENT FÖR FORMELL BEKRÄFTELSE**

Europeiska gemenskapen hälsar Förenta nationernas generalsekreterare och har äran att, med hänvisning till Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 och avtalet om genomförande av del XI i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 som antogs av Förenta nationernas generalförsamling den 28 juli 1994, deponera sitt instrument för formell bekräftelse av konventionen och avtalet.

Genom att detta instrument deponeras har gemenskapen äran att förklara att den erkänner staters rättigheter och skyldigheter enligt denna konvention vad gäller de sakområden för vilka behörigheten har överförts till gemenskapen av de medlemsstater som är parter i denna konvention. Den förklaring om behörighet som avses i artikel 5.1 i bilaga IX till konventionen bifogas.

Europeiska gemenskapen önskar även, i enlighet med artikel 310 i konventionen, förklara att den motsätter sig alla förklaringar och uttalanden som avser att utesluta eller ändra den rättsliga verkan av bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention, särskilt vad gäller fiske. Gemenskapen anser att konventionen inte erkänner kuststaters rättigheter och jurisdiktion vad gäller utnyttjande, bevarande och förvaltning av andra fiskeresurser än sedentära arter utanför den ekonomiska zonen.

Europeiska gemenskapen förbehåller sig rätten att avge senare förklaringar med avseende på konventionen och avtalet och som svar på framtida förklaringar och uttalanden.

Europeiska gemenskapen begagnar detta tillfälle att ånyo försäkra Förenta nationernas generalsekreterare om sin utmärkta högaktning.

FÖRKLARING OM EUROPEISKA GEMENSKAPENS BEHÖRIGHET MED AVSEENDE PÅ SAKOMRÅDEN SOM OMFATTAS AV FÖRENTA NATIONERNAS HAVSRÄTTSKONVENTION AV DEN 10 DECEMBER 1982 OCH AVTALET AV DEN 28 JULI 1994 OM GENOMFÖRANDE AV DEL XI I DENNA KONVENTION

(Förklaring enligt artikel 5.1 i bilaga IX till konventionen och artikel 4.4 i avtalet)

I artikel 5.1 i bilaga IX till Förenta nationernas havsrättskonvention anges att en internationell organisations instrument för formell bekräftelse skall innehålla en förklaring som närmare anger de sakområden i denna konvention för vilka behörighet har överförts till organisationen av de medlemsstater som är parter i konventionen ⁽¹⁾.

I artikel 4.4 i avtalet om genomförande av del XI i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 ⁽²⁾ anges att formell bekräftelse av internationella organisationer skall ske i enlighet med bilaga IX till konventionen.

Europeiska gemenskaperna upprättas genom Parisfördraget (EKSG) och Romfördraget (EEG och Euratom) som undertecknades den 18 april 1951 respektive den 25 mars 1957. Dessa fördrag trädde i kraft den 25 juli 1952 respektive den 1 januari 1958 efter ratificering av signatärstaterna. De har ändrats genom Fördraget om Europeiska unionen som undertecknades i Maastricht den 7 februari 1992 och trädde i kraft den 1 november 1993 efter ratificering av signatärstaterna och senast genom anslutningsfördraget som undertecknades på Korfu den 24 juni 1994 och trädde i kraft den 1 januari 1995 ⁽³⁾.

Följande länder är för närvarande medlemmar i gemenskaperna: Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Republiken Finland, Franska republiken, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, Republiken Grekland, Irland, Republiken Italien, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Portugal, Konungariket Spanien, Konungariket Sverige, Förbundsrepubliken Tyskland och Republiken Österrike.

Vad gäller de sakområden för vilka behörighet överförts till Europeiska gemenskapen är Förenta nationernas havsrättskonvention och avtalet om genomförande av del XI i denna konvention tillämpliga på de territorier inom vilka det fördrag genom vilket denna upprättas är tillämpligt och i enlighet med de villkor som anges i detta fördrag, särskilt artikel 227 i detta.

Denna förklaring är inte tillämplig på gemenskapens medlemsstaters territorier där detta fördrag inte är tillämpligt och inverkar inte på de berörda medlemsstaternas handlingar och uttalanden inom ramen för konventionen och avtalet på dessa territoriers vägnar eller i dessas intresse.

I enlighet med bestämmelserna ovan anges i denna förklaring den behörighet som överförs till gemenskapen av medlemsstaterna i enlighet med fördragen vad gäller de sakfrågor som konventionen och avtalet omfattar.

⁽¹⁾ I enlighet med artikel 2 i bilaga IX har gemenskapen vid undertecknandet av konventionen avgivit en förklaring som närmare anger vilka frågor som regleras av denna konvention och för vilka behörighet har överförts till gemenskapen av dess medlemsstater.

⁽²⁾ Gemenskapen undertecknade avtalet den 29 juli 1994 och tillämpar det provisoriskt från och med den 16 november 1994.

⁽³⁾ Parisfördraget genom vilket Europeiska kol- och stål gemenskapen upprättas registrerades hos Förenta nationernas sekretariat den 15 mars 1957 under nummer 3729. Romfördragen genom vilka Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) upprättas registrerades den 21 april under nummer 4300 respektive den 24 april 1958 under nummer 4301. Fördraget om Europeiska unionen registrerades den 28 december 1993 under nummer 30615. Anslutningsfördraget av den 24 juni 1994 offentliggjordes i EGT C 241 av den 29 augusti 1994.

Räckvidden och utövandet av gemenskapens behörighet är till sin natur sådana att de ständigt kommer att utvecklas, och gemenskapen kommer när så krävs att komplettera eller ändra denna förklaring i enlighet med artikel 5.4 i bilaga IX till konventionen.

Gemenskapen har exklusiv behörighet inom vissa sakområden under det att den har delad behörighet med sina medlemsstater inom andra sakområden.

1. Sakområden där gemenskapen har exklusiv behörighet

- Gemenskapen anger att dess medlemsstater har överfört behörighet till den vad gäller bevarande och förvaltning av havsfiskeresurser. I denna egenskap kan den på detta område anta relevanta regler och lagar (som tillämpas av medlemsstaterna) och inom ramen för sin behörighet fatta beslut om åtaganden i förhållande till tredje land eller behöriga internationella organisationer. Denna behörighet omfattar fiske på vatten under nationell jurisdiktion och på det fria havet. Vad gäller åtgärder som avser jurisdiktion över fartyg, tillstånd att föra flagg, fartygsregistrering och tillämpning av straffrättsliga och administrativa påföljder är det dock medlemsstaterna som är behöriga med beaktande av gemenskapsrätten. I gemenskapsrätten anges även administrativa påföljder.
- Med stöd av den gemensamma handels- och tullpolitiken är gemenskapen behörig vad gäller bestämmelserna i del X och XI i konventionen samt bestämmelserna avseende internationell handel i avtalet av den 28 juli 1994.

2. Områden där gemenskapen delar behörighet med sina medlemsstater

- Delad behörighet gäller avseende fiske för ett antal områden som inte direkt hänför sig till bevarande och förvaltning av fiskeresurser, såsom till exempel forskning, teknisk utveckling och utvecklingssamarbete.
- Vad gäller bestämmelser om sjötransporter och sjötrafiksäkerhet och förebyggande av havsföroreningar, bland annat i del II, III, V, VII och XII i konventionen, har gemenskapen exklusiv behörighet endast i den utsträckning som bestämmelserna i konventionen eller de rättsliga instrument som antagits för tillämpningen av dessa påverkar befintliga gemenskapsregler. När det finns gemenskapsregler men dessa inte påverkas, särskilt med avseende på minimiregler för gemenskapen, har medlemsstaterna behörighet utan att det påverkar gemenskapens behörighet inom området. I andra fall är medlemsstaterna behöriga.

En förteckning över tillämpliga gemenskapsrättsakter framgår av tillägget. Omfattningen av gemenskapens behörighet som följer av dessa texter skall bedömas i förhållande till de detaljerade bestämmelserna för varje åtgärd särskilt när dessa bestämmelser avser fastställandet av gemensamma regler.

- Vad gäller bestämmelserna i del XIII och XIV i konventionen är gemenskapen behörig beträffande främjande av samarbete om forskning och teknisk utveckling med tredje land och internationella organisationer. Gemenskapens åtgärder på detta område skall komplettera medlemsstaternas åtgärder. I detta fall skall behörigheten utövas genom antagandet av de program som anges i tillägget.

3. Möjlig inverkan på annan gemenskapspolitik

- Gemenskapens politik och aktiviteter med avseende på kontroll av oskäligen ekonomiska förfaranden, offentlig upphandling, industriell konkurrenskraft samt utvecklingsbistånd skall även nämnas. Gemenskapens politik på dessa områden kan särskilt, med avseende på vissa bestämmelser i del VI och XI, vara av betydelse för konventionen och avtalet.

*Tillägg***GEMENSKAPSRÄTTSAKTER SOM AVSER SAKOMRÅDEN SOM OMFATTAS AV KONVENTIONEN
OCH AVTALET**

— Sjötrafiksäkerhet och förebyggande av havsföroreningar

Rådets beslut 92/143/EEG av den 25 februari 1992 om radionavigationsystem avsedda för användning i Europa (EGT L 59, 4.3.1992, s. 17)

Rådets direktiv 79/115/EEG av den 21 december 1978 om användande av långlotsar vid lotsning av fartyg i Nordsjön i Engelska kanalen (EGT L 33, 8.2.1979, s. 32)

Rådets direktiv 93/75/EEG av den 13 september 1993 om minimikrav för fartyg som anlöper eller avgår från gemenskapens hamnar med farligt eller förorenande gods (EGT L 247, 5.10.1993, s. 19)

Rådets direktiv 93/103/EG av den 23 november 1993 om minimiföreskrifter avseende säkerhet och hälsa i arbetet ombord på fiskefartyg (särvid direktiv 13 i enlighet med artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) (EGT L 307, 13.12.1993, s. 1)

Rådets direktiv 94/57/EG av den 22 november 1994 om gemensamma regler för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg och för sjöfartsadministrationernas verksamhet i förbindelse därmed (EGT L 319, 12.12.1994, s. 20)

Rådets direktiv 94/58/EG av den 22 november 1994 om minimikrav för utbildning av sjöfolk (EGT L 319, 12.12.1994, s. 28)

Rådets direktiv 95/21/EG av den 19 juni 1995 om tillämpning av internationella normer för säkerhet på fartyg, förhindrande av förorening samt boende- och arbetsförhållanden ombord på fartyg som anlöper gemenskapens hamnar och framförs i medlemsstaternas territorialvatten (hamnstatskontroll) (EGT L 157, 7.7.1995, s. 1)

Rådets direktiv 96/98/EG av den 20 december 1996 om marin utrustning (EGT L 46, 17.2.1997, s. 25)

Rådets förordning (EEG) nr 613/91 av den 4 mars 1991 om överflyttning av fartyg från ett register till ett annat inom gemenskapen (EGT L 68, 15.3.1991, s. 1) och kommissionens förordning (EEG) nr 2158/93 av den 28 juli 1993 om tillämpningen på rådets förordning (EEG) nr 613/91 av ändringar i 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och i 1973 års internationella konvention om förhindrande av förorening från fartyg (EGT L 194, 3.8.1993, s. 5)

Rådets förordning (EG) nr 2978/94 av den 21 november 1994 om genomförande av IMO-resolutionen A.747 (18) om mätning av dräktighet av barlastutrymmen i oljetankfartyg med segregerade barlasttankar (EGT L 319, 12.12.1994, s. 1)

Rådets förordning (EG) nr 3051/95 av den 8 december 1995 om säkerhetsorganisationen för roll-on/roll-off-passagerarfartyg (ro-ro-fartyg) (EGT L 320, 30.12.1995, s. 14)

— Skydd och bevarande av den marina miljön

Del XII i konventionen

Rådets beslut 81/971/EEG av den 3 december 1981 om inrättande av ett informationssystem för gemenskapen för kontroll och minskning av förorening orsakad av utsläpp i havet av kolväten (EGT L 355, 10.12.1981, s. 52)

Rådets beslut 86/85/EEG av den 6 mars 1986 om införande av ett informationssystem för gemenskapen avseende kontroll och minskning av förorening orsakad av utsläpp i havet av kolväten och andra skadliga ämnen (EGT L 77, 22.3.1986, s. 33)

Rådets direktiv 75/439/EEG av den 16 juni 1975 om omhändertagande av spilloljor (EGT L 194, 25.7.1975, s. 23)

Rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, 25.7.1975, s. 39)

Rådets direktiv 76/160/EEG av den 8 december 1975 om kvaliteten på badvatten (EGT L 31, 5.2.1976, s. 1)

Rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (EGT L 129, 18.5.1976, s. 23)

Rådets direktiv 78/176/EEG av den 20 februari 1978 om avfall från titandioxidindustrin (EGT L 54, 25.2.1978, s. 19).

Rådets direktiv 79/923/EEG av den 30 oktober 1979 om kvalitetskrav för skaldjursvatten (EGT L 281, 10.11.1979, s. 47)

Rådets direktiv 80/779/EEG av den 15 juli 1980 om gränsvärden och vägledande värden för luftkvalitet med avseende på svaveldioxid och svävande partiklar (EGT L 229, 30.8.1980, s. 30)

Rådets direktiv 82/176/EEG av den 22 mars 1982 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från klor- och alkaliindustrin (EGT L 81, 27.3.1982, s. 29)

Rådets direktiv 82/501/EEG av den 24 juni 1982 om risker för storolyckor i vissa industriella verksamheter (EGT L 230, 5.8.1982, s. 1)

Rådets direktiv 82/883/EEG av den 3 december 1982 om kontroll och övervakning av miljöer som påverkas av avfall från titandioxidindustrin (EGT L 378, 31.12.1982, s. 1)

Rådets direktiv 82/884/EEG av den 3 december 1982 om gränsvärde för bly i luften (EGT L 378, 31.12.1982, s. 15)

Rådets direktiv 83/513/EEG av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp (EGT L 291, 24.10.1984, s. 1)

Rådets direktiv 84/156/EEG av den 8 mars 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än klor- och alkaliindustrin (EGT L 74, 17.3.1984, s. 49).

Rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar (EGT L 188, 16.7.1984, s. 20)

Rådets direktiv 84/491/EEG av den 9 oktober 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan (EGT L 274, 17.10.1984, s. 11)

Rådets direktiv 85/203/EEG av den 7 mars 1985 om luftkvalitetsnormer för kvävedioxid (EGT L 87, 27.3.1985, s. 1)

Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, 5.7.1985, s. 40)

Rådets direktiv 86/280/EEG av den 12 juni 1986 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning I i bilagan till direktiv 76/464/EEG (EGT L 181, 4.7.1986, s. 16)

Rådets direktiv 88/609/EEG av den 24 november 1988 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar (EGT L 336, 7.12.1988, s. 1)

Rådets direktiv 89/369/EEG av den 8 juni 1989 om förhindrande av luftförorening från nya kommunala avfallsförbränningsanläggningar (EGT L 163, 14.6.1989, s. 32)

Rådets direktiv 89/429/EEG av den 21 juni 1989 om luftförorening från befintliga kommunala avfallsförbränningsanläggningar (EGT L 203, 15.7.1989, s. 50)

Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (EGT L 135, 30.5.1991, s. 40)

Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitriter från jordbruket (EGT L 375, 31.12.1991, s. 1)

Rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall (EGT L 377, 31.12.1991, s. 20)

Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7)

Rådets direktiv 92/112/EEG av den 15 december 1992 om åtgärder för harmonisering av programmen för att minska och slutligen eliminera förorening genom avfall och titandioxidindustrin (EGT L 409, 31.12.1992, s. 11)

Rådets direktiv 94/67/EG av den 16 december 1994 om förbränning av farligt avfall (EGT L 365, 31.12.1994, s. 34)

Rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen (EGT L 30, 6.2.1993, s. 1)

— **Forskning om den marina miljön**

Programmet Marinvetenskap och teknik

Programmet Miljö och klimat

Samarbete med tredje land och internationella organisationer: Vetenskapligt och tekniskt samarbete med utvecklingsländerna.

— **Konventioner i vilka gemenskapen är avtalsslutande part**

Konventionen om förhindrande av havsföroreningar från landbaserade källor, Paris den 4 juni 1974 (Rådets beslut 75/437/EEG av den 3 mars 1975, offentliggjort i EGT L 194, 25.7.1975, s. 5)

Protokollet om ändring av konventionen om förhindrande av havsföroreningar från landbaserade källor, Paris den 26 mars 1986 (Rådets beslut 87/57/EEG av den 28 december 1986, offentliggjort i EGT L 24, 27.1.1987, s. 47)

Protokollet om skyddet av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor, Aten den 17 maj 1980 (Rådets beslut 83/101/EEG av den 28 februari 1983, offentliggjort i EGT L 67, 12.3.1983, s. 1)

Konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening och protokollet om förebyggande av föroreningen i Medelhavet vid dumpning från fartyg och flygplan, Barcelona den 16 februari 1976 (Rådets beslut 77/585/EEG av den 25 juli 1977, offentliggjort i EGT L 240, 19.9.1977, s. 1)

Protokollet om samarbete och bekämpning av förorening i Medelhavet av olja och andra skadliga ämnen vid krissituationer, Barcelona den 16 februari 1976 (Rådets beslut 81/420/EEG av den 19 maj 1981, offentliggjort i EGT L 162, 19.6.1981, s. 4)

Konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar, Genève den 13 november 1979 (Rådets beslut 81/462/EEG av den 11 juni 1981, offentliggjort i EGT L 171, 27.6.1981, s. 11)

Protokoll av den 23 april 1982 om särskilda skyddsområden i Medelhavet, Genève den 3 april 1982 (Rådets beslut 84/132/EEG av den 1 mars 1984, offentliggjort i EGT L 68, 10.3.1984, s. 36)

Avtal om samarbete och bekämpning av förorening i Nordsjön av olja och andra skadliga ämnen, Bonn den 13 september 1983 (Rådets beslut 84/358/EEG av den 28 juni 1984, offentliggjort i EGT L 188, 16.7.1984, s. 7)

Samarbetsavtal om skydd av nordöstra Atlantens kuster och vatten mot förorening, Lissabon den 17 oktober 1990 (Rådets beslut 93/550/EEG av den 20 oktober 1993, offentliggjort i EGT L 267, 28.10.1993, s. 20)

Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutgiltigt omhändertagande av riskavfall, Basel den 22 mars 1989 (Rådets beslut 93/98/EEG av den 1 februari 1993, offentliggjort i EGT L 39, 16.2.1993, s. 1)

—

*BILAGA III***HAVSRÄTTSGRUPPENS MANDAT**

Havsrättsgruppen undersöker frågor rörande Förenta nationernas havsrättskonvention som trädde i kraft den 16 november 1994. Genom sitt arbete förbereder den överläggningarna i Europeiska unionens råd och bidrar till fastställandet av gemenskapens politik vad gäller havsrättsliga frågor. För detta ändamål avger den yttranden till Ständiga representanternas kommitté (eller i förekommande fall till Politiska kommittén) antingen på begäran av denna eller på eget initiativ i syfte att förbereda arbete i rådet avseende denna politikens förenlighet med folkrätten, särskilt Förenta nationernas havsrättskonvention.

Gruppens mandat omfattar särskilt följande punkter:

- 1) Förberedelse av rådets beslut om ingående av Förenta nationernas havsrättskonvention samt avtalet om genomförande av del XI i denna konvention.
- 2) Förberedelse av de förklaringar som avses i artikel 5.1 och 5.4 i bilaga IX i Förenta nationernas havsrättskonvention.
- 3) Förberedelse av de förklaringar som avses i artiklarna 287 och 310 i Förenta nationernas havsrättskonvention.
- 4) Utarbetande av utkast till gemenskapens ståndpunkt inom de organ som inrättas genom konventionen avseende frågor för vilka gemenskapen är behörig.
- 5) Samordning av gemenskapen och dess medlemsstaters åtgärder inom Internationella havsbottenmyndigheten och dess organ och samråd i syfte att fastställa utkast till gemensamma ståndpunkter avseende frågor av allmänt intresse som hänför sig till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP).
- 6) Upprätta utkast till gemensamma ståndpunkter avseende utrikespolitiska frågor av allmänt intresse och frågor som avser havsrättens utveckling och dess återverkningar på Europeiska unionens utrikespolitik.
- 7) Undersökning om utkasterna och förslagen som föreläggs rådet är förenliga med den internationella havsrätten, särskilt Förenta nationernas havsrättskonvention.

Uttalanden om frågor inom gemenskapens behörighet skall antas genom det normala förfarandet.

Bestämmelserna i avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen är tillämpliga på alla frågor som hänför sig till Europeiska unionens utrikespolitik.
